ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»

ВИДАННЯ НТСЕУ
«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 590

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПЕК УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ-ЖОВТЕНЬ 2020 РОКУ

ОГЛЯД ЗМІ за 1–30 листопада 2020 року

- ***Загальні проблеми енергетики. Заходи по їх вирішенню***
- ***НАЕК «Енергоатом» та атомні електростанції***
- ***Надра – нафта, газ, вугілля. Північний потік-2. Майбутнє вугільної галузі***
- ***Відновлювані джерела енергії***
- ***Бюджет 2021***
- ***Тарифи, ринок електроенергії***
- ***Підготовка до ОЗП***
- ***Міжнародне співробітництво. Перспективи***
- ***Кадрова політика***
- ***Різне. А що у них?***

КИЇВ – 2020

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ–ЖОВТЕНЬ 2020 РОКУ

ГО «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України»

Виробництво електроенергії

За 10 місяців 2020 року обсяг виробництва електричної енергії в Україні склав **119 860,3 млн кВт·г**, що на **6 846,7 млн кВт·г**, або на 5,4% менше, ніж за 10 місяців 2019 року.

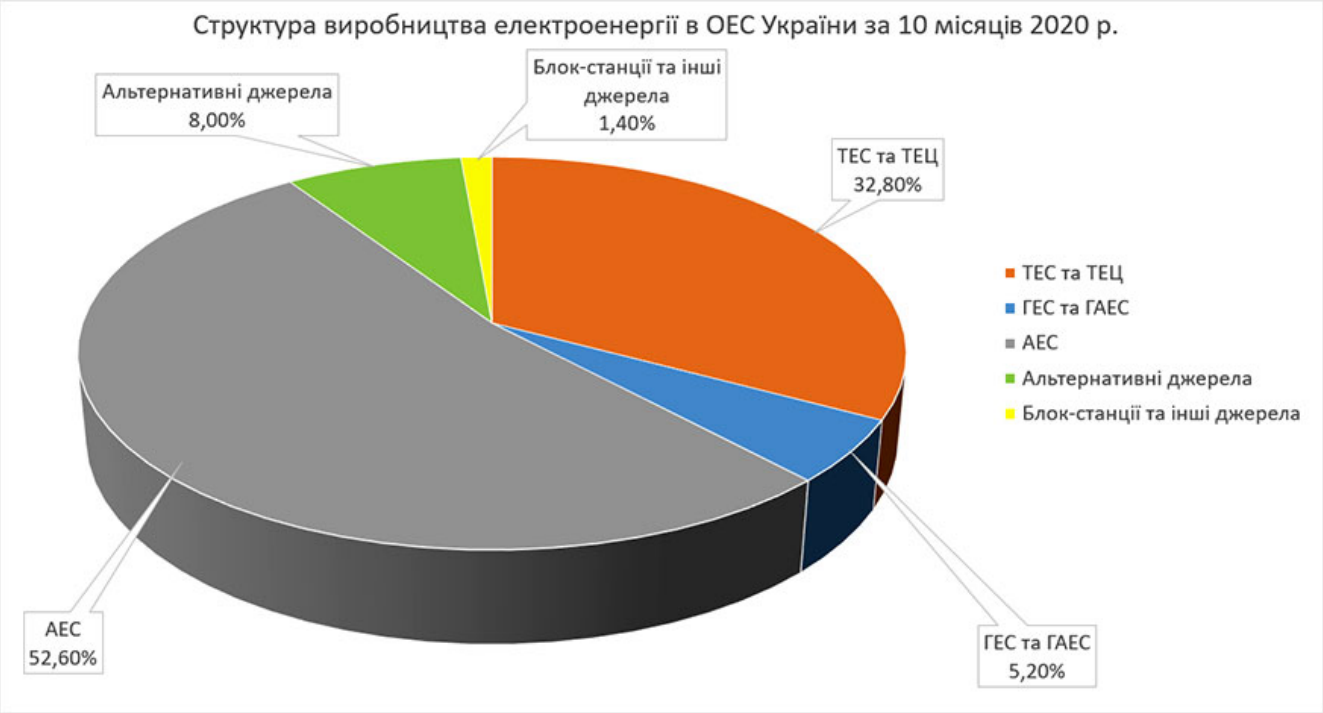

Структура виробництва електроенергії за 10 місяців

Виробники електроенергії	2019 рік		2020 рік		+/- до 2019	
	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%
Всього	**126707,0**	**100,0**	**119860,3**	**100,0**	**-6846,7**	**-5,4**
ТЕС та ТЕЦ, з них:	**46928,1**	**37,0**	**39326,8**	**32,8**	**-7601,3**	**-16,2**
ТЕС ГК	38732,4	30,6	29544,7	24,6	-9187,7	-23,7
ТЕЦ та когенераційні установки	8195,7	6,5	9782,1	8,2	1586,4	19,4
ГЕС та ГАЕС, з них:	**6639,7**	**5,2**	6240,5	5,2	-399,2	-6,0
ГЕС	5545,0	4,4	4930,0	4,1	-615,0	-11,1
ГАЕС	1094,7	0,9	1310,5	1,1	215,8	19,7
АЕС	**67085,8**	**52,9**	**63027,7**	**52,6**	**-4058,1**	**-6,0**
Альтернативні джерела (ВЕС,СЕС, інші)	**4573,5**	**3,6**	**9689,6**	**8,1**	**5116,1**	**111,9**
Блок-станції	**1479,9**	**1,2**	**1575,7**	**1,3**	**95,8**	**6,5**

Інф. Міненерго

У жовтні 2020 р. обсяг виробництва електричної енергії електростанціями, які входять до ОЕС України, становив **12 152** млн кВт·год та зменшився на **222,8** млн кВт·год, або на 1,8 % порівняно з показником жовтня 2019 року.

Фактичний баланс електроенергії ОЕС України за жовтень 2020 року

млн кВт·г

Показники	Прогноз	Факт	Відхилення	
			млн кВт·г	%
1. Виробництво електроенергії в тому числі:	**11 980**	**12 152**	**172**	**1,4**
1.1. ТЕС	3 965	3 426	-539	-13,6
1.2. ТЕЦ та когенераційні установки	848	868	20	2,4
1.3. ГЕС	292	493	201	68,8
1.4. ГАЕС	127	147	20	15,7
1.5. АЕС	5 488	6 259	771	14,0
1.6. Блок-станції	140	180	40	28,6
1.7. Альтернативні джерела	1 120	779	-341	-30,4
2. Імпорт електроенергії	457	129	-328	-71,8
3. Експорт електроенергії	616	482	-134	-21,8
4. Технологічний переток електроенергії, зумовлений паралельною роботою з енергосистемами суміжних країн	0	-9	-9	
5. Електроспоживання (брутто)	11 600	11 790	190	1,6
6. Споживання електроенергії ГАЕС в насосному режимі	176	200	24	13,6

Довідково

Встановлена потужність енергосистеми України, МВт

АЕС	13 835
ТЕС ГК	21 842
ТЕЦ	6 070
ГЕС	4 812
ГАЕС	1 488
СЕС	4 938
ВЕС	1 071
Станції на біопаливі	177
Всього	**54 233**

Інф. Укренерго

Транскордонні перетоки електроенергії

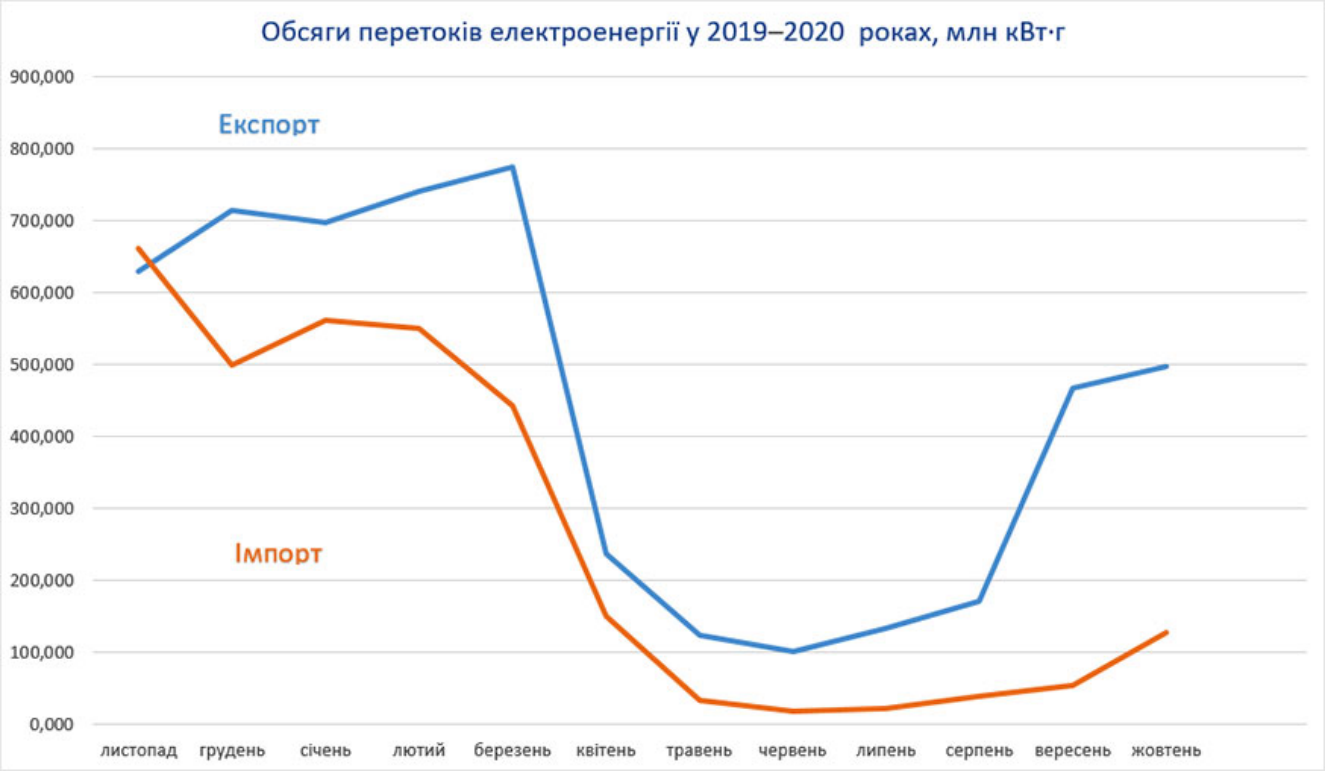

Країна	травень	червень	Липень	серпень	вересень	жовтень	Всього у 2020 році
ЕКСПОРТ							
Угорщина	0,210	0,025	4,474	16,542	268,898	235,715	1 728,008
Словаччина	0,000	0,000	1,894	0,680	12,230	1,136	16,431
Румунія	0,000	0,000	0,604	5,804	42,819	96,869	715,439
Польща	124,915	102,321	114,044	113,471	107,784	148,725	1 257,969
Молдова	0,000	0,000	0,000	0,000	0,040	14,875	145,167
Білорусь	0,000	0,000	12,000	34,900	35,900	0,000	82,800
ІМПОРТ							
Угорщина	16,409	9,146	10,840	18,816	9,230	23,220	496,297
Словаччина	14,424	8,008	9,726	17,536	43,597	105,146	1 210,325
Румунія	2,307	1,717	1,210	2,228	0,888	0,428	87,116
Білорусь	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	152,308
Росія	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	53,399
Всього							
експорт	125,125	102,346	133,016	171,397	467,671	497,320	3 945,814
імпорт	33,140	18,871	21,776	38,580	53,715	128,794	1 999,445
Обсяги технологічних перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем України та суміжних країн							
Росія *	5,151	5,268	4,504	5,582	3,605	5,924	49,279
Білорусь **	0,131	0,080	0,055	0,113	0,053	0,072	0,798

* – обсяги перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем Росії і України.
** – обсяги перетоків електроенергії для живлення тупикових районів навантаження прикордонних споживачів енергосистем Білорусі і України.

НЕК «Укренерго»

Споживання електроенергії

Протягом жовтня 2020 року зменшено споживання електроенергії (брутто) порівняно із жовтнем 2019 року на 572,5 млн кВт·год (або 4,6%), що становило **11 790,0 млн кВт·год**. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням у вересні 2020 року становило **9 641,5 млн кВт·год**, що на 82,6 млн кВт·год (або 0,8%) менше аналогічного показника 2019 року.

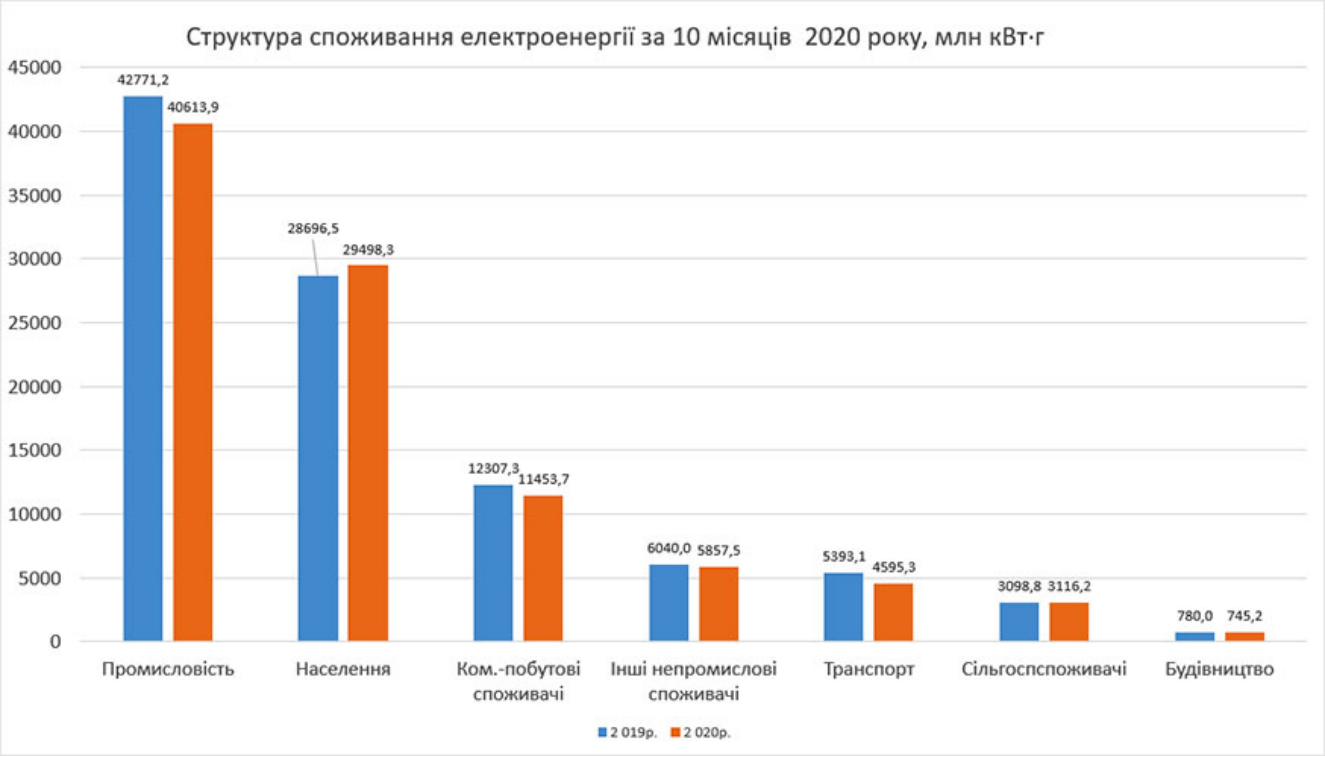

Структура споживання електроенергії за 10 місяців, млн кВт·г

(без урахування тимчасово окупованих територій АР Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей)

Групи споживачів	Споживання у 2019	Споживання у 2020		Питома вага, %	
	млн кВт·г	млн кВт·г	+/-	2019 р.	2020 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	**123148,2**	**117918,6**	**-5229,6**	**-4,2**	
Споживання ел.ен. (нетто)	**99086,9**	**95880,1**	**-3206,8**	**-3,2**	**100,0**
1.Промисловість у тому числі:	**42771,2**	**40613,9**	**-2157,3**	**-5,0**	**43,2**
Паливна	2816,8	2653,8	-163,0	-5,8	2,8
Металургійна	24323,8	22526,8	-1797,1	-7,4	24,5
Хімічна та нафтохімічна	3044,6	3482,1	437,5	14,4	3,1
Машинобудівна	3021,7	2503,7	-517,9	-17,1	3,0
Будів.матеріалів	1879,5	1900,0	20,5	1,1	1,9
Харчова та переробна	3710,0	3552,7	-157,3	-4,2	3,7
Інша	3974,8	3994,7	19,9	0,5	4,0
2.Сільгоспспоживачі	3098,8	3116,2	17,3	0,6	3,1
3.Транспорт	5393,1	4595,3	-797,8	-14,8	5,4
4.Будівництво	780,0	745,2	-34,9	-4,5	0,8
5.Ком.-побутові споживачі	12307,3	11453,7	-853,6	-6,9	12,4
6.Інші непромисл.споживачі	6040,0	5857,5	-182,4	-3,0	6,1
7.Населення	28696,5	29498,3	801,9	2,8	29,0

Міненерго

Динаміка споживання електроенергії за 10 місяців 2020 р.

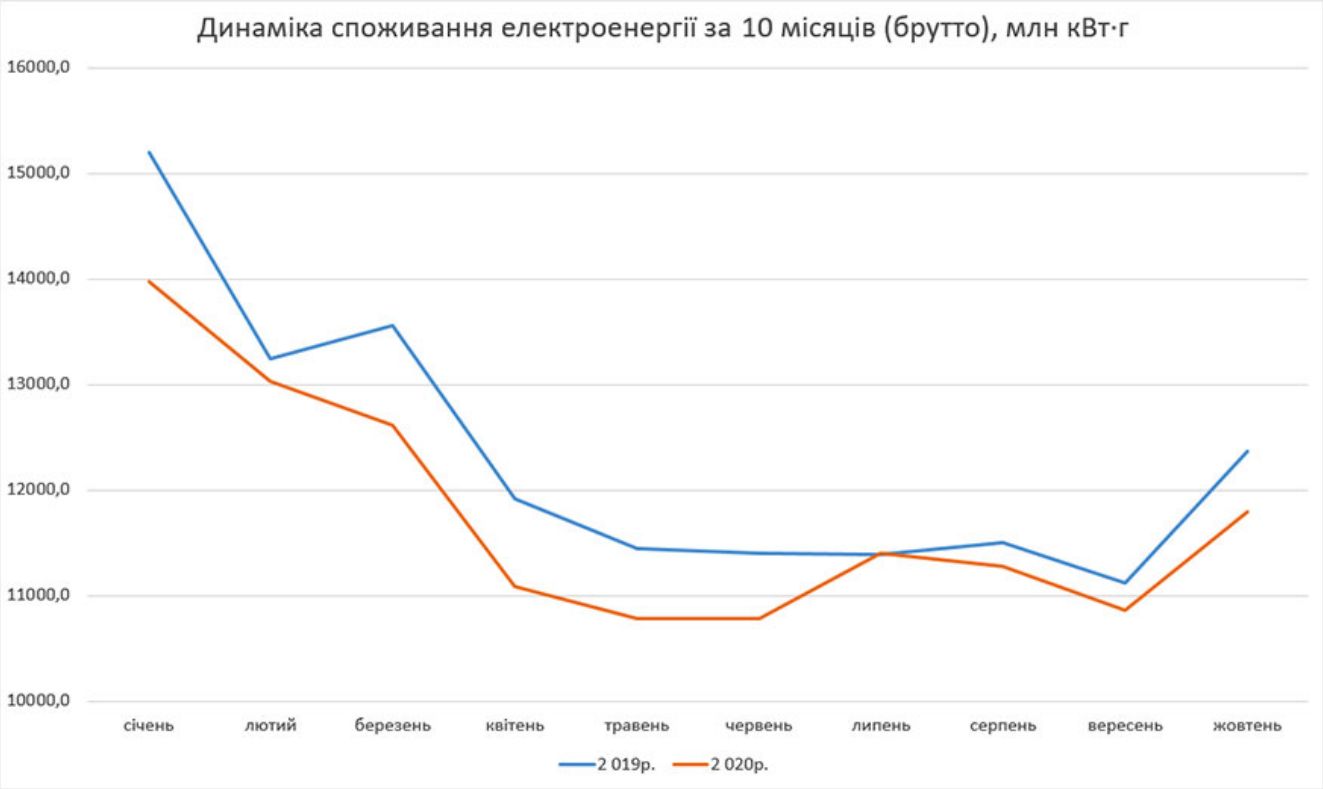

Технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами

За ***10 місяців 2020 року*** величина загальних технологічних витрат електроенергії на її транспортування електричними мережами всіх класів напруги становила 11,8 млрд кВт·год, або 10,77% від загального відпуску електроенергії в мережу. Порівняно з показником 2019 року рівень загальних технологічних витрат на транспортування електроенергії зменшився на 1,1 млрд. кВт·год (12,9 млрд кВт·год або 11,12% у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії за ***10 місяці 2020 року*** становила 13,7 млрд кВт·год, або 12,50% від загального відпуску електроенергії в мережу та зменшилася на 1,1 млрд. кВт·год, по відношенню до показника минулого року (14,8 млрд кВт·год або 12,69% у 2019 році).

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат в електричних мережах 0,38-800 кВ за ***10 місяці 2020 року*** заощаджено 151,0 млн. кВт·год електричної енергії (146,6 млн кВт·год за відповідний період минулого року).

Ціни на електроенергію

Динаміка середньозваженої ціни на РДН і ВДР у жовтні 2020 року

Середньозважена ціна акцептованої у жовтні 2020 року на ринку «на добу наперед» електричної енергії становить 1 321,63 грн/МВт.год (без ПДВ). Це на 11,04% менше, ніж у вересні 2020 року, та на 15,4% менше, ніж у жовтні 2019 року. Про це йдеться в результатах моніторингу ринку, який проводить ДП «Оператор ринку».

На внутрішньодобовому ринку середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії у жовтні 2020 року становить 1 288,28 грн/МВт.год (без ПДВ). Це на 10,96% менше, ніж вереснева ціна, та на 24,25% менше, ніж було у жовтні 2019 року.

РДН ОЕС України: у жовтні 2020 року середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії, у порівнянні з вереснем 2020 року, зменшилася на 12,05% *та склала* 1 304,65 *грн/МВт.год (без ПДВ). Бурштинський енергоострів: порівняно з вереснем жовтнева ціна є на* 0,17% більшою *та становить* 1 512,78 *грн/МВт.год (без ПДВ).*

ВДР ОЕС України: середньозважена ціна акцептованої у жовтні 2020 року електроенергії становить 1 285,46 грн/МВт.год (без ПДВ), що на 11,06% менше, ніж було у вересні 2020 року. Торгова зона «Острів Бурштинської ТЕС»: середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії у порівнянні з вереснем зменшилася на 7,77% та становить 1 465,85 грн/МВт.год (без ПДВ).

У жовтні 2020 року погодинні ціни на РДН та ВДР в торговій зоні «ОЕС України» значно відхилялися від цінових обмежень. Це обумовлено низьким попитом та профіцитом пропозицій на продаж електричної енергії на майданчику «Оператора ринку».

В ОЕС України загальний обсяг заявок на продаж електричної енергії на ринку «на добу наперед», у порівнянні з вереснем 2020 року, збільшився на 2,21%. При цьому частка заявленого обсягу на продаж АЕС майже не змінилася, ТЕС – збільшилася на 1,67%, ГЕС – на 1,31%, постачальників – на 4,22%, ТЕЦ – на 0,19%. Частка заявленого обсягу продажу Гарантованого покупця у жовтні 2020 року зменшилася на 7,04%, трейдерів – на 0,42%.

У торговій зоні Бурштинського острова обсяг заявок на продаж електроенергії збільшився на 5,51%. Частка заявленого обсягу на продаж ТЕС у жовтні 2020 року збільшилася на 1,9%, ГЕС – на 2,4%, трейдерів – на 3%. Частка заявленого обсягу продажу Гарантованого покупця зменшилася на 4,3%, ТЕЦ – на 2,4%, постачальників – на 0,6%.

Обсяг купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку у жовтні 2020 року становив 3 153,95 ГВт.год. Це на 12,89% більше, ніж торгувалося на цих сегментах ринку у вересні 2020 року.

Обсяги торгів на РДН та ВДР у жовтні 2020 року становили 27,75% від загального обсягу споживання електроенергії всіма категоріями українських споживачів, у жовтні 2019 року – 30,05%.

Оператор ринку

Середньозважені ціни* на РДН

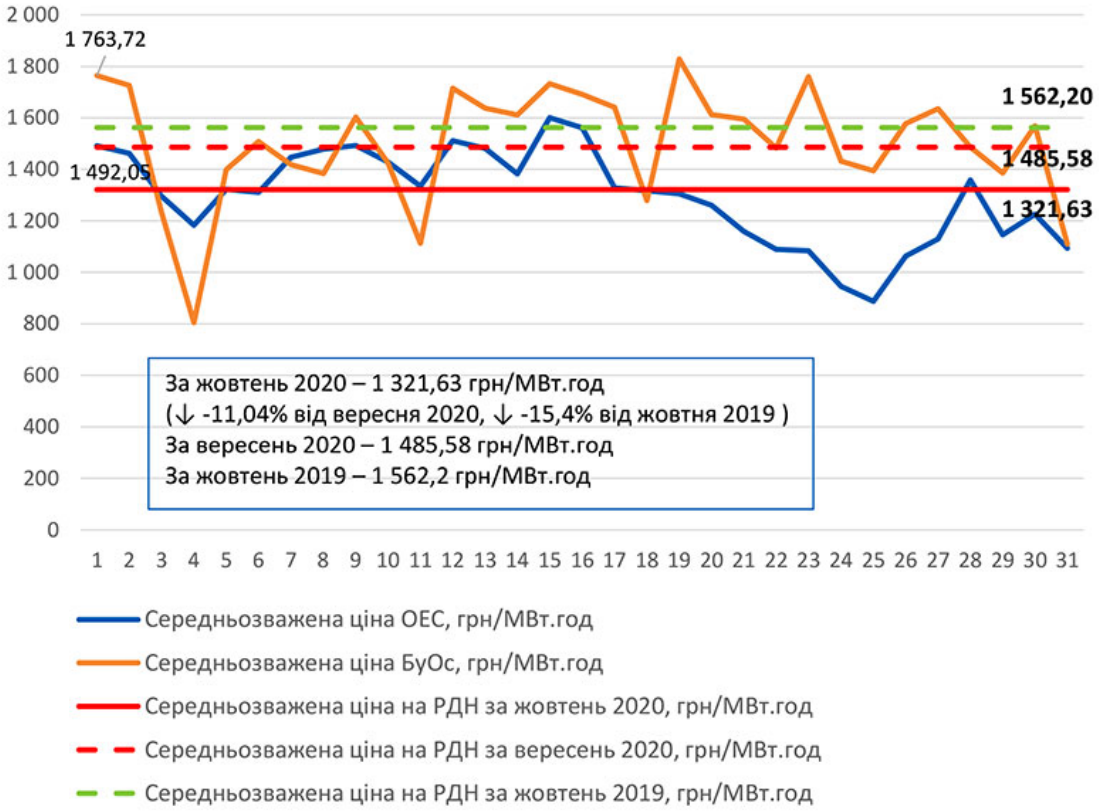

Середньозважені ціни* на ВДР

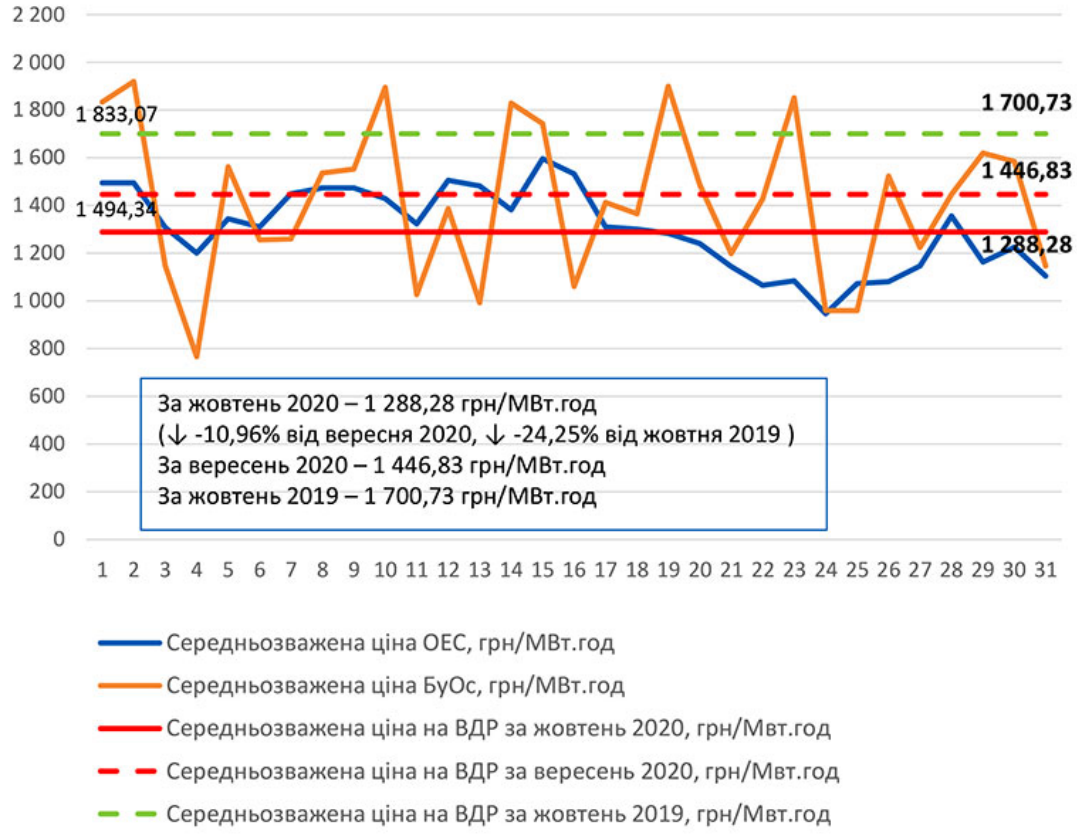

* - Усі ціни наведені без ПДВ

Біржові котирування на ТБ «Українська енергетична біржа»

Базове навантаження

Дата	Торгова зона	Обсяг, МВт·г	Середньозважена ціна, грн/МВт·г, без ПДВ
26.10.2020	ОЕС України	82 080,00	1 276,86
22.10.2020	ОЕС України	36 600,00	1 265,00
19.10.2020	ОЕС України	7 685,00	1 490,00
15.10.2020	ОЕС України	41 075,00	1 322,59
29.09.2020	ОЕС України	3 725,00	1 430,00

Пікове навантаження

Дата	Торгова зона	Обсяг, МВт·г	Середньозважена ціна, грн/МВт·г, без ПДВ
24.09.2020	ОЕС України	31 500,00	1 546,40
20.08.2020	ОЕС України	99 000,00	1 239,00
14.08.2020	ОЕС України	2 016 000,00	1 221,65
05.08.2020	Бурштинський п-в	7 500,00	1 801,80

Електрична енергія для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії

Базове навантаження

Дата	Обсяг, МВт·г	Середньозважена ціна, грн/МВт·г, без ПДВ
26.10.2020	61 200,00	10,00
24.09.2020	48 425,00	10,00
27.08.2020	79 200,00	10,00
13.08.2020	49 368,00	10,00
28.07.2020	90 024,00	673,76

Українська енергетична біржа

Розрахунки за електроенергію

Щодо погашення заборгованості на ОРЕ, що виникла до 01.07.2019

Законом України №719-IX «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» передбачено комплекс заходів щодо врегулювання питання повного погашення заборгованості, яка виникла на оптовому ринку до 1 липня 2019 року.

Також реалізація Закону призведе до покращення фінансової ситуації в діючій моделі ринку електричної енергії та забезпечить умови для сталих розрахунків.

03.09.2020 Проєкт Закону України **№ 2390** (реєстр. №485-IX) «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства (щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії)» подано на повторне друге читання.

17.09.2020 Проект Закону **№ 2389** «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» передано на доопрацювання в комітет.

Для ефективної реалізація ЗУ № 719 необхідно прийняти:

1. Проект Закону **№ 2388** «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо джерел формування спеціального фонду» (спрямування акцизного податок з виробленої в Україні електричної енергії в спеціальний фонд держбюджету). Знаходиться на розгляді у комітетах ВРУ;

2. Проект Закону **№ 3459 «**Про внесення змін до ЗУ «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованності, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії)»

Про оплату заборгованості споживачів за спожиту до 01.01.2019 електроенергію	**Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2020**	**Борг за спожиту електроенергію станом на 01.11.2020**	**Приріст/Зниження заборгованості з початку року**
	тис. грн	**тис. грн**	**тис. грн**
Всього по Україні:	**26 298 039,0**	**25 396 176,0**	**-901 863,0**
АТ «Вінницяобленерго»	54 314,0	27 341,0	-26 973,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	13 065,0	8 788,0	-4 277,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	926 827,8	666 624,4	-260 203,4
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	731 954,0	712 431,0	-19 523,0
АТ «Житомиробленерго»	23 266,0	17 549,2	-5 716,8
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	23 125,0	18 199,0	-4 926,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 670 203,0	1 537 675,0	-132 528,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	12 860,0	8 063,0	-4 797,0
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	304 764,1	197 450,5	-107 313,6
ПрАТ «Київобленерго»	92 356,5	67 156,7	-25 199,8
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	17 622,0	9 510,0	-8 112,0
ТОВ «ЛЕО»	1 990 628,0	1 969 553,0	-21 075,0
ПрАТ «Львівобленерго»	19 124,0	10 064,0	-9 060,0
АТ «Миколаївобленерго»	83 182,0	76 886,0	-6 296,0
АТ «Одесаобленерго»	115 993,5	86 415,6	-29 577,9
АТ «Полтаваобленерго»	138 855,0	133 487,0	-5 368,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	11 159,7	7 914,1	-3 245,6
ПАТ «Сумиобленерго»	282 413,0	251 805,0	-30 608,0
ВАТ «Тернопільобленерго»	16 312,0	6 808,0	-9 504,0
АТ «Харківобленерго»	1 568 971,0	1 531 221,4	-37 749,6
АТ «Херсонобленерго»	91 316,0	68 222,0	-23 094,0
АТ «Хмельницькобленерго»	13 923,0	11 558,0	-2 365,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 697 856,0	1 711 589,0	13 733,0
АТ «Чернівціобленерго»	150 176,0	136 877,7	-13 298,3
АТ «Чернігівобленерго»	25 158,0	23 485,0	-1 673,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	2 302 800,0	2 250 131,0	-52 669,0
ДП «Регіональні електричні мережі»	13 685 124,4	13 679 402,3	-5 722,2
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	234 689,9	169 969,3	-64 720,6

Щодо виплат за «зеленим» тарифом

З початку 2020 року ДП «Гарантований покупець» придбало у виробників електроенергії за «зеленим» тарифом **9422 МВт·год** електроенергії.

На 25 листопада 2020 року на користь відновлювальної генерації сплачено **19,3 млрд грн**. При цьому, електроенергію січня і лютого сплачено на 100%, березня – 47%, квітня – 5%, травня – 5%, червня – 4%, липня – 3,5%, серпня – 100%, вересня – 100%, жовтня – 37,5%. Причина несвоєчасного виконання зобов'язань перед ВДЕ – заборгованість перед Гарантованим покупцем з боку ПрАТ «НЕК «Укренерго», яка сягнула **23,9 млрд грн** через занижений тариф на передачу електроенергії.

Гарантований покупець здійснює виплати за «зеленим» тарифом, керуючись принципами розрахунків – пропорційно до обсягів відпущеної товарної продукції, за фактом отримання коштів.

Довідково. 20.11.2020 НКРЕКП затвердила розмір вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, наданої державним підприємством «Гарантований покупець» у жовтні 2020 року.

Розмір зазначеної послуги у вересні склав 2,54 млрд грн.

Відповідно до законодавства, остаточний розрахунок за місяць з виробниками за «зеленим» тарифом здійснюється лише після того, як Регулятор затвердить розмір вартості послуги, яку Гарантований покупець надав оператору системи передачі (ОСП) – ПрАТ «НЕК «Укренерго».

Гарантований покупець

ПСО

З початку 2020 року ДП «Гарантований покупець» придбало для забезпечення потреб населення **44 193 ГВт·год**.

На 25 листопада 2020 року виробникам електроенергії (Енергоатом, Укргідроенерго) сплачено **15,0 млрд грн**, що складає 65%. Заборгованість Укренерго перед Гарантованим покупцем – 6,9 млрд грн.

Гарантований покупець

Довідково

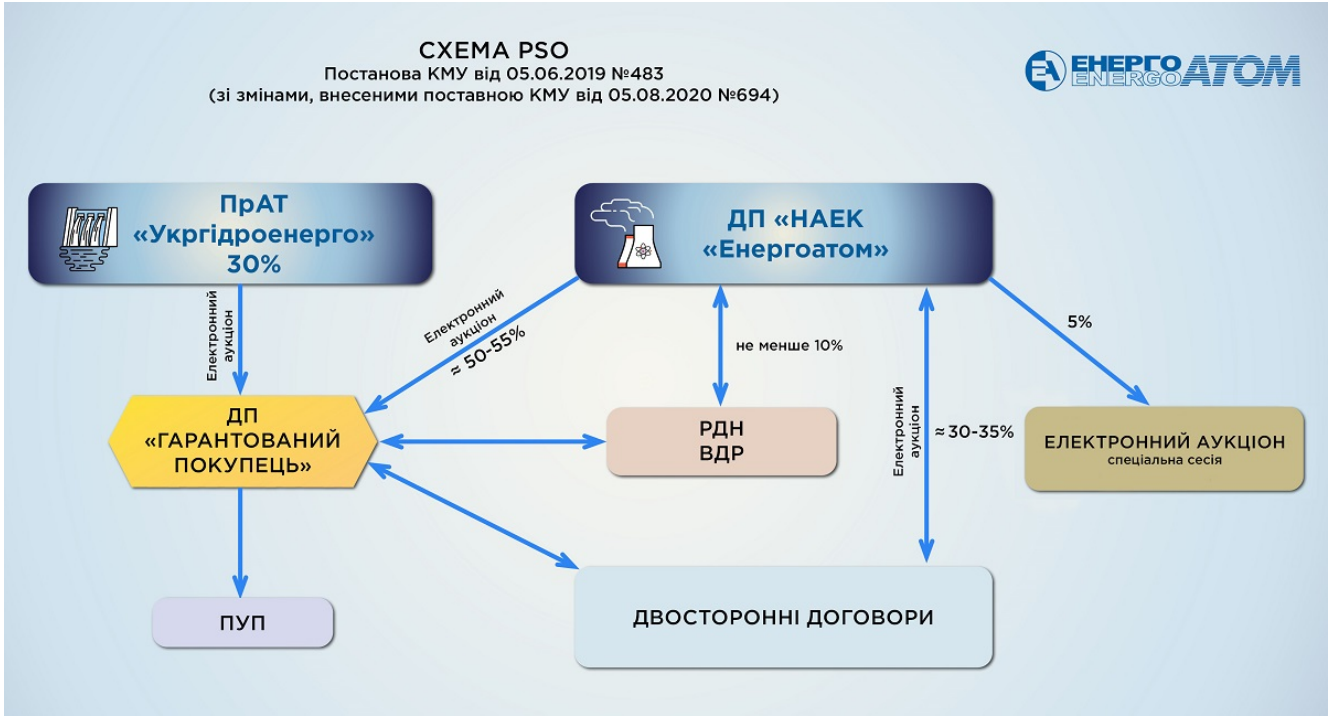

Постачальник «останньої надії»

Постачальником «останньої надії» визначено Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго».

За 10 місяців 2020 року постачальником **«останньої надії»** відпущено електричної енергії споживачам в обсязі **267,5 млн кВт·год** на суму **835,5 млн грн**, рівень оплати склав 10,5%. *Загальна* заборгованість перед постачальником «останньої надії» станом на 01.11.2020 склала **2215,6 млн гривень**.

Споживачі, які мають найбільшу заборгованість за спожиту електричну енергію станом на 01.11.2020:

- КП «Харківські теплові мережі» – 398,1 млн грн;
- ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» – 335,7 млн грн;
- КП «Компанія «Вода Донбасу» – 319,9 млн грн;
- ДП «Торецьквугілля» – 140,5 млн грн;
- ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська» – 102,9 млн грн;
- ДП «Мирноградвугілля» – 84,6 млн грн.

Щодо погашення заборгованості на новому ринку електроенергії

17.11.2020 Верховна Рада України прийняла Закон **№ 1006** «про внесення змін до ЗУ «Про Державний бюджет України на 2020 рік», в якому надала Кабінету міністрів право надавати державні гарантії оператору системи передачі - НЕК «Укренерго», для погашення боргових зобов'язань перед виробниками з відновлюваних джерел.

Зокрема, пункт 1 статті 6 закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік» доповнюється підпунктом «ґ» такого змісту: Установити, що у 2020 році державні гарантії можуть надаватися, зокрема: … для забезпечення виконання боргових зобов'язань господарського товариства, у статутному капіталі якого 100 відсотків акцій належать державі та яке здійснює діяльність у сфері передачі електричної енергії в Україні».

24.09.2020 у Верховній Раді зареєстровано законопроєкт №4151 щодо підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії. Пропонується надати право Міністерству фінансів України здійснити за рішенням Кабінету Міністрів України випуск облігацій внутрішньої державної позики на відповідну загальну суму видатків, кошти від продажу яких будуть спрямовані ПрАТ «НЕК «Укренерго» для погашення заборгованості перед ДП «Гарантований покупець», та подальшого погашення заборгованості ДП «Гарантований покупець» перед суб'єктами господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії у розмірі 40 % заборгованості ДП «Гарантований покупець» станом на 1 серпня 2020 року, а також для створення мінімально необхідного ресурсу для забезпечення повноти та своєчасності здійснення оплати державним підприємством «Гарантований покупець» поточних зобов'язань перед Виробниками ВДЕ протягом серпня – грудня 2020 року.

30.09.2020 Комітет Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг розглянув і підтримав пропозиції Міненерго до законопроєкту № 4000 про держбюджет на 2021 рік щодо розрахунків з ВДЕ, погашення боргів ДП «Енергоринок», резерву для зняття з експлуатації блоків АЕС.

Оператори системи розподілу

За 10 місяців 2020 року, в цілому, **операторами систем** розподілу України надано послуги з розподілу електричної енергії на суму 52952,0 млн грн (обсяг розподілу електричної енергії – 88634,6 млн кВт·год), рівень оплати склав 97,3%.

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг(+)/ Переплата(-) станом на 01.11.2020*
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Разом	**88 634 641,4**	**52 952 020,7**	**51 514 780,6**	**-1 423 199,9**
АТ «Вінницяобленерго»	2 234 702,2	2 014 763,0	1 991 821,4	51 731,9
ПрАТ «Волиньобленерго»	1 297 186,2	1 116 238,4	1 105 528,8	19 377,7
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	13 720 677,6	4 554 754,1	4 595 311,6	-597 272,3
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	2 367 751,2	2 483 910,5	2 412 469,7	-306 530,7
АТ «Житомирobленерго»	1 915 789,0	1 737 178,4	1 755 242,8	-94 360,5
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	1 447 314,0	1 658 803,3	1 688 154,9	26 765,6
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	5 829 606,9	2 538 061,1	2 345 949,7	242 048,4
АТ «Прикарпаттяобленерго»	1 915 426,0	1 648 065,9	1 577 475,7	32 581,8
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	7 134 098,2	2 385 042,7	2 364 107,5	-811 058,4
ПрАТ «Київобленерго»	5 096 483,1	3 375 086,1	3 469 726,4	-391 728,5
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	1 493 189,0	1 345 062,0	1 346 097,0	-93 015,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	1 047 308,8	1 106 579,1	1 113 087,4	-17 149,5
ПрАТ «Львівобленерго»	3 276 511,2	2 639 398,2	2 580 838,2	-48 053,9
АТ «Миколаївобленерго»	2 103 600,3	1 558 466,4	1 517 003,7	-19 629,7
АТ «Одесаобленерго»	4 709 788,2	3 607 735,2	3 608 028,5	13 794,8
АТ «Полтаваобленерго»	4 052 658,8	2 228 495,4	1 933 387,4	-147 931,1
ПрАТ «Рівнеобленерго»	1 817 390,4	1 210 653,0	1 200 708,8	-28 790,3
ПАТ «Сумиобленерго»	1 556 965,5	1 405 120,0	1 389 656,1	5 265,4
ВАТ «Тернопільобленерго»	1 025 848,8	1 112 474,2	1 081 950,4	-37 640,5
АТ «Харківобленерго»	4 745 681,3	3 357 423,6	2 761 974,7	666 340,3
АТ «Херсонобленерго»	1 925 146,8	1 611 992,6	1 635 279,3	-80 094,0
АТ «Хмельницькобленерго»	1 736 035,1	1 604 620,3	1 551 761,4	54 763,7
ПАТ «Черкасиобленерго»	2 384 458,6	1 588 532,7	1 600 982,2	-25 873,7
АТ «Чернівціобленерго»	1 046 601,0	952 090,2	926 966,2	-22 877,0
АТ «Чернігівобленерго»	1 353 141,7	1 400 443,1	1 387 562,2	-32 004,1
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	252 866,9	100 265,5	78 124,0	30 639,9
ДП «Регіональні електричні мережі»	974 060,7	284 552,9	148 291,8	272 078,7
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	4 953 495,2	340 512,1	365 538,7	-49 514,1
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	578 669,0	357 161,6	354 085,8	-41 223,2

ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	650 673,5	59 640,8	59 898,0	-97,3
АТ «Укрзалізниця»	3 991 516,2	1 568 898,4	1 566 442,6	6 259,5

* З врахуванням боргів/переплат минулого року

Постачальники послуг

Постачальниками універсальних послуг за 10 місяців 2020 року надано споживачам України електричної енергії в обсязі **38 940,4 млн кВт·год** на суму **60 802,2 млн грн**, рівень оплати склав 99,6%. *Загальна* заборгованість перед постачальниками універсальних послуг станом на 01.11.2020 склала **3968,5 млн гривень.**

Довідково

Згідно Правил роздрібного ринку електричної енергії ціни на електричну енергію, що постачається споживачам постачальниками універсальних послуг та «останньої надії», включають, у тому числі ціни (тарифи) на послуги оператора системи передачі та оператора системи розподілу відповідно до укладених договорів про надання відповідних послуг.

За 10 місяців 2020 року електропостачальниками, на яких покладено зобов'язання з надання універсальних послуг, надано споживачам електричної енергії **за вільними цінами** в обсязі 10793,2 млн кВт·год на суму 23926,7 млн грн, рівень оплати склав 96,7%. *Загальна* заборгованість перед електропостачальниками, що здійснюють постачання електричної енергії за вільними цінами, станом на 01.11.2020 **відсутня**.

Довідково

Інформація щодо постачання електричної енергії за вільними цінами була надана електропостачальниками, на яких покладено зобов'язання з надання універсальних послуг.

Видобуток вугілля

За жовтень 2020 року вугледобувними підприємствами України видобуто **2 584,0 тис. тонн** вугілля, що на 7,7 % менше порівняно з жовтнем 2019 року. Видобуток енергетичного вугілля – **1931,7 тис. тонн**, коксівного вугілля – **652,3 тис. тонн**.

За 10 місяців 2020 року видобуто **23 612,6 тис. тонн** вугілля, що на на 8,0 % менше порівняно з відповідним періодом минулого року. У тому числі видобуток енергетичного вугілля склав **18 076,3 тис. тонн**, коксівного – **5 536,2 тис. тонн**.

Запаси вугілля та мазуту на ТЕС та ТЕЦ

Запаси вугілля на 23.11.2020 становили **1 994,3 тис. тонн** при нормі гарантованих запасів **1 689,1 тис. тонн.** При цьому запаси газового вугілля складали **1 671,3 тис. т**, а запаси антрациту – **323,0 тис. т**.

Запаси топкового мазуту на 10.11.2020 становили **47,0 тис. тонн,** що на **16,6 тис. т** або на 52,7% більше ніж у 2019 році.

Міненерго

Газ

Видобуток газу

Обсяги видобутого газу у ***жовтні 2020 року*** в Україні зменшились на 15,4 млн. куб. м (або на 0,9%) порівняно з жовтнем минулого року і становили

1 693,6 млн. куб. м.

За ***10 місяців 2020 року*** обсяги видобутого газу в Україні зменшились на 270,0 млн. куб. м (або на 1,6%) порівняно з показником минулого року і становили **16 930,0 млн. куб. м**.

Оператор ГТС України

Запаси газу в газосховищах

Оператор газосховищ України завершив сезон закачування **20 жовтня 2020 року**. В українських ПСГ накопичено рекордний запас газу за останні 10 років – **28,3 млрд куб. м***. Наразі газосховища почергово завершують нейтральний період та переходять в режим відбору природного газу з ПСГ.

Вітчизняні компанії на кінець сезону закачування зберігають **18,3 млрд куб. м.** Цього повністю достатньо, щоб Україна безперебійно пройшла опалювальний сезон. За останні п’ять років українські компанії відбирали з ПСГ від 7,6 до 12,5 млрд куб. м на рік.

* без урахування запасів Вергунського ПСГ, що знаходиться на тимчасово окупованій території Донецької області

Укртрансгаз

Транзит газу

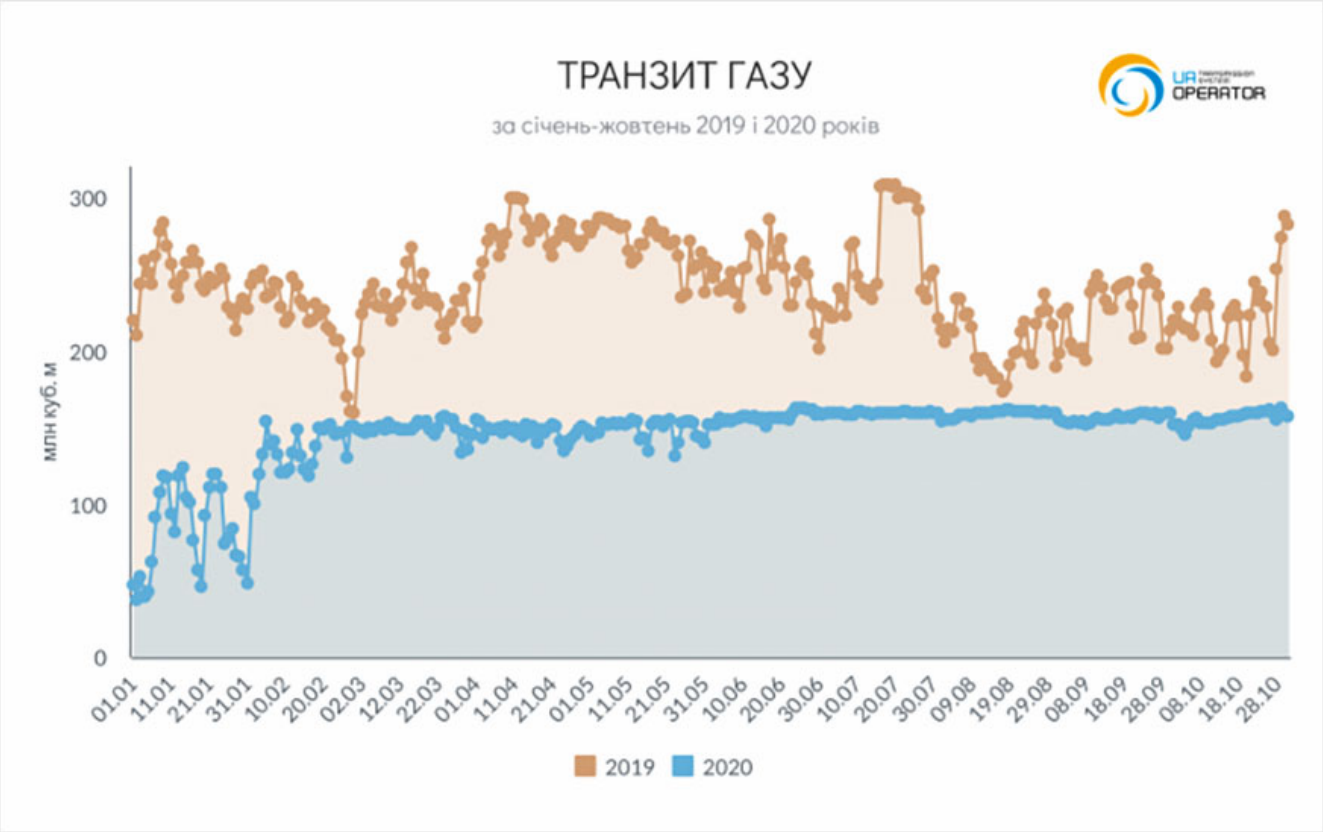

За 10 місяців 2020 року Оператор ГТС України протранзитував майже **45,0 млрд куб. м** газу. Це на 45% менше, ніж за цей самий період минулого року (81,5 млрд куб. м).

Разом з тим, середньодобовий транзит з початку року становив 148 млн куб. м на добу, та в останню декаду жовтня – рекордно перевищував 180 млн куб. м на добу за рахунок дозамовлених через аукціонні платформи потужностей на

транспортування газу у трансбалканському напрямі.

З початку року Газпром повністю розраховується за весь обсяг заброньованих потужностей, з яких використовує лише 82%. Зі свого боку ОГТСУ виконує всі добові заявки й ефективно забезпечує безперебійність транспортування газу до європейських країн.

У західному напрямку було протранзитовано 41,3 млрд куб. м газу (-34%). Зокрема, у Польщу – 3,2 млрд куб. м, Словаччину – 31,0 млрд куб. м, Угорщину – 7,1 млрд куб. м.

У південному напрямку транзит склав 2,9 млрд куб. м (-73%). Із них 0,6 млрд куб. м – у Румунію та 2,3 млрд куб. м – у Молдову. Падіння транзиту по цьому маршруту пов'язане з запуском у січні 2020 року «Турецького потоку», яким доправляється газ з Росії у Туреччину, а звідти в країни Балканського півострова.

Довідково

Транзитна угода між НАК «Нафтогаз України» та російським ВАТ «Газпром», укладена наприкінці 2019 року строком на п'ять років. Вона передбачає бронювання Газпромом потужностей для транзиту в обсязі 65 млрд куб. м (178 млн куб. м/добу) в 2020 році та по 40 млрд кубометрів (110 млн куб. м/добу) у 2021-2024 роках.

Імпорт газу

За 10 місяців 2020 року Оператор ГТС України протранспортував 15,2 млрд куб. м газу з Європи в Україну на замовлення своїх клієнтів.

Це на 14% (1,9 млрд куб. м) більше за аналогічний показник минулого року та на 23% перевищує середню позначку відповідних періодів у 2016-2019 роках.

Всього за 10 місяців 2020 року імпорт із Словаччини склав майже 9,9 млрд куб. м (+17% у порівнянні до аналогічного періоду минулого року), із Угорщини – майже 3,7 млрд куб. м (+8%), із Польщі – майже 1,5 млрд куб. м (+16%).

Зокрема, віртуальним реверсом (backhaul), який вперше став доступний на початку цього року, імпортовано 46%, або 6,9 млрд куб. м: зі Словаччини – майже 3,1 млрд куб.м, з Угорщини – майже 2,8 млрд куб. м, з Польщі – майже 1,1 млрд куб. м.

З початку року в підземні сховища для зберігання в режимі «митний склад» було направлено 10,1 млрд куб. м імпортованих обсягів. Із них 60% (або 6,1 млрд куб. м) надійшли в режимі «shorthaul – митний склад» і 40% (4,0 млрд куб.м) в режимі «кордон – митний склад».

Всього за період січня-вересня транспортування газу з ЄС в Україну замовляли 72 трейдери, з них 45 українських компаній та 27 іноземних. А послугами shorthaul та «митний склад» скористалися понад півсотні компаній – більша частина з яких є нерезидентами.

Оператор ГТС України

Нафта

Транспортування нафти

З початку 2020 року обсяги перекачки нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склали 13 224,0 тис. т, що на 4,9 % (або на 619,0 тис. т) більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

Обсяги транзиту нафти територією України склали 11 062,0 тис. т, що на 4,0 % (або на 389,0 тис. т) більше до відповідного періоду минулого року, а для потреб України – 2 162,0 тис. т, що на 9,9 % (або на 194,0 тис. т) більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку 2020 року транзитні обсяги перекачки нафти у загальному обсязі складають 84,0 %, а на нафтопереробні підприємства України – 16,0 %.

Переробка нафти

За 10 місяців 2020 року на Дрогобицький нафтопереробний завод та на Шебелинський газопереробний завод поставлено 690,2 тис. тонн нафтової сировини (нафта з газовим конденсатом**).**

Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ за 10 місяців 2020 року становить 346,2 тис. тонн, що на 10,8 % менше обсягу переробки за 10 місяців 2019 року.

Кременчуцький НПЗ з жовтня 2014 року інформацію щодо показників своєї роботи Міністерству енергетики та вугільної промисловості не надає.

У січні-жовтні 2020 року не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості

Атомні електростанції. У жовтні 2020 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено 6 277 млн кВт·год електроенергії, що на 265 млн кВт·год менше порівняно з відповідним періодом минулого року.

З початку 2020 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено 63 214 млн кВт·год електроенергії, що на 4 057 млн кВт·год менше порівняно з відповідним періодом минулого року.

Коефіцієнт використання встановленої потужності (КВВП) у жовтні 2020 року становив 60,7 % (у жовтні 2019 р. – 63,3 %). КВВП з початку року становив 62,2 % (за відповідний період минулого року – 66,5 %).

Паливна программа. У 2020 році ДП «НАЕК «Енергоатом» заплановано здійснити:

- 15 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 9 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок – від компанії «Вестінгауз»;
- забезпечити 4 рейси з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

З початку 2020 року відбулося 2 поставки свіжого ядерного палива від компанії «Вестінгауз» та 3 – від АТ «ТВЕЛ», виконано 1 рейс вивезення відпрацьованого ядерного палива з ВП «ЮУАЕС».

Підприємства атомно-промислового комплексу

ДП «Схід ГЗК». У жовтні 2020 року комбінатом вироблено 58,41 тон уранового оксидного концентрату (УОК) на суму 170,10 млн гривень. Порівняно з відповідним періодом минулого року продукції вироблено на 14,48 тон менше.

З початку 2020 року комбінатом вироблено 637,4 тон уранового оксидного концентрату (УОК) на суму 1 759,4 млн гривень. Порівняно з відповідним періодом

минулого року продукції вироблено на 47,35 тон менше.

У ***ДП «Схід ГЗК»*** станом на 23.10.2020 заборгованості із виплати заробітної плати немає.

Хід ремонтної кампанії на підприємствах енергетики

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2020-2021 рр. наказом Міненерговугілля від 01.11.2019 № 447 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2020 році та в осінньо-зимовий період 2020/2021 року» передбачено:

На **ТЕС енергогенеруючих компаній** відремонтувати всіма видами ремонтів 45 (11440 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 36 (9428 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 6 (1330 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 3 (682 МВт) енергоблока.

На **ТЕЦ** виконати всіма видами ремонти 9 (1670 МВт) енергоблоків, 12 (1717 т/год) парових котлів, 1 (100 Гкал/год) водогрійний котел та 10 (370 МВт) турбоагрегатів.

На **ГЕС** виконати капітальний ремонт і реконструкцію 35 (1802,7 МВт) гідроагрегатам.

Станом на 30.11.2020 відповідно до затвердженого графіку:

На **теплових електростанціях** енергогенеруючих компаній відремонтовано 36 (9379 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 29 (7862 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 5 (1135 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 2 (382 МВт) енергоблока.

У ремонті перебувають 3 (820 МВт) енергоблока, а саме:

- в поточному ремонті - 1 (325 МВт) енергоблок.
- в середньому ремонті - 1 (195 МВт) енергоблок;
- в капітальному ремонті - 1 (300 МВт) енергоблок.

На **теплових електроцентралях** відремонтовано 9 (1670 МВт) енергоблоків, 12 (1717 т/год) парових котлів, 1 (100 Гкал/год) водогрійний котел та 10 (370 МВт) турбоагрегатів

На **гідроелектростанціях** виконано капітальний ремонт 13 (674,9 МВт) гідроагрегатам.

В реконструкції і капітальному ремонті знаходиться 18 (812,7 МВт) гідроагрегатів.

За 10 місяців 2020 року на **АЕС** виконано

6 планово-попереджувальних ремонтів – середні ремонти енергоблоків №1, 2 РАЕС, №6 ЗАЕС, №1, 2 ЮУАЕС та капітальний ремонт енергоблоку №3 ЗАЕС. Станом на 31.10.2020 виконувалися капітальний ремонт енергоблоку №4 ЗАЕС та середні ремонти енергоблоків №2, 5 ЗАЕС, №2 ХАЕС та №4 РАЕС. Загальна тривалість – 1063,63 діб;

7 поточних планових ремонтів енергоблоків №4 РАЕС, №1 (два ремонти), 3 (два ремонти) ЮУАЕС, №6 ЗАЕС, №1 ХАЕС. Загальна тривалість – 35,29 діб;

6 поточних позапланових ремонтів енергоблоків №3 ЮУАЕС (два ремонти), №2 ЗАЕС, №1, 3 РАЕС та №1 ХАЕС. Загальна тривалість – 104,18 доби.

Недовиробництво електроенергії через виконані поточні позапланові ремонти склало 2 506,36 млн кВт·год.

Капітальні інвестиції галузей ПЕК

(без врахування нафтогазового комплексу)

Протягом січня-жовтня 2020 року підприємствами галузей ПЕК, що належать до сфери управління Міненерго України, за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **15 691,6 млн грн** капітальних вкладень.

В енергетиці освоєно **15 644,0 млн грн** капітальних вкладень, що на 15,5% менше порівняно з аналогічним показником минулого року.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва та реконструкції електричних мереж.

У вугільній галузі освоєно 47,6 млн грн капітальних вкладень.

Ліквідація збиткових вугледобувних підприємств

Плановими обсягами асигнувань з Державного бюджету на ***2020 рік*** передбачено видатки за бюджетною програмою «Заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств» у сумі **659,7** млн гривень (зі змінами).

Фактично ***з початку року*** підприємствам, що знаходяться на стадії підготовки до ліквідації та ліквідації, а також з утримання водовідливних комплексів спрямовано **375,4** млн гривень.

Оплата праці

За 10 місяців 2020 року розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства енергетики України, у розрізі галузей становить:

– електроенергетика – 16 979 грн (збільшення до відповідного показника 2019 року на 2 924 грн);

– атомно-промисловий комплекс – 28 698 грн (більше на 5 754 грн);

– нафтогазовий комплекс – 9 106 грн (менше на 1 443 грн);

– вугільна галузь – 12 024 грн (більше на 584 грн).

Станом на 1 листопада 2020 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерго загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила 529,2 млн грн та зменшилась з початку року на 99,8 млн грн.

Підготовлено Робочою групою НТСЕУ

за даними Міненерго України, НЕК «Укренерго», Оператора ринку, Гарантованого покупця, Енергоринку, Української енергетичної біржи, Оператора ГТС України

ОГЛЯД ЗМІ за 1–30 листопада 2020 року

♦ *Загальні проблеми енергетики. Заходи по їх вирішенню*

МІНЕНЕРГО, 02.11.2020

Міненерго ініціює створення Фонду декарбонізації

Передбачається, що **Фонд наповнюватиметься частиною податку на викиди вуглекислого газу, а кошти з нього йтимуть виключно на проекти, що призводять до скорочення викидів CO2 та мають енергоефективний, екологічний та соціальний ефекти.** З такою пропозицією до народних депутатів сьогодні виступила в.о. Міністра енергетики **Ольга Буславець.**

Джерело

Додаткова інформація на цю тему – Урядовий портал, 02.11.2020 **«Міненерго ініціює створення Фонду декарбонізації».** Ініціативу щодо впровадження Фонду декарбонізації було розроблено Міненерго за підтримки Українсько-Данського енергетичного центру та Держенергоефективності.

«Фонд Декарбонізації стане кроком із зменшення вуглецевого сліду української продукції, що також надасть можливість позбутися додаткового мита – так званого «вуглецевого тарифу», який може бути запроваджений вже наступного року. Фонд на практиці допоможе Україні досягти взаємовигідного партнерства із країнами ЄС в сфері стійкого розвитку та впровадження Зеленої угоди, до реалізації цілей якої ми прагнемо долучитися», – наголосила **Ольга Буславець** під час онлайн-зустрічі з парламентарями.

18 провідних країн світу використовують податок на викиди CO2 виключно на заходи із декарбонізації, що вже має значний енергоефективний та екологічний ефекти.

В Україні сьогодні цей податок також існує і спрямовується до загального фонду Державного бюджету…

«Створення Фонду передбачено без утворення окремого юридичного суб'єкту. Його формат – «стаття в бюджеті», за аналогією до Державного фонду регіонального розвитку, Державного дорожнього фонду», – зазначила в.о. Міністра.

Кошти Фонду будуть спрямовуватися виключно на проекти, що призводять до скорочення викидів двоокису вуглецю CO2…

Ольга Буславець закликала народних депутатів долучатися до обговорення та співпраці. Парламентарі, які взяли участь в онлайн-зустрічі (**Юрій Камельчук, Сергій Нагорняк, Олег Бондаренко, Леся Василенко, Інна Совсун**) в цілому погодилися з ідеєю створення Фонду декарбонізації і запропонували продовжити опрацювання цієї ініціативи, враховуючи пропозиції Комітету ВР з питань екологічної політики та природокористування щодо природоохоронних заходів.

ExPro, 12.11.2020 **«В Раді зареєстрували законопроєкт про створення фонду декарбонізації».**

ENERGY CLUB, 03.11.2020

Іван Григорук на форумі Energy Talk Show Electricity Market 2020 #3

Фрагмент виступу віцепрезидента Energy Club Івана Григорука на форумі Energy Talk Show Electricity Market 2020 #3, присвяченому темі «Плани розвитку операторів системи розподілу в умовах ринку електроенергії в Україні».

«Надважлива місія в операторів системи розподілу — це забезпечення якісної послуги з постачання електроенергії до кінцевого споживача. Протягом останніх років структура споживання електроенергії змінилась, і сьогодні фактично замість промисловості основними є приватні споживачі (населення) по класу напруги 0,4 кВ, а в цих мережах колосальні затрати на розподіл в деяких регіонах близькі до вартості за 1кВт/г.

Крім того, треба зазначити, що сама ОЕС, і це стосується розподільчих мереж, була побудована за радянських часів під інші задачі - тільки постачання електроенергії до споживача. На сьогодні в нас споживач став ще й виробником електричної енергії…

Треба сказати, що внаслідок великого росту відновлювальних джерел енергії почала використовуватись перетворююча техніка.

Крім того, ще виникає питання реагування старого (зношеного) існуючого обладнання відносно захистів, автоматики управління. До слова, інтервал реагування нового обладнання на позаштатні події зовсім інший — близько 15 мілісекунд, а стара техніка до цього не пристосована.

Питання автоматики управління, релейного захисту, впровадження новітніх заходів з телемеханіки — це одне з першочергових питань стосовно модернізації електричних мереж.

Будемо просити й регулятора, й міністерство, й інші органи виконавчої влади співпрацювати для того, щоб розпочати активне впровадження RAB-тарифу…

Окрім того, є проблема стосовно строків модернізацій електроустановок відносно строків виробництва обладнання…

З нашого досвіду часто бувають такі випадки, що виробник не може надати те чи інше обладнання на домовлену дату, як результат переносяться строки реконструкції підстанції чи будівництва лінії. Це – питання стосовно штрафів з точки зору самого регулятора…

Щодо ВДЕ — був стрімкий ріст відновлювальних джерел енергії, і вони розвивалися дуже однобоко. Питання стосовно впровадження систем накопичення/регулювання електричної енергії ніхто ніколи за той час не підіймав, а згадали тільки тоді, коли почали обмежувати видачу потужності електричних станцій і ВДЕ в першу чергу…

Стосовно приєднання до ENTSO-E, енергосистема повинна бути ще й самозбалансована. Це один з найважливіших критеріїв. Питання якраз в будівництві нових маневрових потужностей, нових ліній електропередач, підстанцій. Крім того, необхідно активно впроваджувати ту ж саму систему SCADA, яка допоможе якісній диспетчеризації, управлінню й аналізу всіх тих процесів, які відбуваються в самій об'єднаній енергосистемі".

Джерело

EXPRO, 03.11.2020

«ДТЕК Одеські електромережі» збудує першу в Україні підстанцію 110/20 кВ закритого типу

Компанія «ДТЕК Одеські електромережі» планує до кінця 2021р збудувати першу в Україні підстанцію 110/20 кВ закритого типу, яка буде розташована в мікрорайоні «Чубаївка» м. Одеси, 2 листопада повідомив прес-центр компанії.

Підстанція «Чубаївка» буде невеликого розміру, 27х36м, вона дасть додаткові 52 МВт е/е для жителів Київського району Одеси.

Підстанція працюватиме в режимі управління з диспетчерського пульту, без участі чергового персоналу. Це дозволить швидко фіксувати аварійні порушення і усувати їх наслідки без відключень клієнтів від енергопостачання.

Джерело

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 03.11.2020

Украина готова разделить ответственность за озеленение всего континента, но в рамках разумного переходного периода – Стефанишина

Украина, подписав Соглашение об ассоциации с ЕС, имеет привилегированный статус и может рассчитывать на поддержку своей позиции в Европе, в частности, по реализации Green Deal, которую намерена осуществлять по мере своих экономических возможностей, считает вице-премьер-министр по вопросам европейской и евроатлантической ассоциации **Ольга Стефанишина.**

"Мы готовы разделить ответственность за озеленение всего континента, но в рамках разумного переходного периода… Наше видение: "дорожная карта" должна учитывать финансовый аспект, часовые рамки и создание системного диалога относительно влияния "зеленого" курса на торговлю с ЕС", – сказала Стефанишина во время онлайн-интервью "Торговые войны: искусство защиты", подчеркнув, что Украина уже является партнером ЕС в реализации "зеленого" курса.

По словам вице-премьера, то, что инициативы относительно приграничного регулирования рассматриваются именно с учетом Соглашения об ассоциации и в соответствии с обязательствами по зоне свободной торговли, свидетельствует: "Мы были услышаны Еврокомиссией".

В то же время, по мнению вице-премьера, Украина имеет большой потенциал развития как элемент внедрения европейского "зеленого" курса.

По ее словам, одним из элементов европейской "зеленой" политики, кроме системной разработки нормативных изменений, является переориентация производства в третьи страны.

"Украина рассматривается как один из наиболее перспективных рынков. Мы сейчас работаем над определением приоритетных сфер. Это совсем необязательно должны быть экологически недружественные производства. Просто, когда мы говорим о поставках из Китая, это более затратная процедура. Экспорт из Украины – меньшие расстояния и меньшие выбросы", – заявила Стефанишина.

Джерело

УНН, 05.11.2020

Сергей Чех об энергетической политике государства: четко сформулирована, но есть нюансы

По мнению Главы Экспертного Совета Минэнерго **Сергея Чеха,** энергетическая политика государства является четко сформулированной.

"Она воплощена законами Украины, концепт которых позволяет иметь рыночный механизм формирования цен и одновременно не терять влияние государства на общие процессы. В то же время есть человеческий фактор и практика

применения концептов, которые, по моему мнению, могли бы быть лучше. Этим объясняются, в частности, те трудности, которые переживает энергетика Украины сегодня", - сказал он.

Также Чех прокомментировал новую модель энергорынка, назвав ее дееспособной.

"Единственная проблема - чрезмерное увлечение НКРЭКУ в администрировании или, как мы называем, ручном управлении. Я считаю, что регулятор может вмешиваться только в случае реально опасной ситуации, которая заключается в обеспечении электрической энергией как товаром. Если не будет ручного управления, новая модель энергорынка будет дееспособной не только в теории, но и на практике", - считает он.

Отдельно Чех поднял вопрос изменения потребления электроэнергии во время пандемии. По его словам, на фоне "каскадных" карантинных ограничений спрос на электроэнергию упал, что привело к уменьшению количества произведенной электроэнергии и ухудшению коэффициента использования установленной мощности. Чех подчеркнул, что негативные последствия пандемии ощутили на себе все без исключения поколения.

Также Чех рассказал о причинах и спрогнозировал последствия срыва ремонта энергоблоков АЭС.

Джерело

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 05.11.2020

Глава "Нафтогаза" не верит в интерес инвесторов к приватизации государственных ТЭЦ из-за долгов

Глава правления НАК "Нафтогаз Украины" **Андрей Коболев** не верит в интерес инвесторов к приватизации государственных теплоэлектроцентралей (ТЭЦ) из-за имеющихся долгов перед компанией за поставленный природный газ.

"Думаю, она (приватизация) сейчас невозможна. По одной простой причине – эти ТЭЦ нам должны один миллиард гривень. Какой инвестор купит ТЭЦ с миллиардом долга?", – сказал он в интервью агентству "Интерфакс-Украина".

"При этом мы говорим правительству: если у вас есть любая иная заслуживающая доверие компания, которая сможет эффективно управлять ТЭЦ, и начнет с нами рассчитываться на 100%, а в перспективе – начнет погашать и старый долг, то мы обеими руками "за", – подчеркнул Коболев.

В то же время он отметил, что возможность инвестирования в станции у группы появятся только в случае их передачи "Нафтогазу" в собственность.

По его словам, одной из ключевых причин готовности группы взять ТЭЦ в управление или собственность – это возможный отказ от запланированной отмены с весны 2021 года специальных обязательств (ПСО) по поставке им газа.

"Это один из моментов, почему мы так открыто относимся к варианту передачи нам этих шести госТЭЦ. Мы боимся, что если нам эти ТЭЦ не передадут, а инвесторы там не появится, то из-за них ПСО по теплу не отменят. Они – самая большая проблема рынка тепла. Если эти шесть ТЭЦ существующую проблему решат – это решает 80-90% всех проблем рынка. Более того, это будет демонстрация того, что проблемы на рынке тепла можно решать", – пояснил он.

Джерело

EXPRO, 06.11.2020

Уряд планує залучити в енергетику $50 млрд інвестицій до 2030 р

Кабінет міністрів визначив стратегічною ціллю для України залучення $ 40 млрд інвестицій в розвиток енергетичної системи та $ 10 млрд у відновлювану енергетику до 2030 року. Про це стало відомо з презентованої Кабінетом Міністрів економічної стратегії **«Вектори економічного розвитку 2030».**

Одними із стратегічних цілей для української економіки Кабмін передбачає залучення до 2030 року - $ 40 млрд інвестицій в розвиток енергетичної системи (на генерацію $ 23 млрд, передача та розподіл $ 17 млрд), а також $10 млрд інвестиції у відновлювану енергетику.

Також однією з цілей Кабміну є зменшення виробництва електроенергії на ТЕС, та відповідно зниження вуглецевого сліду від паливно-енергетичного комплексу.

Крім того, планується довести частку ВДЕ у структурі генерації – до 25% загального виробітку.

Джерело

УКРЕНЕРГО, EXPRO, 06.11.2020

Укренерго позивається в арбітраж проти Росії на 527 млн євро

Арбітражний суд 20 жовтня 2020 року перейшов до чергового етапу у справі НЕК «Укренерго» проти РФ щодо незаконного захоплення РФ інфраструктурних об’єктів Компанії на території АР Крим. А саме – безпосередньо до розгляду позову Укренерго, яке вимагає від РФ виплати компенсації за експропрійовані інвестиції. Загальна сума позовних вимог становить 527,53 млн євро з урахуванням відсотків (94,61 млн євро станом на 20.10.2020 р.).

Арбітраж проти Російської Федерації був ініційований за порушення Росією Угоди між Кабінетом Міністрів України і урядом РФ про заохочення та взаємний захист інвестицій від 1998 року. Вимоги компенсації шкоди від експропріації інвестицій Укренерго в Криму та порушення зобов’язання гарантувати повний і безумовний правовий захист інвестицій є частиною позовних вимог разом з компенсацією за захоплення Росією під час анексії Криму магістральних мереж та інших об’єктів, які належать Укренерго.

Арбітражний трибунал у справі був сформований 27 березня 2020 року. До його складу увійшли Високоповажний **Лоуренс Коллінз** (головуючий арбітр), пан **Д. Брайн Кінг** (арбітр, призначений Укренерго) та професор **Габріель Боттіні** (арбітр, призначений РФ). Арбітраж здійснюється відповідно до Арбітражного регламенту ЮНСІТРАЛ 1976 року та проходить у Парижі. Інтереси НЕК «Укренерго» у спорі з Росією представляє міжнародна юридична фірма LALIVE із штаб-квартирою у Швейцарії. LALIVE має великий міжнародний досвід у галузях енергетики та гірничої промисловості, зокрема й успішний досвід підтримки позовів українських компаній до Росії у зв’язку з експропріацією активів.

На території тимчасово окупованої АР Крим до анексії півострова працював відокремлений підрозділ «Кримська електроенергетична система» НЕК «Укренерго», який обслуговував понад 1300 км магістральних ліній електропередачі та 17 високовольтних підстанцій. Також у Криму діяли оздоровчий комплекс

«Семидвір'я», пансіонат «Енергетик» і виробниче підприємство «Південьенергопром».

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 06.11.2020

АМКУ оштрафовал три компании на 53 млн грн за сговор на тендерах облэнерго

Антимонопольный комитет Украины (АМКУ) оштрафовал ООО "Энерджи Сервис", ООО "ИК "Энергетические ресурсы" и ООО "Энерджи Инжиниринг" на общую сумму 53 млн грн за сговор на тендерах облэнерго, передает Энергореформа.

Согласно сообщению комитета, эти компании "не конкурировали честно, а наоборот, будучи тесно связанными между собой, согласовали поведение во время тендеров и таким образом исказили конкуренцию".

По данным комитета, на протяжении 2017-18 гг. компании приняли участие в 14 публичных торгах на техническое переоснащение, реконструкцию и строительство трансформаторных станций для "Чернигов-", "Винница-", "Сумыоблэнерго", "Луганское энергетическое объединение" и "Центральная энергетическая компания".

Помимо наложенных штрафов нарушители не смогут участвовать в публичных закупках в течение следующих трех лет.

Джерело

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 07.11.2020

Аудит «втрачених можливостей» та вектори розвитку до 2030 року

Сергій Лавренюк

Учора за участі Президента **Володимира Зеленського**, Голови Верховної Ради **Дмитра Разумкова**, Першого заступника глави парламенту **Руслана Стефанчука**, Прем'єр-міністра **Дениса Шмигаля**, а також урядовців, представників бізнесу та експертів відбулася презентація економічного аудиту країни та векторів економічного розвитку до 2030 року. Економічний аудит країни отримав назву «RE: think», тобто переосмислення нашого потенціалу.

Нагадаємо, що про необхідність підготовки такого аудиту та визначення векторів розвитку України глава держави згадав у своєму посланні до Верховної Ради про внутрішнє та зовнішнє становище України.

У своєму виступі під час презентації Президент назвав проведений аудит відправною точкою для розробки Національної економічної стратегії України до 2030 року. «Аудит держави — це шлях до правильних відповідей на всі важливі запитання. Вперше було зроблено комплексний аналіз стану України, щоб зрозуміти, де саме та які саме було допущено помилки за ці роки», — сказав він, зауваживши, що метою аудиту не є призначення винних в особі попередників, а визначення точного діагнозу для ефективного лікування країни.

Президент зазначив, що на основі аудиту та основних векторів розвитку економіки буде створена національна економічна стратегія до 2030 року, яка має стати не декларацією, необов'язковою для виконання, а головним планом та дорожньою картою для всіх гілок влади України. «Це потрібно для того, щоб

постійно зростати, реалізовувати вже наявний потенціал та створювати нові, проривні ідеї. Не наздоганяти, а бути на кілька кроків попереду», — сказав він, висловивши побажання, щоб ця стратегія стала свого роду економічною Конституцією та великою національною ідеєю, яка не буде змінюватися з кожним новим Президентом, парламентом або урядом.

Голова Верховної Ради Д. Разумков підкреслив, що створення національної стратегії було однією зі складових передвиборної кампанії і Президента України, і парламентської партії «Слуга народу», та й загалом держави Україна.

Д. Разумков також висловив побажання: «Від імені Верховної Ради України хотів би запевнити, що ми завжди готові долучатися і сприяти будь-якому ефективному, та, головне, успішному розвитку всіх конструктивних починань».

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль, який представляв аудит країни та вектори економічного розвитку до 2030 року, зазначив: «Без аналізу поточного стану ми не можемо реалістично поставити собі цілі на наступні роки… Сьогодні ми вже маємо чітку відповідь: один трильйон доларів ВВП за 10 років — це нереалізований потенціал країни».

Тому сьогодні стоїть завдання реалізувати потенціал української економіки та зробити Україну успішною.

Представляючи 30 пріоритетних векторів, які ляжуть в основу економічної стратегії до 2030 року, прем'єр, зокрема, наголосив на необхідності зменшення частки держави в економіці, розвитку фінансового сектору, зменшення регуляторного навантаження на бізнес, значного зростання обсягів розвідки та видобутку власних корисних копалин, розвитку інфраструктури в сільськогосподарському секторі.

Джерело

OILPOINT, 09.11.2020

Екоінспекція зупинить Дарницьку ТЕЦ, якщо та не скоротить викиди

Державна екологічна інспекція буде зупиняти і штрафувати Дарницьку ТЕЦ, якщо та не виконає зобов'язань щодо скорочення викидів. Про це в інтерв'ю сказав міністр захисту довкілля середовища і природних ресурсів **Роман Абрамовський**.

«У Києві на Дарницькій ТЕЦ ми питання викидів вирішили – вони будують фільтри, встановлять їх до кінця року і частку викидів, зокрема, дрібнодисперсного пилу, знизять. Якщо не будуть виконувати, будемо зупиняти ТЕЦ, штрафувати, вимагати компенсації збитків. Це компетенція Екологічної інспекції», – сказав он.

Дарницька ТЕЦ, за оцінкою Екоінспекції, завдала шкоди навколишньому середовищу на суму 800 тисяч – 1 млн грн.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 09.11.2020

"Донбассэнерго" рассчитывает летом 2021 года получить госгарантии и подписать кредитное соглашение для строительства нового блока на Славянской ТЭС

ПАО "Донбассэнерго" рассчитывает летом 2021 года получить государственные гарантии для привлечения финансирования Bank of China на строительство

нового блока (№6А и №6Б.) на Славянской ТЭС, сообщил коммерческий директор компании **Олег Ларионов** в интервью. По его словам, "Донбассэнерго" подготовило инвестиционный проект в соответствии с государственными требованиями и в течение ноября подаст документы для прохождения проектом государственной экспертизы в Минэнерго, а также оценки экономической целесообразности в Минэкономики, что даст возможность принять участие в конкурсе на получение госгарантии по проекту строительства нового блока.

"Государственная гарантия возврата кредита является обязательным условием китайской стороны для возможности финансирования проекта. В случае позитивного результата в середине следующего года возможно заключение кредитного договора. Это даст старт строительству энергоблоков Славянской ТЭС, которые будут генерировать "чистую" электроэнергию согласно всем европейским экологическим и техническим стандартам", – отметил Ларионов.

Он напомнил, что на период строительства будет создано 1,5 тыс. рабочих мест, в том числе для смежных отраслей промышленности. Активизация строительных работ будет способствовать развитию инфраструктуры региона.

Ознайомитися з повним текстом статті

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 11.11.2020

Минэнерго Украины прогнозирует в 2021 году экспорт 8,7 млрд кВт-ч электроэнергии, импорт – 5,1 млрд кВт-ч

Украина в 2021 году планирует экспортировать 8,706 млрд кВт-ч электроэнергии, импортировать – 5,094 млрд кВт-ч. Соответствующие объемы заложены в прогнозный баланс объединенной энергосистемы (ОЭС) Украины на 2021 год, который обнародован на сайте министерства.

Согласно документу, экспорт планируется осуществлять в страны Восточной Европы (7,309 млр кВт-ч), в т.ч. в Венгрию, Словакию и Румынию (из "Бурштынского энергоострова") – 5,968 млрд кВт-ч, а также Польшу – 1,341 млрд кВт-ч. Кроме того, в Молдову планируется поставить 1,397 млрд кВт-ч электроэнергии.

Импорт электроэнергии прогнозируется только с западной границы из стран Восточной Европы через "Бурштынский остров".

Джерело

УКРЕНЕРГО, 12.11.2020

Укренерго реконструює підстанції для забезпечення рівня надійності та безпеки мережі вимогам ENTSO-E

Укренерго розпочинає роботи з реконструкції шести підстанцій (ПС) у західному регіоні: 330 кВ «Івано-Франківськ», «Богородчани», «Рівне», «Ковель» та 220 кВ «Калуш» і «Борислав». Це дозволить підвищити надійність системи передачі регіону, зменшити технологічні втрати електроенергії, суттєво знизити експлуатаційні витрати та перевести підстанції на автоматизовану роботу з можливістю дистанційного управління з головного диспетчерського центру.

Проєкт є складовою комплексної програми автоматизації підстанцій, яка передбачає реконструкцію всіх підстанцій Укренерго з впровадженням

автоматизованих систем керування технологічними процесами (АСКТП). Програма спрямована на підвищення надійності роботи системи електропередачі, створення технічної бази для впровадження технології smart grid у магістральних мережах, забезпечення рівня надійності та безпеки мережі відповідно до вимог ENTSO-E.

Реконструкція шести підстанцій передбачає наступні роботи…

«*Реконструкція зазначених підстанцій фінансується коштами Міжнародного банку реконструкції та розвитку в межах Другого проекту з передачі електроенергії. Варто відзначити, що це додатковий компонент проєкту, реалізація якого стала можливою за рахунок суттєвої економії коштів, досягнутої при проведенні міжнародних відкритих торгів по базовому обсягу проєкту. Загальна вартість реконструкції цих підстанцій майже 60 млн євро*», — прокоментував директор з інвестицій НЕК «Укренерго» Олег Павленко.

Контракти укладено з трьома іноземними компаніями, що стали переможцями міжнародних торгів:

реконструкція ПС 330 кВ «Рівне» та ПС 220 кВ «Калуш» – Xian Electric Engineering Co. Ltd (Китай)

реконструкція ПС 330 кВ «Івано-Франківськ» та ПС 330 кВ «Богородчани» – Консорціумом «Balikesir Elektromekanik Sanayi Tesisleri A.S. та BEST Elektrik Taahhut Ve Ticaret A.S.» (Туреччина)

реконструкція ПС 330 кВ «Ковель» та ПС 220 кВ «Борислав» – компанія «АСПМК-519» (Казахстан)

Джерело

КИЕВVЛАСТЬ, 17.11.2020

“Мерседес Бенц” получил лицензию на производство тепловой энергии в Киеве

Столичная власть выдала компании “Автомобильный дом Украина – Мерседес Бенц” лицензию на производство тепловой энергии в Киеве. Кроме того, компания получила лицензию на поставку тепловой энергии. Об этом KV стало известно из распоряжения Киевской горгосадминистрации (КГГА) от 11 ноября 2020 года № 1799 о выдаче лицензий совместному предприятию в форме общества с ограниченной ответственностью “Автомобильный дом Украина – Мерседес Бенц”…

Фирма должна внести на соответствующий счет территориального органа Государственной казначейской службы Украины плату за выдачу каждой лицензии, которая составляет 10% от размера прожиточного минимума для трудоспособных лиц.

Согласно информации в системе YouControl, основной вид деятельности компании “Автомобильный дом Украина – Мерседес Бенц” – торговля автомобилями и легковыми автотранспортными средствами.

В конце сентября KV сообщала, что Антимонопольный комитет Украины предоставил ООО “Евро-Реконструкция” обязательные для рассмотрения рекомендации, направленные на предотвращение нарушений законодательства о защите экономической конкуренции. Предприятие должно сделать перерасчет и обеспечить надлежащее информирование потребителей об уменьшении платы за услуги.

Джерело

EXPRO, 17.11.2020

Рада дозволила Кабміну надавати держгарантії «Укренерго» для погашення боргів

Верховна Рада України прийняла законопроект №4119 «про внесення змін до ЗУ «Про Державний бюджет України на 2020 рік», в якому надала Кабінету міністрів право надавати державні гарантії оператору системи передачі - НЕК «Укренерго», для погашення боргових зобов'язань перед виробниками з відновлюваних джерел.

Джерело

EXPRO, 18.11.2020

Рада дозволила Кабміну надавати держгарантії «Укренерго» для погашення боргів

Верховна Рада України прийняла законопроект №4119 «про внесення змін до ЗУ «Про Державний бюджет України на 2020 рік», в якому надала Кабінету міністрів право надавати державні гарантії оператору системи передачі - НЕК «Укренерго», для погашення боргових зобов'язань перед виробниками з відновлюваних джерел. За відповідний законопроєкт 17 листопада проголосували 283 народні депутати.

Зокрема, пункт 1 статті 6 закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік» доповнюється підпунктом «ґ» такого змісту: Установити, що у 2020 році державні гарантії можуть надаватися, зокрема:… для забезпечення виконання боргових зобов'язань господарського товариства, у статутному капіталі якого 100 відсотків акцій належать державі та яке здійснює діяльність у сфері передачі електричної енергії в Україні».

Крім того, даним законопроектом збільшуються доходи Держбюджету України на 42,4 млрд грн (з 979,54 млрд грн) – до 1,022 трлн грн. При цьому, видатки держбюджету збільшуються на 43 млрд грн з 1,270 трлн грн – до 1,313 трлн грн…

Джерело

OILPOINT, KOSATKA.MEDIA, 18.11.2020

Середньодобове споживання е/е зросло майже на 5% через похолодання

На роботу енергосистеми протягом другого тижня листопада кардинально вплинуло збільшення електроспоживання через зменшення температури повітря (середня температура повітря за тиждень склала 4,5 °С). Про це повідомляє прес-служба НЕК «Укренерго».

Сумарне електроспоживання за зазначений тиждень порівняно з попереднім збільшилося на 4,7% до 3,03 млрд кВт · год. Зокрема, зросло середньодобове електроспоживання в робочі дні на 4,8% до 436,9 млн кВт · год і в вихідні – на 4,5% до 420,9 млн кВт · год.

Крім того, спостерігалося збільшення середньодобових обсягів споживання електроенергії в робочі дні на 5,7%, а у вихідні – на 5%. З початку листопада, за оперативними даними, обсяг споживання склав 6,3 млрд кВт год, що на 2,3% більше прогнозного значення.

За підсумками тижня виробництво електроенергії на атомних електростанціях (АЕС) склало 1,39 млрд кВт · год, що на 1,1% більше показника минулого тижня (1,37 млрд кВт · год). Середньодобове виробництво склало 198,4 млн кВт · год. Базова навантаження АЕС протягом 9-12 листопада коливалося в межах 8,1-8,2 ГВт.

Протягом решти трьох днів (13-15 листопада) за згодою Енергоатома стало можливе дозавантаження енергоблоку №3 ЮУАЕС на 270 МВт до 8,5 ГВт (який був розвантажений до 600 МВт з технічних причин), що позитивно відбилося на роботі всієї енергосистеми.

Надалі, 14 листопада, після отримання відповідного дозволу від Держатомрегулювання, «Енергоатом» зміг включити в роботу енергоблок №4 Запорізької АЕС (ЗАЕС). В той же день, від мережі був відключений енергоблок №3 Рівненської АЕС для проведення планового капітального ремонту.

Джерело

EXPRO, ЭНЕРГОРЕФОРМА, 18.11.2020

Розслідування справи «Ротердам+» відновлено – НАБУ

Розслідування справи «Ротердам+» відновлено за рішенням Вищого Антикорупційного Суду. Про це 18 листопада повідомила прес-служба Національного антикорупційного бюро України на сторінці у Twitter.

Як повідомляло агентство ExPro, детективи НАБУ під керівництвом Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) та за допомоги СБУ повідомили 6 особам, причетним до запровадження так званої формули «Роттердам+», про підозру у вчиненні дій, в результаті яких споживачам електроенергії завдано 18,87 млрд грн збитків.

НАБУ підозрювало екс-голову НКРЕКП – **Дмитра Вовка;** екс-директора ДП «Оператор ринку» **Володимира Євдокімова** (на момент запровадження «Роттердам+» - член НКРЕКП); начальника управління енергоринку НКРЕКП); заступника комерційного директора однієї з приватних компаній теплової генерації України та інших.

На початку березня 2016р НКРЕКП затвердила новий порядок формування оптової ринкової ціни, де було введено формулу «Роттердам+». Відповідно до неї, ціна вугілля в тарифі на електроенергію, яка вироблялась на ТЕС формувалася на основі біржових цін на вугілля в Європі (в портах торгового базису «АРА» – Амстердам, Роттердам, Антверпен).

НКРЕКП обґрунтовувала доцільність застосування формули тим, що це допоможе усунути ручне регулювання цін, зробить привабливим імпорт вугілля та дозволить накопичити достатню його кількість при відсутності поставок з тимчасово окупованих територій Донбасу.

Джерело

ENERGYLAND.INFO, 18.11.2020

Энергорынок Украины наращивает долг перед Энергоатомом

В июле 2019 года, когда на Украине заработал новый рынок электрической энергии, Энергоатом зашел на него с колоссальной задолженностью энергорынка перед ним: на тот момент она составляла 11,7 млрд грн. С тех пор долг перед

государственным предприятием, которое обеспечивает производство более 50% электроэнергии, потребляемой страной, только рос.

«Сегодня долг со стороны ГП «ГарПок», которому мы отпускаем произведенную на украинских АЭС э/э, составляет 8,5 миллиарда гривен, а НЭК «Укрэнерго» задолжала нам больше 4 млрд грн. То есть совокупная задолженность перед НАЭК превышает 24 миллиарда гривен. Это создает новые вызовы для функционирования государственного предприятия», - сообщил вице-президент **Герман Галущенко.** И из-за этого сам Энергоатом не может вовремя рассчитываться с подрядчиками, совокупный долг НАЭК перед которыми составляет сейчас около 10 млрд грн. Кроме этого, компания не имеет возможности остановить производственную и топливную программы и десятки масштабных проектов по продлению эксплуатации, модернизации, строительству стратегических объектов украинских атомных электростанций.

Галущенко уверен: к накоплению беспрецедентной задолженности перед Энергоатомом в частности привели принятые Кабинетом министров правила ПСО (возложение спецобязательств для обеспечения общественных интересов в процессе функционирования рынка электрической энергии). Согласно им Энергоатом был ограничен в возможности свободно продавать произведенную электроэнергию, ведь должен был 85% своей продукции отпускать «ГарПоку» - в рамках обеспечения населения доступной электроэнергией.

К тому же, по словам Галущенко, в Энергоатоме чувствуют мощную поддержку президента Украины, который 22 сентября 2020 года издал Указ №406 «О неотложных мерах по стабилизации ситуации в энергетической сфере и дальнейшему развитию ядерной энергетики». Этот документ в частности обязывает правительство принять **«исчерпывающие меры, направленные на погашение задолженности, образовавшейся перед производителями электрической энергии».** К этому времени премьер-министр во исполнение указа президента провел совещания и дал поручения. «То есть процесс идет, и компания безусловно выстоит и справится с кризисом», - заверил вице-президент НАЭК «Энергоатом».

Джерело

УКРІНФОРМ, 18.11.2020

Уряд визначив пріоритетні інвестпроєкти на 2020-2023 роки

Кабінет Міністрів на засіданні сьогодні, 18 листопада 2020 року, своїм розпорядженням визначив перелік пріоритетних для держави інвестиційних проєктів на 2020-2023 роки. Про це повідомляє кореспондент Укрінформу.

«Проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку пріоритетних для держави інвестиційних проєктів на 2020-2023 роки» розроблено на виконання пункту 56 Плану заходів з виконання державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19 на 2020-2022 роки, затвердженого постановою Кабміну від 27.05.2020 №534», - йдеться у пояснювальній записці до розпорядження.

Як зазначається, розпорядження дасть змогу затвердити перелік пріоритетних для держави інвестиційних проєктів на відповідні роки із

визначенням механізму їх реалізації, що в свою чергу дозволить розглядати можливість здійснення першочергового фінансування таких проєктів як пріоритетних, у т.ч. шляхом залучення приватних інвестиційних ресурсів, кредитних коштів тощо для їх реалізації. А також дозволить ефективно використати ресурси держави та бізнесу з метою досягнення найкращого результату – зростання економіки, залучення інвестицій, наповнення бюджетів, створення робочих місць.

Зокрема, як йдеться у додатку до розпорядження, серед інвестиційних проєктів є створення дата-центру на потужностях АЕС ДП «НАЕК «Енергоатом» за рахунок кредитних коштів, власних коштів держпідприємства НАЕК «Енергоатом» та за кошти інвестора.

Також пріоритетними є будівництво Ташлицької ГАЕС за рахунок кредитних коштів, будівництво Каховської ГЕС-2, Канівської ГАЕС, третьої черги Дністровської ГАЕС у складі трьох гідроагрегатів за рахунок кредитних коштів та власних коштів ПрАТ «Укргідроенерго», встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії ПрАТ «Укргідроенерго» за рахунок кредитних коштів, Слов'янської ТЕС ПАТ «Донбасенерго» за рахунок кредитних коштів та власних коштів ПАТ «Донбасенерго».

У переліку пріоритетних інвестпроєктів є і реконструкція за кошти держбюджету Музею історії запорозького козацтва у місті Запоріжжя, розбудова парку розваг на території «Гідропарку» (о. Венеціанський) за кошти інвестора, створення за кошти інвестора радіологічного центру при Національному інституті раку.

Передбачається проведення дослідно-конструкторських робіт з імпортозаміщення покупних комплектуючих виробів та матеріалів виробництва РФ на літаках родини Ан-1х8 (Ан – 148, Ан-158, Ан-178) на ДП Антонов та їх серійне виробництво за кредитні кошти та власні кошти ДП Антонов.

Планується будівництво ракетно-космічного комплексу повітряного старту за кошти держбюджету та міжнародної технічної допомоги.

Також передбачено будівництво сміттєпереробних та сміттєспалювальних підприємств у ряді міст України – у Львівській області, Краматорську, Маріуполі тощо.

Заплановано реконструкцію та будівництво міжнародних аеропортів у Дніпрі, Полтаві, Сумах, на Закарпатті, у Рівному, Кривому Розі, Миколаєві, Житомирі та інших містах України за кошти державного, місцевих бюджетів та за кошти інвесторів.

Також передбачено низку ремонтно-будівельних дорожніх робіт у різних регіонах України.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, FINBALANCE, 18.11.2020

Минфин отрицает возможность погашения долгов перед ВИЭ за счет ОВГЗ

Министерство финансов не рассматривает выпуск облигаций внутреннего государственного займа (ОВГЗ) для погашения части накопленной задолженности перед производителями "зеленой" электроэнергии, рассказал в интервью изданию "Корреспондент" замминистра финансов **Юрий Драганчук.** По его словам, министерство сейчас ведет переговоры с Европейским банком реконструкции и

развития, Европейским инвестиционным банком и другими международными донорами, которые рассматривают дополнительное финансирование НЭК "Укрэнерго".

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 18.11.2020

Выгодно ли быть собственником электрических сетей

Директор компании "Аскания Энерджи" **Денис Родин** обращает внимание на проблемы работы владельцев частных электросетей, не являющихся так называемыми облэнерго, и последствия для потребителей.

Несколько недель назад в одном крупном городе была парализована работа достаточно крупного предприятия. Причиной послужило отключение от электроэнергии компанией, имевшей в своей собственности электро-распределительную подстанцию. Компания отключила э/э и другим предприятиям, которые были подключены к его подстанции, а мотивом стал отказ субабонентов "сброситься" на ее модернизацию объемом в 42 млн грн.

Случай очень неординарный, ранее я слышал об отключениях потребителей (как основного, так и субабонентов) только со стороны оператора системы распределения, да и то – за различные прегрешения потребителя. Но так, чтобы основной потребитель отключил субабонентов под предлогом необходимости финансирования реконструкции электрических сетей – это что-то новое.

Разумеется, такое отключение незаконно, и рано или поздно электроснабжение будет восстановлено, а виновников каким-то образом накажут. Но есть и другая сторона данной истории, которую я хочу рассказать.

Основная проблематика сложившейся ситуации довольно банальна – это несправедливость по отношению к частным владельцам электросетей, которые не являются распределительными компаниями (так называемыми облэнерго). Последние получают довольно хороший тариф на распределение э/э своими сетями, который, на сегодня, например, для Киевской области составляет 0,197556 грн. за 1 кВт-ч. с НДС для 1-го класса напряжения и 0,732096 грн за 1 кВт-ч. с НДС для 2-го класса напряжения. Другие же владельцы электросетей получают за распределение электроэнергии своими сетями жалкие крохи, которые в сотни раз меньше по сравнению с тарифами распределительной компании. При этом, частный владелец сетей также, как и распределительная компания, должен содержать квалифицированный персонал для обслуживания сетей (или нанимать специализированную организацию), проводить реконструкции и ремонты. А в случае аварийных ситуаций проводить экстренные ремонты и замену оборудования, при этом, как правило, оставаясь один на один со своими проблемами.

В результате, при отсутствии средств или нежелании тратить в один момент громадные средства на ремонты или реконструкции, частные владельцы могут идти разными путями и, в данном случае, владелец выбрал непопулярное решение, а заложниками стали другие потребители, у которых даже нет с владельцем сетей каких-либо договорных отношений, только договор с распределительной компанией, которая также не может или не хочет полноценно решить возникшую проблему.

Как подобное вообще стало возможным?

Ознайомитись з повним текстом статті

EXPRO, 18.11.2020

Молдова може залишитися «енергетичним островом» без інтеграції в ENTSO-E разом з Україною – «Укренерго»

Молдова може опинитися у ситуації «енергетичного острову», коли всі її кордони будуть оточені європейською континентальною мережею ENTSO-E, що може відбутися, якщо Україна самостійно інтегрується в це об'єднання, але на сьогодні Україна та Молдова проходять процес інтеграції в ENTSO-E разом. Таку думку 18 листопада під час V Business and Legal Energy Forum висловив член правління НЕК «Укренерго» **Максим Юрков.**

«Процес інтеграції в ENTSO-E поєднаний з Молдовою, це один проект… В них (молдовської сторони – ред.) немає перспектив це зробити (інтегруватися в ENTSO-E - ред.) самостійно, без допомоги України, принаймні вони набагато складніші. З іншого боку, якщо Україна приєднається до ENTSO-E, а Молдова – ні, то Молдова виявиться в режимі острова, оскільки всі її кордони будуть всередині ENTSO-E», - сказав він.

Також Юрков додав, що на сьогодні молдовська сторона виконує вимоги для процесу інтеграції: «Ми ці ризики (політичні ризики зміни позиції Молдови – ред.) оцінюємо, проте вбачаємо, так само з молдовською стороною, яка поки що виконує свою частину зобов'язань, будемо рухатися в тому самому напрямі - в ENTSO-E»..

Як повідомлялося раніше, 1 листопада в Молдові відбулися президентські вибори, в результаті яких виграла кандидат **Майя Санду** (лідер опозиційної партії «Дія та солідарність»). Санду відстоювала проєвропейський курс країни. Чинний президент Ігор Додон, який неодноразово заявляв про підтримку дій РФ, набрав у другому турі 42,3% голосів, тоді як підтримку Санду становила 57,7%.

Джерело

EXPRO, 19.11.2020

«Укренерго»: вчасна сертифікація та дії Росії – основні виклики для інтеграції в ENTSO-E

Проведення сертифікації системного оператора НЕК «Укренерго», що потребує змін в законодавство, та можливі дії Російської Федерації є основними викликами для успішної та вчасної інтеграції ОЕС України з системою європейських операторів енергосистем (ENTSO-E). Про це 19 листопада повідомив член правління «Укренерго» **Максим Юрков** під час Першого українського сонячного EPC-форуму.

«Основним викликом наразі ми вбачаємо проблему із сертифікацією, тому що це питання затягнулося. Ми мали бути сертифікованими рік тому. Процес – надважливий, без сертифікації ми не зможемо отримати статус «спостерігача» в ENTSO-E, не зможемо нормально рухатися далі», - сказав він. І додав, що навіть якщо «Укренерго» та енергосистема України будуть готові технічно до сихронізації, то процес інтеграції може бути призупинений через формальні причини.

«Наразі йде дискусія на рівні парламенту про ухвалення відповідних змін до законодавства», - сказав Юрков про стан вирішення проблеми сертифікації. Ще одним викликом він назвав можливі дії Росії, від мережі якої Україна повинна буде в майбутньому від'єднатися: «Також виділяємо позицію російської сторони тому,

що сусідня країна не надто бажає втратити такий важіль впливу на Україну як енергетика. У нас наразі існують технологічні перетоки з РФ та Білорусією. **Наша міграція в бік Європи викликає занепокоєння з боку північного сусіда**».

Джерело

МІНЕНЕРГО, 19.11.2020

Ольга Буславець стала переможницею конкурсу "Жінки української енергетики 2020"

В.о. Міністра енергетики **Ольга Буславець** стала переможницею конкурсу «Жінки української енергетики 2020» за номінацією «Політикиня». Церемонія нагородження відбулося в рамках ІІ конференції «Енергетика без Ґендеру», організованої Жіночим енергетичним клубом. **Представляючи Ольгу Буславець, президентка Жіночого енергетичного клубу Валентина Бєлякова відзначила: «Це перша жінка, яка очолила Міністерство енергетики України…»**

Джерело

ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ, 19.11.2020

За «зелену» електроенергію жовтня сплачено понад мільярд гривень

19 листопада 2020 року державне підприємство «Гарантований покупець» здійснило платіж виробникам е/е з відновлюваних джерел (ВДЕ) на суму **400 млн грн** за товарну продукцію жовтня.

Таким чином, рівень оплати е/е за зазначений період перевищив **30 %**, а у грошовому еквіваленті – **1,161 млрд грн.** Раніше ГарПок сплатив **450 млн грн** за «зеленим» тарифом.

Нагадаємо, що підприємство розраховується з виробниками електроенергії пропорційно – в рівних частинах відповідно до обсягів відпущеної електроенергії.

Джерело

EXPRO, 20.11.2020

Ціна е/е в Україні нижча за ціну в ЄС: для бізнесу – у 2,1 рази, для населення у 4,5 раза

Ціна на е/е в Україні за 1 півріччя 2020р, нижча за середню ціну в країнах Європейського Союзу: для непобутових споживачів – у 2,1 рази, для населення у 4,5 рази.

За даними Eurostat, у першому півріччі 2020р ціна на електроенергію для непобутових споживачів в Україні склала – 0,071 €/кВт (або 2,04 грн/кВт, за курсом НБУ) включно з податками та транспортуванням, в той час, як середнє значення ціни по 27 країнам ЄС в даний період становило – 0,153 €/кВт (4,38 грн/кВт), що у 2,14 рази більше ніж в Україні. При порівнянні з суміжними країнами ЄС, вартість електроенергії для непобутових споживачів в Україні менше за: Словаччину – у 2,2 рази (0,159 €/кВт), Польщу – у 1,8 рази (0,134 €/кВт), Румунію – 1,7 рази (0,127 €/кВт), Угорщину – у 1,7 рази (0,123 €/кВт).

При цьому, за даними європейської статистичної служби, вартість е/е для населення в Україні у 1 півріччі поточного року становила – 0,047 €/кВт (або 1,33 грн/кВт, за курсом НБУ) включно з податками та транспортуванням, що у 4,56 рази

менше за середній показник вартості е/е для населення в ЄС – 0,213 €/кВт (6,08 грн/кВт).

Джерело

EXPRO, 20.11.2020

Кабмін включив будівництво 6-го блоку Слов'янської ТЕС у перелік пріоритетних проєктів

Кабінет міністрів включив будівництво нового (№6) енергоблоку Слов'янської ТЕС, яка входить до складу ПАТ «Донбасенерго», у перелік пріоритетних для держави інвестиційних проєктів на період 2020-2023рр. Про це 19 листопада повідомив прес-центр генеруючої компанії.

Таке рішення дозволить розглянути можливість першочергового фінансування пріоритетних проєктів як, у т. ч. шляхом залучення приватних інвестиційних ресурсів, кредитних коштів тощо, а також дасть змогу ефективно використати ресурси держави та бізнесу для реалізації проекту. Будівництво блоку №6 Слов'янської ТЕС планується здійснювати як за рахунок кредитних, так і власних коштів компанії.

Як повідомлялося, 20 грудня 2018р компанія «Донбасенерго» уклала інвестиційний договір з китайською компанією Dongfang Electric International Corporation, який передбачає реконструкцію енергоблока №6 Слов'янської ТЕС загальною вартістю $684,3 млн. Передбачено розділення енергоблоку №6 на два нові сучасні енергоблоки №6 А та №6 В потужністю 330 МВт кожний **за технологією циркулюючого киплячого шару.** Дані блоки будуть використовувати вугілля газової марки та будуть мати ККД на рівні 42%, що значно перевищує типовий показник для існуючого в Україні парку енергоблоків ТЕС.

В кінці березня 2020р компанія «Донбасенерго» залучила аудиторську компанію Ernst&Young для супроводу проекту та залучення фінансування. **Генеруюча компанія зазначала, що будівництво нового блоку продовжить ресурс ТЕС на 40 років, створить 1500 робочих місць та нові маневрові потужності. Новий енергоблок буде відповідати всім технічним вимогам ENTSO-E, екологічним вимогам законодавства України та вимогам європейських директив з охорони навколишнього природного середовища.**

Джерело

УНН, ЭНЕРГЕТИКА УКРАИНЫ, 20.11.2020

Уряд затвердив перелік пріоритетних для держави інвестиційних проектів

Кабмін затвердив перелік пріоритетних для держави інвестпроэктів на період до 2023 року. Відповідне рішення ухвалили на засіданні уряду 18 листопада. До переліку увійшли 13 енергетичних проектів:

- створення дата-центру на потужностях АЕС ДП "НАЕК "Енергоатом";
- завершення будівництва Ташлицької ГАЕС;
- друга черга реконструкції ГЕС;
- будівництво третьої черги Дністровської ГАЕС у складі трьох гідроагрегатів;
- будівництво Каховської ГЕС-2;
- будівництво Канівської ГАЕС;

▪ встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії в ПрАТ "Укргідроенерго";

▪ "Слов'янська ТЕС ПАТ "Донбасенерго"; реконструкція енергоблоку ст. №6 з розділенням на енергоблоки №6б та №6а потужністю 330 МВт кожний";

▪ будівництво енергоблоків №3, 4 Хмельницької АЕС;

▪ нове будівництво ПС 330 кВ "Слобожанська" із заходами ПЛ 330 кВ, Харківська область;

▪ нове будівництво ПЛ 330 кВ Дністровська ГАЕС – ПС 750 кВ "Вінницька", Вінницька та Чернівецька області;

▪ будівництво ПЛ 330 кВ Новоодеська - Арциз із заміною АТ-2 на ПС 330 кВ "Арциз";

▪ нове будівництво двоколової ПЛ 330 кВ Курахівська ТЕС-Білицька, Донецька область.

"Ці проекти можуть бути реалізовані із залученням міжнародних інвесторів, за рахунок кредитних коштів, міжнародної технічної допомоги, на умовах державно-приватного партнерства. Це важливий сигнал для інвесторів і всіх органів державної влади та чіткий перелік пріоритетів для енергетичних компаній", - прокоментували у Міненерго.

Джерело

УКРЕНЕРГО, 20.11.2020

Достатність генеруючих потужностей в ОЕС України залежить від балансу в підтримці нової та вже існуючої генерації

Зважений розвиток нової генерації без нехтування підтримкою існуючої генерації дозволить енергосистемі України бути збалансованою та ефективною. Це один з ключових висновків Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей (далі – Звіт) на 2022-2031 роки, проєкт якого обговорювався 19 листопада в НЕК «Укренерго» за участю представників Міненерго, НКРЕКП, генерації, галузевих асоціації та експертів… Для уникнення визначених ризиків у найближчій перспективі та вирішення наявних проблем Укренерго сформувало цільовий сценарій з п'яти докладно розписаних пунктів. Для їх реалізації перш за все необхідно внести відповідні зміни до нормативно-правових актів та законодавства…

Джерело

OILPOINT, 20.11.2020

Міненерго пообіцяло не відключати світло взимку

Міністерство енергетики України заперечує можливість віяльних відключень електроенергії під час опалювального сезону. Про це повідомляє пресслужба відомства: «Міненерго відповідально заявляє, що цієї зими ніяких віяльних відключень не буде».

У міністерстві звернули увагу, що Україна входить в зиму з рекордними запасами палива і достатніми генеруючими потужностями, незважаючи на те, що НАЕК «Енергоатом» не впорався з ремонтної кампанією цього року.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 20.11.2020

Ежегодные потери э/э в изношенных сетях оцениваются в 20 млрд грн – представитель EDS

Ежегодные потери в электросетях как по причине изношенности сетей, так и оборудования составляют около 20 млрд грн и являются узким местом, которое тормозит развитие энергоотрасли, считает главный инженер EDS Engineering **Максим Молдован,** занимающейся проектированием и строительством энергообъектов. "В 2019 году по причине износа электросетей и оборудования в Украине произошло 156 тысяч аварий. Ежегодно потери э/э по причине износа составляют почти 13 тыс. млн кВт-ч, или 11% произведенной э/э. Если перевести эти показатели в деньги, то потери оцениваются в 20 млрд грн ежегодно", – сказал он на пресс-конференции в агентстве "Интерфакс-Украина" 20 ноября. При этом он обратил внимание на низкий уровень капиталовложений в реконструкцию отрасли.

Джерело

УНН, 23.11.2020

Буславець відзвітувала за свої 7 місяців на посаді очільниці Міненерго

Міненерго опублікувало звіт про свою діяльність за 7 місяців під керівництвом Ольги Буславець. Повідомляється, що за цей час вона вирішила низку кризових ситуацій та розпочала роботу над стратегічними реформами енергосектору. Так, міністерство погасило заборгованість із зарплат перед гірниками держшахт; сприяло виділенню додаткових 1,4 млрд грн на зарплати гірникам до кінця року; налагодило збут вітчизняного вугілля; врегулювало фінансові проблеми гірників шахти "Надія", які отримали 51 млн грн із бюджету.

Також О. Буславець знайшла компроміс з інвесторами "зеленої" енергетики, уклавши з ними меморандум про порозуміння, і врешті - знизивши "зелені тарифи". "Економія для споживачів – близько 6 млрд грн щороку або 2 млрд євро до 2030 року. Знижено "зелені тарифи": 15% - СЕС, 7,5% - ВЕС. 100% оплата за зелену електроенергію у серпні-вересні", - уточнили у Міненерго.

Крім того, завдяки зусиллям міністерства ДП "ГарПок" може вільно продавати зелену е/е на аукціонах, а НАЕК "Енергоатом" може продавати близько 40% е/е за двосторонніми договорами.

Міненерго також стабілізувало фінансовий стан "Енергоатому" та "Укргідроенерго". "Погашено понад 1,5 млрд грн заборгованості попередніх періодів, нові борги не формуються", - повідомили у міністерстві. Окрім того, розроблено Концепцію реформування вугільної галузі, яка передбачає:

- обов’язкову реконверсію вугільних регіонів,
- посилення соціального захисту гірників,
- ефективне використання коштів держпідтримки,
- розподіл шахт на три категорії: **ресурсна база Центренерго, шахти подвійного призначення, шахти з шансом на "друге" життя.**

Також Міненерго розробило низку важливих енергетичних ініціатив, зокрема базовий законопроєкт "Про енергетичну ефективність", підготовку нового "Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року", законопроекти у сфері енергоефективності.

Повний звіт Міненерго доступний за посиланням.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, OILPOINT, 24.11.2020

Минэнерго готовится вынести на утверждение Кабмина порядок проведения конкурсов на генерирующую мощность

Министерство энергетики готовится представить на утверждение Кабинета министров доработанный порядок проведения конкурсов на строительство генерирующей мощности, что позволит разблокировать в Украине процесс сооружения новых современных мощностей в целях регулирования энергосистемы. Об этом сообщила первый замминистра энергетики **Ольга Буславец** в ходе проведения всеукраинского онлайн форума **"Энергонезависимые регионы Украины".**

"В настоящее время мы уже подходим к вынесению на утверждение правительства порядка проведения конкурса на новую генерирующую мощность, который был доработан с точки зрения упрощения процедур и сокращения сроков проведения такого конкурса. Наша энергосистема уже не может дальше ждать новой генерации, а потребность в ней составляет уже около 2 ГВт мощности, и ее дефицит мы уже имеем", - сказала она.

По словам Буславец, украинские ТЭС являются крайне устаревшими и отличаются критически высоким расходом топлива - порядка 40 грамм на производство одного киловатт-часа электроэнергии.

Мы будем ускорять процесс замены устаревших ТЭС на современные технологии. <…>

Как сообщила Буславец, новая генерация позволит обеспечить стабильную работу украинской энергосистемы, возможность эффективной интеграции в нее возобновляемых источников (ВИЭ), а также техническую синхронизацию объединенной энергосистемы Украины (ОЭС) с европейской ENTSO-E в рамках интеграционного проекта. Кроме того, внедрение новых высокоманевренных мощностей обеспечит работу на максимальной мощности атомных электростанций, которые производят более половины электроэнергии в Украине…

Джерело

Додаткова інформація на цю тему – Укрінформ, 24.11.2020 «Україна має використати пандемію для переформатування енергетики – Буславець».

Пандемія коронавірусу є можливістю для України почати переформатовувати енергетику у «чистому» напрямку. Про це під час форуму «Енергонезалежні регіони України» сказала перший заступник міністра енергетики Ольга Буславець: «В умовах, коли весь світ переживає пандемію, ми проживаємо нетривіальний рік, це нам дає певні можливості поглянути на світ з іншого куту, використати цей час, щоб переформатуватися, зробити нашу енергетику чистою».

За її словами, нині в енергетичному секторі багато проблем, накопичених за останні роки: "серед яких відкриття молодого ринку електроенергії, який потребував виваженого еволюційного розвитку. Однак деякі речі ми не встигли зробити до його відкриття, тож мали певні проблеми з інвесторами ВДЕ (відновлюваних джерел енергії - ред.)"…

Буславець переконана, що меморандум між урядом та учасниками ринку ВДЕ відновив довіру інвесторів. Нині Міненерго працює над упровадженням "зелених" аукціонів, найближчим часом будуть визначені перші квоти.

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ ЕНЕРГЕТИКИ, 24.11.2020

«Укренерго» підключило підстанцію «Каховська» до ЗАЕС для видачі додаткових 700 МВт

НЕК «Укренерго» підключило 24 листопада 2020 р. підстанцію «Каховська» до Запорізької АЕС для забезпечення додаткової видачі потужності станції у розмірі 700 МВт в енергосистему України. Про це повідомила прес-служба Запорізької АЕС на сторінці в Facebook.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 25.11.2020

НКРЭКУ оштрафовала "Херсон-" и "Запорожьеоблэнерго" на общую сумму 340 тыс. грн по жалобам о присоединении

Национальная комиссия, осуществляющая государственное регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), оштрафовала АО "Херсон-" и АО "Запорожьеоблэнерго" на 85 тыс. грн и 255 тыс. грн соответственно за нарушение условий присоединений электроустановок к системе распределения э\э.

Соответствующее решение регулятор принял в среду.

Отмечается, что в НКРЭКУ поступили от заказчиков услуг присоединения жалобы, касающиеся обязанности "Херсоноблэнерго" предоставлять услуги по присоединению электроустановок к системе распределения э\э.

По итогам проверки на "Херсоноблэнерго" был наложен штраф в размере 85 тыс. грн грн за нарушение лицензионных условий по распределению электрической энергии. Кроме того, до 1 июня 2021 года компания обязана предоставить заказчикам услуги по присоединению электроустановок к электросетям с оформлением актов приема-передачи услуг по присоединению и до 15 июня 2021 года уведомить об этом НКРЭКУ с предоставлением заверенных копий подтверждающих документов.

З повним текстом статті можна ознайомитись за посиланням:

Джерело

МІНЕНЕРГО, 25.11.2020

Уряд зменшив норматив відрахування частини чистого прибутку ДПЗД "Укрінтеренерго" до Державного бюджету

Уряд на засіданні 25 листопада схвалив проєкт постанови Кабміну «Про внесення зміни до пункту 1 Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями». Документ передбачає зменшення з 01.01.2021 та у період здійснення ДПЗД «Укрінтеренерго» функцій постачальника «останньої надії» нормативу відрахування частини чистого прибутку з 80 % до 30 %.

Аргументуючи необхідність прийняття постанови, в.о. Міністра **Юрій Бойко** наголосив, що послугами ДПЗД «Укрінтеренерго» як постачальника «останньої надії» користуються здебільшого споживачі, які не здатні вчасно та в повному обсязі розраховуватись за спожиту електроенергію.

Джерело

ЕНЕРГОАТОМ, ЭНЕРГОРЕФОРМА, 25.11.2020

Підключено повітряну лінію електропередач 750 кВ Запорізька АЕС

Нова лінія електропередачі (ЛЕП) завдовжки 186 км простягається від Запорізької атомної електростанції до Каховки. Завдяки їй вдасться значно поліпшити електропостачання Херсонської та Одеської областей, а також вивільнити «замкнені» потужності ЗАЕС, знявши всі мережеві обмеження. Відтак всі шість енергоблоків станції зможуть працювати на повну потужність і підвищиться надійність енергопостачання південної частини ОЕС України, оскільки транзит потужності здійснюватиметься безпосередньо від джерела генерації – Запорізької АЕС. <…>

Джерело

EXPRO, 25.11.2020

Богдан Сухецький: «Гарантований покупець» запропонував розрахуватися перед нами протягом 5 років»

У цьому році відбулося досить багато змін механізму покладання спеціальних обов'язків на ринку електроенергії. Всі ці обов'язки лягли на плечі державних генеруючих компаній, зокрема на ПрАТ «Укргідроенерго». Хоча компанія і показала гарний фінансовий результат за 9 міс 2020р, проте вона на сьогодні стикається із рядом технічних та економічних викликів.

Про проблеми в роботі Market Management System, а також про розрахунки перед компанією в рамках механізму ПСО з боку ДП «Гарантований покупець» та інші питання читайте в бліцінтерв'ю заступника генерального директора з комерційної діяльності «Укргідроенерго» **Богдана Сухецького.**

Нещодавно було опубліковано фінансовий звіт «Укргідроенерго» за 9 місяців. Компанія демонструє значний дохід на фоні збитків інших державних компаній…

Почнемо з того, що в новій моделі ринку «Укргідроенерго» працює на всіх сегментах ринку електроенергії. Це пов'язано із якісною підготовкою до роботи у нових умовах. Протягом останніх десятиліть компанія успішно провадить кампанію із реконструкції та модернізації існуючого обладнання ГЕС та ГАЕС, а також будівництва нових потужностей для забезпечення мобільних резервів потужності в ОЕС України та балансування у системі.

Не треба забувати що завдання перед компанією не тільки в енергосистемі. Зрізання піків паводку, підтримування рівня водосховищ, забезпечення екологічного попуску та прохід великовантажних суден. Нам доводиться знаходити баланс в умовах нового ринку з метою забезпечення максимальних прибутків.

Що не так з системою MMS?

Можливо це буде для когось і образливо, але майже все не так.

Якщо коротко то система передбачає автоматизацію. Але її робота настільки не коректна, що наразі фахівцями компанії і НЕК «Укренерго» здійснюються перерахунки обсягів балансуючої енергії та небалансів, для виконання усіх умов правил ринку та здійснення коректних нарахувань практично вручну.

З іншого боку, завдяки стрімкому неконтрольованому зростанню «зеленої» генерації, відбувається порушення як фізичного балансу в ОЕС України, так і

фінансового балансу на ринку електроенергії України. Як вам відомо, на поточний момент накопичилися значні борги з боку «Укренерго» та «Гарантованого покупця», в тому числі й перед державними виробниками електроенергії, зокрема перед «Укргідроенерго».

Борги - це болюча тема для всіх. Яка ситуація з розрахунками у вас?

Ви ж розумієте, що борги це не тільки негативний фінансовий показник у звітності - це вимивання обігових коштів, неможливість розраховуватись з підрядниками, ризики кредитних збитків.

Зараз усі як-то кажуть «надприбутки» нашої компанії нівелюються накопиченням боргів.

Президент України у своєму Указі від 22.09.2020р № 406/2020 «Про невідкладні заходи щодо стабілізації ситуації в енергетичній сфері та подальшого розвитку ядерної енергетики» приділив розрахункам з держкомпаніями особливу увагу. Також є ініціатива голови Комітету ВРУ з питань енергетики та ЖКП Андрія Геруса визнати розрахунки з держкомпаніями пріоритетними.

Нас дуже підтримує торгівля на ринку двосторонніх договорів та надання допоміжних послуг. На цих сегментах розрахунки відбуваються вчасно.

Що варто змінити на ринку електроенергії?

На цей рахунок, мабуть, у кожного своя думка, проте для мене фактично ринку не існує. Постійне «ручне» регулювання не приносить жодної користі, а лише більше заводить держкомпанії у глухий кут. Замість латання дір потрібна системність і пріоритетність. Зрозуміло, що держкомпанії завжди використовували як рятувальний круг для енергосистеми.

Детально ознайомитись з текстом статті

УНН, 26.11.2020

Міненерго продовжить моніторити маніпуляції на ринку двохсторонніх договорів – Бойко

Новопризначений в.о. міністра енергетики Юрій Бойко повідомив, що буде продовжувати моніторити ринок двохсторонніх договорів, передає УНН з сьогоднішнього брифінгу. "Безумовно, ми будемо продовжувати моніторинг ринку двосторонніх договорів з метою виявлення та припинення можливих маніпуляцій на ньому", - зауважив він.

Раніше повідомлялось, що "Енергоатом" на ринку двохсторонніх договорів продає електроенергію групі **Ігоря Коломойського** за заниженими цінами - собі у збиток.

Загальний збиток "Енергоатома" за 9 місяців 2020 року склав 5,3 млрд грн.

Джерело

ГОЛОС УКРАЇНИ, 26.11.2020

Антимонопольний комітет підбив підсумки

Побачив світ Інформаційний дайджест Антимонопольного комітету України (АМКУ), в якому відомство звітує про свої здобутки за три квартали цього року.

На найбільш резонансних та суспільно значимих напрямках роботи антимонопольного відомства України, які, без сумніву, будуть корисними для

кожного пересічного співвітчизника, зупинимося більш детально.

Ринок чи все-таки базар?

На початку серпня вступили в дію законодавчі норми, що ліквідували державне регулювання у сфері продажу природного газу побутовим споживачам та фактично запустили вільний конкурентний ринок, де кожен споживач отримав можливість самостійно обирати постачальника. Це стало можливим після відміни дії механізму Положення про покладення спеціальних обов'язків (ПСО) для побутових споживачів. Однак далеко не всі постачальники змогли гідно прийняти законодавчі зміни. Дехто спробував не зовсім чесними методами утримати споживачів.

Детально ознайомитись з текстом статті

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, МІНЕНЕРГО, 27.11.2020

Енергетична галузь має шанс на збалансованість і надійну роботу, – Юрій Бойко

В.о. Міністра енергетики **Юрій Бойко** взяв участь в обговоренні річного звіту про впровадження реформ в енергетичній сфері країн-учасниць Енергетичного Співтовариства Європейського Союзу.

За оцінкою Секретаріату Енергетичного Співтовариства, Україна досить вдало виконує зобов'язання, передбачені Протоколом про приєднання України до Енергетичного Співтовариства. Однак існують прогалини в головних секторах енергетики, які вимагають швидких та якісних рішень.

Юрій Бойко у своєму виступі заявив, що Міністерство бачить за мету повну інтеграцію енергетичного ринку України в енергетичний ринок Європейського Союзу в секторах газу та електроенергії.

«Я переконаний, що ми і надалі будемо тісно співпрацювати з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства. Бачення того, в яку сторону рухатись і яким чином стабілізувати ситуацію на ринках, у нас з вами однакове», - зазначив в.о. Міністра енергетики в діалозі з директором Секретаріату Енергетичного Співтовариства **Янезом Копачем.**

На думку очільника Міністерства, інтеграція енергетичних ринків має важливе значення для України не лише з точки зору міжнародних зобов'язань, але і для підвищення безпеки галузі та покращення макрофінансового стану країни.

Також він додав: **«Галузь має шанс на те, щоб бути збалансованою і працювати надійно. Лише за умови прозорих правил гри та конкуренції в роботі ключових учасників ринку ми досягнемо поставлених цілей».**

Джерело

УНІАН, 30.11.2020

Німецькі експерти назвали головні провали енергоринку України

Згідно з висновком німецьких експертів, перехід на нову модель енергоринку мав ряд суттєвих недоліків.

Ціна електроенергії для кінцевих споживачів зросла на 15%.

Реформа українського енергоринку проводилася поспішно і без попередньої підготовки до нових умов роботи.

Згідно з висновком німецьких експертів, перехід на нову модель енергоринку

мав ряд істотних недоліків. *По-перше*, ціна електроенергії для кінцевих споживачів зросла на 15% після того, як з 1 липня 2019 р. Енергоринок почав працювати за новою моделлю.

Виявилося, що тариф оператора магістральних ліній електропередачі НЕК "Укренерго" необґрунтовано завищений, оскільки в розрахунках компанії містилася помилка обсягів передачі. Після коригування тарифу е/енергія для промисловості трохи подешевшала, але все одно залишилася вищою, ніж до реформи.

По-друге, програмне забезпечення системи управління Енергоринком MMS не запрацювало в повному обсязі навіть через рік після початку роботи самого енергоринку в нових умовах. Як наслідок-відсутність прозорості на балансуючому ринку і ринку допоміжних послуг (РВУ).

Як відзначають експерти Berlin Economics, ціни РВУ не є загальнодоступними, побудовані обсяги контрактів публікуються тільки зі щоденною деталізацією і без додаткової інформації. Дані балансуючого ринку публікуються зі значною затримкою в часі. Положення ЄС 1227/2011 про прозорість оптового ринку електроенергії REMIT досі не застосовується в Україні.

Національна комісія регулювання енергетики вимагає провести аудит програмного забезпечення енергоринку. Але поки неясно, хто і коли буде його проводити.

У висновку експерти Berlin Economics відзначили, що зона об'єднаної енергосистеми України досить велика, щоб встояти перед конкуренцією з боку Росії та Білорусі. Однак питання імпорту електроенергії з Росії та Білорусі лежить у політичній площині. Він повністю заборонений з квітня 2020 р.

З економічної точки зору імпорт створює потрібний конкурентний тиск на ринку, але цьому рішуче протистоять домінуючі гравці, відзначають експерти Berlin Economics.

«Як показує аналіз даних, активна критика імпорту з Росії почалася в листопаді 2019 р. - після того, як ДТЕК не зміг забезпечити значну частку міждержавних перетоків електроенергії», - йдеться в огляді MEMO. Разом з тим, як показують Історичні дані, що імпорт з Росії та Білорусі не впливав на безпеку енергопостачання України, підкреслюють німецькі експерти.

Джерело

Додаткова інформація на цю тему – УкрРудПром, Телеграф, БизнесЦензор, 30.11.2020 **«Немцы уверяют, что рынок электроэнергии в Украине не конкурентный».** Год работы оптового рынка э/э в Украине показал ряд системных проблем, главными из которых являются рыночная власть отдельных игроков и проблемный дизайн системы обеспечения населения дешевой э/э, – сообщается в отчете Low Carbon Ukraine (LCU).

В отчете перечислені основные проблемы оптового рынка э/э в Украине. Эксперты LCU призывают изменить схему снабжения населения э/э, внедрив финансовые спецобязательства, повысить тариф для населения до уровня, покрывающего стоимость транспортировки и регулируемой цены э/э, а также повысить прозрачность, изменить дизайн Балансирующего рынка и РДД, принять меры для сдерживания рыночной власти крупнейших игроков (ДТЭК и Энергоатом), решить проблему накопления долгов в системе.

EXPRO, 17.11.2020

«Укргідроенерго» завершило ремонт гідроагрегату №1 Дністровської ГАЕС

ПрАТ «Укргідроенерго» завершило поточний ремонт гідроагрегату №1 на Дністровській гідроакумулюючій електростанції. Про це 16 листопада повідомив прес-центр «Укргідроенерго».

«На Дністровській ГАЕС завершено поточний ремонт гідроагрегату № 1, обладнання генераторного розподільчого устаткування ГРУ-15,75 кВ блоку № 1, блочного трансформатора Т-1, а також трансформатора власних потреб Т-10», - йдеться у повідомленні компанії.

Як нагадали в компанії, на сьогодні повністю готова і функціонує перша черга Дністровської ГАЕС у складі 3-ох гідроагрегатів, загальною потужністю в генераторному режимі - 972 МВт. Крім того, ведеться будівництво другої черги ГАЕС у складі 4-го гідроагрегату, пуск якого заплановано здійснити наприкінці 2020 року.

В компанії зауважили, що паралельно ведеться активна робота щодо залучення коштів для будівництва третьої черги Дністровської ГАЕС у складі 5-го, 6-го та 7-го агрегатів.

Джерело

УКРГІДРОЕНЕРГО, 19.11.2020

Будівництво нових гідрогенеруючих потужностей – серед пріоритетних проєктів уряду

Кабінет Міністрів України на засіданні своїм розпорядженням визначив перелік пріоритетних для держави інвестиційних проєктів на період до 2023 року, до якого потрапила низка перспективних проєктів Укргідроенерго.

Про це повідомляє Міністерство енергетики України.

Як зазначається, розпорядження дасть змогу затвердити перелік пріоритетних для держави інвестиційних проєктів на найближчу перспективу із визначенням механізму їх реалізації, що в свою чергу дозволить розглядати можливість здійснення першочергового фінансування таких проєктів як пріоритетних, у тому числі шляхом залучення приватних інвестиційних ресурсів та кредитних коштів для їх реалізації.

До переліку увійшло понад 100 проєктів, зокрема у сферах охорони здоров’я, транспорту, інфраструктури та енергетики.

Серед них - будівництво Каховської ГЕС-2, Канівської ГАЕС та третьої черги Дністровської ГАЕС у складі 5-7 гідроагрегатів, встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії Укргідроенерго, а також друга черга реконструкції ГЕС компанії.

Нагадаємо, раніше Кабінет Міністрів України погодив розроблений Міністерством енергетики проєкт постанови **«Про внесення змін до Порядку відбору інвестиційних проєктів, для реалізації яких надається державна підтримка».**

Джерело

УКРГІДРОЕНЕРГО, 19.11.2020

Дністровська ГАЕС: з акцентом на виконанні поставлених завдань

19 листопада на Дністровській ГАЕС відбулася чергова штаб-нарада, на якій обговорено актуальні питання завершення будівництва четвертого гідроагрегату станції.

Відкриваючи нараду директор філії «Дирекція з будівництва Дністровської ГАЕС» **Василь Субота** зазначив, що темпи виконання робіт дозволяють з впевненістю планувати черговий важливий етап на шляху до пуску гідроагрегату №4 – його прокрутку – на кінець грудня.

«Завдання і темпи виконання запланованих робіт залишаються зорієнтованими на успішне здійснення 22 грудня поточного року прокрутки гідроагрегату № 4 із усіма вимогами», - зазначив він.

Кожен із присутніх на нараді керівників субпідрядних організацій доповів про стан справ на своїх робочих майданчиках із акцентом на виконанні поставлених завдань з розрахунку запланованої дати прокрутки гідроагрегату. Зокрема йшлося про збільшення кількості працівників у деяких товариствах з метою успішного виконання поставлених задач в умовах повного фінансування.

Радник генерального директора Укргідроенерго **Віктор Кожокар** наголосив на необхідності суворого дотримання графіків будівельно-монтажних робіт, зазначивши, що всі необхідні передумови для цього є.

Нагадаємо, на сьогодні повністю готова і функціонує перша черга Дністровської ГАЕС у складі трьох гідроагрегатів, загальною потужністю в генераторному режимі 972 МВт. Нині ведеться будівництво другої черги ГАЕС у складі четвертого гідроагрегату, пуск якого заплановано здійснити наприкінці 2020 року. Паралельно ведеться активна робота щодо залучення коштів для будівництва третьої черги Дністровської ГАЕС у складі п’ятого, шостого та сьомого агрегатів.

Джерело

Напрацьовані варіанти вирішення проблем прогнозного баланса ОЕС України, боргів енергоринку, приватизації енергогенеруючих компаній

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 04.11.2020

Міненерго представлено
прогнозний баланс електричної енергії ОЕС України на 2021 рік

В.о. Міністра енергетики **Ольга Буславець** 04.11.2020 провела нараду із керівництвом енергогенеруючих компаній, НЕК «Укренерго», НКРЕКП та іншими представниками галузі, на якій було представлено основні показники прогнозного балансу електричної енергії на 2021 рік. Документ було підготовлено на основі пропозицій, які надали енергогенеруючі підприємства та з урахуванням графіку ремонтної кампанії енергоблоків електростанцій.

«Прогнозний баланс підготовлено вчасно. Було максимально враховано пропозиції енергогенеруючих компаній, графіки ремонтів енергоблоків атомних, теплових електростанцій та теплоелектроцентралей, очікуване виробництво об’єктами відновлюваної енергетики, яка потребує додаткового

балансування», - зазначила Ольга Буславець.

Присутній на засіданні в.о. президента ДП «НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** підтвердив, що прогнозний баланс на 2021 рік враховує подані підприємством пропозиції щодо очікуваного виробітку на рівні 75,233 млрд кВт·год…

Ольга Буславець підкреслила, що передбачені в прогнозному балансі обсяги виробництва електроенергії сонячними і вітровими електростанціями (13,12 млрд квтгод) враховують можливі обмеження генерації СЕС і ВЕС на рівні 1,5 млрд кВтгод. Ці обмеження розраховані НЕК "Укренерго" на підставі розроблених балансів потужності типових днів (робочий/вихідний) для кожного місяця року з урахуванням прогнозованих обсягів уведення нових об'єктів відновлюваної енергетики та необхідних для забезпечення балансової надійності енергосистеми резервів. Водночас, загальний потенційний обсяг виробництва електричної енергії об'єктами відновлюваної енергетики, який приймається Міністерством в фінансово-економічних розрахунках з метою збалансування роботи ринку електричної енергії у 2021 році, складає 14,9 (14,875) млрд кВтгод.

Імпорту електроенергії з Росії, Білорусі, а також експорту в ці країни прогнозним балансом на 2021 рік не передбачено.

Учасники наради погодилися із показниками, зазначеними у проєкті прогнозного балансу та підтримали його. Після затвердження, прогнозний баланс електричної енергії ОЕС України на 2021 рік буде оприлюднено.

Джерело

Інформація на цю тему – Урядовий портал, 05.11.2020 **«Прогнозовані обсяги виробництва електроенергії на 2021 рік».**

Урядовий портал, 04.11.2020 **«Прогнозний баланс електроенергії об'єднаної електроенергетичної системи України на 2021 року станом на 04.11.2020».**

ExPro, 05.11.2020 **«Міненерго прогнозує збільшення генерації е/е у 2021р на 5,5 % - до 151 млрд кВт-год/рік».**

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 10.11.2020

Міненерго: Імпорт електроенергії з Білорусі та Росії не передбачений

В затвердженому прогнозному балансі електроенергії на наступний рік не передбачено імпорту або експорту з Білорусі та Росії. Про це заявила в.о. міністра енергетики **Ольга Буславець** під час зустрічі з надзвичайним та повноважним послом Литви в Україні **Вальдемарасом Сарапінасом,** повідомила пресслужба Міненерго. В.о. міністра додала, що синхронізація з європейською системою ENTSO-E є пріоритетом для України і наразі підготовка до цього відбувається відповідно до затвердженого плану.

В Міненерго також повідомили Литовської стороні про намір підписати Технічну Угоду щодо приєднання України до Центру передового досвіду НАТО з питань енергетичної безпеки. "Це дозволить залучити досвід передових країн та посилити нашу енергетичну безпеку", - зауважила Ольга Буславець. І окремо наголосила на тому, що наразі здійснюється активна робота з посилення кібербезпеки енергетичного сектору України.

Джерело

РБК-УКРАЇНА, 11.11.2020

Денис Кудін: За два роки Фонд держмайна має перетворити збиткові підприємства на прибуткові з рентабельністю активів не менше 5%

Через локдаун, спровокований епідемією COVID-19, у березні 2020 року Верховна рада внесла зміни до закону про приватизацію. В країні тимчасово заборонили аукціони з продажу об’єктів великої приватизації. Також зміни до закону зупинили будь-які дії й з підготовки об’єктів до приватизації…

Лише **2 жовтня нардепи скасували закон з переліком об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації. Тим самим парламент запустив процес великої приватизації, яку анонсували раніше…**

– Є таке підприємство "Енергоатом". Для того, щоб робити електричну енергію, турбіна передає обертання на генератор. Таку турбіну робить "Турбоатом" в Харкові, а генератор - "Електроважмаш".

"Турбоатом" взявши в підрядники "Електроважмаш", оновив машинний зал для "Енергоатома". "Енергоатом" боргує спільно "Турбоатому" і "Електроважмашу" один мільярд гривень. "Енергоатом" не може виплатити ці кошти, тому що енергоринок боргує йому 8 мільярдів гривень.

"Електроважмаш" опинився останньою державною ланкою в цій системі, після нього уже комерційні компанії, які постачають туди сировину.

І ці дві складові – відсутність обігових коштів і борги енергоринку перед "Енергоатомом" – призвели фактично до кризової ситуації на підприємстві.

По обіговим грошам технічно дуже складно, бо є кредит в Сбербанку на півмільярда гривень. Коли у тебе є один дефолтний кредит – ти повинен спочатку його вивести з дефолтного в нормальний стан, а потім брати нові кредити. Тому ми активно працюємо у напрямку реструктуризації боргу з державними банками.

Джерело

OILPOINT, 19.11.2020

Центренерго перед приватизацією позбавляється непрофільних активів

ПАТ «Центренерго» звернулося до органів місцевої влади, на територіях яких розташовані ТЕС, з проханням взяти на баланс об’єкти соціальної інфраструктури компанії – пресслужба ПАТ.

«ПАТ обґрунтовує своє прохання підготовкою енергогенеруючої компанії до приватизації. «Особлива увага спрямована на непрофільні активи компанії – готелі, гуртожитки, їдальні, спортивні комплекси і т.п. в містах-супутниках ТЕС. Як правило, більшість цих об’єктів є єдиною соціальною інфраструктурою таких міст», – підкреслюють в «Центренерго».

За інформацією компанії, її збитки від обслуговування цих об’єктів з початку 2018 р. склали 212 млн грн. «З огляду на фінансову ситуацію, спровоковану змінами на ринку електроенергії, а також зобов’язання державної енергогенеруючої компанії з підготовки до приватизації, подальші збитки таких розмірів неприпустимі для діяльності ПАТ «Центренерго», – заявили в компанії.

Джерело

♦ *ЗМІ про НАЕК «Енергоатом» та атомні електростанції*

АНТИМАЙДАН, 30.10.2020

Шмыгаль решил отдать Ахметову «Энергоатом»

На заседании Кабмина, 27 октября, премьер-министр **Денис Шмыгаль** дал поручение подготовить корпоратизацию НАЭК «Энергоатом» и изучить опыт «передачи из государственной в частную собственность ядерных установок и материалов». Об этом на своей странице в Facebook сообщил главред «Цензор НЕТ» **Юрий Бутусов.**

Он уточнил, что Шмыгаль выполняет указ президента от 22 сентября № 406/2020 «О неотложных мерах по стабилизации ситуации в энергетической сфере и дальнейшему развитию ядерной энергетики», в котором сказано: «Кабмин должен обеспечить совершенствование управления государственным предприятием «Национальная атомная энергогенерирующая компания «Энергоатом», в частности ускорить подготовку и проведение корпоратизации указанного предприятия и безотлагательно проработать вопрос о передаче функций по управлению этим предприятием Кабинету Министров Украины».

Журналист, подчеркнув, что **в указе президента про «частную собственность» не говорится и на заседании Кабмина эти слова не звучали, утверждает, со ссылкой на свои источники, что кем-то позже были дописаны соответствующие пункты 4 и 5.**

«Думаю, Кабмину стоит изучать опыт как рассчитываться вовремя с производителями электрики, как не загонять долги и не доводить до банкротства прибыльные государственные компании. Ну и как писать точные формулировки в поручениях, а то мало ли что подумают, прочтет какой-нибудь впечатлительный олигарх. Ну и подумает, что какая-то распродажа надвигается... Но на самом деле нет, речи об этом не идет, это, видимо, просто описка. Надо поправить», — указал Бутусов.

Комментируя информацию, экономист **Юрий Романенко** в своем блоге подчеркнул, что «совсем рехнулся Шмыгаль — Ахметову атомку отдать, по-другому это интерпретировать нельзя».

З текстом статті і Протоколом наради можна ознайомитись за посиланням:

Джерело

ГЛАВКОМ, 31.10.2020

В «Енергоатомі» розказали, як Росія досі заробляє на українських АЕС

В інтерв'ю керівник НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** поділився деталями та як компанія вирішує проблеми, які гальмують процес будівництва залізничних шляхів: «Проєкт спорудження ЦСВЯП передбачає будівництво 14 титульних об'єктів та споруд, середня будівельна готовність яких наразі становить 87%, загальна готовність – 83%. Відповідно до директивного графіка будівництва та введення ЦСВЯП в експлуатацію, перший пусковий комплекс буде повністю готовий у грудні 2020 року. Графіком передбачено, що підключення ЦСВЯП до електроживлення від підстанції «Буряківка» відбудеться у листопаді цього року, а от

із завершенням ремонту залізничної колії Вільча – Янів доведеться почекати. Власні корективи до графіка внесли карантинні заходи, а також відсутність фінансування робіт з вирубки дерев, кущів та чагарників. Їх має виконати ДСП «Північна Пуща», а гроші на це має виділити Держагентство з управління Зоною відчуження (ДАЗВ). Допоки ці роботи не виконані, «Укрзалізниця» призупинила реконструкцію залізничної дільниці Вільча – Янів довжиною 43 км. Це – головна проблема, яка може стати на заваді введенню сховища в експлуатацію, оскільки ми впевнені, що вчасно добудуємо першу чергу ЦСВЯП, але такої ж впевненості в діях «Укрзалізниці» у нас немає».

«З весни 2021 року весь обсяг відпрацьованого ядерного палива з Рівненської, Хмельницької та Южноукраїнської АЕС має направлятися до Централізованого сховища, якщо, звичайно, з'явиться залізнична колія», – додає керівник компанії.

Джерело

Інформація на цю тему – Главком, 01.11.2020 **«Енергоатом» пояснив, чому українські АЕС не відмовилися від російського ядерного палива».**

ЕНЕРГОАТОМ, EXPRO, ENERGY CLUB, 02.11.2020

Другий етап дослідної експлуатації енергоблоку № 2 ХАЕС у режимі добового регулювання потужності заплановано на 2021 рік

НАЕК «Енергоатом» планує провести другий етап дослідної експлуатації енергоблоку № 2 Хмельницької АЕС у режимі добового регулювання потужності (ДРП) у період з квітня по вересень 2021 року. **Режим добового регулювання потужністю дозволить Енергоатому підвищити ефективність роботи АЕС, зменшуючи обсяги постачання електроенергії в об'єднану енергосистему України в години її мінімального споживання. Таким чином буде мінімізовано негативний вплив на роботу енергоблоків АЕС балансових обмежень в енергосистемі.**

У 2015 році Компанія успішно виконала перший етап дослідної експлуатації енергоблока № 2 ХАЕС у режимі ДРП. В період 10-ї паливної кампанії, з 21 квітня по 11 травня 2015 року, було реалізовано 21 цикл зміни потужності РУ, а результати дослідної експлуатації погоджені з Держатомрегулювання.

Для довідки: Фахівцями НАЕК «Енергоатом» розроблено алгоритм роботи енергоблока ВВЕР-1000 у режимі добового регулювання потужності. Алгоритм передбачає роботу блока зі зміною електричної потужності у діапазоні 100-75-100% номінальної потужності із встановленою технологічним регламентом безпечної експлуатації (ТРБЕ) швидкістю зміни потужності реакторної установки. Робота блоку на рівні потужності 75 % від номінальної передбачається протягом 6-12 годин. При цьому забезпечується суворий контроль за дотриманням параметрів роботи енергоблока відповідно до вимог норм і правил з ядерної та радіаційної безпеки.

Технічне рішення з дослідної експлуатації та програма дослідної експлуатації в режимі ДРП, як і звіт за її результатами, розглядаються Державною інспекцією ядерного регулювання, яка їх узгоджує на підставі висновків державної експертизи з ядерної та радіаційної безпеки.

Джерело

Інформація на цю тему – Юрій Корольчук, Facebook, 06.11.2020 **«Питання добового регулювання потужності АЕС – це шлях до зменшення ризиків позапланових відключень».**

СФЕРА-ТВ, 02.11.2020

Реактори РАЕС працюватимуть на американському ядерному паливі

Американська компанія "ВестінгХаус" буде постачати ядерне паливо для українських АЕС. Зокрема, реактри Рівненської АЕС вже очікують закордонне паливо.

Джерело

ЦЕНЗОР.НЕТ, 02.11.2020

Можна брати голими руками.
Правда про український уран, і чому це вихід з-під російського ковпака

Андрей Клименко

Як це воно - жити поруч із місцем видобутку урану? У чому виграш від цієї руди? Яких печерних уявлень потрібно позбутися? Разом із професором, гірським інженером-технологом, спростували п'ять найпоширеніших міфів про уран.

Всего, что хотя бы каким-то образом связано с радиацией, у нас принято бояться. Что неудивительно — после Чернобыльской трагедии такие страхи вполне можно понять. Однако, это вовсе не значит, что каждый такой страх обоснован. …об уране ходит множество мифов, многим он кажется чем-то ужасным и радиоактивным. Но эти мифы не так уж и сложно развеять — стоит лишь копнуть чуть глубже.

Розговор с **Владимиром Бондаренко** — профессором, заведующим кафедрой горной инженерии и образования Национального технического университета "Днепровская политехника" (г. Днепр).

Перечень вопросов рассмотренных в статье:

Миф 1. Добыча урана — это катастрофа для экологии…

Для справки. Существует три способа добычи урановой руды…

Миф 2. На месте добычи урана остается мертвая земля…

Для справки. Действительно, сегодня воздействие процесса добычи урана на окружающую среду — минимально…

Миф 3. Рядом с местом добычи урана опасно жить.

"Это неправда и исключено, потому что все процессы происходят под землей. Конечно, многое зависит от качества работ: чтобы не было нарушения скважин, чтобы они "по дороге" под землей не проникли в водоносный горизонт. Но вероятность этого минимальная".

Для справки. Уран, как мы знаем, — это радиоактивный элемент. Но насколько сильна его радиоактивность?...

Интересно, что академик Курчатов, работавший в советское время с ураном, после контакта с металлом просто протирал руки платком. Лучевой болезнью он не страдал — такой контакт вполне безобиден.

Миф 4. Работа на урановой добыче — путь к смерти.

Тот уран, что мы извлекаем из-под земли — это уран в рассеянном виде.

Для справки. Самородков урана в природе не существует. Так, из 1 тонны руды в среднем получается около 1,5 кг урана. Правда также в том, что уран, добытый с рудника, — это далеко еще не ядерное топливо. Это руда с низкой, фоновой радиоактивностью.

Миф 5. Украине не нужно добывать свой уран, АЭС и так нормально работают…

С атомом нужно жить. Это цивилизация, шаг в прогресс. И даже при альтернативных источниках энергии — как солнечная энергия или ветряная энергия, все равно понадобятся стабильные источники энергии — а среди стабильных наиболее экологичной является именно атомная энергия.

К тому же, атомная энергетика составляет более 50 процентов сейчас в Украине.

Для справки. По выработке энергии одна таблетка урана равна тонне нефти (!) Потому не удивительно, что его и используют как ядерное топливо на АЭС. Самые большие запасы урана имеют Канада, Россия, Казахстан и Австралия. В Украине подтвержденные запасы урана составляют более 200 тысяч тонн, с ними мы входим в первую десятку стран в мире по запасам этого ископаемого. Всего в Украине находится 23 разведанных месторождений урана.

Джерело

АСОЦІАЦІЯ УЯФ, 02.11.2020

Енергоатом пропонує вивести з бюджету фонд зняття АЕС з експлуатації

ДП "НАЕК "Енергоатом" пропонує парламенту вивести Фінрезерв зняття енергоблоків АЕС з експлуатації (ФРЗЕ) з держбюджету і дозволити компанії вкладати кошти, накопичені у ньому, у державні й боргові цінні папери, випущені державними банками України, та цінні папери, випущені міжнародними фінансовими організаціями. Про це у інтерв'ю "Главкому" сказав в.о. президента компанії **Петро Котін.**

"З 1 січня 2021 року пропонуємо парламенту вивести цей ФРЗЕ з держбюджету, дозволити вкладати кошти, накопичені у ньому, у державні й боргові цінні папери, випущені держбанками України, та цінні папери, випущені міжнародними фінорганізаціями. Також пропонуємо дозволити розміщувати кошти фонду на депозитних рахунках у держбанках та вкладати їх у банківські метали", - сказав Котін. На його думку, "це дозволить накопиченим у ФРЗЕ коштам працювати і "заробляти" вже сьогодні, одночасно перекриваючи його втрати від інфляції у майбутньому".

"Фахівці "Енергоатома" вже проаналізували світовий досвід, європейське та міжнародне законодавство у частині ядерної безпеки, провели консультації з фахівцями МАГАТЕ та розробили концепцію зміни діючого механізму накопичення коштів у ФРЗЕ. На виконання Указу президента №406 від 22 вересня 2020 року уряд у двомісячний строк має внести на розгляд ВР законопроєкт щодо вдосконалення механізму використання коштів ФРЗЕ", - відзначив Котін.

Джерело

GUILDHALL, 03.11.2020

Охота на украинскую атомку:
как Энергоатом сопротивляется банкротству

Сергей Данченко

С весны этого года не утихают разговоры о системном кризисе в энергетике, и в частности – о бедственном положении Национальной атомной энерго-

генерирующей компании «Энергоатом», которая оказалась почти на грани банкротства. **Как так случилось, что системо- и бюджетообразующее государственное предприятие, стратегически важное для развития отечественной экономики, не имеет возможности быть полноценным игроком на энергорынке, получает убытки и астрономическую задолженность перед ним, что на начало ноября достигла отметки 23 миллиардов гривен?**

Представляется нонсенсом утверждение о том, что компания, которая никогда не нуждалась в дотациях из госбюджета, а наоборот – гарантировала стабильные миллиардные отчисления, может полностью обанкротиться. **Как оператор украинских атомных электростанций Энергоатом обеспечивает работу третьей в мире атомной генерации по доле в общем объеме производства электроэнергии (54% от общего объема потребления).** Даже на фоне мирового кризиса компания стабильно выполняет социальные обязательства по поставкам домохозяйствам экологически чистой и самой дешевой электроэнергии. Почему же долговая нагрузка на НАЭК только растет?

Начнем с того, что Энергоатом осуществляет свою деятельность в специфических условиях… Это – механизм ПСО, благодаря которому население получает дешевую электроэнергию…

Таким образом, в компании посчитали: только из-за несовершенства механизма ПСО Энергоатом, за счет собственных средств фактически проинвестировал у населения около 19 млрд 550 млн грн, которые мог бы получить в прибыль в случае свободного участия на рынке электрической энергии.

Предполагалось, что переходное ПСО позволит Энергоатому выходить с остальным объемом на рынок электрической энергии и свободно торговать в сегменте РДД (рынка двусторонних договоров) по средневзвешенной цене 1,12 грн за кВт-час. Однако и при таких условиях компания постоянно сталкивалась с препятствиями, противоречащими прописанным в законодательстве принципам функционирования рынка электрической энергии.

В НАЭК уверены: за почти полтора года функционирования новой модели рынка электроэнергии можно сделать вывод, что его регулирование государством осуществляется в «ручном режиме», поскольку большинство действий регулятора были направлены не на повышение конкуренции, а на увеличение уровня административного контроля. Среди таких действий – балансовые ограничения и практика ценообразования на якобы конкурентных сегментах рынка.

О необходимости решить проблемы и вывести НАЭК «Энергоатом» из замкнутого круга, когда накопленные перед компанией космические суммы долгов не дают ей возможности достичь финансового баланса и заставляют сворачивать крайне важны для атомной отрасли программы, не первый месяц говорят не только сами атомщики, но и Народные депутаты, представители Офиса президента, члены СНБО и международные партнеры Украины. Недавно на это прямо указал директор европейского Энергетического Сообщества **Янез Копач.**

В результате, по состоянию на конец октября долг участников рынка перед НАЭК «Энергоатом» составлял более 23 млрд грн, почти 13 млрд из которых образовались в течение 2020 года. А это значит, что Энергоатом не может продолжать реализацию десятков масштабных проектов по продлению эксплуатации, модернизации, строительству стратегических объектов украинских атомных электростанций.

Повний текст статті

Інформація на цю тему – Новое Время, 02.11.2020 **«За один рік. Енергоатом змінив 4 млрд грн прибутку на 5 млрд збитків».**

Корреспондент (блог), 04.11.2020 **«Енергоатом: банкрутство та подальша приватизація?»,** Дмитрий Марунич.

ДНТЦ ЯРБ, 04.11.2020

ДНТЦ ЯРБ отримав сертифікат відповідності ISO 9001:2015

Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки в черговий раз підтвердив відповідність функціонування інтегрованої системи менеджменту вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015.

Ресертифікаційний аудит системи менеджменту відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001:2015 за правилами міжнародного сертифікаційного органу TÜV NORD CERT GmbH підприємство пройшло у серпні, а днями отримало відповідний сертифікат.

Серед позитивних практик аудиторами, зокрема, було відмічено високий рівень залучення керівництва підприємства до інтегрованої системи менеджменту, а також добре налагоджену комунікацію, в тому числі у напрямку міжнародної співпраці.

Впроваджена у ДНТЦ ЯРБ система менеджменту якості відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015…

Наявність сертифікату свідчить про ефективну роботу ДНТЦ ЯРБ при наданні послуг замовникам та іншим зацікавленим установам і громадськості, а також спрямованість підприємства на захист населення та довкілля від радіаційного впливу техногенного походження.

Джерело

ЕНЕРГОАТОМ, 05.11.2020

Чиста енергія для сталого майбутнього – Енергоатом презентує черговий нефінансовий звіт

Головним пріоритетом експлуатуючої організації ДП «НАЕК «Енергоатом» є забезпечення надійної й ефективної, а головне – безпечної експлуатації енергоблоків АЕС для виробництва екологічно чистої та дешевої електроенергії, шоб забезпечити сталий розвиток економіки України, добробут усіх громадян і персоналу Компанії. Завдяки щоденній роботі Енергоатома мільйони українців гарантовано отримують світло у своїх оселях та «життєдайну» електрику, а підприємства і промисловість – електроенергію за прийнятною ціною. Енергоатом вкотре підтвердив свою лідерську позицію в енергетиці, забезпечуючи Україну екологічною електроенергією, гарантуючи найвищий рівень ядерної безпеки, а також впроваджуючи стратегію корпоративної соціальної відповідальності й орієнтуючись на Цілі сталого розвитку ООН. Результати діяльності за цими та іншими напрямками, ключові здобутки і плани на майбутнє **представлено у черговому Нефінансовому звіті НАЕК «Енергоатом» за 2019 рік, підготовленому за міжнародним стандартом GRI (Global Reporting Initiative).**

Цього разу крім результатів діяльності, впливу на зацікавлені сторони та

довкілля, місцеві громади і власних працівників, Енергоатом у своєму звіті зазначив також перелік пріоритетних Цілей сталого розвитку ООН, забезпечувати дотримання яких наказано й Указом Президента України №722/2019 від 30 вересня 2020 року.

Компанія визначила перелік Цілей, в досягнення яких може зробити максимально відчутний внесок. За підсумками аналізу найбільш суттєвими визначено 5 Цілей сталого розвитку: №7 – «Чиста і доступна енергія», №8 – «Гідна праця й економічне зростання», №9 – «Промисловість, інновації та інфраструктура», №11 – «Сталий розвиток міст і спільнот», №13 – «Пом'якшення наслідків зміни клімату». Результати діяльності Енергоатома щодо досягнення зазначених цілей детально подано у звіті.

Ознайомитись з повним текстом статті

УКРІНФОРМ, ENERGY CLUB, 06.11.2020

Профспілка Енергоатома просить уряд прийняти програму антикризових заходів

Профспілка ДП НАЕК «Енергоатом» наполягає на зустрічі з Прем'єр-міністром **Денисом Шмигалем** та прийнятті розробленої нею програми антикризових заходів. Про це голова первинної профспілкової організації Енергоатома **Олексій Лич** заявив на пресконференції 6 листопада.

Джерело

Додаткова інформація на цю тему – Атомпрофспілка, 07.11.2020 «Енергоатом»: критична ситуація вимагає рішучих дій».

6 листопада в агенції Інтерфакс відбулася ініційована Атомпрофспілкою прес-конференція для журналістів, на якій очільники Атомпрофспілки намагалися донести інформацію про надкритичну ситуацію в ядерній галузі.

На думку заступника Голови Атомпрофспілки Олексія Лича, «ручне, непрофесійне, адміністративне втручання в роботу нового Енергоринку лише погіршило ситуацію. «Борги попереднього ДП «Енергоринок» перед «Енергоатомом», що накопичувалися протягом багатьох років, досягли 11,7 млрд, але з початку цього року за нового Енергоринку заборгованість перед НАЕК зросла на стільки так само, тобто подвоїлася. До цього додалася заборгованість НЕК «Укренерго», чого раніше не було, – 3 млрд гривень».

УНН, 06.11.2020

У державному Енергоатомі прокоментували проект з росіянами на 73 млрд грн

Українська держкомпанія "Енергоатом" (оператор АЕС) готує спільний проект з російською групою "ОМЗ", підконтрольною Газпрому, — разом будуть добудовувати два енергоблоки Хмельницької АЕС за дорученням Президента **Володимира Зеленського.** Про співробітництво з росіянами на прес-конференції розповів голова первинної профспілкової організації Енергоатома **Олексій Лич.**

Він зазначив, що сам вже побував на підприємстві Skoda JS у Чехії, яке обрано головним підрядником проекту з бюджетом у 73 млрд грн. Також Лич підтвердив, що встановлювати в добудовані енергоблоки планують російські реактори.

"Так, тип реактора — російський, але виконання чеське. Я особисто був на заводі Skoda JS у Чехії, і це зовсім інші реактори ніж ті, які ми сьогодні експлуатуємо", — сказав Лич.

В "Енергоатомі" підприємство Skoda JS називають європейським, хоча

насправді це лише європейське представництво російської групи “ОМЗ”, в орбіті якого також “Іжорські заводи”.Skoda JS фігурує у справі НАБУ проти Миколи Мартиненка, як підприємство, яке на 20% завищувало ціни для українського Енергоатому. До того ж, проти нього застосовано санкції США.

На уточнююче питання журналістів, як реалізується проект з урахуванням санкцій і без погодження Держінспекції ядерного регулювання України, Лич не відповів.

Нагадаємо, збиток “Енергоатома” за 9 місяців 2020 року досяг 5,3 млрд грн проти прибутку минулого року.

Джерело

ЕНЕРГОАТОМ, 06.11.2020

Україні потрібна Стратегія розвитку атомної генерації – експерти галузі

У круглому столі «Ключові напрямки розвитку атомно-промислового комплексу», що відбувся за ініціативи Української енергетичної асоціації (УЕА) зібралися представники Держатомрегулювання, Національного інституту стратегічних досліджень, Центру Разумкова, трейдери електричної енергії, експерти та аналітики. Від Енергоатома у ньому взяли участь т.в.о. президента ДП «НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** та виконавчий директор з юридичних питань ДП «НАЕК «Енергоатом» **Людмила Володіна.**

Напрацьовані у ході дискусії пропозиції викладені у листі на ім’я прем’єр-міністра України **Дениса Шмигаля** «Щодо потенціалу ядерної галузі у забезпеченні сталого розвитку національної економіки», підписаному президентом УЕА **Юлією Підкоморною.**

Базуючись на тому, що ядерна енергетика - це найвагоміша складова економічної, енергетичної й екологічної безпеки нашої держави, фахівці та експерти вважають за необхідне вже сьогодні братися за розробку стратегічних документів щодо розвитку атомної галузі, йдеться у листі УЕА…

«Безальтернативність ядерної галузі не викликає жодних сумнівів, - сказано в листі УЕА. - НАЕК «Енергоатом» є одним з найбільших та ключових гравців на ринку електроенергії. Тому все, що відбувається з оператором українських АЕС, має безпосередній вплив на ринок. Експерти Української енергетичної асоціації впевнені, що у разі неврегулювання проблеми втрати фінансової ліквідності ринку електроенергії матимуть місце економічні та політичні наслідки».

Українська енергетична асоціація просить Уряд врахувати рекомендації, сформовані за результатами круглого столу, та готова взяти участь у обговоренні й розробці необхідних документів щодо розвитку атомно-промислового комплексу України.

Джерело

РАЕС, 10.11.2020

Постсертифікаційний аудит підтвердив:
діяльність РАЕС відповідає вимогам міжнародних стандартів

Напередодні Всесвітнього дня якості на Рівненській АЕС відбувся перший постсертифікаційний аудит інтегрованої системи управління НАЕК «Енергоатом»

щодо виконання вимог міжнародних стандартів ISO 9001:2015 (системи управління якістю), ISO 14001:2015 (системи екологічного управління) та ISO 45001:2018 (системи управління гігієною та безпекою праці)…

Аудит проводився на РАЕС у рамках підвищення ефективності інтегрованої системи управління (ІСУ) Компанії.

Попередньо групі аудиту була надана уся необхідна документація для перевірки за такими напрямами, як виробництво електричної та теплової енергії, виконання ремонтних та реконструкційних робіт, екологічна безпека, планування та управління людськими ресурсами, управління ризиками, забезпечення постійної готовності в нештатних ситуаціях.

«Аудит органом сертифікації є незалежним підтвердженням того, що діяльність енергогенеруючого підприємства відповідає вимогам міжнародних стандартів...», – підсумував результати постсертифікаційного аудиту **Віктор Кравець.**

Джерело

ЕНЕРГОАТОМ, 10.11.2020

Президент України провів нараду щодо виведення Енергоатома з кризи

Президент України **Володимир Зеленський** провів 10 листопада селекторну нараду, присвячену питанням роботи ДП «НАЕК «Енергоатом». У ній взяли участь прем'єр-міністр **Денис Шмигаль,** заступниця керівника Офісу Президента **Юлія Ковалів,** т.в.о. міністра енергетики **Ольга Буславець,** голова Комітету Верховної Ради з питань енергетики та ЖКП **Андрій Герус,** т.в.о. президента Енергоатома **Петро Котін** та його заступники.

Джерело

Додаткова інформація на цю тему – Атомпрофспілка, 12.11.2020 **«Перший крок за результатами наради з Прем'єр-Міністром та наради за участю Президента, що відбулися 10 листопада 2020 року, зроблено»**. «Очікуємо протокольних доручень щодо врегулювання питання повернення боргів Енергоатому НЕК Укренерго, - зазначив Олексій Лич. - Окрім того, сьогодні, 11 листопада, Енергоатом подав на погодження до Міністерства енергетики України фінансовий план державного підприємства НАЕК «Енергоатом» на 2021 рік, який передбачає забезпечення усіх потреб з намічених напрямів діяльності Компанії».

ExPro, УНІАН, Энергореформа, 10.11.2020 **«Зеленський провів нараду щодо поточного стану справ «Енергоатома»**.

Урядовий портал, УНН, Укрінформ, 11.11.2020 **«Прем'єр-міністр взяв участь у нараді щодо діяльності ДП НАЕК «Енергоатом» в осінньо-зимовий період».**

Урядовий кур'єр, 12.11.2020 **«Погасити борги перед атомною генерацією».**

РАДІОТРЕК, 11.11.2020

Енергоміст «Україна-ЄС» розв'яже питання фінансування нових енергоблоків ХАЕС, – Олег Рахлінський

Хмельницька АЕС готується до добудови 3-го та 4-го енергоблоків…

З питань кредитування компанія співпрацює із французькою компанією «Фраматом». Багато нагальних питань було розглянуто на нещодавній нараді за участю фахівців Дирекції «НАЕК «Енергоатом», відокремленого підрозділу Енергоатома «Атомпроектінжиніринг», Київського науково-дослідного та проєктно-

конструкторського інституту «Енергопроект» та Skoda JS., де обговорювалася підготовка до проєктування будівництва 3-го та 4-го енергоблоків Хмельницької АЕС.

Як стало відомо, в. о. президента «НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** затвердив графік робіт з добудови енергоблоків №3 та №4 ХАЕС із врахуванням усіх етапів – від розробки проєкту і проходження експертизи до завершення будівництва. Передбачений термін завершення будівництва третього енергоблока – 2026 рік.

Великий резерв ми маємо із постачання турбінного обладнання. На третьому енергоблоці ми плануємо встановити тихохідну турбіну, яку виготовлять харківські спеціалісти…

У завершенні будівництва та пуску нових енергоблоків важливою буде участь саме вітчизняних виробників…

До речі, наші товаровиробники стають частими переможцями міжнародних тендерів на постачання власної продукції, розповів заступник гендиректора ХАЕС з капітального будівництва **Олег Рахлінський.**

Олег Рахлінський переконаний, що багато проблемних питань щодо завершення добудови третього та четвертого енергоблоків Хмельницької АЕС вдасться вирішити після реалізації проєкту енергомоста «Україна-ЄС», в рамках якого передбачене конкретне фінансування цього процесу.

Джерело

ENERGYLAND.INFO, 12.11.2020

Энергоатом готов поставлять кислород для больных COVID-19

НАЭК «Энергоатом» обратился в Министерство здравоохранения Украины с предложением о поставках кислорода для больных коронавирусом.

Соответствующее письмо за подписью руководителя Энергоатома **Петра Котина** направлено на имя министра здравоохранения **Максима Степанова.**

В письме указано, что в условиях распространения пандемии COVID-19 НАЭК «Энергоатом» выходит с инициативой использования мощностей предприятия для оказания помощи лечебным учреждениям: «В составе атомных электростанций Украины функционирует оборудование по производству больших объемов кислорода, который является острой необходимостью при лечении COVID-19. **Энергоатом готов при необходимости осуществлять поставки лечебным учреждениям 200 баллонов кислорода ежедневно**».

Джерело

ЕНЕРГОАТОМ, ЗАЕС, 12.11.2020

Енергоатом увійшов до топ-10 у світовому рейтингу виробників «зеленої» енергії

Компанія Energy Intelligence оприлюднила рейтинг 100 світових «зелених» виробників безвуглецевої енергії за 2020 рік. **Енергоатом вже не вперше блискуче представляє Україну в загальному «заліку» країн, що домовилися діяти разом задля суттєвого зниження викидів CO_2 в атмосферу.**

Так, у топ-20 світових безвуглецевих виробників, що заснований на

інтенсивності викидів при виробництві електроенергії, Енергоатом посів 6 місце.

Energy Intelligence складає такий рейтинг вже дев'ять років поспіль. У 2020 році її фахівці зазначають: у світі невпинно зростає частка «чистих» гравців енергетичного ринку. «Щоб досягти амбітних цілей зі скорочення викидів, виробники електроенергії по всьому світі змінюють власні портфелі, додаючи відновлювані джерела енергії та відмовляючись від викопного палива», - сказано у дослідженні.

100 компаній у рейтингу Energy Intelligence представляють приблизно 45% світових енергетичних потужностей.

Дослідники наголошують: у справі виробництва безвуглецевої енергії гідроенергетика та атомна генерація мають рівний статус із відновлюваними джерелами енергії.

Джерело

ФАКТИ ICTV, 12.11.2020

Енергоатому загрожує банкрутство: ціна на електроенергію різко зросла

В Україні середня ціна електричної енергії на ринку на добу наперед в об'єднаній енергосистемі встановила рекорд за цей рік. З початку листопада її ціна зросла на 56%. А на завтра середньозважена ціна на ринку на добу наперед побила річний рекорд і сягнула майже 1 780 грн за мегават годину. Це офіційні дані держпідприємства Оператор ринку.

У Федерації роботодавців попереджають, що Україна може впритул наблизитися до енергетичного колапсу, за яким піде економічна криза, закриття підприємств, безробіття та соціальний вибух.

– За добу електроенергія здорожчала ще на понад 100 грн, тож, якщо Міненерго свідомо підіграє енергомонополісту в ситуацію негайно мають втрутитися нацкомісія з регулювання тарифів на електроенергію та комунпослуг та особливо Антимонопольний комітет, інакше катастрофи не уникнути, – попереджає голова профільного комітету парламенту **Андрій Герус.**

За рішенням Міненерго, в Україні різко обмежили виробництво найдешевшої атомної електроенергії, натомість збільшили виробництво шкідливої теплової, та найдорожчої в Європі зеленої, які до того зосереджені в руках енергетичного монополіста. Цими днями в енергобалансі доля атомної електроенергії стала меншою, ніж у теплової. Державну компанію заганяють у борги, а приватним дають заробити. Єдине, що поки стримало ціну від подальшого зростання, це прайскепи, встановлені НКРЕКП.

Найстрашніше, що найбільшу енергетичну компанію країни Енергоатом, яка виробляє понад 50% всієї електроенергії держави, хочуть довести до банкрутства та передати в приватні руки. Про це кажуть очільники Атомпрофспілки. Адже на підприємство вішають багато мільярдні борги, а виробляти енергію забороняють. Насторожує і позиція уряду, який 27 жовтня на засіданні Кабміну прем'єр-міністр дав доручення підготувати корпоратизацію Енергоатому і вивчити досвід передачі з державної у приватну власність ядерних установок і матеріалів.

Джерело

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, УКРІНФОРМ, 13.11.2020

Енергоатом в 10 найкращих у світовому рейтингу виробників "зеленої" енергії

Компанія Energy Intelligence оприлюднила рейтинг 100 світових "зелених" виробників безвуглецевої енергії за 2020 рік. У топ-20 світових безвуглецевих виробників, що заснований на інтенсивності викидів при виробництві електроенергії, Енергоатом посів 6 місце.

100 компаній у рейтингу Energy Intelligence представляють приблизно 45% світових енергетичних потужностей. Та серед них - майже 90% світових АЕС, що належать невеликій кількості великих операторів. Фахівці зазначають: з 2011 року, відколи склали перший рейтинг, загальна "зелена" потужність зросла на 10% - до 3187 МВт. Разом з тим, доля викопного палива впала з 65% до 56%, в той час, як гідроенергетика та атомна генерація лишилися стабільними.

У 2020 році її фахівці зазначають: у світі невпинно зростає частка "чистих" гравців енергоринку. "Щоб досягти амбітних цілей зі скорочення викидів, виробники електроенергії по всьому світі змінюють власні портфелі, додаючи відновлювані джерела енергії та відмовляючись від викопного палива", - сказано у дослідженні.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 17.11.2020

"Энергоатом" надеется на синхронизацию с энергорынками ЕС и получение таким образом возможностей для экспорта уже в 2022 году – вице-президент

НАЭК "Энергоатом" надеется на синхронизацию энергосистемы Украины с энергорынками Евросоюза уже в 2022 году, что даст ему возможности экспорта электроэнергии.

"Если бы сейчас была синхронизация с энергорынками ЕС, это была бы сказка для нас", – сказал вице-президент компании по развитию **Герман Галущенко** в эфире 5 канала 17 ноября. По его словам, НАЭК очень рассчитывает, что синхронизация, несмотря на планы ее внедрения в 2023 году, состоится на год раньше. Он отметил, что и НЭК "Укрэнерго" и "Энергоатом" успешно проводят все необходимые мероприятия в рамках синхронизации.

"Синхронизация плюс новые атомные блоки позволит "Энергоатому" больше производить электроэнергии и получить возможность ее экспорта… Относительно экспорта мы смотрим с большими надеждами в Европу", – сказал Галущенко, выразив надежду на завершение реализации проекта "Энергетический мост "Украина-ЕС".

"Рассчитываем на то, что проект пойдет", – сказал Галущенко, подчеркнув, что это позволит финансировать достройку ХАЭС-3 и ХАЭС-4.

Как сообщалось, энергомост "Украина-ЕС" предусматривает организацию выдачи мощности с блока №2 Хмельницкой АЭС в энергосистему ЕС, путем включения его в состав Бурштынского энергоострова вместе с 750/330 кВ ПС "Западноукраинская" и 750 кВ ЛЭП ХАЭС-Жешув (Польша).

Получаемые от экспорта электроэнергии с этого блока средства планируется использовать для финансирования строительства блоков №3-4 на ХАЭС.

Летом 2019 года победителями проекта был определен консорциум трех

компаний в составе Westinghouse Electric Sweden AB, Polenergia International S.àr.l. и EDF Trading Limited. Но пока проект так и не реализован.

Со своей стороны, НАЭК "Энергоатом" ранее заявил, что планирует завершение строительства энергоблоков №3 и №4 Хмельницкой АЭС в 2026 году.

В конце сентября президент **Владимир Зеленский** подписал указ о неотложных мерах по стабилизации ситуации в энергетической сфере и дальнейшего развития ядерной энергетики, вступающий в силу со дня его опубликования.

Согласно документу, Кабинет министров в двухмесячный срок должен внести на рассмотрение Верховной Рады законопроекты о размещении, проектировании и строительстве энергоблоков №3 и №4 Хмельницкой АЭС.

Джерело

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МАЙБУТНЬОГО, 17.11.2020

План дій щодо розвитку атомної енергетики України до 2030 року

Атомна енергетика – комплексна, наукоємна та стратегічно важлива галузь. Комплексність зумовлена кількістю процесів, які вона охоплює, починаючи з видобутку уранової руди, закінчуючи зняттям атомних об’єктів із експлуатації. Наукоємність – необхідністю підготовки висококваліфікованих спеціалістів та розробки наукових рішень. **Стратегічна важливість** визначається тим, що атомна енергетика відіграє вкрай важливу роль, забезпечуючи більше половини споживання електроенергії в країні та здійснюючи суттєвий вклад у вуглецеву нейтральність енергозабезпечення. **І ми переконані, що ця роль залишиться значною і в подальшому.**

Враховуючи зазначені вище фактори, **Україна повинна забезпечити умови для максимально безпечної експлуатації та максимального економічно ефективного використання атомно-промислового комплексу**.

Нещодавно було оголошено про наміри уряду розробити довгострокову програму розвитку атомної енергетики в межах реалізації **Енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність»**.

Ми презентуємо власне бачення плану дій з розвитку атомної енергетики та атомно-промислового комплексу України на період до 2030 року.

Розуміємо, що функціонування атомно-промислого комплексу та його розвитку охоплюють вкрай велику кількість аспектів. У нашому документі ми зосередилися на **ключових** моментах, особливо актуальних для вітчизняного атомно-промислового комплексу.

Документ розглядає **два сценарії майбутнього атомної енергетики**: **збереження**, який ґрунтується на якомога повнішому використанні існуючого потенціалу та **розвитку**, який передбачає оновлення потужностей та використання атомної енергетики ще протягом тривалого часу в майбутньому.

В дослідженні вивчено сучасний стан основних ланок ядерно-паливного циклу. Ми проаналізували ситуацію із видобутком уранової руди, перспективні родовища та інтенсифікацію видобутку з метою забезпечення власних потреб. Проаналізовано аспекти постачанням ядерного палива для українських АЕС, можливості для диверсифікації та перспективи забезпечення ядерним паливом, сфабрикованим на території України. Ключовим аспектом у цьому напрямку було

те, яким чином досягнути балансу в постачанні ядерного палива, щоб забезпечити енергетичну безпеку країни.

Розглянуто сучасний стан експлуатації вітчизняних АЕС та проаналізовано орієнтовний календар зняття енергоблоків з експлуатації. Враховуючи цей фактор, ми також визначили потенційні інвестиційні проєкти (зокрема й малі модульні реактори), які спрямовані на заміщення виведених потужностей та збереження важливої ролі атомної енергетики.

Питання зняття з експлуатації також було в фарватері нашої уваги, як і питання поводження з відпрацьованим ядерним паливом та радіоактивними відходами. Воно потребує відповідальної політики держави з належним виділенням коштів для максимально ефективного та безпечного вирішення супровідних проблем.

Джерело

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 17.11.2020

Енергоатом: В І півріччі 2021 до Сховища заїде перша партія ВЯП

НАЕК "Енергоатом" планує 22 грудня запустити в роботу перший пусковий комплекс Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП) у Зоні відчуження ЧАЕС, де наступні сто років зберігатиметься ВЯП з трьох українських атомних електростанцій – Рівненської, Хмельницької та Южно-Української.

Середня будівельна готовність 14 титульних об’єктів та споруд ЦСВЯП наразі становить 87%, і запуск роботи Сховища заплановано на грудень 2020 року, пише пресслужба Енергоатому.

"До Дня енергетика, 22 грудня, перший пусковий комплекс буде повністю готовий. І вже у першому півріччі 2021 року, після отримання ліцензії на експлуатацію від Держатомрегулювання, до Сховища заїде на зберігання перша партія ВЯП", - сказав т.в.о. президента ДП "НАЕК "Енергоатом" **Петро Котін.**

Щоб розв'язати проблему, прем‘єр-міністр дав доручення Міністерству фінансів виділити кошти на добудову 43 км залізничної колії, а Укрзалізниці - виконати роботи з її будівництва.

"Розпочати роботи слід уже в січні, щоб встигнути вчасно здати весь об‘єкт, а не лише ту його частину, за виконання якої відповідає Енергоатом", - сказав **Денис Шмигаль.**

Джерело

ЕНЕРГОАТОМ, 17.11.2020

Борг енергоринку перед Енергоатомом перевищив 24 млрд грн – віцепрезидент Компанії

Така сума заборгованості створює нові виклики перед НАЕК «Енергоатом», однак у Компанії шукають і знаходять шляхи вирішення проблеми. Про це віцепрезидент ДП «НАЕК «Енергоатом» **Герман Галущенко** розповів у прямому ефірі програми «Час: Online» на 5-му каналі.

Джерело

OILPOINT, 17.11.2020

RAB-тарифы обойдутся «Энергоатому» в 5 млрд грн на следующий год – НКРЭКУ

В случае, если тариф на электроэнергию для населения останется на прежнем уровне, нагрузка на НАЭК «Энергоатом», который поставляет е/е по PSO, вырастет на 5 млрд грн в следующем году. Об этом рассказал член Национальной комиссии, осуществляющей государственное регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг, **Дмитрий Коваленко** в комментарии.

Джерело

ЕНЕРГОАТОМ, 17.11.2020

Герман Галущенко: експорт електроенергії – один з пріоритетних напрямків розвитку Енергоатома

НАЕК «Енергоатом» не припиняє роботу над створенням додаткових можливостей для експорту електроенергії з вітчизняних атомних електростанцій. Про це віцепрезидент Компанії **Герман Галущенко,** розповів 17 листопада в ефірі програми «Час: Online» на 5-му каналі.

Герман Галущенко зазначив, що цей напрям залишається одним з найпріоритетніших для Енергоатома як з точки зору збільшення надходжень від реалізації електроенергії, так і з точки зору становлення Компанії як одного з потужних гравців на європейському енергоринку. «У липні цього року ми розпочали експорт електроенергії до Білорусі, та згодом він припинився через цілу низку обставин, зараз відбуваються поставки до Молдови, - розповів віцепрезидент Енергоатома. - Але ми з великим очікуванням дивимось на перспективи експорту електроенергії, адже Енергоатом має великі потужності та можливості для цього. І безумовно, ми дивимось в бік Євросоюзу».

Ознайомитись з повним текстом статті

ДІЯРУ, 18.11.2020

Інспекція МАГАТЕ на ВП «Запорізька АЕС»

18–21 листопада 2020 року на ВП «Запорізька АЕС» проводиться планова інспекція Міжнародного агентства з атомної енергії в рамках Угоди між Україною та МАГАТЕ у зв'язку з Договором про нерозповсюдження ядерної зброї. Перевірка здійснюється інспекторами Агентства за участі інспектора Держатомрегулювання. Метою інспекції є перевірка відсутності незаявленого ядерного матеріалу.

Джерело

АНДРІЙ ГЕРУС, FACEBOOK, 18.11.2020

Енергоатом провів аукціон

18 листопада Енергоатом провів аукціон по продажу нічної електроенергії на період 21-30 листопада. Були виставлені лоти по 5, 10, 25 та 50 МВт. За результатами аукціону заключено 4 угоди, по цінах 900-960 грн за МВт-год. Середньозважена ціна склала 918,05 грн, що на 35% вище, аніж на минулому аукціоні.

Джерело

КОРРЕСПОНДЕНТ, 18.11.2020

До зриву термінів ремонту на АЕС привели обмеження Міненерго

Графік ремонту енергоблоків розроблявся заздалегідь і не включав можливість обмеження роботи АЕС, кажуть у компанії.

Рішення Міненерго про обмеження вироблення атомної енергії привели до зриву термінів ремонту на АЕС. Про це йдеться в заяві Енергоатому 18 листопада.

Графік ремонту енергоблоків розроблявся з урахованням численних факторів, включаючи балансове навантаження, час року, технічні норми і правила. "Саме штучні обмеження виробництва електроенергії на АЕС у квітні - серпні привели до поточної ситуації", - заявили в Енергоатомі. І запуск енергоблоків №2 і №4 ЗАЕС відтермінували через рішення Держатомрегулювання.

Джерело

ЮУАЕС, 19.11.2020

ЮУАЕС готується до міжнародної страхової інспекції

ВП «Южно-Українська АЕС» готується до перевірки, яку проводитиме міжнародна інспекція Ядерного страхового пулу. Захід запланований на 1-2 грудня. Южно-Українська атомна електростанція буде першою в Україні, де застосують новий формат перевірки, з онлайн присутністю експертів.

«Інспекторська група з необхідною документацією ознайомилась завчасно та надіслала нам уточнюючі запитанні за окремими напрямками, - пояснює начальник виробничо-технічної служби ЮУАЕС **Дмитро Мітюшев.** - *Більше уваги під час перевірки інспектори планують сконцентрувати на таких напрямках: ядерна безпека і експлуатація – відповідальність перед третіми особами; оцінка відмов обладнання; протипожежний захист. Южноукраїнські фахівці підготували на брифінг низку презентацій та доповідей».*

Це буде вже п’ята перевірка ЮУАЕС міжнародною страховою інспекцією Ядерного страхового пулу. Попередні візити відбулись у 2004, 2007, 2013, та 2016 роках. Якщо досвід перевірки в онлайн режимі виявиться успішним, страховий пул поширить цей метод і на інші АЕС.

Джерело

ЮРІЙ БОЙКО, FACEBOOK, 22.11.2020

Відбулось підключення до мережі другого енергоблоку найбільшої у Європі атомної станції - Запорізької АЕС

22 листопада о 21-07, відбулось підключення до мережі другого енергоблоку найбільшої у Європі атомної станції - Запорізької АЕС… Відтак на Запорізькій атомній електростанції вже працює п'ять енергоблоків із шести. Запуск п’ятого енергоблоку збільшить виробіток атомної електроенергії, що є передумовою для цінової стабілізації на ринку електричної енергії. Крім того, саме електроенергія АЕС є основним джерелом для покриття витрат державних гарантій у сфері електроенергетики, зокрема постачання е/е населенню за низькими фіксованими цінами…

Джерело

ПЕРШИЙ ДІЛОВИЙ, НОВИНИ-БІЗНЕС, 23.11.2020

Дата-центри при АЕС: чи це економічно доцільно? (ВІДЕО)

Ксенія ДВОРНІКОВА, ведуча: Електроенергія з українських АС може використовуватися для майнінгу криптовалют. Чи насправді реально це? І чи вигідно Україні - розкажуть мої колеги.

КОРЕСПОНДЕНТКА: Українська атомна енергетика зацікавила світовий ІТ-сектор. За останні місяці мінцифри і "Енергоатом" підписали з інвесторами вже чотири меморандуми на будівництва дата-центрів. А саме, угоду зі світовим техногігантом "Майкрософт", українськими "Н-2" та "Течія" та міжнародною майнінговою компанією "Бітфурі". Загальний обсяг заявлених інвестицій два мільярди двісті мільйонів доларів. Однак на практиці плани з будівництва дата-центрів можуть виявитися масштабною піар-акцією влади…

Сергій САПЄГІН, енергетичний експерт: (телефоном) З однієї сторони дата-центри це скажем стабільне навантаження, так, це базове навантаження і це добре, а з іншої сторони, на жаль, зараз дата-центри не заробляють на генерації криптовалюти, а заробляють на її коливаннях. А це означає, що сьогодні валюта йде угору і це добре для дата-центру, а завтра піде назад і це погано.

КОРЕСПОНДЕНТКА: До того ж, зазначають аналітики, в Україні криптовалюта досі не має законодавчого статусу…

Ольга КОШАРНА, експерт з атомної енергетики: (телефоном) Это как-то даже *недоречно* понимаете, сейчас говорить о дата-центрах, когда нам грозит веерное отключение. Потому, что сейчас идет срабатывание угля который на складе потому, что в связи с уменьшением выработки ВИЭ по году девять процентов занимала, а летом соответственно больше в объеме производства...

КОРЕСПОНДЕНТКА: Експерти не виключають, що дата-центри будуть споживати електроенергію на спеціальних умовах з низькою ціною…

Ольга КОШАРНА, експерт з атомної енергетики: (телефоном) У нас и так очень много специальных условий, из-за чего разбалансирован рынок. Например, зеленая металлургия - это цинизм такой, какой сложно представить…

Джерело

АНДРІЙ ГЕРУС, FACEBOOK, 24.11.2020

Герус: Атомна енергетика – конкурентна перевага України

Україна знаходиться на 7-му місці серед країн, де атомними електростанціями генеруються найбільші обсяги електроенергії. На першому місці - США, де на АЕС виробляється у 10 разів більше електроенергії, аніж в Україні. На другому місці Франція - у 5 разів більше, аніж Україна.

Більшість країн, де є великі потужності атомних електростанцій характеризуються відносно низькою ціною електроенергії. Окрім цього, сучасні АЕС - це надійність, нульові викиди CO2, сірки та пилу у навколишнє середовище.

Атомна енергетика - конкурента перевага Україна перед іншими країнами, яку ми повинні укріплювати та розвивати.

Джерело

ПЕРШИЙ ДІЛОВИЙ, ЕКСПЕРТНА ДУМКА, 24.11.2020

Чому Енергоатом проти створення наглядової ради

Олег Слободян, заступник департаменту комунікацій Енергоатому: Енергоатом - за корпоратизацію. Більше того, що ми виступили ініціатором цього процесу і, на жаль, тривалий час потрібно було доводити в Міністерстві енергетики необхідність корпоратизації такої великої державної компанії як "Енергоатом". Нарешті, коли Міністерство енергетики погодилося з власне самим фактом корпоратизації, з тим що це потрібно робити, тут з'явилися передумови до того що намагаються воза ставити поперед коня, як то кажуть в народі. Цей процес корпоратизації він почався не сьогодні. І він вівся з урахуванням міжнародного досвіду і з вже з готовими, ну вже є готові напрацювання, проекти конкретні, дорожня карта від компанії "Делойт", яка активно працює з "Енергоатомом". І там все прописано. Тобто спочатку має бути відповідно все закріплено на законодавчому рівні, має бути законодавчий акт з цього приводу, а потім вже розпочинатися корпоратизація, безпосередньо створення наглядової ради. Зараз ми бачимо, що перескакується зразу кілька позицій. І першою позицією ставиться запровадження наглядової ради. Причому, хто буде в конкурсній комісії, яким чином буде здійснюватись відбір і так далі і тому подібне? Купа організаційних питань. Вони на даний момент не мають відповідей. Звісно така ситуація турбує "Енергоатом", тому що ми не розуміємо логіки цього процесу, тим більше якщо логіка вже є прописана в документах, узгоджених і так далі і тому подібне.

Джерело

РАДІО СВОБОДА, 24.11.2020

Власні ядерні сховища: коли українські АЕС зможуть обійтися без Росії?

Євген Солонина

<…> Із цими запитаннями Радіо Свобода звернулося до НАЕК «Енергоатом». У компанії впевнені: проєкт перебуває на фінішній прямій, тож вивозити паливо до Росії і платити їй за це вже не доведеться.

Про це Радіо Свобода заявив речник «Енергоатому» **Олег Слободян**.

«Щодо поточного року, то вже немає необхідності вивозити відпрацьоване ядерне паливо (до Росії). Все, що було потрібно, вивезли в попередні місяці. Дійсно, вивезення використаного палива до Росії – це досить дороге задоволення, яке коштує від 150 до 200 мільйонів доларів на рік. Саме тому було ухвалене рішення про будівництво в зоні відчуження Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива, – пояснює посадовець. – Наразі це сховище на завершальній стадії будівництва, всі будівельні роботи ми плануємо завершити до 22 грудня 2020 року – до Дня енергетика. І вже в наступному році, за умови отримання всіх дозволів від МАГАТЕ і «Держатомрегулювання», ми плануємо розпочати там зберігання ядерного палива. Основна проблема, яка вирішується на рівні Кабміну, – це добудова під'їзної колії до ЦСВЯП: 8 кілометрів уже збудовано, залишилося 34 кілометри» <…>.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 24.11.2020

"Энергоатом" рассчитывает на утверждение экологического вывода и принятие законопроекта по достройке ХАЭС-3,4 в ближайшее время

"Ожидаем, что до конца ноября Министерство экологии утвердит отчет по оценке воздействия на окружающую среду строительства энергоблоков № 3,4 ХАЭС. Надеюсь, что после этого проект закона "О размещении, проектировании и строительстве энергоблоков №3,4 ХАЭС" будет быстро обработан Кабмином и направлен в Верховную Раду, которая примет его до конца года", – отметил врио президента НАЭК **Петр Котин** 24 ноября в ходе рабочего совещания на Хмельницкой АЭС. По его словам, подготовительный этап достройки энергоблоков №3 и №4 ХАЭС завершен, на очереди – развертывание строительных работ…

Джерело

Додаткова інформація на цю тему – Energy Club, УНІАН, 24.11.2020 **«Герман Галущенко: Наша мета зробити добудову енергоблоків ХАЕС проєктом №1 в державі».** Перед НАЕК «Енергоатом» стоїть завдання не лише добудувати третій та четвертий енергоблоки Хмельницької АЕС, але й зробити це будівництво проєктом №1 в державі. Таку думку висловив віцепрезидент НАЕК «Енергоатом» **Герман Галущенко** під час робочої наради на Хмельницькій АЕС, яка відбулась за участі очільника Енергоатома **Петра Котіна** та представників керівництва Компанії.

«Цей проєкт створить робочі місця для десятків тисяч українців, адже необхідно максимально локалізувати виробництво обладнання для добудови блоків на вітчизняних підприємствах», - підкреслив Герман Галущенко...

Центр досліджень енергетики, 25.11.2020 **«Добудова енергоблоків ХАЕС має стати проектом №1 у державі, — віце-президент «Енергоатому».** Перед НАЕК «Енергоатом» стоїть завдання не лише добудувати третій та четвертий енергоблоки Хмельницької АЕС, але й зробити це будівництво проектом №1 в державі. Таку думку висловив віцепрезидент НАЕК «Енергоатом» **Герман Галущенко** під час робочої наради на Хмельницькій АЕС, яка відбулась за участі очільника «Енергоатома» **Петра Котіна** та представників керівництва компанії. Віце-президент «Енергоатома» наголосив, що компанія розглядає будівництво третього та четвертого енергоблоків як глобальний проект із залученням десятків провідних підприємств України: «Цей проект створить робочі місця для десятків тисяч українців, адже необхідно максимально локалізувати виробництво обладнання для добудови блоків на вітчизняних підприємствах, використовуючи науково-технічний потенціал, якій зберігся в Україні. Ми маємо усі передумови для того, щоб за масштабами та стратегічною важливістю цей проект посів перше місце в країні. Відповідним має стати й ставлення до нього всіх державних інституцій, від яких „Енергоатом" очікує всебічної підтримки».

Голос України, 26.11.2020 **«Хмельницька АЕС готова до будівництва енергоблоків»,** Ірина Козак. Підготовчий етап з добудови енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької АЕС завершено, на черзі — розгортання будівельних робіт. Про це під час наради, яку провели на електростанції, повідомив т. в. о. президента ДП «НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін.**

Уже створено робочу групу та штаб будівництва. Фахівці завершили роботи з висвердлювання кернів у бетонних конструкціях недобудованих енергоблоків, щоб оцінити їх стан. За попередніми оцінками, він відповідає проектним вимогам.

Енергоатом, УНІАН, Energy Club, Центр досліджень енергетики, 24.11.2020 **«Петро Котін: Підготовчий етап з добудови енергоблоків №3 та №4 ХАЕС практично завершено».**

5 канал, 26.11.2020 "**Віцепрезидент ДП "Енергоатом": "Остаточне рішення прийнято. Ми будемо будувати 3-й і 4-й енергоблоки ХАЕС**"

УКРЕНЕРГО, ENERGYLAND.INFO, 25.11.2020

Нова ПЛ 750 кВ ЗАЕС – Каховська дозволить Запорізькій АЕС працювати без обмеження встановленої потужності

Укренерго завершило будівництво та включило під робочу напругу повітряну лінію (ПЛ) електропередачі 750 кВ Запорізька АЕС – Каховська. Завдяки цьому буде знято мережеві обмеження і забезпечено можливість видачі потужності Запорізької АЕС 6000 МВт. Це, в свою чергу, дозволить збільшити частку атомних електростанцій у загальному виробництві електроенергії, зокрема в осінньо-зимовий період, що може дати позитивний економічний ефект для НАЕК «Енергоатом».

Довжина ПЛ 750 кВ ЗАЕС – Каховська складає 186 км. Вона є основним елементом інвестиційного проекту, до складу якого також увійшло будівництво підстанції 750 кВ «Каховська» потужністю 2000 МВА зі встановленням двох автотрансформаторів та заходів ліній електропередачі 330 кВ Каховська – Островська та Каховська – Херсонська на підстанцію 750 кВ «Каховська» (далі – Проект). Нова ЛЕП та підстанція 750 кВ з мережевою інфраструктурою 330 кВ підсилили зв'язок Каховського енерговузла з магістральними мережами та збільшили пропускну спроможність перетинів південної частини енергосистеми України.

Реалізація цього інвестиційного Проекту здійснюється за кредитні кошти Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) та Європейського інвестиційного банку (ЄІБ) загальною сумою 335 млн євро на паритетних засадах. При цьому за результатами міжнародних торгів вартість реалізації Проекту була знижена на близько 40% і фактично склала 195 млн євро. Зекономлені кошти наразі спрямовані на будівництво підстанції «Західна» поблизу Києва (кошти ЄБРР) та кільця волоконно-оптичної лінії зв'язку в 11 областях України (кошти ЄІБ).

ПЛ 750 кВ ЗАЕС — Каховська з ПС 750 кВ «Каховська» є першим елементом будівництва південної високовольтної магістралі 750 кВ і передбачає подальше будівництво: ПЛ 750 кВ Каховська – Приморська з підстанцією 750 кВ «Приморська»; ПЛ 750 кВ Южноукраїнська АЕС – Приморська;

Це забезпечить надійну видачу потужностей АЕС у мережу та їх транзит у дефіцитні регіони енергосистеми. Крім цього, ПС 750 кВ «Приморська» з прив'язкою її до існуючих мереж 330-750 кВ стане новим опорним джерелом живлення на Одещині і зніме завантаження мереж у перетині ОЕС України – Одеса, Молдова, а також забезпечить надійність живлення споживачів цього енерговузла.

Також нова мережева інфраструктура значно підвищить надійність видачі потужностей ВДЕ в енергосистему та можливості їх подальшого розвитку у регіоні.

При цьому, будівництво ПС 750 кВ Приморська передбачає спорудження крила ПЛ 400 кВ Приморська-Ісакча (Румунія), що є проектом спільного інтересу (PMI – Project of mutual interest) Європейського Енергетичного Співтовариства. Реалізація цього спільного проекту дозволить збільшити потужність інтерконектора між Україною та Румунією до 1000-1200 МВт після 2026 року і відповідно відкриє нові можливості для учасників ринку.

Всі проекти передбачені у 10-річному Плані розвитку системи передачі, який щороку готує Укренерго відповідно до вимог Закону України «Про ринок електричної енергії» для забезпечення відповідності системи передачі потребам ринку електричної енергії та безпеки постачання електричної енергії.

Джерело

ЗАЕС, 25.11.2020

Держатомрегулювання оголошує про публічне громадське обговорення питання про можливість продовження експлуатації енергоблока №5 ЗАЕС

Задля залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля, надання можливості вільного доступу до інформації про діяльність органів виконвлади Держінспекція ядерного регулювання України (ДІЯРУ) з 25 листопада по 25 грудня 2020 року проводить публічне громадське обговорення питання про можливість продовження експлуатації ядерної установки - енергоблока №5 ЗАЕС… У рамках обговорення 17 грудня 2020 року о 12:00 відбудуться громадські слухання у режимі онлайн-конференції.

Джерело

ГОЛОС ЗАПОРОЖЬЯ, 25.11.2020

Долгосрочный ремонт: на Запорожскую АЭС поставляют запчасти из Росии

Игры во взрослые шахматы или попытки продлить жизнь АЭС?

На днях, 23 ноября, на Запорожской АЭС торжественно перезапустили блок №2 после длительного ремонта. Несмотря на ряд проблем, которые обнаружили в процессе проверки Госатомрегулирования в октябре, Запорожская АЭС продолжает работу. Чем это грозит запорожцам?

Детально ознайомитись з текстом статті можна за посиланням:

Джерело

УНІАН, 26.11.2020

Україна має стати флагманом "ренесансу" атомної енергетики в усьому світі - віце-президент Енергоатома Галущенко

Віцепрезидент ДП «НАЕК «Енергоатом» **Герман Галущенко** в ефірі програми «Час:Онлайн» на 5 каналі розповів про пошук шляхів виводу компанії з фінансової кризи, в якій вона опинилася через астрономічну заборгованість енергоринку перед нею (станом на кінець листопада Енергоатому заборгували понад 24 млрд грн), про плани НАЕК експортувати власну електроенергію до країн ЄС, а також інші амбітні проекти Енергоатома, серед яких – проєкт будівництва 3-го та 4-го енергоблоків Хмельницької атомної електростанції…

Джерело

ЭЛЕКТРОВЕСТИ, УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 26.11.2020

Минэнерго планирует отменить спецаукционы "Энергоатома"

Минэнерго планирует отменить спецаукционы НАЭК "Энергоатом", заявил и. о. министра энергетики **Юрий Бойко:** "Спецаукционы объективно потеряли свой смысл, это был переходный шаг учебного характера с определенной минимизацией рисков, с целью гарантированного предотвращения спекуляции электроэнергии. Поэтому тот объем (5%) попадет в общий пул электричества "Энергоатома", которым он сможет распоряжаться на соответствующих сегментах рынка". Дату, с которой будут отменены аукционы, он не уточнил.

По словам Бойко, спецаукционы внедрялись, чтобы помочь сделать

"Энергоатому" первый шаг его выхода на рынок двухсторонних договоров, в объеме 5%. На эти 5% был наложен ряд ограничений для того, чтобы точно свести к нулю возможность спекуляций этими объемами.

Джерело

Додаткова інформація на цю тему – Перший Діловий, Інфовечір, 26.11.2020 **«Міненерго ініціює перехід на торгівлю електроенергією винятково через біржі».** Анна КОШМАН, ведуча: Новий, але як і попередній, з приставкою в.о., очільник Міністерства енергетики анонсує зміни на ринку електроенергії. Серед таких скасування спеціальних аукціонів, які проводить "Енергоатом" і на яких реалізується близько 5% електрики. За словами **Юрія Бойка с**пецаукціони свого часу замислювалися як перший крок при переході на двосторонні договори і на сьогодні втратили актуальність, оскільки нині "Енергоатом" збуває вже половину своєї продукції напряму, зокрема і за двосторонніми угодами. Більш того спецторги, як інструмент мінімізації спекуляції, на тепер перетворився на механізм спекуляцій. Можливістю не конкурувати з рейдерами і посередниками користується головно потужні металургійні комбінати, що належать олігархам закуповуючи електроенергію за цінами нижчими від ринкових.

ЭНЕРГОРЕФОРМА, МИНПРОМ, УНН, 26.11.2020

ВостГОК могут уже к концу года передать "Энергоатому" – глава Минэнерго

Правительство рассматривает возможность передачи ГП "Восточный горно-обогатительный комбинат" (ВостГОК, Днепропетровская обл.) ГП НАЭК "Энергоатом", есть наработанный проект решения. "Мы ведем диалог с "Энергоатомом", никаких разночтений здесь нет. Есть проект решения о присоединении все-таки ВостГОКа к "Энергоатому", что автоматически должно снять такие проблемы (взаимных долгов – ЭР) в рамках функционирования единого имущественного комплекса. Если до конца года и не будет решения вплоть до изменения устава, то концептуальное решение будет найдено", – сказал врио министра энергетики **Юрий Бойко** на пресс-конференции в Киеве, отметив, что в 25 ноября состоялось "совещание-консультация относительно выполнения еще прошлогоднего решения правительства о присоединении ВостГОКа к "Энергоатому".

Джерело

Додаткова інформація на цю тему – Енергоатом, Энергореформа, 24.11.2020 **«Енергоатом не визнає претензій з боку Східного гірничо-збагачувального комбінату».** Енергоатом не може погодитися з претензіями ДП «СхідГЗК» стосовно несвоєчасних розрахунків за урановий концентрат, який СхідГЗК постачає за довгостроковим договором, укладеним в листопаді 2019 року.

Станом на 20 листопада поточного року СхідГЗК поставив Енергоатому 522,9 тонн уранового оксидного концентрату. Водночас листом від 12 листопада 2020 року ДП «СхідГЗК» повідомило, що цього року не зможе закрити повний обсяг постачань і запропонувало «перенести» 90 тонн УОК на січень 2021 року. Зі свого боку Енергоатом сплатив СхідГЗК понад 2632 млн грн. Залишок фінансових зобов'язань Компанії перед СхідГЗК наразі дорівнює 137,8 млн грн. А дебіторська заборгованість СхідГЗК перед Енергоатомом – за ще не поставлений урановий концентрат, який вже авансом передплачено – становить 811,4 млн грн.

Водночас в НАЕК «Енергоатом» впевнені, що існує нагальна потреба переглянути базову ціну на УОК, адже протягом цього року середній рівень світових цін за спотовими та довгостроковими котируваннями становив 80 доларів США за кілограм урану (приблизно 2260 грн). Енергоатом же за умовами договору зі СхідГЗК вимушений сплачувати 2912 грн за кг УОК.

Очільники НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** і СхідГЗК **Антон Бендик** звернулися до прем'єр-міністра України **Дениса Шмигаля** з проханням провести нараду під його головуванням задля вирішення питань взаєморозрахунків між держкомпаніями та визначення ціни на урановий

оксидний концентрат, який СхідГЗК постачатиме Енергоатому в 2021 році.

Нагадаємо також, що експосадовці ДП «СхідГЗК» є фігурантами численних корупційних справ. Останню справу – щодо підозри у розтраті 24,5 млн грн – ДП «СхідГЗК» наразі розглядає Вищий антикорупційний суд України.

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 27.11.2020

Жінки становлять всього 22% серед працівників галузі ядерної енергетики

Згідно з міжнародними дослідженнями, частка жінок серед працівників галузі ядерної енергетики становить 22,4%. Про це йдеться у релізі II щорічної конференції Women in Nuclear Ukraine (WIN Ukraine). За словами гендиректора Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) **Рафаеля Гроссі**, який відкривав WIN Ukraine, ядерна енергетика робить важливий внесок у вирішення глобальних проблем, зокрема продовольчої безпеки, охорони здоров'я, енергетики та чистої води. Все це непропорційно впливає на жінок.

"Це лише одна з причин, чому я вважаю особливо неприйнятним недостатню представленість жінок у нашій галузі. Щоб добре виконувати свою роботу, ми повинні постійно впроваджувати інновації, чи то для боротьби з пандемією, чи для забезпечення доступу наших інспекторів до ключових ядерних об'єктів у всьому світі", – сказав Гроссі…

Джерело

Інформація на цю тему – Енергоатом, 30.11.2020 **«Представниці Дирекції НАЕК «Енергоатом» перемогли у двох номінаціях WiN Ukraine Award».**

ДІЯРУ, 27.11.2020

Засідання Громадської ради при Держатомрегулюванні

03.12.2020р. відбудеться засідання Громадської ради при Держатомрегулюванні.

Порядок денний: 1. Продовження терміну експлуатації ЗАЕС-5. 2. Стан справ з ремонтом дизель-генераторів на АЕС. 3. Про доцільність суміщення двох посад - Голови Держатомрегулювання та Головного держінспектора - в одній особі. 4. План роботи Громадської ради на 2021 рік. 5. Різне.

Початок о 10:00. Форма проведення – онлайн-конференція. Довідки за телефоном +380682225049. Контактна особа з підключення Дацюк Валерій, (044) 277 12 14, Datcuk@hq.snrc.gov.ua

Джерело

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 28.11.2020

«Проєкт десятиліття» без гепі-енду

У всьому світі вже десятиліттями атомна енергетика занепадає. Про це свідчать як статистика відкриття нових атомних станцій, так і кількість споруджуваних. Великі компанії відмовляються вкладати кошти у будівництво нових енергоблоків, а старі передчасно закриваються та починають виводитися з експлуатації.

Тим часом в Україні влада та атомний оператор намагаються опиратися світовим трендам.

Зведення третього та четвертого енергоблоків ХАЕС розпочалося ще в далеких 1985-му та 1986 роках. Після катастрофи на Чорнобильській АЕС і

запровадження мораторію на спорудження атомних станцій будівництво хмельницьких блоків зупинилось. Та оскільки будівельні конструкції не були законсервовані, протягом наступних 35 років ніщо не захищало їх від погодних впливів. Це призвело до часткового затоплення та корозії…

…Вартість проєкту, за оцінкою оператора, кілька разів змінювалася. 2010 року добудову енергоблоків оцінювали у 1,4 млрд євро за тодішнім курсом, а 2012-го — вже у 3,8 млрд євро. 2018 року вартість раптово знизилася — тепер проєкт оцінили у 2,4 млрд євро. Однак ціну було обраховано станом на 1 березня 2016-го, і це ставить під сумнів реальність кошторису добудови ХАЕС, адже відтоді змінилися економічні реалії, в яких ми живемо. Сьогодні середня вартість спорудження енергоблоків перевищує розрахункову вартість спорудження ХАЕС у 3–10 разів.

Проте хоч би якою була кінцева вартість проєкту, невідомо, звідки саме «Енергоатом» братиме кошти на будівництво. Початковий план із залучення коштів від продажу електроенергії у ЄС із тріском провалився після того, як Польща відмовилася брати участь у проєкті «Енергетичний міст Україна—ЄС». Тепер навіть якщо інвестори з’являться, плата за будівництво цих енергоблоків може на довгі роки лягти на плечі платників за електроенергію — наші з вами.

Джерело

Проблеми фінансування і функціонування об’єктів ЧАЕС

АТОМПРОФСПІЛКА, 09.11.2020

Під загрозою функціонування об’єктів

На Чорнобильській АЕС під загрозою може опинитися належне функціонування об’єктів, які були побудовані за кошти міжнародних партнерів

Як повідомила прес-служба ДАЗВ, на засіданні Спільного Комітету «Україна – Європейський банк реконструкції та розвитку», що відбулося у форматі онлайн-конференції в будинку Уряду за участі Віце-прем’єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції **Ольги Стефанішиної,** було обговорено фінансування ДСП «Чорнобильська АЕС» у поточному році, а також планування бюджетного фінансування на 2021 рік та подальшу співпрацю з міжнародними партнерами.

«Внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації ЧАЕС та перетворення об’єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему стане законодавчо визначеним підґрунтям для реалізації комплексу заходів і завдань та дасть можливість Мінфіну під час складання бюджету на наступні роки враховувати відповідні кошти на реалізацію усіх необхідних кроків», – наголосив Голова ДАЗВ **Сергій Калашник.**

Довідково. Відповідно до законопроєкту «Про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему» на період з 2021 до 2031 року зокрема, на 2021 рік для виконання усіх необхідних заходів та завдань на майданчику Чорнобильської АЕС необхідно понад 2 млрд грн. На сьогоднішній день, відповідно до проєкту Державного бюджету на 2021 рік, фінансування заходів, які спрямовані на підтримку у безпечному стані енергоблоків та об’єкта «Укриття», а також підготовку до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС, забезпечені на 50%. Для забезпечення 100% фінансування ДСП «ЧАЕС», а саме: введених в експлуатацію об’єктів (НБК,

заводу із переробки рідких радіоактивних відходів, промислового комплексу з переробки твердих радіоактивних відходів, а також Сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2)), що побудовані за рахунок коштів міжнародних донорів через фонди, які адміністрував ЄБРР, необхідно додатково виділити кошти в обсязі понад 1 млрд грн.

На сьогодні, згідно з графіком, дата завершення гарячих випробувань запланована на грудень 2020 року, а на квітень 2021 року заплановано отримання ліцензії на експлуатацію СВЯП-2. Але часткове фінансування потреб ЧАЕС може поставити під загрозу проведення відповідних робіт у 2021 році.

Джерело

СЛАВУТИЧ, 10.11.2020

Щодо фінансування ЧАЕС

Нещодавно учасниками «Україна – ЄБРР» були обговорені питання фінансування Чорнобильської атомної електростанції. Воно планується у повному обсязі, щоб забезпечити функціонування об'єктів, які було побудовано за кошти міжнародних партнерів. На засіданні Спільного Комітету «Україна – ЄБРР», що відбулося у форматі онлайн-конференції в будинку Уряду.

Наразі Міндовкілля активно співпрацює із Мінфіном, Комітетом з питань бюджету та Комітетом з питань екологічної політики та природокористування для вирішення питання фінансування ДСП «Чорнобильська АЕС» у 2021 році.

Джерело

УКРИНФОРМ, 18.11.2020

«Горячие» испытания Хранилища ядерного топлива на ЧАЭС будут завершены через месяц

"Горячие" испытания Хранилища отработанного ядерного топлива «сухого» типа (ХОЯТ-2) на Чернобыльской АЭС планируется завершить к середине декабря, заявил заместитель председателя Государственного агентства по управлению зоной отчуждения **Максим Шевчук** во время инспекционного визита на ЧАЭС.

"Мы проходим экватор горячих испытаний на ХОЯТ-2. Где-то через месяц мы их завершим", - сказал Шевчук. Проведение «горячих» испытаний заключается в перемещении в новое хранилище 186 отработанных тепловыделяющих сборок, которые после обработки будут расположены в бетонных модулях хранения. При перемещении каждая топливная сборка делится пополам, а каждая половинка тепловыделяющей сборки (один пучок тепловыделяющих элементов - ТВЭЛов) помещается в так называемый герметичный патрон.

Джерело

EXPRO, 19.11.2020

ЧАЕС відвантажила першу партію відпрацьованого ядерного палива у СВЯП-2

18 листопада Чорнобильська АЕС перейшла на якісно новий рівень поводження з відпрацьованим ядерним паливом: в новому сховищі (СВЯП-2) розміщено на столітнє зберігання перший двостінний екранований пенал (ДСЕП), завантажений 93 збірками відпрацьованого палива», - йдеться у повідомленні компанії. Як зазначається, дані роботи виконано персоналом ЧАЕС за спостереження фахівців МАГАТЕ, Держатомрегулювання України та компанії Holtec.

В компанії також пояснили, що станом на 21 жовтня 2020р із старого сховища до СВЯП-2 перевезено 93 збірки, які були успішно розділені на паливні пучки, встановлені в паливні патрони і розміщені в ДСЕП. Після цього на початку листопада було виконано герметизацію ДСЕП, а саме: заварювання внутрішньої кришки, газову і вакуумну осушку, заповнення пеналу гелієм, герметизацію внутрішньої кришки, заварювання зовнішньої кришки, заповнення простору між оболонками ДСЕП гелієм та герметизація зовнішньої кришки пеналу.

Джерело

УКРІНФОРМ, 19.11.2020

Експлуатація сховища ядерного палива наступного року: ДАЗВ шукає фінансування

Заступник голови Держагентства з управління зоною відчуження **Максим Шевчук** розповів, що агентство працює над тим, щоб у 2021 році забезпечити видатки на експлуатацію Сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2) для зберігання палива Чорнобильської АЕС. Про це він повідомив під час завантаження першого пеналу з відпрацьованим ядерним паливом в СВЯП-2 у ході "гарячих" випробувань сховища. «Сховище вміщує 58 бетонних модулів, у кожному модулі – 4 відсіки для цих пеналів. Цього буде достатньо для перевезення всього палива, - відзначив він. – Наразі відбуваються його "гарячі" випробування – тести з використанням реальних паливовмісних збірок».

Джерело

ДНТЦ ЯРБ, 26.11.2020

Підвищення потужності еквівалентної дози випромінювання у ЗВіЗБ(о)В не було

Учора ввечері у соціальних мережах та ЗМІ стала поширюватись інформація щодо значного підвищення радіаційного фону у Чорнобильській зоні відчуження та наведені дані, зафіксовані датчиками автоматизованої системи контролю радіаційного стану (АСКРС). Аномалію помітили представники ресурсу «Saveecobot».

З 1988 року, датчики потужності еквівалентної дози (ПЕД) автоматизованої системи контролю радіаційного стану державного спеціалізованого підприємства «Екоцентр» проходять щорічну метрологічну повірку.

Ситуація викликала суспільне занепокоєння, чого б могло не статися, якби орган, що відповідає за управління зоною відчуження, вчасно попередив про заплановані роботи.

Варто зазначити, що короткочасні стрибки показників датчиків вимірювання ПЕД у 1000 разів не могло спричинити ані перевезення металу, ані деревини, ані будь-яких радіоактивних відходів. Захист радіаційно-небезпечних вантажів при перевезенні строго регламентується та контролюється, тож доза випромінювання від таких об’єктів є мінімальною.

Джерело

♦ *Надра – нафта, газ, вугілля. Північний потік-2. Майбутнє вугільної галузі*

МІНЕНЕРГО, 30.10.2020

Основний пріоритет під час трансформації вугільних регіонів – добробут громадян, - Ольга Буславець

Під час трансформації вугільних регіонів обов'язково будуть враховані соціальні аспекти, можливості вітчизняної економіки і міжнародні зобов'язання України – наголосила в.о. Міністра енергетики **Ольга Буславець** під час презентації проєкту Концепції реформування вугільної галузі міжнародним партнерам.

Україна започаткувала та продовжує активний діалог із ЄС в рамках імплементації «Європейського Зеленого Курсу», основною метою якого є перетворити Європу на перший кліматично-нейтральний континент до 2050 року. Наразі вивчається можливість долучення України до Безвугільного альянсу… «Досвід наших міжнародних партнерів показав, що вугільна реформа – шлях, який ми для себе обрали, – це дуже фінансово затратні заходи. Водночас для України цей шлях є невідворотним. Вугільна галузь потребує ретельного реформування. І до цього процесу ми будемо підходити дуже виважено… – наголосила Ольга Буславець. – Враховуючи те, що основним пріоритетом для нас є добробут наших громадян, зокрема, у цих регіонах, ми спільно з іншими міністерствами та причетними сторонами будемо докладати максимум зусиль, щоб забезпечити цей добробут».

Джерело

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 01.11.2020

Торстен Воллерт: Миллиардные субсидии угольной отрасли – это миллиардные потери для благополучия населения Украины

Руководитель группы поддержки Украины по вопросам энергетики и окружающей среды Европейской комиссии Торстен Воллерт – о возможностях Украины в трансформации угольной отрасли, проблемах, которые придется решить и условиях, выполнение которых поможет достичь успеха.

Интервью авторства PR-директора ОС "Экодия" **Валентина Пугачева** (укр.).

Перелік питань розглянутих у статті:

На вашу думку, чому питання поступової відмови від використання вугілля в енергетиці зараз настільки популярне в Європі?

Яку пораду ви б дали українській владі на державному та місцевому рівнях щодо потенційних планів відмови від вугілля? Якщо є такі.

*Що означає патронаж? *переходить на російську* Опека?*

Які країни ЄС найбільш вдало впоралися з трансформацією свого вугільного сектору?

Додаткове питання про складнощі – на вашу думку, яким чином ці країни впоралися, чи все ще працюють над цими складнощами? Можливо, маєте якісь приклади?

Що є найбільш важливими моментами, на які Україні варто звернути увагу стосовно згаданих складнощів?

Як ЄС може допомогти Україні стосовно відмови від використання вугілля?

Що ж реалістично і який тип економічної діяльності необхідний в цих нових умовах, де світова ціна на вугілля залежить від Китаю. Який ваш вплив на Китай та на ціну на вугілля?

З текстом інтерв'ю можна ознайомитись

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 04.11.2020

На зарплати шахтарям до кінця року виділять 1,4 млрд грн: у першому читанні прийнято законопроєкт

Цього року уряд України на чолі з **Денисом Шмигалем** за активної підтримки Президента **Володимира Зеленського** вжив необхідних заходів для виплати заробітної плати гірникам.

Влітку Міненерго погасило перед шахтарями поточну заборгованість із заробітної плати, що виникла цього року через вимушений простій вугледобувних підприємств, а також забезпечило виплату заробітної плати.

Зараз у Держбюджеті планується передбачити ще 1,4 млрд грн на виплату зарплати гірникам до кінця року та погашення заборгованості, що виникла з вересня. Ці кошти мають надійти з обов'язкових виплат НАК «Нафтогаз» та АТ «Укрнафта» - відповідний законопроект (реєстр № 4119) 04.11.2020 ухвалили у першому читанні народні депутати.

«Впродовж року ми максимально забезпечували виплати заробітної плати шахтарям та погашення поточної заборгованості. Вдячна Уряду і народним депутатам за ефективні рішення і можливість вийти на 100% розрахунки держави перед робітниками вугільної галузі, не обтяжуючи спецфонди, зокрема фонд боротьби з COVID-19. Більше того, за можливість наповнити цей фонд», – зазначила в.о. Міністра енергетики **Ольга Буславець.**

Нагадаємо, Міненерго вже завершило підготовку проекту Концепції реформування вугільної галузі, яка має на меті, зокрема, оптимізацію видатків держбюджету. Концепція передбачає розподіл шахт на три групи. Перша група – шахти, що підлягають інтеграції з ПАТ "Центренерго" і є його ресурсною базою. Друга – шахти подвійного призначення, збут яких не обмежується виключно тепловими генераціями. Третя група шахт – такі, що будуть пропонуватися до приватизації не лише як вугледобувні підприємства, а й як цілісні майнові комплекси, які можна використовувати для іншої господарської діяльності.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 09.11.2020

Минэнерго ожидает первые результаты аудита угледобывающих предприятий к марту 2021 года – замминистра Немчинов

Заместитель министра энергетики **Максим Немчинов** сказал, что "в первую очередь это будет производственный аудит. Планируем на текущей неделе подписать приказ Минэнерго по созданию аудиторской группы… – сказал Немчинов во время встречи по теме трансформации угольной отрасли, организованной Energy Club 9 ноября. Он отметил, что правительству вот-вот будет представлен проект Концепции трансформации угольной отрасли: «Абсолютно все

шахты, так или иначе, пойдут на приватизацию: часть – в рамках создания ВИК на базе ПАО "Центрэнерго", часть – в рамках закона об особенностях приватизации предприятий угольной отрасли.

Джерело

МЕТАЛЛУРГПРОМ, 12.11.2020

На Новоконстантиновской шахте ГП «ВостГОК» повысят эффективность производства урана

Кабмин утвердил порядок использования средств, предназначенных для расширения производства уранового оксидного концентрата до 2 тысяч 480 тонн, что равняется годовой потребности всех украинских АЭС. Правительство Украины запустило реализацию инвестиционного проекта на Новоконстантиновской шахте ГП «Восточный горно-обогатительный комбинат», который позволит повысить эффективность добычи урана. Об этом сообщили в пресс-службе Минэнерго в среду. Общая стоимость реализации проекта – 2,9 млрд грн.

Джерело

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 19.11.2020

Добили шахти до «ручки» і ріжуть на металобрухт

Василь Оленич

Навіщо ми, прості громадяни країни, беремо участь у виборах і обираємо місцеву владу, владу, яка нічого не може змінити на місцях, навіть якщо сильно цього хотітиме?

Банальні слова, але це так. Так, наприклад, у нашому місті з радянських часів працював трубний завод, він єдиний в Україні виробляв труби діаметром два метри. До кінця 1990-х років завод закрили через відсутність збуту. Але в те, що немає збуту, ніхто не вірив. Якщо б це дійсно було так, то у величезних цехах можна було організувати інше виробництво, випускати іншу продукцію, але завод закрили й усе зруйнували дощенту.

Вийшло так — завод розташований у місті, а керівництво заводу підпорядковано Києву і виконує тільки київські накази.

Схоже, таке очікує і вуглевидобувну галузь нашого міста. Наприкінці 2010 року міністерство віддало в оренду на 49 років певній компанії шість наших шахт. На кожній шахті до оренди функціонувало по дві-три видобувні лави і працювало 16 тисяч робітників, які видобували 6 млн тонн вугілля на рік. Обіцяні орендарем модернізація і нові технології залишилися на папері.

Видобуток вугілля впав до трьох-чотирьох млн тонн на рік, у порушення договору скорочено чисельність працівників з 16 до 8 тисяч, на шахтах залишилося тільки по одній видобувній лаві, ліквідували ДШБУ-5, РМЗ (ремонтно-механічний завод) і профілакторій. Уже шість років як зупинена і поставлена на консервацію шахта «Білицька», шахта «Піонер» допрацьовує останню видобувну лаву і підлягає зупинці. А з 2,5 тисячі працівників на шахті «Піонер» залишилося 800 осіб.

Будь-які зауваження і вимоги місцевої влади ігнорували, а показники роботи ховали, подавали як комерційну таємницю.

Компанія-орендар з 1 квітня цього року зупинила роботу всіх добропільських

шахт, аргументуючи це відсутністю попиту на вугілля. Тільки завдяки поїздці шахтарів до Києва і двотижневому мітингу перед будівлею міністерства вдалося домогтися дозволу на відновлення роботи шахт.

Компанія-орендар у жовтні, бачачи, що вона не в змозі поліпшити роботу шахт, подала прохання до міністерства на розірвання договору оренди та повернула шахти державі. Наказом міністерства створено Державне підприємство «Добропіллявугілля-видобуток». …без узгодження з владою громади призначили виконувача обов'язків генерального директора, і знову «прийшлого» з компанії-орендаря.

Усім видно, що це пряма дорога до закриття всіх шахт, і через кілька років отримаємо порожнє місто — «місто привидів», де люди будуть біля розбитого корита. Ми будемо дуже раді, якщо ми помиляємось.

Ми звертаємося до Президента України Володимира Зеленського проаналізувати доцільність цього умисного призначення на посаду генерального директора, у нас є керівники, місцеві, які прекрасно працювали до передачі шахт в оренду. Ми вважаємо, якщо у нас уже створено громаду, то згідно з Положенням про громади все, що перебуває на території громади, має увійти в громаду. Тоді шахти можна вважати такими, що вже в громаді. І це означає, що здійснюватиметься контроль за роботою шахт: з одного боку, місцевою владою, з другого — міністерством, і від цього виграють усі.

З великою надією звертаємось до влади: «Хлопці, робіть щось, а то загубимо і місто, і енергонезалежність!!!»

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 20.11.2020

Безнадежные долги шахт за электроэнергию необходимо списать

Долги угольных предприятий, накопленные ими до момента открытия рынка электроэнергии, подлежат списанию, считает замминистра энергетики **Александр Зорин.** "Долги угольных предприятий за электроэнергию – безнадежные. Мы понимаем, что такие задолженности эти предприятия не способны погасить, рано или поздно их придется реструктуризировать, списать", – сказал Зорин в комментарии. По его словам, министерство энергетики прекрасно осведомлено о случаях отключения шахт от поставок электричества из-за долгов и считает это большой проблемой. В то же время он отметил, что у предприятий объективно не хватает средств и на текущие расчеты за электроэнергию и на погашение накопленных ранее долгов со штрафами и начисленной на них пени.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 26.11.2020

Минэнерго планирует погасить 1,4 млрд долгов по зарплате шахтерам до конца года – врио министра

Одна из главных задач министерства энергетики в кракосрочной перспективе – погасить 1,4 млрд грн долгов по зарплате шахтерам, как предусмотрено принятым законопроектом № 4119, заявил врио министра энергетики **Юрий Бойко.**

"Наша краткосрочная задача – реализовать положения законопроекта №4119, согласно которому выделяется на погашение долгов по зарплатам шахтерам 1,4 млрд грн", – сказал он на онлайн-брифинге в Киеве 26 ноября.

По его словам, это наиболее значимая и важная задача, которую Минэнерго планирует выполнить, "чтобы в новый год идти без долгов по зарплате перед шахтерами".

Как сообщалось, Верховная Рада приняла в целом законопроект №4119 о внесении изменений в госбюджет Украины на 2020 год относительно реализации ст.11 закона о рынке природного газа, предусматривающего финансовое оздоровление ПАО "Укрнафта" путем зачета с НАК "Нафтогаз" и госбюджетом.

Средства в размере 10,3 млрд грн, полученные госбюджетом в результате операции, будут направлены на финансирование Фонда борьбы с COVID-19 (8,9 млрд грн) и выплату задолженности по зарплатам перед шахтерами (1,4 млрд грн).

Премьер-министр Украины **Денис Шмыгаль** заявил, что 1,4 млрд грн будут направлены на погашение задолженности перед шахтерами в ближайшую неделю после принятия этого документа.

Документ находится на подписи главы государства.

Джерело

НКРЕКП, 05.11.2020

Регулятор на захисті прав споживачів

Регулятор на своєму засіданні прийняв рішення щодо покладання штрафних санкцій на ТОВ «ГАЗЕНЕРДЖИТРЕЙД».

Під час перевірки Комісією було здійснено аналіз рахунків електропостачальника за електричну енергію, які надавались ТОВ «ГАЗЕНЕРДЖИТРЕЙД» споживачам, а також зміст інформації в особистому кабінеті споживача на вебсайті Товариства та з’ясовано, що ТОВ «ГАЗЕНЕРДЖИТРЕЙД» не забезпечено розміщення у рахунках за електричну енергію та/або на власному вебсайті в особистому кабінеті споживача інформації передбаченої чинним законодавством.

Разом з тим, у рахунках, які надавались ТОВ «ГАЗЕНЕРДЖИТРЕЙД» споживачам електричної енергії, не було зазначено інформації щодо вебсторінок для отримання інформації про подання звернень, скарг та претензій та надання повідомлень про загрозу електробезпеці інформацію.

Одночасно Комісією виявлено та зафіксовано, що ТОВ «ГАЗЕНЕРДЖИТРЕЙД» не забезпечено повернення споживачу надлишку коштів, сплачених за прогнозними даними споживання, протягом 10 робочих днів після зміни електропостачальника, у відповідності до вимог Правил роздрібного ринку електричної енергії.

За результатами перевірки НКРЕКП на ТОВ «ГАЗЕНЕРДЖИТРЕЙД» було накладено штраф у розмірі 85 000 гривень за порушення вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу.

Також даним рішенням зобов’язано ТОВ «ГАЗЕНЕРДЖИТРЕЙД» у термін до 15 грудня 2020 року:

повернути споживачам надлишково сплачені кошти, про що у строк до 31 грудня 2020 року повідомити НКРЕКП із наданням належним чином завірених копій підтвердних документів;

забезпечити розміщення у рахунках за електричну енергію та на власному вебсайті в особистому кабінеті споживача інформацію передбачену чинним законодавством;

ініціювати перед ТОВ «САНТЕКС ГРУП» проведення звіряння взаємних розрахунків по укладених договорах про постачання електричної енергії, про що у строк до 31 грудня 2020 року повідомити НКРЕКП із наданням належним чином завірених копій підтвердних документів, у тому числі щодо узгодження дати проведення звіряння, акту звірки спожитої та сплаченої електричної енергії відповідно до отриманих електропостачальником фактичних показів засобу обліку, тощо.

Закликаємо споживачів у разі виявляння порушень їхніх законних прав, звертатися з письмовим зверненням щодо проведення відповідної перевірки.

Джерело

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 05.11.2020

"Нафтогаз" рассчитывает на разрешение спорных вопросов по СРП благодаря участию в процессе премьер-министра

Глава правления НАК "Нафтогаз Украины" **Андрей Коболев** рассчитывает, что прямое участие премьер-министра Украины **Дениса Шмыгаля** даст возможность разрешить спорные вопросы между инвесторами и государством для скорейшего подписания соглашений о разделе продукции (СРП).

"До этого (совещание в конце октября при участии премьера) СРП обсуждалось на уровне межведомственных групп. Прошло практически 1,5 года без двух месяцев, и пока еще договоры не подписаны. Главная проблема сейчас – по этим договорам нужно на самом высоком уровне согласовать баланс интересов. Это не может сделать каждый отдельный представитель того или иного направления", - сказал он в интервью.

"Нужно принять решение, как будет выглядеть взаиморасчет. Компании рассчитываются газом или деньгами? Никто в этой комиссии не имеет полномочий сказать "я считаю так, нужно так", – отметил Коболев.

Глава "Нафтогаза" напомнил, что украинский рынок природного газа имеет ряд проблем, в т.ч. в части полной и своевременной оплаты за поставленную продукцию.

Коболев напомнил, что через два месяца истекает срок заключения шести СРП, и за это время стороны должны определиться с принципами, текстом договора и его подписать.

"Баланс – это решение высокого политического уровня. Думаю, без того, чтобы на таком высоком уровне, как премьер и министры, сказали: "Ок. Соотношение интересов вот такое. Мы даем это, в обмен мы хотим вот это", и по всем пунктам прошлись, будет тяжело. Межведомственная комиссия этого не сможет сделать", – резюмировал глава НАК…

Джерело

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 06.11.2020

НКЦБФР допустила еврооблигации "Нафтогаза" к обращению в Украине

Нацкомиссия по ценным бумагам и фондовому рынку (НКЦБФР) Украины допустила к обращению в Украине еврооблигации НАК "Нафтогаз Украины" с погашением в 2024 году, выпущенные через SPV Kondor Finance.

Такое решение НКЦБФР приняла 3 ноября после рассмотрения поданных в начале апреля Нацдепозитарием соответствующих документов.

Еврооблигации "Нафтогаза" стали 17-й ценной бумагой иностранных эмитентов, допущенной к обращению в Украине.

Как сообщалось ранее, в настоящее время на рынке обращаются три выпуска еврооблигаций "Нафтогаза", все они были размещены в 2019 году: в июле – трехлетние на $335 млн под 7,375% и пятилетние на EUR600 млн под 7,125% (пятую часть бондов в евро выкупил ЕБРР), а в ноябре – 7-летние на $500 млн с доходностью 7,625%.В октябре этого года НАК хотел выкупить долларовые еврооблигации на $335 млн, в первую очередь, с погашением в 2022 году, за счет выпуска новых 7-летних еврооблигаций, однако затем отказался от размещения новых бумаг под 8,95% и выкупа.

Джерело

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 19.11.2020

У Західній Україні нарощують видобуток газу

Богдан Кушнір

За півтора року група компаній «Західнадрасервіс» збільшила видобуток вуглеводнів на 65%. Але це не межа. За прогнозами науковців, на Західній Україні великі запаси газу можуть знаходитись на великих глибинах. Поки що видобуток ведеться лише у верхніх пластах.

Цього року нове Рудниківське газове родовище в Миколаївському районі Львівської області почало давати газ у всеукраїнську мережу.

«Це фантастично велика робота, — розповів директор групи компаній «Західнадрасервіс» **Степан Козицький.** — Ми зробили 286 кілометрів сейсмопрофілів. У часових рамках — понад рік важкої праці. Пробурили шість свердловин. Перші дві виявилися сухими — не було газу.

Фактично аж третя свердловина відкрила нове Рудниківське родовище. Нині на стадії випробування перебуває вже шоста свердловина. Ми побудували вісім кілометрів газогонів і підключились до мережі «Оператора ГТС України».

Якщо в цифрах, з Рудниківського родовища можемо подавати до 120 тисяч метрів кубічних газу на добу».

Компанія «Західнадрасервіс» — це один із найбільших видобувників газу на заході країни. Відкрила 10 газових і одне нафтове родовище. Пробурила 56 свердловин та проклала 110 кілометрів газогонів. Займається розвідкою та видобутком вуглеводнів у Львівській та Івано-Франківській областях. На ринку України — з 2004 року. Видобуває 600 тисяч метрів кубічних на добу і входить до десятки найбільших газовидобувних компаній України.

Окрім того, до «Західнадрасервісу» входять сервісні компанії: це «Георозвідка», яка проводить сейсмічні роботи, найбільша в Західній Україні,

займається сейсмікою; компанія «Горизонти» — теж найбільша бурова компанія у Західній Україні; і ще компанія «Нордік», яка веде будівництво нафтогазової інфраструктури.

У компанії вважають, що ресурси Західної України ще не вичерпані. В 1909 році Галичина вийшла на третє місце у світі з видобутку нафти, після Баку і Пенсільванії (США). Бориславське родовище тоді давало приблизно 2 млн тонн нафти на рік. Це більше, ніж вся Україна нині. Якщо глянути, де сьогодні Баку, де Техас, світові гравці, а де Галичина? Забута! Гасло компанії: відновити західноукраїнський нафтогазовий «емірат», нарощувати видобуток нафти і газу, щоб не імпортувати вуглеводні з Росії чи інших країн, а стати повністю енергетично незалежними.

На Львівщині старше покоління не забуло, як у радянські часи Дашавське родовище, що в Стрийському районі, постачало газ у Санкт-Петербург і Москву.

Сьогодні основний видобуток ведеться на Дніпровсько-Донецькій западині в Полтавській та Харківській областях — майже 70% усього українського газу. Там глибини — до шести тисяч метрів. **Це колись було найглибше родовище світу.** Ніде більше не пробурили стільки глибоких свердловин, як на цих площах.

У радянські роки був такий проект у Західній Україні, й витрачали сотні мільйонів карбованців на пошук так званого автохтону. Це нерухома частина, на яку насунулись Карпатські гори. Всі родовища, в яких уже добули 300 млрд метрів кубічних газу, це верхній склад, верхні пастки, а нижні ще не розвідані.

За прогнозами науковців, у Західному регіоні на великих глибинах зосереджена значна частина всіх розвіданих запасів. Основні очікування пов’язані з автохтонним ложем Карпат та Передкарпатського прогину. Проведені наукові дослідження з використанням сучасних комп’ютерних технологій вселяють надію щодо перспектив нафтогазоносності цього регіону.

Джерело

УКРІНФОРМ, 24.11.2020

«Урановий конфлікт»: Енергоатом і СхідГЗК звернулись до Шмигаля

В.о. президента «Енергоатома» **Петро Котін** та очільник СхідГЗК **Антон Бендик** звернулися до Прем’єр-міністра **Дениса Шмигаля** з проханням провести нараду задля вирішення питань взаєморозрахунків між держкомпаніями та визначення ціни на урановий оксидний концентрат.

В Енергоатом» впевнені, що існує нагальна потреба переглянути базову ціну на урановий оксидний концентрат, адже протягом цього року середній рівень світових цін за спотовими та довгостроковими котируваннями становив 80 доларів США за кілограм урану (приблизно 2260 грн), а Енергоатом за умовами договору зі СхідГЗК вимушений сплачувати 2912 грн за кг УОК.

Джерело

МІНЕНЕРГО, 25.11.2020

Уряд вивів ДП "Смоли" зі складу Державного концерну "Ядерне паливо"

Відповідний проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Статуту Державного концерну «Ядерне паливо» схвалено на засіданні Уряду

25 листопада. Уряд підтримав пропозицію Міністерства енергетики щодо виключення ДП «Смоли» із складу Державного концерну «Ядерне паливо» у зв'язку із розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 195-р «Про передачу єдиних майнових комплексів державних підприємств до сфери управління Фонду державного майна».

Джерело

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 19.11.2020

Байден сказав, що хоче зупинити «Північний потік-2»

Наталія Писанська

Джо Байден, новообраний президент США, хоче назавжди зупинити російський проект «Північний потік-2» — стверджує німецьке видання Bild у числі за 16 листопада.

«Голос України» неодноразово розповідав про перипетії навколо будівництва російського газогону, котрий прокладається по дну Балтійського моря до німецького Грайфсвальда. Як і про те, що Сенат США погодив суворі санкції стосовно учасників будівництва, котрі будуть реалізовані в січні, коли до владного керма стане переможець президентських перегонів. Натомість ще кілька тижнів тому глава зовнішньополітичного відомства ФРН **Гайко Маас** заявив, що цей транзит буде добудований, а США не може втручатися в економіку і Європейського континенту, і ФРН.

Тим часом, за даними Bild, європейські газові експерти вважають, що нові санкції США «не тільки затримують будівництво «Північного потоку-2», а й можуть назавжди покласти йому край за **Джо Байдена**», незважаючи на те, що прокладено вже 95% труб. До речі, Байден ще в 2016 році — перший із американських чиновників високого рангу — засудив російський проект, а його противниками також є і республіканці, і демократи.

І екс-генсек НАТО **Андерс Фог Расмусен** заявив: «Обраний президент Байден давно вважав, що цей проект є актом самоураження безпеки та стійкості всього Північноатлантичного альянсу».

Експерт з енергетичного права **Алан Райлі** зазначив, що санкції — лише частка стратегії новообраного президента США стосовно призупинення будівництва газопроводу. За його словами, «Байден, на відміну від **Дональда Трампа,** спроможний розробити стратегію, щоб отримати підтримку Німеччини для блокади «Північного потоку-2». Він може запропонувати ФРН «комплексний пакет заходів безпеки для зеленої енергетики, який ліквідує необхідність використання російського газу, і заміни його на відновлювальні ресурси», — переконаний експерт.

До речі, про приреченість «Північного потоку-2» після запровадження нових американських санкцій раніше писало також авторитетне видання Bloomberg.

Джерело

NV.UA, 26.11.2020

Стисло і зрозуміло: доля Північного потоку-2 і роль України на європейському ринку газу

Учора уряд без конкурсу надав Нафтогазу право на розвідку і видобуток нафти і газу на шельфі Чорного моря. Ділянка «Дельфін», розташована неподалік

української частини дельти річки Дунай, як вважають, містить не менше 1 трильйона кубометрів газу, що більш ніж удвічі перевищує обсяг покладів в Чорному морі, про які нещодавно оголосила Туреччина. «Це означає можливість видобутку до 10 мільярдів кубометрів на рік», — повідомила державна нафтогазова компанія України в Facebook. В останні роки Україна імпортувала від 11 до 14 мільярдів кубометрів на рік.

Нафтогаз повідомив у Facebook, що сейсморозвідувальні роботи можуть зажадати інвестицій в розмірі $40 млн в перший рік. «Це означає можливість залучення міжнародних інвесторів, і водночас — на кращих для України умовах», — написали вчора в компанії. Вчорашнє рішення Кабінету Міністрів про відмову від аукціону скорочує терміни видачі дозволів. «Компанія зможе розпочати освоєння шельфу відразу після прийняття нормативного акта», — сказав на засіданні Кабміну міністр захисту навколишнього середовища і природних ресурсів Роман Абрамовський…

«Воднева стратегія» ЄС закликає до поділу виробництва водню в Євросоюзі між членами ЄС та його східними сусідами. «Ця стратегія передбачає, що "Східне сусідство", зокрема Україна, і країни Південного сусідства мають бути пріоритетними партнерами», — пише Прокіп, експерт з енергетики Центру Вільсона. «Україна може стати ключовим партнером ЄС у виробництві та експорті водню. важаючи на те, що наразі роль України в транзиті природного газу знижується... експорт водню може стати основою для відновленого, довгострокового співробітництва і частиною реальної економічної інтеграції України та ЄС.

У відповідь Газпром і ядерна корпорація Росатом нещодавно підписали угоду про виробництво водню в 2024 році. Німецький енергетичний гігант Uniper заявляє, що Північний потік-2 може бути перепрофільований для транспортування суміші з 80% водню і 20% природного газу.

«Джо Байден навряд чи врятує улюблений проект Ангели Меркель», — йдеться у вчорашній статті Bloomberg про газопровід з Росії до Німеччини через Балтійське море вартістю $11 млрд і завдовжки 1239 км. «Опозиція США, ймовірно, збережеться за Байдена», — пише Bloomberg про Північний потік-2.

The Wall Street Journal попереджає в редакційній статті: «Конгрес не повинен відмовлятися від санкцій проти Росії в оборонному законопроекті». «Нова демократична адміністрація хоче тіснішої співпраці з Західною Європою», — пише консервативна американська газета. Це не має відбуватися за рахунок збільшення вразливості НАТО щодо питання Росії. Конгрес підтримає стратегічні інтереси США і Європи, якщо санкції проти Північного потоку опиняться на фінішній прямій.

Як повідомляє Bloomberg, Конгрес США націлився на страхові компанії в рамках своєї останньої стратегії стосовно зупинення трубопроводу. «Представники Палати і Сенату домовилися натиснути на страхові компанії, компанії, які займаються технічною сертифікацією та працюють над проектом, в оборонному законопроекті, який має бути прийнятий до кінця року».

Ознайомитись з повним текстом статті

♦ *Відновлювані джерела енергії*

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 02.11.2020

Инвесторов ВИЭ пригласили на обед к президенту и пригрозили спустить собак – вице-президент NBT

"Легко себе представить, как это влияет на мнение инвесторов. Представьте, если президент Зеленский приглашает иностранных инвесторов на встречу, а на заднем дворе сидят собаки, которых готовы на них спустить. Зачем тогда приходить на этот обед?", – сказал вице-президент по развитию бизнеса компании-девелопера ветроэнергетики NBT **Магнус Йохансен** на пресс-конференции **"Конституционное производство против ВИЭ: украинский феномен"** в Украинском кризисном медиа-центре 2 ноября.

"Если это будет продолжаться, инвестирование в украинскую возобновляемую энергетику полностью прекратится", – прогнозирует представитель норвежского инвестора, подчеркнув, что инвесторы в свое время прислушались к призывам к развитию возобновляемой энергетики от главы государства **Владимира Зеленского.**

При этом Йохансен отметил, что инвесторы рассчитывали, что ситуация с поддержкой ВИЭ будет развиваться так, как было предусмотрено меморандумом с правительством, подчеркнув, что инвесторам удалось встретиться и с премьер-министром **Денисом Шмыгалем,** и с главой Минэнерго **Ольгой Буславец.** Но ничего в лучшую сторону не изменилось, и Украина серьезно теряет от дефицита поддержки ВЭ и ставит под угрозу свое европейское будущее.

…Со своей стороны член правления Ассоциации просьюмеров **Андрей Зинченко** на пресс-конференции отметил, что решение о неконституционности "зеленых" тарифов в случае его принятия также повлечет их отмену для частных домохозяйств, 27,6 тысяч из которых уже установили домашние СЭС. По мнению Зинченко, это вызовет большой резонанс в обществе.

По словам советника этой юридической компании **Ярослава Чекера,** это очень резонансное дело, и решение о признании неконституционными "зеленых" тарифов будет иметь крайне негативные последствия. "Международные партнеры расценят это как нарушение Украиной международных обязательств... " – разъяснил он.

…Ранее основные профильные ассоциации подали прошение в Конституционный суд о привлечении их к рассмотрению дела по обращению в КС 47 депутатов о признании неконституционными положений законов об альтернативных источниках энергии и о рынке э/э, считая, что его объективное рассмотрение невозможно без учета позиции целой отрасли.

Джерело

МІНЕНЕРГО, 05.11.2020

Розвиток ринку зелених облігацій в Україні створить фінансовий ресурс для проектів екологічного спрямування в енергетиці

Міненерго спільно з Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України розробили **проект Концепції запровадження та розвитку ринку зелених облігацій в Україні,** який наразі проходить процедуру

погодження з органами державної влади.

«Україна має великий потенціал залучення «зеленого» фінансування. За оцінками IFC, лише до 2030 року Україна здатна залучити близько 73 млрд доларів. І зелені облігації - саме той інструмент, який може створити мультиплікаційний ефект залучення фінансування», - зазначив заступник Міністра енергетики **Ярослав Демченков** під час онлайн-зустрічі зацікавлених сторін у запровадженні та розвитку ринку зелених облігацій в Україні.

Досягнення цілей кліматичної нейтральності, підвищення енергоефективності різних секторів економіки, розвиток альтернативної енергетики, екологічних видів транспорту потребують значних фінансових ресурсів. Саме тому розпочато роботу щодо розроблення правових норм, які утворюють правові засади емісії зелених облігацій в Україні.

Випускати зелені облігації може як уряд, так і муніципалітети, фінансові та нефінансові корпорації…

Джерело

Додаткова інформація на цю тему – Урядовий портал, 05.11.2020. «Розвиток ринку зелених облігацій в Україні створить фінансовий ресурс для проектів екологічного спрямування в енергетиці». Міністерство енергетики спільно з Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України розробили проект Концепції запровадження та розвитку ринку зелених облігацій в Україні, який наразі проходить процедуру погодження з органами державної влади.

«Україна має великий потенціал залучення «зеленого» фінансування. За оцінками IFC, лише до 2030 року Україна здатна залучити близько 73 млрд доларів. І зелені облігації - саме той інструмент, який може створити мультиплікаційний ефект залучення фінансування», - зазначив заступник Міністра енергетики Ярослав Демченков 04.11.2020 під час онлайн-зустрічі зацікавлених сторін у запровадженні та розвитку ринку зелених облігацій в Україні.

Досягнення цілей кліматичної нейтральності, підвищення енергоефективності різних секторів економіки, розвиток альтернативної енергетики, екологічних видів транспорту потребують значних фінансових ресурсів. Саме тому розпочато роботу щодо розроблення правових норм, які утворюють правові засади емісії зелених облігацій в Україні…

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 05.11.2020

Створення системи накопичувачів енергії та розвиток "розумних" мереж є одними із першочергових завдань для подальшого збільшення частки "зеленої" енергетики

Питання розбудови мережі накопичувачів енергії (energy storage) в Україні та розвитку «розумної» системи передач є стратегічно важливими, заявив заступник Міністра енергетики з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков** під час вебінару для журналістів загальноукраїнських і місцевих медіа 5 листопада. Захід був організований Національною спілкою журналістів України за підтримки USAID Проєкт енергетичної безпеки.

«Для стабільної роботи енергосистеми із значною долею відновлюваної енергетики накопичувачі енергії є життєвонеобхідними. Тому питання створення систем зберігання енергії – стратегічно важливе. Якщо ми говоримо про розвиток сонячної, вітрової, біоенергетики, – **нам треба створювати якісні акумуляторні батареї, щоб забезпечувати первинне частотне рулювання на рівні мінімум 200 МВт потужності в піковий період та загалом близько 2 ГВт маневрових резервних потужностей в масштабах всієї країни**», – сказав заступник міністра.

«Наразі нам допомогу надають французьки колеги, ЄБРР, МФК, щоб ми почали будувати систему накопичувачів на базі Укренерго, підприємств, які працюють у сфері електроенергетики. Щоб зелена генерація могла забезпечувати пікове споживання. Вартість будівництва мінімальної системи energy storage – від 150 мільйонів доларів. Це великі кошти для держави, але цю роботу потрібно виконати», – наголосив заступник міністра.

Посадовець закликав українські наукові установи та стартапи працювати над інноваціями із здешевлення вартості таких акумуляторних батарей для українського ринку, а також над інноваціями у сфері «розумного» управління передачі енергії між виробником та споживачем.

Це вимагає будівництва додаткових високоманеврових потужностей…

Вебінар було проведено в рамках освітньої ініціативи «Прозорість та технічна грамотність в енергетичній журналістиці».

Джерело

KOSATKA.MEDIA, 10.11.2020

ГарПок отримав від «зелених» виробників позовів на 584 млн грн: хто вимагає найбільше

В Україні інвестори в поновлювану енергетику через суди вимагають від Гарантованого покупця понад 584 млн грн компенсацій за «зеленим» тарифом.

Про це свідчать дані в судовому реєстрі станом на кінець жовтня 2020 року, йдеться у публікації «Ліга.Бізнес». 43 компанії подали загалом 50 позовів.

Джерело

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ПРАВДА, 11.11.2020

За год доля "зеленой" энергетики в Украине выросла на 110%

За 10 месяцев 2020 году в Украине произвели более 9,5 миллиарда кВт/ч. Это на 110% больше, чем в прошлом году - в 2019 за аналогичный период произвели 4,5 миллиарда кВт/ч, сообщает Энергореформа со ссылкой на Минэнергетики.

Сейчас возобновляемые источники энергии составляют 8% в общей структуре энергетики Украины, в прошлом - вдвое меньше, а именно 3,6%.

В общем энергии году произвели на 5,4% меньше - 119,8 миллиарда кВт/ч.

Больше всего, как и ранее, производят АЭС (хотя объем уменьшился на 6%) и ТЭС (-23,7% к прошлому году). Их доли составляют 52,6% и 24,7% соответственно.

Атомной энергии произвели 63 миллиарда кВт/ч, тепловой - 29,5 миллиарда.

Доля ТЭЦ и КУ увеличилась на 19%, объем составляет 9,8 миллиарда.

ГЭС сократили выработку на 11% до почти 5 миллиардов кВт/ч. ГАЭС, составляющие 1,1% общей энергетики, выработали 1,3 миллиарда кВт/ч энергии.

Джерело

EXPRO, 12.11.2020

НКРЕКП затвердила методику компенсації за невідпущену «зелену» е/е через команди ОСП

НКРЕКП внесла зміни до Правил ринку електроенергії, якими була затверджена методика відшкодування вартості «зеленої» електроенергії, яка була не

відпущена в мережу через команди системного оператора НЕК «Укренерго»; така вартість має відшкодовуватися виробникам за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною, рішення було прийняте 11 листопада на засіданні регулятора.

Регулятор затвердив, що розмір відшкодування буде дорівнювати добутку «зеленого» тарифу або аукціонної ціни на обсяг не відпущеної електроенергії.

Методикою визначено застосування еталонного методу, а у разі неможливості його застосування, - використання розрахункового методу.

Розрахунок розміру відшкодування здійснюється виробником та перевіряється «Укренерго». У разі не повного виконання виробником команди диспетчера на розвантаження, такий виробник здійснює платіж за невідповідність виконання такої команди.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 18.11.2020

Правительство должно стимулировать "зеленую" промышленность – замглавы комитета Рады по вопросам экономразвития

Принятие пакета стимулов в рамках европейских требований Green Deal о снижении выбросов вредных веществ является необходимым, считает заместитель председателя комитета Верховной Рады по вопросам экономического развития **Дмитрий Кисилевский.**

Для реализации Европейского зеленого курса ЕС уже утвердил план финансирования на 1 трлн евро, чтобы поддержать деньгами модернизацию своих предприятий, и обсуждает введение торговых барьеров и других ограничительных механизмов для товаров из других стран.

Джерело

EXPRO, 19.11.2020

Інвестори у ВДЕ за три квартали 2020р ввели в експлуатацію 1265 МВт нових потужностей

Компанії-інвестори у сектор відновлюваної енергетики протягом січня-вересня 2020р збудували електростанції загальною потужністю 1265 МВт, вклавши у ці проекти близько €1 млрд. Про це 19 листопада під час Першого українського EPC-форуму повідомив заступник голови Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження, директор Департаменту ВДЕ та альтернативних видів палива **Юрій Шафаренко.**

«Якщо взяти детально, то «велике» сонце – це у нас 1000 МВт (€720 млн інвестицій), домогосподарства за цей побудували майже 160 МВт, вітер – менше 100 МВт, міні ГЕС – 2 МВт і ТЕЦ на біомасі та біогазі – десь біля 20 МВт», - сказав він.

Також Шафренко прокоментував обсяги генерації е/е домашніми СЕС та відпуску в мережу ними надлишку (різниці між генерацією та власним споживанням), який дозволяє окупити інвестиції: «Надлишок приблизно становить 819 млн кВт-год на рік, цим можна приблизно забезпечити 273 тис. домогосподарств».

Джерело

ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ ЕНЕРГЕТИКИ, 19.11.2020

«Енергоатом», «Укртрансгаз» та «Львівобленерго» стали найбільшими платниками податків серед інвесторів у ВДЕ

НАЕК «Енергоатом», АТ «Укртрансгаз» та ПРАТ «Львівобленерго» стали найбільшими платниками податків серед інвесторів у відновлювані джерела, сплативши у 2019 р. 68% усіх надходжень даної галузі, при цьому основна діяльність підприємств не пов'язана з виробництвом електроенергії з ВДЕ. Про це 17 листопада повідомила прес-служба Державної податкової служби України. Причому більшість цих підприємств сплачують податки від основної діяльності, яка не пов'язана з виробництвом електроенергії з ВДЕ.

Джерело

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 20.11.2020

Розвиток «чистих» технологій – один із шляхів переходу до сталої енергетики в Україні

Перспективи «зеленого» переходу, необхідні для цього кроки та участь України в EU Green Deal – питання, які розглянули учасники онлайн-семінару «Огляд кліматичних дій та переходу до сталої енергетики в Україні».

На початку заходу Міністр закордонних справ України **Дмитро Кулеба** наголосив на важливості участі України в реалізації Європейського зеленого курсу. Зокрема, ЄС визначив Україну стратегічним партнером у розвитку водневої енергетики. Співпраця має бути взаємовигідною та перспективною. Тож потрібно консолідувати зусилля усіх зацікавлених сторін і працювати на результат.

На переконання Дмитра Кулеби, успіх у «зеленій» трансформації країни залежить не лише від внутрішніх законодавчих рішень, а й від зовнішньо-політичних дій.

Юрій Шафаренко, заступник Голови Держенергоефективності, відзначив необхідність сталого розвитку «чистої» енергетики, де значну роль також може відіграти воднева енергетика.

У цьому напрямі Міненерго спільно з Держенергоефективності та UNECE вже ведеться робота над розробкою дорожньої карти розвитку водневої енергетики. Після цього заплановано підготовку законодавчих змін, стандартів та пілотних проектів.

Крім цього, Юрій Шафаренко звернув увагу на активізацію законодавчої роботи, щоб створити сприятливі умови для активізації біоенергетики.

Зокрема, на сьогодні Держенергоефективності спільно з Міненерго підготовлено законопроекти щодо:

- вирощування енергетичних рослин;
- розвитку ринку торгівлі твердим біопаливом;
- зняття з біопалива податку на викиди CO_2.

Опрацьовується питання стимулювання виробництва біометану в Україні.

«Біоенергетика – це той напрям, що дозволить забезпечити стале виробництво енергії та в подальшому балансувати інші сектори енергетики (сонячну, вітрову)», - підкреслив Юрій Шафаренко.

Джерело

«ГОРДОН», 20.11.2020

Европарламент раскритиковал Украину за долги в "зеленой" энергетике

"Цензор.НЕТ" со ссылкой на отчет Европарламента от 17 ноября отмечает, что в ЕС выразили сожаление в связи с тем, что в секторе возобновляемой энергетики Украина не выполняет свои обязательства перед инвесторами.

"Сожаление вызывает факт о том, что в секторе возобновляемой энергетики Украина еще не выполняет свои обязательства перед инвесторами и что задержки с выплатами производителям электроэнергии из возобновляемых источников энергии угрожают дальнейшему развитию экологически чистых источников энергии в Украине", – цитирует издание документ.

6 октября ведущие ассоциации ВИЭ написали письмо премьер-министру **Денису Шмыгалю** и сообщили, что правительство нарушает меморандум о взаимопонимании с производителями "зеленой" электроэнергии и не выполняет обязательства по погашению долгов перед ними, писал "Укррудпром".

Меморандум между правительством и инвесторами в ВИЭ предусматривает обеспечение 100% выплат за произведенную "зеленую" электроэнергию начиная с августа этого года.

Депутаты от фракции "Слуга народа" **Юрий Кузбит, Богдан Торохтий** и **Максим Заремский** зарегистрировали в Верховной Раде законопроект №4151, который предлагает выпустить ОВГЗ на 19,6 млрд грн для погашения в четвертом квартале 2020 года долга перед производителями "зеленой" энергетики.

Представители посольств Канады, Норвегии и Литвы сообщили, что будут отговаривать инвесторов от вложений в Украину из-за созданного властями финансового кризиса в "зеленой" энергетике, а также давления на инвесторов. Инвесторы из этих стран уже готовятся к международным арбитражам.

Джерело

ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ, 19.11.2020

За «зелену» електроенергію жовтня сплачено понад мільярд гривень

19 листопада 2020 року державне підприємство «Гарантований покупець» здійснило платіж виробникам е/е з відновлюваних джерел (ВДЕ) на суму **400 млн грн** за товарну продукцію жовтня.

Таким чином, рівень оплати е/е за зазначений період перевищив **30 %**, а у грошовому еквіваленті – **1,161 млрд грн.** Раніше ГарПок сплатив **450 млн грн** за «зеленим» тарифом.

Нагадаємо, що підприємство розраховується з виробниками електроенергії пропорційно – в рівних частинах відповідно до обсягів відпущеної електричної енергії.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 20.11.2020

Профильные объединения в сфере экологии, энергоэффективности и ВИЭ призвали правительство к срочной разработке национального Green Deal

Представители профильных объединений считают реальным до 2050 года достичь 100% ВИЭ в производстве электрической и тепловой энергии, а до 2070

года – полностью перевести транспорт и энергосектор на экологически чистые виды энергии.

Профильные объединения, работающие в сфере экологии, энергоэффективности и ВИЭ, обратились к премьер-министру Украины **Денису Шмыгалю**, вице-премьеру по вопросам европейской и евроатлантической интеграции **Ольге Стефанишиной**, ключевым министерствам и комитетам ВР с призывом скорейшей синхронизации Украины с зеленым энергетическим переходом ЕС.

По их мнению, новая зеленая Энергостратегия должна **базироваться на сокращении потребления энергоресурсов за счет повышения энергоэффективности и энергосбережения**, а также широкомасштабном использовании ВИЭ.

Джерело

ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ, 20.11.2020

Аукціон ГарПока залучив рекордну кількість покупців «зеленої» електроенергії

Останні торги, які проходили 20 листопада, виявилися результативними для рекордної кількості учасників – «зелену» електроенергію придбали **18 компаній**. За результатами аукціону Гарантований покупець продав понад як **120 тисяч МВт-год** е/е з виставлених 124 тисяч МВт-год, тобто близько **97 %.** При цьому, в ході конкурентної боротьби ціна на чисту електроенергію зросла на **28-53 %** відносно стартової та максимально досягнула значення у **1513,11 грн/ МВт-год**.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 20.11.2020

Спрос на установку солнечных станций в 2020 году существенно упал

Представители компаний, занимающиеся проектированием, строительством солнечных станций, а также оборудованием для них, отмечают существенное снижение спроса на их услуги в связи с нестабильностью условий развития отрасли и растущими задолженностями за "зеленую" э/э. "За три квартала 2020 года запущено 1260 МВт ВИЭ-генерации... Если отфильтровать объекты, по которым было принято решение инвестрировать в текущем году, когда начались все эти проблемы, от этой цифры останется, может, процентов 10", – сказал на пресс-конференции 20 ноября директор компании Voltage Group, занимающейся реализацией проектов по проектированию и строительству энергообъектов, **Виталий Николаенко.** И отметил, что в 2020 году "спрос на промышленные СЭС упал на 100%".

Джерело

ЦЕНЗОР.НЕТ, 20.11.2020

Европарламент раскритиковал Украину за долги в зеленой энергетике

Европарламент раскритиковал власти Украины за невыполнение финобязательств перед инвесторами в зеленую энергетику в части выплаты долга согласно ранее подписанному "зеленому" меморандуму. Об этом говорится в отчете Европарламента об имплементации соглашений с Украиной.

Джерело

FINANCE.UA, 20.11.2020

“Мы будем обеспечены чистой энергией, а окружающая среда – защищена”, - нардеп Гончаренко

Двадцать пять народных депутатов Украины, представляющих все парламентские фракции и группы, создали межфракционное объединение “Чистая энергия – здоровая окружающая среда”, сообщил нардеп от “Европейской солидарности” **Алексей Гончаренко.**

“В Верховной Раде создано межфракционное объединение “Чистая энергия – здоровая окружающая среда”. В его состав вошли 25 депутатов со всех фракций и групп, что демонстрирует важность темы, с которой мы планируем работать”, – заявил Гончаренко.

По его словам, цель создания объединения – помогать развитию в Украине возобновляемой энергетики.

При этом Гончаренко отметил, что привлечение $12 млрд инвестиций в сектор ВИЭ не единственный плюс развития отрасли.

Отметим, согласно Энергетической стратегии Украины до 2035 года, удельный вес энергии, производимой из возобновляемых источников, к этому периоду должен достичь 25%.

Джерело

ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ, 23.11.2020

Удосконалення умов державної підтримки ВДЕ: підсумки перших трьох місяців

З 1 серпня 2020 року державне підприємство «Гарантований покупець» та виробники електроенергії за «зеленим» тарифом розпочали новий етап співпраці у зв’язку із набранням чинності Закону № 810-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії». Підбиваємо підсумки трьох місяців роботи за оновленими правилами.

За три місяці дії Закону ГарПОК сплатив за «зеленим» тарифом близько 10,5 млрд грн.

Мета Закону – реалізувати ключові положення Меморандуму про взаєморозуміння між Кабміном та інвесторами у ВДЕ. Закон запровадив зниження «зелених» тарифів, запровадження відповідальності за небаланси для виробників «чистої» електроенергії вже з наступного року.

За інформацією Міністерства енергетики України, завдяки зниженню «зелених» тарифів державі вдалося заощадити понад 1,5 млрд грн (без ПДВ) за три місяці: у серпні – 618 млн грн, у вересні – 541 млн грн, у жовтні – 376 млн грн.

Основні досягнення за період:

- Гарантований покупець оплатив «зелену» електроенергію серпня та вересня на 100 %;
- підприємство успішно розпочало продаж «зеленої» е/е на електронних аукціонах;
- внесено зміни до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу е/е за двосторонніми договорами», які дозволили підприємству самостійно визначати обсяги електроенергії для виходу на торги;

● підприємство невідкладно здійснює платежі на користь відновлювальної генерації – наприклад, у період з 6 до 16 листопада 2020 виплати здійснювалися кожного робочого дня…

Лише комплексна та ефективна взаємодія уповноважених державних органів дозволить ГарПоку виконати домовленості, яких досяг Уряд та виробники е/е за «зеленим» тарифом.

Джерело

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 24.11.2020

На утверждение Кабмина к концу года передадут порядок обращения в Украине "зеленых" облигаций

На утверждение правительства к концу этого года будет передан разработанный Минэнерго и Госэнергоэффективности проект Концепции внедрения и развития рынка "зеленых" облигаций в Украине, которая установит порядок их обращения. Об этом сообщил и.о. председателя Госэнергоэффективности **Константин Гура** на всеукраинском онлайн-форуме "Энергонезависимые регионы Украины: как заместить газ, найти инвестиции и стимулировать бизнес" 24 ноября.

"Наша идея заключается в привлечении средств от выпуска "зеленых" облигаций на проекты в сфере энергоэффективности и в сфере чистой энергии – то есть, на проекты, которые содействуют сокращению выбросов. Мы будем делать фокус на муниципальных "зеленых" облигациях, а Госэнергоэффективности станет ответственным за верификацию этих самых "зеленых" облигаций органом", – сказал он.

Как сообщил Константин Гура со ссылкой на оценки Международной финансовой корпорации (IFC), сектор возобновляемой энергетики в Украине способен до 2030 года привлечь около EUR70 млрд инвестиций, EUR36 млрд из которых – за счет "зеленых" облигаций.

Джерело

EXPRO, 24.11.2020

«Укргазбанк» пропонує інвесторам у ВДЕ реструктуризацію кредитів: зменшення платежу, та подовження строку дії

АБ «Укргазбанк» (який профінансував 15% усіх проєктів «зеленої» енергетики України на 19,3 млрд грн) пропонує своїм клієнтам, які інвестували кредитні кошти у об'єкти генерації з відновлюваних джерел енергії та не мають доходів від інших видів діяльності, реструктуризацію боргу, за рахунок зменшення щомісячного платежу з одночасною пролонгацією дії договору.

Про це в ексклюзивному коментарі, повідомив **Олексій Савін,** директор департаменту екологічного реінжинірингу та впровадження проектів ресурсозбереження «Укргазбанку».

Джерело

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 25.11.2020

"Контракти на різницю" для продажу електроенергії з ВДЕ

Георгій Гелетуха

У чому суть нового механізму продажу електроенергії з відновлювальних джерел та перспективи його застосування.

У перехідних положеннях нещодавно прийнятого Закону України 810-IX "Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії" йдеться про те, що Кабмін має розробити та подати до Верховної Ради України законопроєкт, який дозволить виробникам енергії з відновлювальних джерел продавати її за новим механізмом.

Зокрема, законопроект має надати право виробникам електроенергії з альтернативних джерел енергії "виходити з балансуючої групи гарантованого покупця та вільно продавати електричну енергію на ринку з можливістю отримання компенсації у вигляді різниці між встановленим "зеленим" тарифом або аукціонною ціною та ринковою ціною, що не нижче, ніж ціна на ринку "на добу наперед".

Законопроєкт потрібно розробити протягом трьох місяців з дня набрання чинності Закону.

Ознайомитись з повним текстом статті

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, ДЕРЖЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ, 25.11.2020

Держенергоефективності з Міненерго презентували законодавчі ініціативи для енергонезалежності громад та розвитку енергоефективної економіки

Курс України на декарбонізацію та сталий розвиток, а також нові законодавчі кроки – усе це презентували Міненерго та Держенергоефективності для понад 900 учасників Всеукраїнського онлайн-форуму **«Енергонезалежні регіони України: як замістити газ, знайти інвестиції та стимулювати бізнес»,** який було ініційовано та проведено 24 листопада.

У своєму виступі Перший заступник Міністра енергетики України **Ольга Буславець** наголосила на тому, що Україна, як і весь прогресивний світ, рухається у напрямку «зеленого» переходу та декарбонізації. Тому особливу пріоритетність мають енергоефективність та «чиста» енергетика.

Далі ключові напрацювання Міненерго та Держенергоефективності:

Розроблено пакет законопроектів для активізації заміщення імпорту традиційних енергоресурсів шляхом розвитку біоенергетики.

Також опрацьовується питання розвитку ринку біометану. Його потенціал дозволяє замістити в еквіваленті близько 8 млрд $м^3$ газу в рік.

Розвиток біоенергетики є особливо перспективним для громад. Це потрібно мати на увазі новообраним головам, які бажають зменшити витрати на оплату енергоносіїв, успішно пройти опалювальний сезон, а також забезпечити робочі місця і активізувати економічні процеси.

«Закликаю громади до активної роботи у всіх вищезазначених сферах. Це запорука не лише Вашої енергонезалежності, а й економічного розвитку, енергобезпеки та добробуту громадян», - підсумував Костянтин Гура.

Джерело

ГЛАВКОМ, 30.11.2020

Штучною борговою кризою влада України зупиняє розвиток зеленої енергетики, – Wind Europe

Українська влада не виконує свої зобов'язання перед інвесторами в «зелену» енергетику, що негативно позначиться на розвитку галузі ВДЕ та надходження інвестицій в країну. Про це заявив речник Wind Europe **Іван Пінеда** в інтерв'ю «Главкому».

Він нагадав, що уряд підписав з інвесторами у «зелену» енергетику Меморандум про взаєморозуміння, згідно з яким інвестори погодились на зниження «зелених» тарифів для діючих та нових вітрових і сонячних електростанцій, а уряд зобов'язався забезпечити 100% виплат за вироблену електроенергію з альтернативних джерел та погасити борги перед виробниками. Зокрема, 40% боргів повинні бути погашені до кінця 2020 року.

«Хоча ставки тарифів були знижені ще 1 серпня 2020 року, уряду вдалося повністю оплатити тільки електроенергію з відновлюваних джерел, поставлену в серпні 2020 року (за вересень рівень розрахунків також досяг 100% – ред.), в той час, як накопичені борги ще не виплачені», – розповів Пінеда.

Станом на кінець листопада, за даними «Гарантованого покупця», за серпень-вересень виплачено 100% суми, за жовтень – всього 33,6%. Одночасно зрушень в оплаті накопиченого до 1 серпня боргу (22,4 млрд грн) не спостерігається.

17 листопада Верховна Рада України підтримала законопроект №4119 «Про внесення змін у Державний бюджет на 2019», в якому, зокрема мова йде про надання державних гарантій компанії «Укренерго» для можливості залучення кредитів на поліпшення фінансового стану компанії. 26 листопада законопроєкт підписав президент України **Володимир Зеленський**.

Провідні асоціації ВДЕ неодноразово зверталися до прем'єр-міністра **Дениса Шмигаля** із заявами, що уряд порушує меморандум про взаєморозуміння з виробниками зеленої електроенергії, не виконує зобов'язання з погашення боргів перед ними.

Представники посольств Канади, Норвегії та Литви повідомили, що відмовлятимуть інвесторів від вкладень в Україну через створену владою фінансову кризу в зеленій енергетиці, а також тиск на інвесторів. Інвестори з цих країн вже готуються до міжнародних арбітражів.

https://glavcom.ua/economics/finances/shtuchnoyu-borgovoyu-krizoyu-vlada-ukrajini-zupinyaje-rozvitok-zelenoji-energetiki-wind-europe-721408.html

МІНЕНЕРГО, TERMINAL, 12.11.2020

Ольга Буславець окреслила перспективи розвитку водневої енергетики в Україні

В.о. Міністра енергетики **Ольга Буславець** відкрила круглий стіл «Воднева економіка: дорожня карта».

Цього року Євросоюз затвердив Водневу стратегію для кліматично-нейтральної Європи до 2050 року, у якій, зокрема, визначено Україну пріоритетним партнером завдяки її потенціалу з виробництва «зеленого» водню та наявної інфраструктури, з'єднаної з ЄС.

«Україна ставить перед собою амбітні кліматичні цілі щодо декарбонізації

енергетики, промисловості і транспорту. Тому використання «зеленого» водню є інструментом, що може забезпечити виконання поставлених цілей. Міністерство вже розробляє дорожню карту водневої енергетики України. Нами окреслено короткострокову, середньострокову та довгострокову перспективи транспортування водню», – наголосила Ольга Буславець.

Короткострокова перспектива: водень, що транспортується у невеликих кількостях у газоподібному стані в цистернах, за допомогою вантажних автомобілів, що використовують дорожню інфраструктуру.

Середньострокова перспектива: водень може транспортуватися як рідкий органічний водень (LOHC) вантажівками та залізничною інфраструктурою.

Довгостроковий горизонт: використання регіональної та транспортної інфраструктури газопроводів для місцевих перевезень у великих кількостях та для обсягів експорту.

Водночас можливості газотранспортної системи для транспортування водню мають бути ретельно вивчені спільно з експертами з метою гарантування безпечної роботи.

«Це питання потрібно додатково опрацювати разом з експертами ЄС щодо визначення маршрутів, а також опрацювати комплекс заходів для забезпечення надійності і безпеки роботи газотранспортної системи з новим енергоносієм», - наголосила Ольга Буславець.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article;jsessionid=A3A07A313441CC4722C395EE39DF4091.app1?art_id=245489053&cat_id=35109

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 19.11.2020

ДТЕК розробляє кейси застосування поновлюваного водню

В компанії була створена команда з дослідження можливостей застосування поновлюваного водню. Адже використання водневих технологій відкриває Україні можливості для декарбонізації основних секторів економіки, а також для побудови нової індустрії та створення додаткових робочих місць. Про це директор з інновацій ДТЕК **Емануеле Вольпе** сказав, виступаючи на саміті Sustainable Energy Europe.

"У 2020 році в ДТЕК була створена команда з дослідження можливостей застосування поновлюваного водню в існуючих індустріях. Зараз йде розробка поглибленого техніко-економічного обґрунтування для кейсів застосування водню в сферах транспорту, енергетики і промисловості", - сказав він. А також зазначив, що ДТЕК став першою індустріальною компанією в Україні, яка стала членом Європейської водневої асоціації.

Нагадаємо, завдяки своєму потенціалу у виробництві та транспортуванні водню, Україна названа пріоритетним партнером ЄС у реалізації Європейської водневої стратегії та постачанні новітнього енергоресурсу на європейський ринок. Воднева стратегія складає невід'ємну частину Європейської зеленої угоди. Ця масштабна ініціатива покликана перетворити Європу на перший кліматично нейтральний континент до 2050 року. Для її втілення ЄС планує скорочувати кількість вуглецевих викидів на 100 млн тонн щорічно та врешті відмовитися від викопних джерел палива.

https://ua-energy.org/uk/posts/dtek-rozrobliaie-keisy-zastosuvannia-ponovliuvanoho-vodniu

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НОВОСТИ, 11.11.2020

Как будет выглядеть мировая энергетика через 10 лет. Блиц-интервью с Александром Пилипенко

Мир меняется, но не в том направлении, о котором грезили фантасты прошлого и которое прогнозировали авторитетные эксперты лет 30–40 назад. Одной из отраслей, чувствующих изменения уже сейчас, стал мировой энерго-сектор. Ковидный кризис стал экстраординарным и ужасающим временем для всех нас. Карантин сократил выбросы парниковых газов, но их концентрация в атмосфере не падает, а все равно растет. То есть причина глобального потепления, как ее видят ученые и почти все страны мира, подписавшие Парижское соглашение, никуда не делась. Планета продолжает нагреваться.

Карантин очистил небо от самолетов, но на авиацию приходится менее 3% выбросов. Львиная доля копоти — это сжигание ископаемых на электростанциях (44%), в промышленности (22%) и транспорте (21%). Все это если и замерло, то лишь на пару месяцев, и сейчас уверенно возвращается на довирусные высоты.

О том, какими будут основные тенденции развития мировой энергетики в ближайшее десятилетие мы поговорили с главой правления Восточноевропейской ассоциации развития водородной экономики **Александром Пилипенко** в формате блиц-интервью специально для «Экономических новостей».

Александр Акимович, как полагаете, что ждет сектор ископаемого топлива в ближайшем будущем?

Полагаю, что стоит ожидать большого мирового инвестиционного разворота от углеводородов к чистой энергии. Получат развитие системы накопления тепловых водородных элементов, децентрализации энергоснабжения и новые логистические решения в доставке зелёной энергии.

Какие, на ваш взгляд, перспективы развития и внедрения солнечных панелей?

КПД солнечных панелей поднимется с сегодняшних 15%-16% до 32%-35%. И это произойдет в первой половине нынешнего десятилетия.

Как полагаете, новые стандарты мощности можно ожидать на рынке новых ветрогенераторов?

Думаю, что ветровая шельфовая генерация перейдёт к новым стандартам мощности 12,0 МВт – 18,0 МВт.

Что изменится для рядового потребителя, как это отразится на его жизни с бытовой точки зрения?

Изменится многое, например, окна в жилых и офисных зданиях станут генерировать тепло и электричество. Системы аккумуляции энергии станут обязательными для всех новых промышленных и офисных зданий. Энергорегуляция и теплоснабжение домохозяйств будет управляться с мобильного телефона. Энергонезависимость жилищ станет доступна для всех, кто имеет средний доход от 800 до 1 000 долларов США.

Насколько реальна перспектива замены нефти водородом, какова цена вопроса?

Убежден, что зелёный водород станет реальным конкурентом нефти, себестоимость 1 кг H2 будет ниже 2.0 евро.

Что ждет сланцевый газ и нефть?

Сланцевая нефть и сланцевый газ потеряют внешние рынки. Это будет сугубо региональный товар.

Какую сумму налога на выбросы CO2 стоит ждать со стороны ЕС?

Климатический налог в ЕС на тонну CO2 стартует с 25–30 евро и к началу следующего десятилетия возрастет до 130-260 евро.

Как полагаете, много ли стран возьмут курс на климатическую нейтральность?

Уже очевидно, что курс перехода на безуглеродную экономику возьмут подавляющее число мировых экономик уже в первые годы этого десятилетия.

Как полагаете, как меняется структура возобновляемой энергетики?

Ветровая офшорная генерация существенно обгонит континентальное размещение ветрогенераторов, у нее очень большие перспективы и потенциал роста. Но основная доминанта будет за энергией солнца.

Что нового ожидать в системах аккумуляции?

Системы аккумуляции энергии откажутся от использования редкоземельных металлов.

Многие эксперты спорят о дальнейшей судьбе угольных шахт и атомных электростанций. На ваш взгляд, что ждет эти отрасли в обозримом будущем?

Уверен, произойдёт неизбежное закрытие всей угольной генерации и атомных блоков, созданных до 1990 года. Финансирование нового строительства могут вести только недальновидные государства.

Что ждет газотранспортные сети с учётом прихода эры водорода, в частности, и украинскую ГТС?

Большинство газотранспортных сетей будет приспособлено для смешивания CH4 и H2, возникнет новая сеть продуктопроводов для зелёного водорода, соединяющая Европу, Африку и Азию.

Какие страны, на ваш взгляд, смогут стать новыми энергетическими хабами?

Австралия, Африка и Ближний Восток станут новыми энергетическими центрами в мировых поставках зелёных аммиака и водорода. Украина может предложить Европе создание водородной долины на юге страны мощностью 200 ГВт.

Как будет функционировать наше теплоэнергоснабжение в новом водородном мире?

Нас ждет новый тренд от деградирующего центрального теплоэнергоснабжения к развитию низкоуглеродной самодостаточности регионов и городов на основе микрогридов: зелёная энергия → водород → топливные элементы, активное накопление, тепловые насосы.

Мегаполисы, которые откажутся от углеводородов, какие они?

Переход основных мировых мегаполисов к действительной углеродной нейтральности — это энергопассивные здания, электро- и водородный транспорт, экологическая утилизация отходов, отказ от природного газа, интеллектуальные системы управления энергетикой города.

Повний текст інтерв’ю.

♦ *Бюджет 2021*

FINBALANCE, 02.11.2020

Мінфін - проти випуску ОВДП для погашення боргів за "зеленим" тарифом

Міністерство фінансів повідомило Кабміну, що не вбачає можливості закласти в держбюджеті компенсацію виробникам електроенергії з відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) і застерігає від випуску облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП) для погашення боргу перед ВДЕ, пише "БізнесЦензор" з посиланням на відповідний лист Мінфіну від 05.10.2020.

У документі зауважується, що Міненерго своїм листом до Кабміну від 09.09.2020 озвучило потребу надання фінансової підтримки для ДП "Гарантований покупець" (ГарПок) для оплати електроенергії з ВДЕ з держбюджету в 2020 році на суму 3,86 млрд грн. "При цьому джерела збалансування держбюджету Міненерго не визначені", - йдеться в листі Мінфіну.

Мінфін застерігає від реалізації пропозиції Міненерго про випуск ОВДП на суму 9 млрд грн для компенсації боргів перед ВДЕ, утворених до 1 серпня 2020 року: "… збільшення внутрішніх запозичень може призвести до розбалансування державних фінансів і зниження кредитних рейтингів України". Крім того, йдеться в листі Мінфіну, це призведе до збільшення обсягу держборгу і підвищить витрати на його обслуговування. Це, в свою чергу, поставить під загрозу дотримання у 2020 році маяка за показником дефіциту сектору загальнодержавного управління, встановленого Меморандумом з МВФ.

Також Мінфін вказує на відсутність джерел збалансування бюджету для виконання закону "Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії", який був прийнятий в червні 2020 року. Цим законом передбачені фінансування державної генерації на суму 11,8 млрд грн шляхом випуску ОВДП, а також погашення боргу ДП "Енергоринок" за електроенергію з держбюджету на суму 16,3 млрд грн.

Мінфін пропонує Міненерго спільно з НКРЕКП підготувати пропозиції про зміну законодавства, які можуть збалансувати ринок електроенергії.

Станом на 1 жовтня загальна заборгованість ГарПока становила 33,7 млрд грн, з яких 24,8 млрд грн - перед виробниками з ВДЕ, 8,9 млрд грн - перед державним "Енергоатом" і "Укргідроенерго".

З листами Мінфіну можна ознайомитись

EXPRO, 04.11.2020

НКРЕКП закликала передбачити у держбюджеті на 2021р фінансування мінімум 20% витрат за «зеленим» тарифом

НКРЕКП закликала учасників ринку е/е звернутися до Міністерства фінансів для того, щоб відомство передбачило у проекті держбюджету на 2021р фінансування мінімум 20% витрат на закупівлю е/е за «зеленим» тарифом,адже це прямо передбачено нормами законодавства та дозволить уникнути постійного зростання тарифу на передачу НЕК «Укренерго». Відповідну заяву 4 листопада під час засідання

комісії зробив її глава **Валерій Тарасюк,** відповідаючи на коментарі представників промисловості, які виступали проти підняття тарифу на передачу з 1 грудня.

За словами Тарасюка, 20% покриття витрат на закупівлю «зеленої» е/е у 2021р потребує біля 11 млрд грн додаткових бюджетних витрат. Також він зазначив, що НКРЕКП надала Кабміну та Мінфіну дві пропозиції щодо врахування у держбюджеті витрат для покриття «зеленого» тарифу – у розмірі 20% і 30% від загальної суми. Його позицію підтримав голова правління «Укренерго» **Володимир Кудрицький.**

https://expro.com.ua/novini/nkrekp-zaklikala-peredbachiti-u-derjbyudjet-na-2021r-fnansuvannya-mnmum-20-vitrat-za-zelenim-tarifom

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 04.11.2020

Бюджетный комитет Рады предлагает расширить предоставление госгарантий на кредиты госбанков энергетикам

Бюджетный комитет ВР предлагает разрешить предоставление государственных гарантий не только по кредитам международных финансовых организаций (МФО), но и по кредитам госбанков для энергетиков. Такое предложение содержится в проекте постановления о бюджетных выводах профильного комитета Рады к внесенному Кабинетом министров проекту госбюджета на 2021 год…

Детально з текстом статті можна ознайомитись

ГОРДОН, 04.11.2020

Государство должно предусмотреть в бюджете на 2021 год частичное финансирование "зеленой" энергетики – Центр Разумкова

Проблемы расчетов за "зеленую" э/э очень беспокоят иностранных инвесторов, поскольку условия подписанного "зеленого" меморандума с Кабмином и законодательство, предусматривающее погашение долгов, не выполняются, отметила ведущий эксперт энергетических программ Центра Разумкова Светлана Чекунова в ходе дискуссии по проблемам долгов перед "зелеными" инвесторами. Поэтому, считает она, Украина должна предусмотреть в государственном бюджете на 2021 год финансирование 20% производимой "зеленой" э/э в течение следующего года, как это предусмотрено действующим с 1 августа законом Украины №810-IX.

Чекунова отметила, что Нацкомиссия, осуществляющая государственное регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг, посчитала прогнозный объем генерации зеленой электроэнергии в 2021 году, а Министерство энергетики утвердило эти расчеты. "Соответственно, такие расходы должны быть предусмотрены, а Верховная Рада должна это поддержать", – сказала она. И добавила, что проблемы расчетов за "зеленую" э/э очень беспокоят иностранных инвесторов, поскольку условия подписанного "зеленого" меморандума с Кабмином и даже законодательство, предусматривающее погашение долгов, не выполняются.

http://gordonua.com/news/money/gosudarstvo-dolzhno-predusmotret-v-byudzhete-na-2021-god-chastichnoe-finansirovanie-zelenoy-energetiki-centr-razumkova-1525930.html

♦ *Тарифи, ринок електроенергії*

ГЛАВКОМ, 04.11.2020

Через здорожчання тарифу на передачу е/е закриється багато бізнесів, – експерт

За словами експерта Економічного дискусійного клубу **Олега Пендзина,** зростання тарифів на передачу струму збільшить собівартість продукції та послуг підприємств, і відповідно ціна на них зросте. Але при нинішній низькій купівельній спроможності населення, рівень реалізації продукції та послуг буде знижуватись. На його думку, в нинішній ситуації внаслідок підвищення тарифів, підприємці змушені будуть закривати свій бізнес.

http://glavcom.ua/economics/finances/cherez-zdorozhchannya-tarifu-na-peredachu-elektroenergiji-zakrijetsya-bagato-biznesiv-ekspert-715908.html

Інформація на цю тему – Главком, 02.11.2020 **«Попытки НКРЭКУ преподнести повышенный тариф как «щадящий» – это верх цинизма».** Свой комментарий написал народный депутат Украины **Муса Магомедов** на своей странице в Facebook.

Энергореформа, 06.11.2020 **«Бизнес-сообщества считают необходимым освободить экспортеров э/э от уплаты тарифа на передачу объемов экспортируемого ресурса».**

OILPOINT, 05.11.2020

Піднімаючи тариф на передачу, НКРЕКП прикриває корупцію та спекуляції

Підвищення тарифу на передачу електроенергії можна уникнути, якщо побороти корупцію та спекуляції на енергоринку. Про це написав народний депутат, член фракції «Європейська солідарність» **Олексій Гончаренко** на своїй сторінці в Facebook. За словами депутата, чергове підвищення НКРЕКП тарифу на передачу електроенергії на 30% – це спроби перекласти на бізнес наслідки непрофесійних дій регулятора та прикриття їм спекуляцій на енергоринку.

«Тепер, коли бізнес знову буде доплачувати за корупцію і непрофесіоналізм наших чиновників, потрібно зробити все, щоб більше таких перекладань не відбувалося. Я впевнений, що насправді і тарифу в 312 гривень, який вони встановили з грудня, достатньо, щоб утримувати енергосистему в балансі», – написав Гончаренко. На його думку, щоб уникнути подальшого підвищення тарифу на передачу електроенергії, який НКРЕКП планує збільшити в наступному році до 340 грн / МВт, потрібно навести лад на енергоринку і змусити галузевого регулятора виконувати свої контрольні функції.

https://oilpoint.com.ua/pidnimayuchy-taryf-na-peredachu-nkrekp-prykryvaye-korupcziyu-ta-spekulyacziyi-nardep/?lang=uk

НКРЕКП, 06.11.2020

Регулятор наголошує на необхідності термінового проведення бюджетними організаціями процедур закупівлі для укладення договору про постачання електричної енергії

Із відповідними листами НКРЕКП звернулась до голів обласних державних адміністрацій із закликом провести додаткову роз’яснювальну роботу серед

бюджетних установ та організацій всіх рівнів бюджетів, що належать до їх сфери управління, щодо потреби якнайшвидшого проведення ними процедури закупівлі/спрощеної закупівлі для завчасного укладення договору про постачання електричної енергії відповідно до порядку, визначеного розділом VI Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 312.

Такі заходи пов'язані з тим, що згідно з положеннями пункту 13 розділу XVII Закону України «Про ринок електричної енергії» з 01 січня 2021року бюджетні організації, а також непобутові споживачі з договірною потужністю від 50 до 150 кВт втратять своє право на отримання універсальної послуги.

Нагадаємо, що НКРЕКП окремо зверталась і до постачальників універсальних послуг з вимогою до 01 листопада 2020 року повідомити таких споживачів щодо припинення надання універсальної послуги з 01 січня 2021 року та поінформувати їх про процедуру зміни електропостачальника на іншого електропостачальника у порядку, визначеному розділом VI ПРРЕЕ.

http://www.nerc.gov.ua/?news=10745

МІНЕНЕРГО, EXPRO, 10.11.2020

Економія за "зеленим" тарифом склала понад 1,5 млрд грн

Споживачі заощадили за три місяці понад 1,5 млрд грн завдяки зниженню «зелених» тарифів відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння та закону 810-IX, що його імплементує. У серпні, коли почали діяти знижені тарифи, економія склала 618 млн грн, у вересні – 541 млн грн., у жовтні – 376 млн грн. (без ПДВ). Водночас значно підвищився рівень розрахунків із виробниками «зеленої» електроенергії. За серпень гарантований покупець оплатив 100% відпущеної продукції – 5,2 млрд грн. За вересень виробники «зеленої» електроенергії отримали 4,3 млрд грн, що становить 93 % від її загальної вартості. До підписання Меморандуму та прийняття відповідного закону рівень розрахунків не перевищував 5% (у квітні-липні 2020 року).

Нагадаємо, що за ініціативою Міненерго гарантований покупець отримав можливість продавати "зелену" електроенергію за двосторонніми договорами на електронних аукціонах. У жовтні Уряд прийняв запропоновані Міністерством зміни, що удосконалюють правила проведення таких аукціонів і спрямовані на стабілізацію ситуації на ринку електричної енергії.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245488210&cat_id=35109

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 11.11.2020

НКРЭКУ одобрила повышение тарифа "Укрэнерго" на передачу э/э на 2021 год на 28,9%

Энергорегулятор (НКРЭКУ), одобрил тариф НЭК "Укрэнерго" на передачу электроэнергии на 2021 год в размере 309,8 грн/МВт-ч, что 28,9% выше действующего тарифа (240,23 грн/МВт-ч) и на 1% меньше тарифа, установленного на декабрь 2021 года (312,76 грн/Мвт-ч). Соответствующее решение комиссия

приняла на заседании 11 ноября, после чего оно будет обнародовано на ее сайте для подачи предложений и замечаний для окончательного утверждения…

Глава НКРЭКУ **Валерий Тарасюк** прогнозировал тариф НЭК "Укрэнерго" на передачу электроэнергии в следующем году на уровне 340 грн/МВт-ч. "Мы нормально поработали с "Укрэнерго", и сейчас у нас общее мнение, что можно вложиться в тариф приблизительно в 340 грн/МВт-ч. Поэтому от имени комиссии я хочу сказать: если повышение и будет, то относительно незначительное", – отмечал Тарасюк в интервью агентству "Интерфакс-Украина".

По его мнению, значительное повышение тарифа на передачу э/э является экономически нецелесообразным. "Мы считаем, что повышать – это не разумно с точки зрения потребителей. Это означает большую нагрузку на нашу промышленность и сделать ее неконкурентоспособной на внешних рынках и т.д.", – считает Тарасюк.

При этом глава НКРЭКУ отметил, что прогнозируемый на 2021 год тариф на передачу возможен, в частности, при условии покрытия минимум 20% "зеленого" тарифа из бюджета, как это предусмотрено законом об условиях поддержки возобновляемой энергетики №810-IX.

http://reform.energy/news/nkreku-odobrila-povyshenie-tarifa-ukrenergo-na-peredachu-ee-na-2021-god-na-289-15953

АНДРІЙ ГЕРУС, FACEBOOK, 11.11.2020

Герус: Необхідно терміново збалансувати роботу Енергоатома

В останні дні спостерігаємо значне збільшення споживання електроенергії. Проте робота Енергоатому залишається лише на 10 блоків із 15, весь додатковий виробіток забирає теплова генерація.

Вчора у годину максимального споживання частка Енергоатому складала 38,89%, а частка теплової генераці (вугільних електростанцій) склала 39,84%. Не допомагає системі і «зелена» генерація, адже вона працює залежно від погодних умов, а не від потреб енергосистеми.

Із зниженням частки атомної генерації (збільшенням частки теплової) спостерігаємо різке підвищення ціни електроенергії на ринку на добу наперед…

Із цієї ситуації можна зробити очевидний висновок: **чим менше Енергоатому у системі - тим вища ціна електроенергії.** Звичайно, для когось Енергоатом це конкурент, і комусь хотілося б, щоб Енергоатом помер. Але для всієї економіки та для всього бізнесу - Енергоатом це виробник найдешевшої електроенергії, який належить українцям і платить не тільки податки, але і дивіденди у державний бюджет України. **Необхідно терміново збалансувати роботу Енергоатому, саме таку задачу на нараді поставив Президент.**

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=10222186601267676&id=1043533142

Додаткова інформація на цю тему – Энергореформа, 12.11.2020 **«С начала ноября в Украине наблюдается динамика роста цены электроэнергии на РСВ».** В то же время, по мнению участников рынка, сама структура мощностей далеко не всегда определяет ценовые изменения на РСВ в Украине, так как, во-первых, цена на рынке определяется по маржинальному принципу по цене замыкающего блока, а во-вторых, большое влияние на торги на украинском РСВ до недавнего времени

оказывали ценовые спекуляции участников рынка, которые выставляли на продажу несуществующие объемы э/э по заниженным ценам, не отвечающими реальной себестоимости производства э/э генерирующими компаниями. Такие спекуляции стали возможными вследствие избыточного предложения на рынке э/э ГП "Гарантированный покупатель" и ГП "НАЭК "Энергоатом", которые пока не заняли свою должную долю на рынке двусторонних договоров.

"Цену на РСВ определяет пересечение спроса и предложения, а это значит, что такое пересечение сложилось в последние дни ноября в более высокой ценовой точке", – сказал источник в ГП "Оператор рынка".

Как считают участники рынка, логическое выравнивание ценовых соотношений на двух смежных рынках могут свидетельствовать о снижении объемов финансовых спекуляций участников на РСВ.

НКРЭКУ с целью повышения прозрачности РСВ и ВСР 30 октября утвердила изменения в правила РСВ и внутрисуточного рынка, в соответствии с которыми обязала ГП "Оператор рынка" ежедневно предоставлять регулятору данные об участниках торгов, а также объемах и ценах покупаемой ими э/э.

http://reform.energy/news/s-nachala-noyabrya-v-ukraine-nablyudaetsya-dinamika-rosta-tseny-elektroenergii-na-rsv-15970

OilPoint, Українська Енергетика, Центр досліджень енергетики, 12.11.2020 **«Чим менше Енергоатому в системі, тим дорожча е/е – Герус».**

OILPOINT, 17.11.2020

В НКРЕКП пояснили, чому не стали підвищувати ставки прибутковості за RAB-тарифами

У Нацкомісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг, назвали причини, через які не стали встановлювати ставку прибутковості на стару базу активів на рівні більше 3%. Про це розповів член НКРЕКП **Дмитро Коваленко** в коментарі.

«По-перше, саме поняття стимулюючого регулювання повинно передбачати певні стимули для інвестування. Компанії повинні отримати можливість заробити, а й споживачі – бути захищені від бездумного зростання тарифу і мати можливість оплачувати е/е за запропонованим тарифом», - говорить Д. Коваленко.

По-друге, за словами члена Регулятора: «Великий обсяг інвестицій може спричинити збільшення вартості виконання робіт і вартості матеріалів. У підсумку, якщо взяти крайній варіант, обсяги робіт не збільшуватимуться, зате зросте їх вартість. Це теж неприпустимо, зростання попиту на ринку повинне бути поступовим».

По-третє, як стверджують в Регуляторі: «У нас передбачений саме стимул: якщо компанія залучає зовнішні або власні кошти на виконання інвестиційних програм, вона отримує дохід – у вигляді 16,74% на залучений капітал. І ця прибутковість їй гарантована на весь регуляторний період. Споживач отримує менше зростання тарифу».

https://oilpoint.com.ua/v-nkrekp-poyasnili-chomu-ne-stali-pidvishhuvati-stavki-pributkovosti-za-rab-tarifami/?lang=uk

ГЛАВКОМ, 17.11.2020

Експерт пояснив, чому змінились оптові ціни на електроенергію

«Найбільший виграш від зростання обсягів виробництва струму в нинішній ситуації отримала компанія «Центренерго». Коливання оптових цін на електроенергію спричинено сезонним зростанням споживання. Про це написав ексзаступник міністра енергетики та вугільної промисловості України, експерт з енергетичних ринків **Сергій Чех** на своїй сторінці в Facebook.

http://glavcom.ua/economics/finances/ekspert-poyasniv-chomu-zminilis-optovi-cini-na-elektroenergiyu-718725.html

EXPRO, 18.11.2020

НКРЕКП схвалила тарифи на розподіл е/е за методикою «Cost+» для 7 компаній

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, попередньо схвалила проєкти постанов, щодо встановлення тарифів на розподіл е/е на 2021р за методикою «Cost+» для 7 операторів систем розподілу. Відповідне рішення регулятор ухвалив 18 листопада.

Комісія схвалила тарифи на 2021р за старою методикою «Cost+» для:

ТОВ «Луганське Енергетичне Об'єднання»;
ПАТ «Полтаваобленерго»;
ДПЕМ ПРАТ «Атомсервіс»;
ДП «Регіональні Електромережі»;
ПРАТ «Дтек Пем-Енерговугілля»;
ТОВ «Нафтогаз Тепло» (У Межах Місць Провадження Господарської Діяльності По М. Новий Розділ Та М. Новояворівськ Львівської Області);
АТ «Укрзалізниця».

Зокрема, для ТОВ «Луганське Енергетичне Об'єднання» тарифи зростуть для 1 класу напруги на 12% - до 373,26 грн/МВт-год, для 2-го класу напруги на 27,5% - до 1 633,9 грн/МВт-год.

Для ПАТ «Полтаваобленерго» тарифи збільшаться: для 1 класу напруги на 15,4% - до 119,52 грн/МВт-год, для 2-го класу напруги на 20,9% - до 1003,97 грн/МВт-год.

А для АТ «Укрзалізниця» тарифи на розподіл планується підняти для 1 класу напруги на 18% - до 205,98 грн/МВт-год, для 2-го класу напруги на 37% - до 970,73 грн/МВт-год.

https://expro.com.ua/novini/nkrekp-shvalila-tarifi-na-rozpodl-ee-za-metodikoyu-cost-dlya-7-kompany

EXPRO, 19.11.2020

«ДТЕК Київські регіональні електромережі» завдяки RAB-тарифу планує у 2021р збільшити інвестиції у 1,8 раза

Компанія «ДТЕК Київські регіональні електромережі», завдяки запланованому впровадженню з 1 січня тарифу на розподіл на основі методики стимулюючого тарифоутворення, планує у 2021р збільшити інвестиції у мережі у 1,8 рази у

порівнянні з витратами у 2020р (343 млн грн) – до 618 млн грн. Про це 18 листопада повідомив прес-центр компанії, коментуючи рішення НКРЕКП, яка схвалила RAB-тариф для розподільчої компанії на 2021р.

За даними прес-центру, завдяки впровадженню стимулюючого тарифоутворення через 13 років час відсутності е/е у клієнтів (SAIDI) має скоротитися з поточних 595 хв/рік до 150 хв/рік для міста і 300 хв/рік для сільської місцевості. Також компанія «ДТЕК Київські регіональні електромережі» планує інвестувати кошти у автоматизацію та цифровізацію…

https://expro.com.ua/novini/dtek-kivsk-regonaln-elektromerej-zavdyaki-rab-tarifu-planu-u-2021r-zblshiti-nvestic-u-18-razi-

KOSATKA.MEDIA, 20.11.2020

Без ГарПока: в Раді мріють дозволити зеленим продавати е/е самостійно

У Верховній Раді збираються дозволити виробникам «зеленої» е/е самостійно продавати її на ринку, відштовхуючись від ціни «ринку на добу наперед» (РДН). Таку методику розробляють в комітеті з питань енергетики та ЖКП, заявив глава підкомітету нардеп Андрій Жупанин (фракція «Слуга народу») в ході V Business & Legal Energy Forum, повідомила Kosatka.Media.

Як «зелену» електроенергію продають зараз

Жупанин нагадав, що зараз «зелені» виробники не можуть виходити на ринок і прямо на ньому торгувати, оскільки є учасниками балансуючої групи Гарантованого покупця.

Яку методику пропонують в Раді

На думку Жупанина, хорошою методикою була б та, за якою «зелені» виробники мали б право вийти на ринок самостійно. «Вийти на двосторонні договори, на «ринок на добу наперед», спробувати продати свої обсяги, отримати кошти сьогодні, а не через 2-3 місяці, коли йде розрахунок за небаланси», – описав роботу в її рамках Жупанин. В якості базового фактора в цій моделі пропонується брати ціну електроенергії на «ринку на добу наперед».

Нардеп заявив, що зараз в комітеті з питань енергетики працюють над першою редакцією законопроекту: «Цю ідею ще не зареєстровано як законопроект, вона ще обговорюється вузьким колом експертів. Але думаю, що найближчим часом її представлять у Верховній Раді».

Нагадаємо, за підрахунками Міненерго, заборгованість держави на ринку електроенергії України до кінця року може досягти 40 млрд грн.

https://kosatka.media/uk/category/vozobnovlyaemaya-energia/news/bez-garpoka-v-rade-mechtayut-razreshit-zelenym-prodavat-elektroenergiyu-samostoyatelno

ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ, 20.11.2020

НКРЕКП затвердила вартість послуги Гарантованого Покупця

20 листопада 2020 року НКРЕКП затвердила розмір вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії (Послуги), яку держпідприємство «ГарПок» надало оператору системи передачі (ОСП) у жовтні 2020 року. Так, розрахована Гарантованим

покупцем величина Послуги склала **2,54 млрд грн**.

Нагадаємо, що за Порядком купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, ОСП зобов'язаний оплатити послугу ГарПока ***протягом одного робочого дня*** після рішення Регулятора про затвердження її розміру.

https://www.gpee.com.ua/main/news?id=483

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 23.11.2020

Запуск атомних потужностей опустив ціну електроенергії на РДН 12-14%

Голова парламентського комітету з енергетики та ЖКП вважає, що енергетичні ресурси в Україні використовувалися неефективно.

Запуск після ремонту двох блоків Запорізької АЕС дозволив знизити ціну на електроенергію на ринку "на добу наперед" на 12-14%. Про це в ефірі "Свободи слова" сказав голова парламентського комітету з енергетики та ЖКП **Андрій Герус**.

https://ua-energy.org/uk/posts/zapusk-atomnykh-potuzhnostei-opustyv-tsinu-elektroenerhii-na-rdn-12-14-herus

ДМИТРИЙ ВОВК, FACEBOOK, 25.11.2020

С 1 января должно быть принятое новое решение по ценам на электроэнергию для населения

С 1 января должно быть принятое новое решение по ценам на электроэнергию для населения - действующее постановление КМУ утратит силу.

С учетом опыта предыдущего решения (5 этапов с фиксированными в абсолюте значениями) оптимальной считаю следующую конструкцию:

✅несколько этапов чтобы дать подготовиться и избежать ценового/политического шока;

✅на каждом этапе фиксированная цена должна определяться как фиксированный % от реальной конечной цены, а именно 2 класса. Например - отмена нижнего блока с января, 50% с конца отопительного сезона, 75% через год, 100% через 2 года (свободные);

⛔не делать фиксированные в абсолюте цены - тк прийдется их пересматривать, изменения прогнозных цен топлива или курс или инфляцию не объяснить, но найдутся нехорошие👹👺😈 политики которые будут паразитировать на этой теме;

⛔Непринятие этого решения усугубит ценовые дисбалансы, будет гробить Энергоатом и Укргидроэнерго или нагружать долгом Укрэнерго и попутно ограничивать доходы бюджета.

Предположу, что консенсус принять решение нащупывается и его не будут торпедировать ключевые телеканалы (кроме пула новостных), тк им перекрестное субсидирование ни к чему.

P.s.: Правильное решение также окончательно прояснит ситуацию на 2024, что тоже немаловажно

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=3562958130451302&id=100002114496889

СТРАНА.UA, 26.11.2020

Рост в полтора-два раза.
Как и почему в декабре хотят поднять цены на электроэнергию для населения

Людмила Ксенз

В Украине уже в ближайшее время могут вырасти цены на электроэнергию для населения. Напомним: сейчас тариф на льготное потребление до 100 киловатт составляет 90 копеек, а за все, что свыше, нужно платить 1,68 гривен. Средний тариф - 1,04 гривны за киловатт. Но, по мнению назначенного недавно и.о Минэнерго **Юрия Бойко,** это мало… По его словам, в декабре средняя цена доставки э/э еще больше вырастет - с 24 до 31 копейки за киловатт. И тогда продажа электроэнергии населению по текущим тарифам станет для производителей попросту убыточной. "Я думаю, со следующей недели будет готово к принятию решение в части тарифов для бытового потребителя", – заявил Бойко…

https://strana.ua/news/303201-kak-izmenjatsja-tseny-na-elektroenerhiju-dlja-naselenija.html

EXPRO, 27.11.2020

«ГарПок» у 3 кв виплатив 18 постачальникам універсальних послуг 1 млрд грн компенсації

ДП «Гарантований покупець» у 3 кварталі 2020р виплатив 18 постачальникам універсальних послуг 1,084 млрд грн (без ПДВ) компенсації за поставку е/е побутовим споживачам. Про це йдеться у звіті НКРЕКП з моніторингу оптового ринку е/е за 3 кв 2020р.

Як повідомлялось, 26 листопада в. о. міністра енергетики **Юрій Бойко** повідомив, що з 1 січня обсяг перехресного субсидіювання (компенсації ПУПам) на ринку електроенергії становитиме понад 60 млрд грн в місяць.

https://expro.com.ua/novini/garantovaniy-pokupec-u-3-kv-viplativ-18-postachalnikam-unversalnih-poslug-1-mlrd-grn-kompensac

ФЕДЕРАЦІЯ РОБОТОДАВЦІВ УКРАЇНИ, 02.11.2020

ФРУ: Що потрібно ринку електроенергії?

Про це - наше дослідження, яке підготував Центр Разумкова разом з Аналітичним центром ФРУ за підтримки Конфедерації промисловості Данії - DanskIndustri.

Глобальне поширення COVID-19 разом із кризовими проявами на енергетичних і сировинних ринках (а з тим – і глобальній економіці загалом) створило безпрецедентну ситуацію у світі та сформували нові виклики для України. Складність ситуації особливо загострюється несистемним виконанням реформ за останні десять років, а також незадовільною діяльністю органів державної влади, відповідальних за енергетичну галузь.

Діюча модель ринку електроенергії не дозволяє сподіватися на стабільний розвиток вітчизняної промисловості та врегулювання існуючих кризових явищ в

українській енергетиці. Більше того, подальше її функціонування вже у найближчі місяці може повністю зруйнувати фінансову базу генеруючих компаній наслідком чого підвищиться ступінь ризику до критичного рівня в розрізі енергозабезпечення національної економіки та сприятливого інвестиційного клімату.

Тому мета цієї роботи і полягає в аналізі проблемних питань функціонування ринку електроенергії за період липень 2019 р. по серпень 2020 р. включно, а також розробці комплексу рішень для збалансованого розвитку вітчизняної промисловості та енергетичної галузі України.

Перш за все йдеться про фінансову ліквідність, відсутність спотворень, недискримінаційність, передбачуваність, простоту та прозорість.

А для цього необхідне гнучке регулювання продажів ДП «Гарантований покупець» з реалізації електричної енергії за двосторонніми договорами.

І Міністерство енергетики України вже вийшло із конкретними пропозиціями, як імплементувати запропоновані нами заходи.

Від таких змін виграє держава, адже нарешті вдасться встановити ринкову стратегію продажів Гарпока, що відображатиметься на збільшенні доходів держпідприємства і сприятиме розвитку сектору відновлювальних джерел енергії.

ПЕРЕГЛЯНУТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

https://fru.ua/ua/media-center/news/fru/shcho-potribno-rinku-elektroenergii

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 02.11.2020

Норму о приоритетности оплаты "зеленого" тарифа сняли с рассмотрения налогового комитета Рады – глава правления УВЭА

На своем заседании 2 ноября комитет Рады по вопросам финансов, налоговой и таможенной политики снял с рассмотрения правку в закон о рынке электроэнергии об установлении приоритетности оплаты зеленого тарифа. Об этом сообщила Украинская ветроэнергетическая ассоциация на своей Facebook-странице.

http://reform.energy/news/normu-o-prioritetnosti-oplaty-zelenogo-tarifa-snyali-s-rassmotreniya-nalogovogo-komiteta-rady-glava-pravleniya-uvea-15889

БИЗНЕСЦЕНЗОР (КОЛОНКА), 03.11.2020

Внедрение финмодели PSO: как стабилизировать ситуацию на рынке электроэнергии

Олег Ларионов

Тепловая генерация продолжает нести убытки, поскольку установленный уровень цен на рынке не обеспечивает покрытия затрат энергокомпаний даже на закупку угля, что может привести к коллапсу в отечественной энергетике и экономике Украины в целом.

Вопрос ценообразования на рынке электрической энергии Украины остается актуальным и болезненным. Так, за последнюю декаду октября средняя цена базовой нагрузки на Рынке на сутки вперед (РСВ) в торговой зоне объединенной энергосистемы Украины едва превысила 1 грн/кВт-ч. Объемы небалансов, по данным НЭК "Укрэнерго", в среднем в октябре 2020 года составили более 2000

МВт. А в ночное время суток они достигали даже 4000 МВт.

Ситуация, сложившаяся на рынке электроэнергии, свидетельствует о том, что модель работает на не конкурентных экономически обоснованных принципах и является сигналом того, что у нас происходят масштабные манипуляции.

К неминуемому обвалу цен на рынке приводят безответственные действия его участников. Так, на Внутрисуточном рынке (ВСР) электроэнергия продается с дисконтом к цене РСВ в 4-5%. Соответственно, стремительно увеличивается количество желающих продать э/э на РСВ, а потом купить ее на ВСР, заработав на мгновенной операции 5% прибыли.

Сейчас уже половина всего объема электроэнергии, которая продается на РСВ (приблизительно 1,5 ГВт-ч из 3 ГВт-ч в сутки), является той, которая спустя некоторое время закупается на ВСР с дисконтом.

Для либерализированных рынков европейских стран является не характерным, чтобы цена на электроэнергию на ВСР была ниже, чем цена на РСВ.

ПАО "Донбассэнерго" выступает за необходимость внедрения регуляторных изменений в части установления минимальной цены покупки-продажи электроэнергии на ВСР на уровне не ниже, чем цены на РСВ.

Мы выступаем за принципиально иную модель PSO – финансовую, которая могла бы обеспечить экономически обоснованную цену на рынке электрической энергии для всех его участников и открыла бы "зеленый коридор" к электроэнергии для незащищенных слоев населения.

Финансовая модель PSO предусматривает продажу электроэнергии всеми производителями по свободным ценам на всех сегментах рынка. А сверхприбыль государственных компаний (таких как НАЭК "Энергоатом", ЧАО "Укргидроэнерго") позволит через механизм адресной помощи из госбюджета обеспечить доступность электроэнергии для незащищенных слоев населения.

Кроме того, внедрение финмодели PSO нуждается в обеспечении возможности для поставщиков универсальных услуг на протяжении первых двух месяцев привлекать кредитные средства (около 5 млрд грн ежемесячно) с целью закупки электроэнергии для нужд населения. Ведь эта категория потребителей рассчитывается за электроэнергию постфактум.

Мы призываем правительство и Регулятора способствовать скорейшему внедрению первоочередных мер, необходимых для стабилизации ситуации на рынке электрической энергии, а именно…

З повним текстом статті можна ознайомитись

Додаткова інформація на цю тему – Енергореформа, 04.11.2020 **«Тепловая генерация просит руководство государства срочно предпринять меры по выходу рынка из кризиса».** Представители тепловой энергетики обратились к руководству государства с просьбой срочно принять меры по выходу рынка из кризиса и предотвращению манипуляций на нем вплоть до временного запрета продажи э/э на рынке "на сутки вперед" (РСВ) трейдерами и поставщиками.

Соответствующее письмо в адрес президента, премьер-министра и главы НКРЭКУ подписали глава правления ПАО "Донбассэнерго" **Эдуард Бондаренко,** заместитель главы правления ЧАО "Харьковская ТЭЦ-5" **Сергей Заяц,** гендиректор ООО "Фирма "Технова" **Алексей Шербина,** гендиректор ООО "Евро-Реконструкция" **Вячеслав Селиванов,** директор ОП "Черкасская ТЭЦ" **Алексей**

Бида и гендиректор ООО "ДТЭК Энерго" **Дмитрий Сахарук.**

http://reform.energy/news/teplovaya-generatsiya-prosit-rukovodstvo-gosudarstva-srochno-predprinyat-mery-po-vykhodu-rynka-iz-krizisa-15904

ExPro, 02.11.2020 **«Донбасенерго» закликає уряд і НКРЕКП ввести фінансове ПСО та змінити регулювання цін на ВДР».**

Донбассэнерго, 04.11.2020 **"Донбассэнерго" призывает Кабмин и НКРЭКУ реализовать ряд безотлагательных мер по стабилизации энергорынка".**

ГОРДОН, ГЛАВКОМ, 03.11.2020

Энергетический рынок Украины искажен, именно из-за этого возникают убытки и повышение тарифов – эксперт

Искривления на энергорынке приводят к убыткам для его участников и повышению тарифов, регулятор должен их исправить – заявил глава "Первой энергетической ассоциации Украины" **Василий Котко** в комментарии: "У нас очень искаженный рынок. На рынке есть очень много вещей, которые нужно отрегулировать и которые либо не регулируются вообще, либо регулируются, но с большим опозданием".

По словам Котко, в результате таких искажений отдельные участники рынка прибегают к спекуляциям и злоупотреблениям, и в итоге возникла значительная задолженность на энергорынке и эту проблему пытаются решить повышением тарифов на электроэнергию.

Нацкомиссия, осуществляющая государственное регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг, должна исправить искривления на энергорынке, что остановит злоупотребления, считает он. "Надо отрегулировать рынок должным образом, и тогда задача регулятора состоит в том, чтобы направлять участников рынка в русле, необходимом для общества и полезном для общества", – подытожил Котко.

Детально з текстом статті можна ознайомитись

EXPRO, 04.11.2020

НКРЕКП пропонує зафіксувати компенсацію ВДЕ на рівні різниці між «зеленим» тарифом та ціною РДН

НКРЕКП пропонує внести зміни до законодавства та ввести оплату виробникам е/е за «зеленим» тарифом за рахунок виплати їм різниці між ставкою «зеленого» тарифу та ціною на РДН, тим самим дозволивши цим компаніям самостійно продавати вироблені обсяги у вільному ринку. Таку думку 4 листопада під час засідання комісії висловив її голова **Валерій Тарасюк**.

«Ця сума буде закладена в тариф «Укренерго» і «Укренерго» буде знати, що якби не працювали відновлювані джерела, це буде стала величина», - сказав Тарасюк. І додав, що така практика присутня у більшості країн. «Нам треба до цього прийти, це стратегічна річ, яку ми маємо ініціювати перед законодавцем. Ми вже її ініціювали», - додав голова регулятора.

https://expro.com.ua/novini/nkrekp-proponu-zafksuvati-kompensacyu-vde-na-rvn-rznic-mj-zelenim-tarifom-ta-cnoyu-rdn

НКРЕКП, 05.11.2020

Оприлюднюються результати відкритого обговорення проєкту постанови щодо змін до Правил ринку

На виконання Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, 28 та 29 жовтня 2020 року проведено відкрите обговорення зауважень та пропозицій, наданих до проєкту, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку».

За результатами проведеного заходу оприлюднюється Протокол відкритого обговорення вищезазначеного проєкту (див. тут).

Проєкт постанови НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, та матеріали оприлюднені на офіційному веб-сайті НКРЕКП у мережі Інтернет http://www.nerc.gov.ua/?id=54475 .

http://www.nerc.gov.ua/?news=10735

ІНТЕРФАКС-УКРАЇНА, PONOMAROLEG.COM, 09.11.2020

"Донбасенерго" закликає відпустити всіх гравців у вільний ринок продажів

Ексклюзивне інтерв'ю комерційного директора ПАО "Донбасенерго" **Олега Ларіонова** агентству "Інтерфакс-Україна".

Перелік питань інтерв’ю:

– "Донбасенерго" за 9 місяців отримало 1,4 млн грн чистого прибутку проти 69,2 млн грн чистого збитку за аналогічний період минулого року. Завдяки чому поліпшилися показники?

– Нещодавно "Донбасенерго" виступило за скасування знижувальних коефіцієнтів на балансуючому ринку. До яких якісних змін може призвести реалізація такої ініціативи?

– Які знижувальні коефіцієнти зараз на балансуючому ринку?

– Чим було викликане падіння ціни на РДН в останню декаду жовтня?

– Наближається кінець року, коли приймається енергобаланс із виробничими й ціновими показниками на наступний рік. Чи можна очікувати якихось рішень стосовно змін правил на ринку в цей період?

– Ідеологія та принципи функціонування конкурентного ринку електроенергії передбачають, що на ВДР ціни апріорі мають бути вищими, ніж на РДН. Чому в Україні вийшло навпаки?

– За інформацією різних офіційних джерел, висока цінова волатильність РДН із критичним просіданням цін викликана багато в чому недосконалістю й непрозорістю ринку двосторонніх договорів. Що мається на увазі?

– Голова НКРЕКП Тарасюк у своєму нещодавньому інтерв'ю заявив про неприпустимість «торгівлі повітрям» на енергоринку. Чи можна назвати те, що зараз відбувається на ВДР и БР, «торгівлею повітрям», і яка частка в цих процесах об’єктивного і суб’єктивного факторів. Чи брало участь у «торгівлі повітрям» "Донбасенерго"?

– Чи можливо зараз взяти й скасувати в Україні всі прайс-кепи на оптовому

ринку й занижені роздрібні тарифи для населення, зробивши ринок максимально ліберальним, як у Техасі або Австралії? До яких цінових наслідків для споживача це може призвести?

– Як ви оцінюєте результати виходу в жовтні на ринок двосторонніх договорів "ГарПоку"? Якої динаміки слід очікувати надалі? Подібне запитання й стосовно "Енергоатома": наскільки ефективною є робота НАЕК на ринку ДД?

– Які перспективи "ГарПоку" і "Енергоатома", на ваш погляд? Вони будуть нарощувати свою частку у двосторонніх договорах?

– Чи здійснює "Донбасенерго" експорт електроенергії восени? І якщо так, то наскільки це профітно?

– У березні 2020 року "Донбасенерго" повідомляло, що частка використання вугілля газової групи на Слов'янській ТЕС становить 55 %, і в планах компанії довести використання вугілля марки «Г» протягом року до 70 %. Яка частка використання газової групи на СловТЕС зараз? Чи є в планах компанії повністю відмовитися від антрациту?

– Чи є чіткі часові строки за контрактом на будівництво нового 6-го енергоблоку Слов'янської ТЕС, яке має розпочати китайська компанія Dongfang Electric International Corporation із залученням фінансування держбанку Китаю?

http://ua.interfax.com.ua/news/interview/702040.html

ПОЗИЦИЯ, №27, 12.11.2020

Должники «зеленой» химеры

Украина задолжала производителям возобновляемых источников энергии (ВИЭ) 21,7 миллиарда гривен. Точнее, должник - государственное предприятие «Гарантированный покупатель», которое обязано выкупать всю электроэнергию у «зеленого» бизнеса. По прогнозам госкомпании, к концу года дефицит средств для компенсации этого тарифа составит 18,8 млрд грн.

«Зеленый» тариф - это государственная дотация (как мы понимаем, извлекается из карманов налогоплательщиков, то есть наших с вами) для производителей электроэнергии из ВИЭ… государство стимулирует развитие в стране альтернативной энергетики. При этом разницу в ценах госпредприятие «Гарантированный покупатель» должен покрывать за счет перепродажи недорогой атомной и гидроэлектроэнергии. Такой себе экс-перимент над страной за наш с вами счет в период всеобъемлющего кризиса.

Мы неоднократно писали, что атомная энергетика дотирует «зеленую».

АЭС Украины представлены 15 реакторами, которые выдают электроэнергию державе по 75 коп. за 1 кВт. Стоимость «зеленой» на 2020 год - 4 грн 78 коп.

На сайте Американской торговой палаты в Украине размещена новость, в которой лоббисты поставщиков ветрогенераторов в нашу страну рассчитывают, что центральная власть как-то разрулит долговую ситуацию: «Палата надеется, что Министерство финансов и Министерство энергетики будут работать совместно с комитетом Верховной Рады по вопросам бюджета, который будет достаточным для покрытия накопленного долга и обеспечения 100% текущих платежей производителям ВИЭ за август- декабрь 2020 года».

Но сегодня у государства нет денег для погашения задолженности перед

собственником и производителем «зеленой» энергетики.

Поскольку потребителям уже невмоготу оплачивать весь этот «банкет», наверное, пора признать неконституционным закон о «зеленых» тарифах и подумать о рынке. Кстати, где тот самый энергетический рынок, о котором мы много слышим, но как такового не видим? Для чего он вообще как бы существует? Правильно, чтобы конкурировать. Вот пусть ВИЭ в ценовом сегменте и попробует перещеголять атомную энергетику! Но это не наш случай…

■ ПРОСТО ЦИФРЫ

Цена на электроэнергию в нашей стране увеличилась на фоне ее снижения в Европе:

- в Украине - 42,63 евро/МВт-ч;
- в Норвегии - 4,19 евро/МВт-ч;
- в Швеции - 4,09 евро/МВт-ч;
- в Дании-4,17 евро/МВт-ч;
- во Франции - 26,7 евро/МВт-ч;
- в Германии - 23,4 евро/МВт-ч;
- в Австрии - 28,08 евро/МВт-ч.

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 12.11.2020

Міненерго спільно з партнерами працює над розвитком біржової торгівлі електроенергією

В.о. Міністра енергетики **Ольга Буславець** відкрила вебінар «Організація торгівлі електроенергією на оптовому ринку». Вона наголосила, що зараз державній генерації збільшено обсяг е/е, що може бути проданий на різних сегментах ринку за ринковими цінами. Такі зміни покращують фінансову ситуацію держпідприємств та врівноважили ринок. «Ринок двосторонніх договорів – це основа трейдингового портфелю… Сьогодні Міністерство енергетики, спільно з європейськими партнерами: ЄБРР та Секретаріатом енергетичного співтовариства в рамках підписаного Меморандуму працюють над розвитком біржової торгівлі на УЕБ відповідно до європейських стандартів», - зазначила Ольга Буславець.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245489183&cat_id=35109

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 12.11.2020

Обзор рынка электрической энергии в Украине за 12 ноября от D.Trading

В период с 01 января по 12 ноября 2020 потребление э/э в Украине составило 117,52 млрд кВт-ч, что на 5% (-6,7 млрд кВт-ч) меньше, чем за аналогичный период в прошлом году. Генерация электрической энергии на ТЭС уменьшилась на 15% (-6,71 млрд кВт-ч) - до уровня 37,24 млрд кВт-ч против 43,95 млрд кВт-ч в 2019 году.

https://bit.ly/38HkIzQ

KOSATKA.MEDIA, 13.11.2020

«Оператор Ринку» отримав позитивний висновок незалежного аудитора

Аудиторська компанія АС Crowe Ukraine завершила аудит держпідприємства «Оператор ринку» щодо дотримання положень Правил ринку «на добу наперед» та

внутрішньодобового ринку з позитивними висновками.

Аудитори здійснювали перевірку надання учасниками РДН/ВДР заявок на купівлю-продаж електроенергії, правильність визначення результатів торгів і пов'язаних з ними нарахувань, а також процесів, що застосовуються «Оператором ринку» до наданих компаніями даних. Крім того, аудитори тестували програмне забезпечення «Оператора ринку» та аналізували основні бізнес-процеси роботи підприємства.

Позитивний висновок аудиторів підтверджує прозорість роботи «Оператора ринку» та надійність програмного комплексу, за допомогою якого проводяться торги електричною енергією на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, запевнили у «Оператора ринку».

https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/operator-rynka-poluchil-polozhitelnoe-zaklyuchenie-nezavisimogo-auditora

РБК-УКРАЇНА, 17.11.2020

"Схемний" прибуток: як трейдери зловживають недоліками ринку електроенергії

Олександр Хищенко

Енергетична галузь в Україні перебуває у глибокій кризі, ускладненою багатомільярдними боргами. На початок листопада заборгованість "Гарантованого покупця" досягла 34,4 млрд гривень.

Маніпуляції на ринку електроенергії – одна з причин, чому галузь опинилася у такому стані, чому відбуваються малозрозумілі стрибки та провали ціни на енергетичних біржах. Фінансовий колапс став результатом напівмір та непрофесійних рішень при впровадженні нової моделі ринку електроенергії, та в подальшому регулюванні з боку НКРЕКП.

Коли вільне ринкове ціноутворення поєднали з жорстким ручним регулюванням, окремі гравці ринку, застосовуючи певні "схеми", змогли отримувати надприбутки через перепродаж електроенергії на різних сегментах ринку. При цьому державні компанії опинилися на грані банкрутства.

Ознайомитись з повним текстом статті

EXPRO, ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ ЕНЕРГЕТИКИ, 18.11.2020

Міненерго очікує зростання загальних боргів на ринку е/е до 39-40 млрд грн до кінця 2020р

Загальна сума боргів на ринку е/е станом на 18 листопада 2020р складає біля 37 млрд грн, згідно прогнозу Міненерго, ця сума до кінця 2020р зросте на 1,5-2 млрд грн – до 39-40 млрд грн. Про це 18 листопада під час V Business and Legal Energy Forum повідомив в. о. гендиректора Директорату електроенергетичного комплексу та розвитку ринку електричної енергії Міненерго **Олександр Мартинюк.**

«Через фінансову незбалансованість ринку ми маємо станом на зараз значні обсяги заборгованості перед виробниками, зокрема, перед виробниками з ВДЕ (25 млрд грн), перед НАЕК «Енергоатом» (близько 8,2 млрд грн), перед «Укргідроенерго» в рамках ПСО. Крім того, за балансуючу енергію НЕК

«Укренерго» винне «Енергоатому» ще близько 3 млрд грн. Сумарно це все виливається у 37 млрд грн заборгованості, на жаль, до кінця року ця цифра може зрости ще 1,5-2 млрд грн», - сказав він, додавши, що загальна сума може зрости до 40 млрд грн.

Для фінансового збалансування ринку у 2021р Міненерго пропонує наступні кроки:

- залучення кредитних коштів, в тому числі завдяки наданню Кабінетом міністрів державних гарантій для НЕК «Укренерго», для чого 17 листопада парламент вніс зміни в закон «Про Державний бюджет на 2021р» та надав Кабміну таке право;
- 3,7 млрд грн боргу з боку «Укренерго» на балансуючому ринку перед «Енерготомом» та 2,4 млрд грн перед ДП «Гарантований покупець» планується поступово погасити згідно Правил балансуючого ринку;
- 9 млрд грн боргу перед виробниками з ВДЕ (40% обсягу боргу, який накопичився до 1 серпня 2020р) мають бути погашені до кінця цього року за рахунок залучення кредитів під державні гарантії;
- 13,4 млрд грн (60% боргу перед виробниками з ВДЕ, який утворився до 1 серпня 2020р) та 7 млрд грн боргу перед «Енергоатомом» (в рамках ПСО) мають бути погашені завдяки тому, що Міненерго подало зміни до проекту Державного бюджету на 2021р, в якому пропонується випустити ОВДП та залучити «зелені» облігації на пільгових умовах.

«Такий комплекс нетарифних заходів дозволить утримати тариф системного оператора передачі на прийнятному рівні, що важливо для промисловості», - сказав Мартинюк, додавши, що Міненерго розраховує, що тариф НЕК «Укренерго» у 2021р буде становити 309 грн/МВт-год.

https://expro.com.ua/novini/mnenergo-ochku-zrostannya-zagalnih-borgv-na-rinku-ee-do-39-40-mlrd-grn-do-kncya-2020r

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 18.11.2020

НКРЭКУ увеличила тариф "Оператора рынка" на 2021 год на операции на РСВ/ВСР на 21%

НКРЭКУ увеличила тариф ГП "Оператор рынка" на 2021 год на осуществление операций купли-продажи на рынке "на сутки вперед" (РСВ) и внутрисуточном рынке (ВСР) на 21,12% – с 3,03 грн/МВт-ч до 3,67 грн/МВт-ч. При этом регулятор уменьшил на 8% по сравнению с действующим фиксированный платеж за участие в этих сегментах – до 3016,19 грн. Соответствующее решение принято на заседании регулятора 18 ноября.

Согласно информации на сайте ОРЭ, действующий фиксированный платеж за участие в РСВ/ВСР составляет 3 269,46 грн (без НДС), тариф на осуществление операций купли-продажи на этих сегментах рынка – 3,03 грн/МВтч (без НДС).

http://reform.energy/news/nkreku-uvelichila-tarif-operatora-rynka-na-2021-god-na-operatsii-na-rsvvsr-na-21-16014

ZNAJ.UA, POLITEKA, 19.11.2020

Ціни на енергоринку повністю корелюються з європейськими – Чех

Про це в ефірі телеканалу «Україна24» сказав ексзаступник міністра енергетики **Сергій Чех:** «Сезонні коливання взагалі притаманні енергетичним ринкам. Енергетика наша в цьому не виняток і, до речі, корелюється з сусідніми європейськими ринками. Ті, які приєднані до острова Бурштинської ТЕС». При цьому за даними ДП «Оператор ринку», оптові ціни (на ринку на добу наперед) в енергоострові Бурштинської ТЕС є найнижчими серед суміжних країн, за винятком Словаччини. При ціні 44,9 Євро / МВт.годину в зоні Бурштинської ТЕС станом на 19 листопада, ціна в Польщі становить 46,84 Євро/МВт.годину, в Румунії та Угорщині – 50,15 Євро/МВт.година.

Також за словами Чеха, на поточне зростання цін в Україні вплинули ремонти енергоблоків на Запорізькій АЕС і різке підвищення споживання через похолодання. В цілому, роздрібні ціни для промспоживачів в листопаді підвищилися на 12% в порівнянні з жовтнем і на 4,4% в порівнянні з вереснем.

Нагадаємо, в середині листопада через різке похолодання істотно зросло споживання е/е. Через затримку із завершенням планових ремонтних робіт на енергоблоках АЕС, енергосистема відчувала певний дефіцит потужності, що призвело до тимчасового зростання цін. Відповідно порівняно з жовтнем, оптові ціни на е/е зросли на 17%. У Міненерго заявили, що вже найближчим часом енергоблоки АЕС отримають дозвіл Держатомрегулювання на включення в роботу і це сприятиме стабілізації цінової ситуації.

https://society.znaj.ua/352158-cini-na-energorinku-povnistyu-korelyuyutsya-z-yevropeyskimi-cheh

ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ, TERMINAL, 20.11.2020

Виплати виробникам електроенергії від Гарантованого Покупця

20 листопада 2020 року держпідприємство «ГарПок» сплатило **268 млн грн** за придбану електричну енергію в рамках виконання покладених на нього спеціальних обов’язків. Зокрема, підприємство доплатило **128 млн грн** ДП «НАЕК «Енергоатом» та на **100 %** розрахувалося за електроенергію, придбану у липні. Крім того, оплату від Гарантованого покупця отримали і виробники е/е за «зеленим» тарифом. За енергію, згенеровану у жовтні, сплачено **140 млн грн**. Таким чином, рівень розрахунку досяг **33,6 %**, а загальну суму виплат збільшено до **1,3 млрд грн**.

Наголошуємо, що ГарПок застосовує рівний підхід до усіх контрагентів та дотримується принципу пропорційності оплати електроенергії. Відокремлений облік за видами діяльності дозволяє розподіляти грошові потоки, забезпечуючи неупереджені відносини з партнерами.

https://www.gpee.com.ua/main/news?id=484

ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ, 23.11.2020

Щодо оплати енергії з ВДЕ за жовтень

23 листопада 2020 року державне підприємство «Гарантований покупець» перерахувало **150 млн грн** виробникам з ВДЕ за товарну продукцію жовтня. На

сьогодні за «зелену» електроенергію минулого місяця сплачено понад **1,45 млрд грн**. Рівень розрахунків досягнув **37,5 %**.

Минулого тижня ГарПок здійснив декілька платежів на користь виробників е/е з ВДЕ. Загальна сума виплат за «зеленим» тарифом за 16-20 листопада – майже мільярд гривень.

https://www.gpee.com.ua/main/news?id=487

ПЕРШИЙ ДІЛОВИЙ, 23.11.2020

«Система ПСО дозволила стабілізувати фінансовий стан учасників ринку електроенергії» – експерт

НАЕК "Енергоатом" подала до Міненерго фінансовий план на 2021 рік. У разі його затвердження підприємство зможе отримати прибуток і розрахуватися з боргами, щоб продовжити реалізацію важливих технічних і соціальних проектів. У пресслужбі відзначили, що фінплан НАЕК «Енергоатом» на 2021 рік підготовлений, виходячи з моделі фінансового ПСО, і розрахований за умови продажу 100% продукції компанії на всіх сегментах ринку електричної енергії.

Як нагадали в компанії, обов'язки ПСО уряд поклав на Енергоатом в червні 2019 року. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів від 05.06.2019 р №483 85% електроенергії, що виробляється українськими атомними станціями, компанія повинна була продавати за собівартістю державному підприємству-посереднику. В даний час 50% вироблюваної електроенергії Енергоатом віддає ДП «Гарантований покупець» за ціною 1 коп / кВт. **Механізм ПСО розглядався урядом як тимчасовий, і термін дії чинного положення закінчується 31 грудня 2020 року.**

Фінансовим планом ДП «НАЕК «Енергоатом» на 2021 рік (Відповідно до прогнозного балансу, затвердженого Міністерством енергетики 4 листопада 2020 року) передбачено відпуск 69 923 млн кВт-год е/е АЕС, що на 1418 млн кВт-год менше прогнозного показника 2020 року. У той же час чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) передбачено в обсязі 78 046,9 млн грн, що на 31 385,9 млн грн, або 67,3%, більше прогнозного показника на 2020 й рік.

Свою думку з приводу ситуації, що склалася висловив **Олег Слободян,** заступник керівника департаменту комунікацій «Енергоатом»: "Крайня зміна системи ПСО, коли Енергоатом почав продавати електроенергію Гарантованому покупцю в рамках ПСО по 1 копійці, а решту 40 на ринку двосторонніх договорів. Ця система була запропонована Енергоатомом як тимчасова, і дала позитивний ефект для стабілізації фінансового стану компанії.

Ознайомитись з повним текстом статті

EXPRO, ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ ЕНЕРГЕТИКИ, 24.11.2020

«Гарантований покупець» повністю розрахувався з «Енергоатомом» за липень-листопад

ДП «Гарантований покупець» повністю розрахувався з ДП «НАЕК «Енергоатом» за липень-листопад 2020 р. Про це 23 листопада повідомив прес-центр Міненерго на сторінці в Facebook.

За даними прес-центру «Гарантованого покупця», сума розрахунків за липень-листопад становила 4,1 млрд грн (100%). За даними Міненерго, за період з лютого по липень сума боргу «Гарантованого покупця» перед «Енергоатомом» зростала, а станом на листопад вона знизилася до 7,9 млрд грн.

За період з липня по грудень компанія «Енергоатом» заробила 6 млрд грн на ринку двосторонніх договорів. Дохід від продажу електроенергії на ринку двосторонніх договорів за період з липня по листопад збільшився (з 0,3 млрд грн до 1,6 млрд грн відповідно). А у період з листопада по грудень – зменшився (з 1,6 млрд грн до 0,4 млрд грн).

https://bit.ly/2VakQQt

РБК-УКРАЇНА, 24.11.2020

Деструктивні сили досі намагаються "проштовхнути" імпорт електрики з Росії

Окремі політики та високопосадовці проводжують спроби відновити закупівлі е/е з Росії та Білорусі всупереч національним інтересам України, заявив нардеп, ексголова СБУ **Валентин Наливайченко** на своїй сторінці в Facebook. За його словами тільки прямі збитки української енергетики від імпорту струму з Росії у 2019-2020 роках склали 3 млрд грн… заборона на закупівлю струму у країни-агресора діє до завершення карантину. Щоб убезпечити країну від повторення кризи, російський імпорт потрібно заборонити на законодавчому рівні, переконаний Наливайченко і наводить приклад країн Балтії, які реалізують курс на повну синхронізацію з ЄС…

https://www.rbc.ua/ukr/news/destruktivnye-sily-sih-por-pytayutsya-protolknut-1606236012.html

ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ, 25.11.2020

Гарантований Покупець перерахував ВДЕ другий платіж за енергію листопада

25 листопада 2020 року державне підприємство «Гарантований покупець» здійснило авансовий платіж за електроенергію, яку виробники з відновлювальних джерел (ВДЕ) згенерували протягом 20 днів місяця.

Підприємство перерахувало виробникам з ВДЕ 100 млн грн. Таким чином, за «зелену» енергію поточного місяця сплачено 200 млн грн, що покриває понад 12,7 % вартості товарної продукції.

Зазначимо, що часткову оплату виконали у терміни, що відповідають вимогам Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії.

https://www.gpee.com.ua/main/news?id=488

EXPRO, 26.11.2020

Обсяг перехресного субсидіювання на ринку е/е перевищує 60 млрд грн і заважає переходу до фінансово ПСО

Обсяг необхідного додаткового фінансування для постачальників універсальних послуг для компенсації збиткових поставок електроенергії населенню

(перехресне субсидіювання) на ринку на сьогодні становить біля 65-70 млрд грн в рік, що ускладнює перехід до фінансової моделі покладання спеціальних обов'язків.

Відповідні розрахунки 26 листопада 2020р під час брифінгу представив в.о. міністра енергетики **Юрій Бойко.**

«Фінансове ПСО передбачає, що всі працюють в конкурентних умовах… постачальники купують електроенергію для населення за ринковою ціною, продаючи населенню собі в збиток. Збиток ми оцінили… хто може знайти 65-70 млрд грн аби віддати постачальникам для того, щоб збалансувати їх діяльність в рамках фінансового ПСО», - сказав він.

Бойко зазначив, що на сьогодні середня ринкова ціна на електроенергію становить 1,4 грн/кВт-год. З 1 січня вартість доставки зросте до 1,37 грн/кВт-год (з урахуванням нового тарифу на передачу та запровадження RAB-тарифів для операторів систем розподілу), таким чином повна оціночна ринкова вартість електроенергії буде становити 2,77 грн/кВт-год, при цьому середній тариф для населення по Україні становить 1,04 грн/кВт-год.

З урахуванням річного обсягу споживання е/е населенням (біля 35 млрд кВт-год) сума компенсації для населення буде що найменше складати 60,5 млрд грн.

«Перехід на фінансове ПСО – однозначно правильний крок, оскільки він дозволить всім виробникам працювати в рівних умовах на всіх конкретних сегментах ринку, але для цього необхідно суттєво знизити обсяги перехресного субсидіювання… За умови зниження субсидіювання, наступним кроком стане перехід до фінансового ПСО і тоді воно все запрацює», - сказав в. о. міністра.

https://expro.com.ua/novini/obsyag-perehresnogo-subsidyuvannya-na-rinku-ee-perevischu-60-mlrd-grn--zavaja-perehodu-do-fnansovo-pso

EXPRO, УНІАН, 26.11.2020

Міненерго пропонує у 2021р зобов'язати всю генерацію укладати двосторонні договори лише на біржах

Міністерство енергетики пропонує у 2021р ввести зобов'язання для всіх генеруючих компаній (з приватними включно) продавати електроенергію за двосторонніми контрактами виключно через електронні біржові майданчики. Про це 26 листопада під час брифінгу повідомив в. о. міністра **Юрій Бойко.**

«Треба створити однакові умови роботи для виробників державного і приватного сектору, і передбачити торгівлю електричною енергією на двосторонніх договорах виключно через електронні площадки, тобто біржі. Чи це буде на старті одна біржа, чи це буде декілька – це вже не принципово», - сказав він.

https://expro.com.ua/novini/mnenergo-proponu-u-2021r-zobovyazati-vsyu-generacyu-ukladati-dvostoronn-dogovori-lishe-na-brjah

EXPRO, 26.11.2020

Міненерго пропонує у 2021р прийняти закон про REMIT для ринку електроенергії

Міністерство енергетики України пропонує прийняти у 2021р закон про REMIT (Regulation of energy market integrity and transparency), який сприятиме

прозорості операцій ринку електричної енергії. Про це 26 листопада 2020р під час брифінгу повідомив в.о. міністра енергетика **Юрій Бойко.**

«Наступний стратегічний крок, який також необхідно зробити для того, щоб все ж таки стабілізувати та зафіксувати прозорість правил гри на ринку – це прийняття законопроекту REMIT, який надає широкі права регулятору щодо моніторингу ситуації на ринку, можливості виявлення зловживань і, відповідно, оперативного реагування на такі зловживання», - сказав в.о. міністра.

І додав, що зараз немає об'єктивних важелів впливу на можливі проблемні ситуації на ринку електроенергії, а закон про REMIT дозволить вирішити ці проблеми.

https://expro.com.ua/novini/mnenergo-proponu-u-2021r-priynyati-zakon-pro-remit-dlya-rinku-elektroenerg

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 26.11.2020

Міненерго хоче більше прав для НКРЕКП в частині реагування на проблеми ринку

Наразі об'єктивних важелів для оперативного впливу на ринок електроенергії немає.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, має отримати більше прав щодо моніторингу ситуації на ринку електроенергії, оперативного виявлення та реагування. Про це під час брифінгу повідомив в.о. міністра енергетики Юрій Бойко, повідомляє Українська енергетика".

За його словами, Міністерство енергетики очікує на ухвалення законопроекту, що передбачає надання прав регулятору щодо моніторингу ситуації на ринку електроенергії, оперативного виявлення та реагування.

"Дуже часто у нас виникають ситуації, коли ми розуміємо, що щось йде не так, але об'єктивних важелів для впливу у нас немає", - наголосив Бойко.

https://ua-energy.org/uk/posts/minenerho-khoche-bilshe-prav-dlia-nkrekp-v-chastyni-reahuvannia-na-problemy-rynku

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 26.11.2020

НКРЭКУ согласовала программу мероприятий по недопущению конфликта интересов "Укрэнерго" на энергорынке

Энергорегулятор (НКРЭКУ), на заседании 25 ноября согласовал программу мероприятий по недопущению конфликта интересов НЭК "Укрэнерго" при оказании услуг по передаче э/э, осуществлении диспетчерского (оперативно-технологического) управления режимами работы ОЭС Украины, а также выполнении функций администратора расчетов и администратора коммерческого учета.

Как сообщила НКРЭКУ на своем сайте, выполнение оператором системы передачи (ОСП) всех четырех перечисленных функций отвечает положениям законодательства Энергетического Сообщества и присуще большинству операторов систем передачи стран ЕС.

Программа мероприятий разработана НЭК "Укрэнерго" в соответствии с требованиями закона "О рынке электрической энергии".

Как отмечают в НКРЭКУ, реализация программы станет первым шагом по становлению внутренних процессов ОСП как одного из основных операторов, обеспечивающего функционирование рынка электрической энергии в соответствии с лучшими практиками европейских операторов систем передачи.

http://reform.energy/news/nkreku-soglasovala-programmu-meropriyatiy-po-nedopushcheniyu-konflikta-interesov-ukrenergo-na-energorynke-16082

ГЛАВКОМ, 26.11.2020

Необґрунтовано занижена ціна електроенергії для населення призвела до рекордних боргів, – експерт

«Щороку дотації на покриття занижених цін для побутових споживачів складають 50 млрд грн»

Занижена вартість електричної енергії для побутових споживачів і перехресне субсидіювання стало причиною рекордних боргів за перший рік роботи ринку електроенергії. Про це заявив перший заступник Голови Ради Всеукраїнської Енергетичної Асамблеї **Юрій Саква.**

«Ринок електроенергії України – ти неймовірний! Спочатку ти зміг довести неможливе, що діючі ціни для побутових споживачів рівня 2017року – 90 на 168 коп./кВт.год, це норм, перехресне субсидіювання – це норм і ти запустився як повномасштабний ринок електроенергії не будучи таким від слова взагалі. Феномен. «Старий» ринок за двадцять років роботи не зміг назбирати і 30 млрд грн боргів, проте ти за рік з четвертю зміг назбирати 43 повноцінних млрд грн», – повідомив експерт на своїй сторінці в соціальній мережі Facebook.

За його словами, щороку дотації на покриття занижених цін для побутових споживачів складають 50 млрд грн.

https://glavcom.ua/economics/finances/neobruntovano-zanizhena-cina-elektroenergiji-dlya-naselennya-prizvela-do-rekordnih-borgiv-ekspert-720626.html

УКРЕНЕРГО, 27.11.2020

Сертифікація Укренерго — обов’язкова умова членства Укренерго в ENTSO-E, – Секретаріат Енергетичного Співтовариства

Укренерго наразі залишається одним з небагатьох несертифікованих операторів системи передачі з країн - членів Енергетичного Співтовариства, тоді як сертифікація є обов’язковою умовою подальшої інтеграції української енергосистеми до європейської та членства Укренерго в ENTSO-E, – наголошується у презентованому сьогодні Секретаріатом Енергетичного Співтовариства щорічному звіті.

У ньому також відзначили, що ринок е/е в Україні сьогодні залишається певною мірою викривленим та зарегульованим. Зокрема, йдеться про встановлення цінових обмежень та механізм ПСО, який перешкоджає вільній конкуренції на ринку...

https://ua.energy/integraciya-do-entso-e/sertyfikatsiya-ukrenergo-obov-yazkova-umova-chlenstva-ukrenergo-v-entso-e-sekretariat-energetychnogo-spivtovarystva/

♦ *Підготовка до ОЗП*

УНН, FINOBOZ, 11.11.2020

Енергетика України готова до зими – Буславець

Усі енергетичні компанії у повній мірі готові до зими, окрім "Енергоатома", який не встиг вчасно завершити ремонти енергоблоків. Про це повідомили у Міненерго.

"22 липня було затверджено розпорядження Кабінету Міністрів, яким було передбачено всі заходи, необхідні для підготовки та проходження осінньо-зимового періоду. Міністерство зробило всі необхідні кроки для того, щоб забезпечити готовність всіх енергетичних підприємств. Ми маємо бути впевнені, що ми стабільно пройдемо цей період", – зауважила в.о. міністра енергетики **Ольга Буславець,** додаючи, що цього року Україна входить в осінньо-зимовий період "з безпрецедентно великими запасами палива на складах".

Ці та інші енергетичні питання фахівці Міненерго обговорили на засіданні колегії під головуванням Буславець. Такий захід проведений вперше з 2017 року.

Під час колегії генеруючі компанії доповіли про стан підготовки до зими.

"Енергоатом", зокрема, констатував, що не встигає завершити ремонти енергоблоків, а відтак - не зможе наростити виробництво атомної електроенергії, як це передбачено планом. За словами Буславець, покривати дефіцит атомної електроенергії будуть тепловими генераціями.

"Міністерство очікувало максимальну інтенсифікацію ремонтної кампанії на енергоблоках АЕС, з метою збільшення кількості енергоблоків, які можуть функціонувати взимку. Неспроможність компанії "Енергоатом" нести збільшене навантаження атомними блоками протягом зимового періоду внаслідок неоптимальної ремонтної кампанії вимагатиме максимального використання теплової генерації", – зауважила Буславець.

Очільниця Міненерго додала, що графіки ремонтів всіх генеруючих компаній на наступний рік уже затверджені. На підставі цього підготовлено та затверджено прогнозний баланс електроенергії на 2021 рік.

"Цей документ є основним інструментом забезпечення безпеки постачання електроенергії споживачам", – зауважила Буславець.

Участь у колегії взяли фахівці Держенерегонагляду. Вони представили попередню оцінку стану готовності електромереж і генеруючого обладнання до роботи в осінньо-зимовий період. Також, члени колегії прийняли рішення відзначити працівників енергетичної галузі нагородами до Дня енергетика.

https://www.unn.com.ua/uk/news/1902135-energetika-ukrayini-gotova-do-zimi-buslavets

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 19.11.2020

Хмельниччина: Тисячі містян відмовились від централізованого опалення

Ірина Козак

І таким чином забезпечили собі тепло у квартирах.

Ще напередодні опалювального сезону понад п'ять тисяч мешканців Шепетівки відмовились від послуг місцевої теплопостачальної компанії. Зробили це через те, що фінансові проблеми останньої кілька попередніх років призводили до зриву опалювального сезону.

Щоб знову не потерпати від холоду, готуючись до зими, більше половини абонентів перейшло на індивідуальне опалення.

Мають своє тепло і десять дитсадків та дванадцять шкіл міста. Місцевий бюджет допоміг їм встановити модульні котельні. Тому тепер усі начальні заклади без проблем зустрічають зиму.

Попри це, ще понад чотири тисячі абонентів користуються централізованим опаленням. Переважно це ті, хто не мав фінансової можливості самостійно встановити прилади індивідуального опалення в помешканні.

Наразі на балансі Шепетівського підприємства теплових мереж залишається 17 котелень, які готові до роботи. Вперше за кілька останніх років йому вдалось увійти в опалювальний сезон без скандалів. Це завдяки тому, що нарешті знайдений компроміс із НАК "Нафтогаз", перед яким місцеві комунальники мали величезні борги за спожитий газ.

А загалом область зустрічає зимове похолодання зі стовідсотковою готовністю до роботи теплопостачального господарства. Як повідомили в ОДА, повністю забезпечена технічна готовність усіх котелень та теплових станцій.

http://www.golos.com.ua/news/125454

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, БИЗНЕСЦЕНЗОР, 19.11.2020

Зимових відключень електроенергії не буде – Міненерго

У Міненерго запевнили, що віялових відключень електроенергії взимку в Україні не буде завдяки значним запасам ресурсів. У відомстві пояснили, що "Україна входить в зиму з рекордними запасами палива та наявними генеруючими потужностями". Також Міненерго звернуло увагу на те, що планове виробництво АЕС та ТЕЦ було скорочено у квітні у зв’язку з карантинними обмеженнями. Міністерство зауважило, що через невиконання ремонтних строків окремі блоки Енергоатома досі не введені в експлуатацію.

https://www.epravda.com.ua/news/2020/11/19/668196/

♦ *Міжнародне співробітництво. Перспективи*

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 30.10.2020

Минэнерго намерено сотрудничать с южнокорейской КТ в сфере развития "умных сетей"

Министерство энергетики Украины и южнокорейская KT (KT Corporation) подписали меморандум о взаимопонимании относительно внедрения в Украине технологий Smart Grid ("умные сети"). Подписанный 30 октября меморандум предусматривает, в первую очередь, сотрудничество в сфере "разумного учета" электроэнергии.

Южная Корея является одним из мировых технологических лидеров в современной энергетике, включая сооружение аккумуляторов хранения э/э (Energy Storage) и внедрение Smart Grid. KT Corporation осуществляет деятельность в сфере связи и информационных технологий, является крупнейшим провайдером интегрированных проводных и беспроводных телекоммуникационных услуг Южной Кореи.

Реализация концепции позволит, в частности, снизить потери э/э в сетях, наладить онлайн-мониторинг качества э/э и осуществлять анализ балансов э/э в разных узлах электросетей.

Технология Smart Grid является одним из ключевых технических инструментов в реализации модели "3 Д" (декарбонизация, децентрализация и диджитализация) в современной мировой энергетике. Внедрение "умных сетей" позволяет, в частности, повысить качество учета электроэнергии, достичь оптимального баланса в ее производстве и потреблении, а также обеспечить максимальную надежность поставок. Кроме того, Smart Grid оказывает существенное влияние на реорганизацию рынка электроэнергии, когда потребители становятся его участниками.

http://reform.energy/news/nkreku-odobrila-rab-tarify-ternopoloblenergo-na-urovne-1771-grnmvt-ch-i-12695-grnmvt-ch-dlya-1-go-i-2-go-klassov-napryazheniya-15871

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 03.11.2020

Ярослав Демченков презентував досягнення України в енергосекторі під час засідання Кластера 3 (енергетика, навколишнє середовище та зміна клімату, транспорт та цивільний захист) Підкомітету з питань економіки та іншого галузевого співробітництва Комітету асоціації між Україною та ЄС

Питання енергетики були у фокусі першого дня Шостого засідання Кластера 3 Підкомітету з питань економіки та іншого галузевого співробітництва Комітету асоціації між Україною та ЄС. Засідання відбулося 03.11.2020 у форматі відеоконференції Брюссель-Київ, за співголовування заступника Міністра енергетики з питань євроінтеграції **Ярослава Демченкова.**

Відповідно до порядку денного заходу було обговорено нагальні питання двосторонньої співпраці з ЄС, а саме щодо секторальної енергетичної співпраці за Угодою про асоціацію, включаючи Меморандум про стратегічне енергетичне партнерство з ЄС та імплементації Додатка 27 «Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику» Угоди про асоціацію. Значна увага була приділена ходу реалізації реформи ринку електроенергії та газу, питанням безпеки постачання,

співпраці у вугільній галузі, сфері ядерної енергетики та атомної промисловості, енергоефективності та відновлюваних джерел енергії.

Ярослав Демченков зазначив, що Міненерго продовжить цілеспрямовано рухатись шляхом проведення ефективних та якісних реформ, згідно з вимогами актів законодавства ЄС та сприяти гармонізації законодавства України з ЄС.

«Хочу відзначити, що Україна прагне долучитися до Європейського зеленого курсу. Наразі нами розглядаються питання коригування політик енергетичного сектору, щодо досягнення амбітної мети кліматичної нейтральності. Зокрема, ми плануємо здійснити розробку Інтегрованого плану з енергетики та клімату до 2030 року. Наразі триває оновлення Енергетичної стратегії та готується проект 2-го Національно-визначеного внеску України до Паризької Угоди», - наголосив Я. Демченков.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245486472&cat_id=35109

ЮУАЕС, 20.11.2020

Інформцентр «Імпульс» ЮУАЕС відвідала Генеральний консул Республіки Польща

У інформаційному центрі «Імпульс» Южно-Української АЕС 19 листопада побувала Генеральний консул Республіки Польща в Одесі **Катажина Солек.** Гостя зустрілася з генеральним директором Южно-Української АЕС **Володимиром Лісніченком** та ознайомилася з роботою Южно-Українського енергокомплексу.

Членам польської делегації, до складу якої також увійшли представники місцевого товариства «Полонія» та настоятель южноукраїнського храму Святого Антонія з Падуї, розповіли про історію, унікальність та майбутнє енергокомплесу. Торкнулися теми спорудження бризкальних басейнів, які нині є одним з найбільших інвестиційних проєктів Миколаївщини.

Господарі радо відповіли на запитання гостей. Останні виявили щиру зацікавленість атомною галуззю, адже у Польщі заявили про зведення першої в країні АЕС до 2033 року.

Обмеження у часі та карантинні умови дали гостям не повне уявлення про роботу Южно-Українського енергокомплексу. Однак пані консул висловила бажання повернутися на підприємство ще раз, вже за більш сприятливих умов.

https://www.sunpp.mk.ua/uk/article/9645-informaciyniy-centr-impuls-yuuaes-vidvidala-generalniy-konsul-respubliki-polshcha

EXPRO, 24.11.2020

Шмигаль веде переговори з ЄС щодо незастосування до України механізму CBAM

Прем‘єр-міністр України **Денис Шмигаль** веде переговори з виконавчим віцепрезидентом Єврокомісії **Франсом Тіммермансом,** який відповідає за впровадження European Green Deal, щодо незастосування до України заходів (введення мита, податків або квот на товари із вуглецевим слідом, Carbon Border Adjustment Mechanism), які планується ввести для країн-імпортерів у ЄС. Про це 24 листопада сказав радник віце-прем’єр-міністра з питань європейської та євроантлантичної інтеграції **Олексій Рябчин** під час форуму про енергоефективність.

https://expro.com.ua/novini/shmigal-vede-peregovori-z-s-schodo-ne-zastosuvannya-do-ukrani-mehanzmu-cbam-

МІНЕНЕРГО, 25.11.2020

Енергоатом приєднався до Європейського альянсу з чистого водню

ДП «НАЕК «Енергоатом» увійшло до Європейського альянсу з чистого водню (European Clean Hydrogen Alliance), створеного влітку цього року Європейською Комісією. Компанія отримала офіційне повідомлення про її включення до Альянсу та запрошення взяти участь в Європейському форумі з водню, який відбудеться 26-27 листопада 2020 року.

Членство в Альянсі надасть НАЕК «Енергоатом» можливість отримувати актуальну інформацію про розвиток водневої енергетики у країнах ЄС та брати участь у заходах, спрямованих на впровадження новітніх водневих технологій.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245492386&cat_id=245070653

ГЛАВКОМ, 25.11.2020

Україна може стати ключовим партнером ЄС з виробництва та експорту водню, – експерт нова енергія

«Україна стоїть перед викликом конкурування із Росією у майбутніх поставках водню до Європи». Експерт з питань енергетики Українського інституту майбутнього **Андріан Прокіп** стверджує, що Україна може стати ключовим партнером Європейського Союзу у виробництві та експорті водню, але Росія не готова миритись із таким розвитком подій.

«У світлі критичного скорочення обсягів транзиту газу через Україну до ЄС, саме водень може стати новим ключем до енергетичної взаємозалежності, довготермінової співпраці та економічної інтеграції України до ЄС. Наміри розвитку відновлюваної та водневої енергетики ЄС означають, що, ймовірно, впродовж 2030-2040 років Європа може демонструвати суттєве скорочення попиту на природний газ. А це, своєю чергою, означатиме загрозу для російської енергетичної експансії», – заявив Андрій Прокіп.

«Україна стоїть перед викликом конкурування із Росією у майбутніх поставках водню до Європи. І Росія, яка добре досвідчена у веденні енергетичних воєн та шантажах, може виявитись серйозним суперником у такій боротьбі», — наголосив експерт.

Як повідомлялось, Міністерство енергетики розглядає три сценарії транспортування водню з України в Європейський союз.

https://glavcom.ua/new_energy/news/ukrajina-mozhe-stati-klyuchovim-partnerom-jes-z-virobnictva-ta-eksportu-vodnyu-ekspert-720332.html

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, МІНЕНЕРГО, 26.11.2020

Підвищення енергоефективності – необхідна умова сталого розвитку України

Перший заступник Міністра енергетики **Ольга Буславець** взяла участь в онлайн-конференції **«Фонд гарантування кредитів на енергоефективність у промисловості: як це працює?».** Під час заходу йшлося про багатовекторний розвиток енергоефективності та реформу основного держоргану, що відповідає за цю сферу.

«Підвищення енергоефективності – це не лише пріоритет для Міненерго, а й

необхідна умова для сталого розвитку України. Ми розуміємо, які виклики і які можливості є перед нашою державою у фарватері Європейського «зеленого» курсу. Тому зараз розпочато перетворення Держенергоефективності на Агентство «зеленої» енергетики, яке буде ключовим крос-секторальним органом щодо реалізації політики «зеленого» переходу та забезпечення сталого розвитку країни», - зазначила Ольга Буславець.

Вже розроблено прогресивну організаційну структуру, яка враховує чинні і перспективні функції та завдання Держенергоефективності.

Міненерго налаштоване приділяти особливу увагу цифровізації сфери енергоефективності та питанням ефективного моніторингу енергоефективних заходів.

Планується широке залучення міжнародних партнерів. У Міненерго вже створено галу-зеву робочу групу «Ефективне споживання енергетичних ресурсів та реформа централізо-ваного теплопостачання» в рамках трирівневої системи координації міжнародної допомоги.

Окрім цього, за підтримки міжнародних партнерів з розвитку впроваджується низка проектів міжнародної технічної допомоги у сфері енергоефективності. Співпраця спрямована на імплементацію Директиви ЄС про енергоефективність у вітчизняне законодавство, впровадження стандарту систем енергоменеджменту в промисловості, розвиток «зеленої» і водневої енергетики в рамках співпраці з Німеччиною. Серед партнерів Міністерства: GIZ, GEF/UNIDO, програма підтримки енергоефективності в Україні EE4U.

https://www.kmu.gov.ua/news/pidvishchennya-energoefektivnosti-neobhidna-umova-stalogo-rozvitku-ukrayini

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, МІНЕНЕРГО, 26.11.2020

Ярослав Демченков наголосив на важливості дотримання політики, яка окреслена в Європейському зеленому курсі

Заступника Міністра енергетики України з питань європейської інтеграції **Ярослава Демченкова** обрано заступником Голови комітету зі сталої енергетики Європейської Енергетичної Комісії ООН.

Виступаючи на сесії Комітету, Ярослав Демченков, новообраний заступник голови Комітету зазначив про важливість продовжувати дотримуватися політики, яка окреслена в Європейському зеленому курсі.

Заступник Міністра підкреслив, що важливим є забезпечення сталого розвитку енергетичної системи із забезпеченням її балансової надійності в умовах суттєвого зростання частки ВДЕ.

«Я бачу значний потенціал для інтенсифікації співпраці, передусім, розвитку кооперації у сфері водневої енергетики. Наразі ми працюємо над створенням внутрішнього водневого ринку. Він має у майбутньому інтегруватися з європейський водневим ринком. Важливо, що створення водневого ринку та використання водню на транспорті та промисловості перетворює його у дієвий інструмент «зеленого» відновлення», - наголосив Я. Демченков.

https://www.kmu.gov.ua/news/yaroslav-demchenkov-nagolosiv-na-vazhlivosti-dotrimannya-politiki-yaka-okreslena-v-yevropejskomu-zelenomu-kursi

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 27.11.2020

Украина и Франция планируют начать строительство energy storage стоимостью EUR20 млн – Аваков

Украина и Франция планируют начать реализацию совместного проекта строительства энергонакопительных мощностей НЭК "Укрэнерго" объемом EUR20 млн. Об этом написал министр внутренних дел Украины **Арсен Аваков** на своей странице в Facebook 27 ноября. А по сообщению на сайте МВД, договоренности по строительству energy storage вошли в подписанную в пятницу итоговую декларацию сессии Смешанной украинско-французской межправительственной комиссии по экономическому сотрудничеству, сопредседателями которой являются Аваков и министр экономики, финансов и возобновления Франции **Брюно ле Мер.**

http://reform.energy/news/ukraina-i-frantsiya-planiruyut-nachat-stroitelstvo-energy-storage-stoimostyu-eur20-mln-avakov-16113

МІНЕНЕРГО, 27.11.2020

Створення умов та правил кібербезпеки – обов'язкова умова впровадження цифрових трансформацій в енергетиці

Заступник Міністра енергетики з питань цифровізації **Євген Владіміров** взяв участь у конференції **«Жінки ядерної сфери України»,** де обговорювалися, зокрема питання цифровізації та кіберзагроз енергетики…

ІІ Щорічна конференція «Women in Nuclear Ukraine», яка відбулась у Києві 27 листопада, об’єднала понад 50 представників держави та Уряду, промисловості, бізнесу та науки, світових експертів, лідерів міжнародних організацій. Захід організовано українським представництвом всесвітньої мережі «Women in Nuclear Global» – «WiN Ukraine» за підтримки шведського та норвезького регуляторних органів і Посольства США.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245493893&cat_id=35109

♦ *Кадрова політика*

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 03.11.2020

Міненерго: Створення наглядових рад у великих державних компаніях - вимога законодавства України та світова практика

НАЕК «Енергоатом» входить до 15 найбільших державних компаній, у яких має бути проведено реформу корпоративного управління та впроваджено Наглядову раду. Умови для впровадження корпоративного управління на державних підприємствах було створено відповідним законом у 2016 році.

У 2017 році Кабінет Міністрів визначив критерії, відповідно до яких утворення наглядової ради є обов'язковим на державних унітарних підприємствах. Також Уряд затвердив Порядок утворення наглядової ради та визначив умови відбору незалежних членів наглядових рад та принципи визначення і призначення членами наглядових рад представників держави.

У 2019 році Президент дав завдання Уряду вжити заходів стосовно запровадження та забезпечення відповідності стандартам корпоративного управління, затверджених Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), системи управління на найбільших десяти державних компаніях.

Уряд дав доручення суб'єктам управління щодо затвердження політики власності, ключових показників ефективності діяльності наглядових рад та індивідуального плану заходів з корпоративного управління державної компанії, в тому числі на ДП «НАЕК «Енергоатом».

Міненерго, в свою чергу, затвердило погоджений керівництвом «Енергоатома» новий статут компанії, який передбачає утворення на державному підприємстві наглядової ради. Крім того, Міністерство своїми наказами затвердило Положення про наглядову раду «Енергоатома» та принципи її формування.

28 жовтня оголошено конкурсний відбір кандидатів на посади незалежних членів наглядової ради НАЕК «Енергоатом».

29 жовтня Міністерство направило запит до «Енергоатома» щодо надання в одноденний термін інформації, відповідно до Порядку проведення конкурсу на посаду незалежного члена наглядової ради. Після отримання вказаної інформації Міненерго направить лист до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства для оголошення конкурсного відбору на посаду незалежного члена наглядової ради ДП «НАЕК «Енергоатом».

Тож органи законодавчої та виконавчої влади повністю забезпечили всі необхідні умови для створення наглядової ради НАЕК «Енергоатом».

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245486325&cat_id=35109

Інформація на цю тему – Урядовий портал, 31.10.2020 **"Міненерго виступає за реформу корпоративного управління та принципово проти приватизації "Енергоатома".**

УНІАН, 06.11.2020 **«Профспілка «Енергоатому» виступає проти поспішного створення наглядової ради компанії».**

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 04.11.2020

Кабмин отклонил предложения конкурсной комиссии по назначению члена НКРЭКУ

Кабмин протокольным решением заседания от 28 октября отклонил предложение конкурсной комиссии по отбору членов НКРЭКУ по кандидатам на эту должность **Руслану Машляковскому** и **Константину Ущаповскому**. Об этом написала секретарь комиссии **Светлана Голикова** на своей Facebook-странице, отметив, что конкурсная комиссия обратится в Кабмин за дополнительной информацией по этому вопросу.

При этом Голикова не назвала причины, по которым Кабмин отклонил предложения конкурсной комиссии. И подчеркнула: "От себя добавлю, что меня беспокоят правовые последствия этого решения, потому что законом о НКРЭКУ такая ситуация не предусмотрена". А также отметила, что никаких судебных решений относительно деятельности комиссии или нарушений голосования нет. По словам Голиковой, согласно закону о НКРЭКУ, комиссия подает на рассмотрение правительства две кандидатуры на одну должность из участников конкурса, получивших самый высокий рейтинг и прошедших спецпроверку в соответствии с законодательством о коррупции и очищении власти.

http://reform.energy/news/kabmin-otklonil-predlozheniya-konkursnoy-komissii-po-naznacheniyu-chlena-nkreku-sekretar-komissii-15902

Додаткова інформація на цю тему – Інтерфакс-Україна, PonomarOleg.com, 03.11.2020 **«Будь-яка особа в КМУ, прийнявши рішення про моє звільнення, пішла б на порушення закону».** Ексклюзивне інтерв'ю з членом Нацкомісії, що здійснює держрегулювання ринків в сфері енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), **Олени Антонової**, щодо якої задіяна ротація за указом президента.

https://ua.interfax.com.ua/news/interview/700859.html

34 КАНАЛ, 04.11.2020

Чого добився Валерій Тарасюка на посаді голови НКРЕКП?

НКРЕКП - мозковий центр української енергетики, який визначає ціни у наших платіжках - рік тому очолив **Валерій Тарасюк.** Без спецперевірки спецслужбами. НАЗК вже з'ясовують, чи не причетний пан Тарасюк до офшорних компаній. Колишній бізнесмен перед призначенням переписав бізнес. На брата. Поширена, але сумнівна як на інтереси держави практика, - каже експерт **Борис Кушнірук.** «Прямо чи опосередковано він буде отримувати від цього якийсь доход, а це вже конфлікт інтересів. Спадщину залишив брату, подарував», - повідомляє Борис Кушнірук.

За словами експертів, - сумні досягнення року у Валерія Тарасюка на посаді голови НАЦ-комісії з регулювання енергетики та комунальних послуг. А ще - депутатська комісія заявляє про нові викриття топ-посадовця. Цього разу – йдеться про махінації у комунальному господарстві Києва зі слідами аж у кіпрських офшорах. З якими здобутками прийшов нацрегулятор до зими і які прогнози вже дають фахівці…

Ознайомитись з повним текстом статті

OILPOINT, 05.11.2020

Нардепы просят признать неконституционными указы о назначении членов НКРЭКУ

Представление о несоответствии Конституции Украины президентских указов о назначении членов НКРЭКУ от 3 ноября поступило в Конституционный суд Украины, сообщил отдел коммуникации и правового мониторинга КСУ.

Представление подписали 50 народных депутатов Украины, среди которых лидер фракции «Батькивщина» **Юлия Тимошенко,** а также народные депутаты этой фракции, фракций «Слуга народа», ОПЗЖ и «Евросолидарность», группы «Доверие» и внефракционные.

В представлении парламентарии просят признать неконституционными указы 2018-2019 годов о назначении семи членов НКРЭКУ: **Елены Антоновой, Дмитрия Коваленко, Оксаны Кривенко, Руслана Кайдаша, Ольги Бабий, Валерия Тарасюка** и **Алексея Магды.**

Депутаты также оспаривают пункты 3-1 раздела IV «Заключительные и переходные положения» закона 1540-VIII об НКРЭКУ (в редакции закона №2237-VIII от 7 декабря 2017 года) и пункты 3 и 4 раздела II «Заключительные и переходные положения» закона №394-IX об изменениях в закон об обеспечении конституционных принципов в сфере энергетики и коммунальных услуг от 2019 года, которые касаются деятельности указанных членов НКРЭКУ.

Парламентарии считают, что оспариваемые ими указы президента нарушают Конституцию Украины, а принятые Верховной Рады законы не соответствуют основному закону о Нацкомиссии.

Своим обращением народные депутаты просят открыть соответствующее конституционное производство, признать его неотложным и привлечь к нему **Алексея Кучеренко.**

https://oilpoint.com.ua/nardepy-prosyat-pryznat-nekonstytuczyonnymy-ukazy-zelenskogo-o-naznachenyy-chlenov-nkreku/

Додаткова інформація на цю тему – ExPro, 12.11.2020 **«Депутати звернулись до КСУ про розгляд подання про неконституційність призначення членів НКРЕКП».** Народний депутат **Олексій Кучеренко** (фракція «Батьківщина»), разом з народною депутаткою **Людмилою Буймістер** (фракція «Слуга народу») та народним депутатом **Валентином Наливайченко** (фракція «Батьківщина»), звернулись до Конституційного суду про якнайшвидший розгляд подання про невідповідність Конституції призначення Президентами України членів Національної комісії з питань енергетики та житлово-комунальних послуг.

В свою чергу Людмила Буймістер зауважила, що важливо зробити Регулятора незалежним, а ті норми які закладені в законі про НКРЕКП, суперечать принципам незалежності регулятора. На її думку, комісія стала центральним органом виконавчої влади, який абсолютно залежить від рішень різних гілок влади.

https://expro.com.ua/novini/deputati-zvernulis-do-ksu-pro-rozglyad-podannya-pro-nekonstitucynst-priznachennya-chlenv-nkrekp

Конституційний Суд України, 04.11.2020 **«КСУ: Надійшло конституційне подання 50 народних депутатів України».** З текстом конституційного подання можна ознайомитися на офіційному вебсайті Суду в рубриці «На розгляді Суду».

Українська Енергетика, 11.11.2020 **«Суд просять зобов'язати уряд звільнити члена НКРЕКП».**

РБК-УКРАЇНА, 05.11.2020

КСУ перевірить НКРЕКП на відповідність Конституції

50 народних депутатів направили до Конституційного суду України звернення про визнання неконституційними наказів президента щодо призначення діючого складу Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП). Про це повідомила прес-служба Конституційного суду України.

https://www.rbc.ua/ukr/news/ksu-proverit-nkreku-sootvetstvie-konstitutsii-1604569355.html

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 06.11.2020

COVID помогает "Энергоатому" остановить отток персонала в Европу, но уже через 5 лет компании грозит кадровый дефицит – Атомпрофсоюз

НАЭК "Энергоатом" уже в ближайшей перспективе может столкнуться с дефицитом квалифицированного персонала, отток которого сейчас сдерживает пандемия.

"Как ни парадоксально, COVID нам помогает, поскольку специалисты, намеревавшиеся уволится и уехать на работу в европейские страны, например, в Польшу, которая собирается строить четыре энергоблока, остались пока в Украине. Также наши специалисты пока в раздумьях из-за обострения ситуации в Беларуси. Но уже через пять лет мы получим дефицит кадров для обеспечения безопасной эксплуатации атомных станций", – сказал зампредседателя Атомпрофсоюза **Алексей Лыч** на пресс-конференции в агентстве "Интерфакс-Украина" 6 ноября.

Лыч объяснил это, в частности, нежеланием молодых людей осваивать специальности для работы в атомной энергетике, а также ожидаемым резким всплеском увольнений в связи со старением коллектива.

"В этом году мы в Одесской политехнике получили всего семь студентов, хотя раньше наполняли две группы", – пояснил представитель профсоюза, уточнив, что на данный момент дефицит кадров в "Энергоатоме" отсутствует.

При этом он отметил, что сейчас возможности НАЭК финансово ограничены и отрасль находится в ситуации, угрожающей ей банкротством. "Возникает вопрос, а что дальше? А дальше, если не решить проблему с долгами перед компанией, прямой путь к банкротству", – считает он.

В этой связи Лыч подчеркнул, что до сих пор ни Министерство энергетики, ни правительство не разработали предусмотренные соответствующим законом механизмы погашения долгов, сформированных на старом рынке электроэнергии, а также не предпринимают каких-либо мер по выполнению указа президента о поддержке атомной отрасли.

Ознайомитись з текстом статті докладніше

ЭНЕРГОБИЗНЕС, 10.11.2020

Алексей Рябчин: "Статус Регулятора должен быть прописан в Конституции"

Алла Еременко

Прежде чем НКРЭКУ будет решать, сколько потребители должны платить за отопление, воду, электроэнергию и кому выдавать/аннулировать лицензии, свое

веское слово должен сказать не только Регулятор. Нюанс в том, что сама НКРЭКУ может оказаться в подвешенном состоянии, если Конституционный суд Украины решит, как утверждают 50 народных депутатов, что и основные статьи переходных положений Закона “О НКРЭКУ”, и указы президента о ротации членов Регулятора антиконституционны.

https://e-b.com.ua/get/?t=energo&id=92243

МІНЕНЕРГО, 20.11.2020

В Міненерго призначено заступника Міністра з питань цифровізації

В.о. Міністра енергетики **Ольга Буславець** представила заступника Міністра енергетики з питань цифрового розвитку, цифрової трансформації та цифровізації – **Євгена Владімірова,** призначеного Кабміном 18 листопада.

Серед першочергових завдань нового заступника – класифікація об’єктів критичної інфраструктури енергетичної галузі; розробка концепції кібербезпеки енергетичної галузі та плану заходів; розробка стратегії цифрової трансформації енергетичного сектору.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245491170&cat_id=35109

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 20.11.2020

Кабінет Міністрів призначив нового т.в.о. Міністра енергетики

20.11.2020 на позачерговому засіданні Уряду прийнято рішення про визнання таким, що втратило чинність розпорядження Кабміну № 604 про тимчасове покладення виконання обов’язків Міністра енергетики на **Буславець О. А.** Тимчасове виконання обов’язків Міністра енергетики покладено на **Бойка Юрія** Миколайовича, який до цього працював заступником Міністра.

https://www.kmu.gov.ua/news/kabinet-ministriv-priznachiv-novogo-timchasovogo-vikonuvacha-obovyazkiv-ministra-energetiki

МІНЕНЕРГО, 20.11.2020

Ольга Буславець залишається на посаді
Першого заступника Міністра енергетики

Ольга Буславець залишається на посаді Першого заступника Міністра енергетики, обов’язки якого тимчасово виконує **Юрій Бойко.**

За законом тимчасове виконання обов’язків Міністра можливе протягом 30 днів. За цей час Прем‘єр-міністр має подати кандидатуру на посаду Міністра до парламенту. Рішення щодо призначення Міністра має бути прийнято ВР. У разі його неприйняття протягом наступних 30 днів знову до парламенту має бути подана кандидатура на посаду глави Міністерства. Зараз закон очікує підписання.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245491357&cat_id=35109

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 21.11.2020

Глава УВЭА: решение о снятии Буславец – политическое

Глава правления Украинской ветроэнергетической ассоциации **Андрей Конеченков** назвал смену руководства Министерства энергетики политическим решением. В комментарии он отметил, что это решение было принято под влиянием олигархических структур, напомнив о последнем конфликте между Минэнерго и НАЭК "Энергоатом".

"Буславец хотели обвинить в срыве ремонтной кампании "Энергоатома" и в том, что благодаря этому объем ресурса угольной генерации стал больше ресурса АЭС. Но это, скорее, вопрос к самому "Энергоатому", а также к правительству и "ГарПоку", который не платит не только зеленым, но и НАЭК. Отсутствие этих денег и четкой политики со стороны "Энергоатома" и повлияли на эту ситуацию", – считает Конеченков. При этом он выразил сожаление, что принято решение о снятии с Буславец полномочий врио министра энергетики.

"Остаются вопросы к Кабмину о выполнении обязательств перед инвесторами, вопросы к "ГарПоку" об оплатах, которому в свою очередь не платит "Укрэнерго". А все это приводит к дестабилизации рынка электроэнергии", – отметил он.

Со своей стороны глава энергокомитета ВР **Андрей Герус** приветствовал таоке решение правительства. Ранее Энергоатом обвинил Минэнерго в том, что искусственные ограничения производства э/э АЭС в апреле-августе привели к смещению сроков ремонтной кампании.

http://reform.energy/news/glava-uvea-reshenie-o-snyatii-buslavets-politicheskoe-16051

ВЕРЖЕ, 25.11.2020

Главным инженером ЗАЭС назначен Игорь Мурашов

Главным инженером (первым заместителем генерального директора) Запорожской АЭС назначен **Игорь Мурашов.** Соответствующий приказ был подписан главой ГП «НАЭК «Энергоатом» 24 ноября 2020 года.

Игорь Мурашов закончил Севастопольский институт ядерной энергии и промышленности по специальности «АЭС и установки». На Запорожской АЭС работает с 1998 года. Прошел все ступени оперативной работы от оператора реакторного отделения до заместителя главного инженера по технологии и инжиниринга.

https://verge.zp.ua/2020/11/glavnym-inzhenerom-zajes-naznachen-igor-murashov/

♦ *Різне. А що у них?*

УНН, 02.11.2020

НАЗК припиняє перевірки в "Укравтодорі", "Енергоатомі", АРМА та Секретаріаті уповноваженого ВР з прав людини

З огляду на рішення Конституційного Суду України (КСУ) Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) припиняє перевірки організації роботи із запобігання та виявлення корупції в "Укравтодорі", "Енергоатомі", Національному агентстві України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА) і Секретаріаті уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Так, згідно з рішенням КС від 27.10.2020 року №13-р/2020, НАЗК позбавлене права здійснювати перевірки організації роботи із запобігання та виявлення корупції та припиняє проведення зазначених перевірок до законодавчого врегулювання цього питання.

"Це ще один із нищівних наслідків, яких завдало рішення Конституційного Суду антикорупційній інфраструктурі в Україні. У цих установах ми мали перевірити умови захисту викривачів, підготовку та виконання антикорупційних програм і канали повідомлення про можливі факти порушень закону "Про запобігання корупції", - наголосив голова НАЗК **Олександр Новіков.**

Також додатково, до кінця 2020 року, агентство мало здійснити планові перевірки в Держслужбі України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Держслужбі України з питань геодезії, картографії та кадастру; Нацагентстві України з питань державної служби та Рахунковій палаті України.

https://www.unn.com.ua/uk/news/1900517-nazk-pripinyaye-perevirki-v-ukravtodori-energoatomi-arma-ta-ofisi-ombudsmena

СЕРГЕЙ ТАРУТА, ФБ, 04.11.2020

Четвертий рік поспіль відкрив Фестиваль інноваційних проєктів «Sikorsky Challenge» ректор НТУУ «КПІ» ім. Сікорського **Михайло Згуровський** та мав честь модерувати першу у програмі Фестивалю панельну дискусію «Державна політика щодо розвитку інноваційної економіки України».

Карантин вніс свої корективи, тому дискусія відбувалася онлайн. Що не завадило серйозному представництву: у обговоренні взяли участь народні депутати України, авторитетні вітчизняні та зарубіжні експерти, науковці, представники бізнес-спільноти.

Дискусія ще раз підтвердила цінність наших стратегічних напрацювань - Доктрини збалансованого розвитку «Україна 2030», яка є фундаментом впровадження Концепції сталого розвитку України до 2030 року.

Вдячний організаторам та учасникам дискусії за фахові пропозиції. Робота над проектом Закону України «Про засади державної політики сталого розвитку України» триває, готуємося до проведення парламентських слухань, за підсумками яких має бути прийнятий цей Закон України.

РУБРИКА, 09.11.2020

Як зміниться Академія наук? Перше інтерв'ю Анатолія Загороднього — нового очільника НАН України після Бориса Патона

Нова віха в історії української академічної науки. В одному зі своїх останніх прижиттєвих інтерв'ю Президент НАН України **Борис Патон,** який відійшов у вічність 19-го серпня цього року, назвав саме **Анатолія Загороднього** своїм наступником на чолі найважливішої інституції цієї сфери.

Врешті так і сталося 7 жовтня 2020 року – Загородній став новим президентом НАН України.

Анатолій Загородній – людина вельми знана та шанована серед українських та світових науковців. Доктор фізико-математичних наук, заслужений діяч науки і техніки України, Лауреат Державної премії у цій царині, член кількох зарубіжних академій. Директор Інституту теоретичної фізики імені Миколи Боголюбова, в 2009–11 р.р. – головний учений секретар Національної академії наук України (НАН України), від 2011-го року – віце-президент НАН України.

З повниим текстом інтерв'ю академіка

ХВИЛЯ, 10.11.2020

Энергетическая безопасность и электромобили

Андрей Китаев, руководитель Центра енергоменеджмента НаУКМА

Для многих украинцев тема энергетической безопасности является заоблачной реальностью, которая если и существует, то где-то в параллельном мире международных конференций и встреч на высшем уровне. Мало кто из наших граждан связывает цифры в своих платежках за газ, тепло и электроэнергию с эффективностью государственной политики в сфере энергетической безопасности. При этом, понятие энергетической стойкости страны остается мало понятным и экзотичным для большинства государственных управленцев всех уровней.

А зря... На уровне государств провалы в сфере энергетической безопасности стоят настолько дорого, что часто влекут за собой не только ощутимые финансовые потери, но также - изменение границ, смену правительств, а иногда и государственного строя.

Энергетическая безопасность и баланс интересов. Пока Саддам Хусейн репрессировал своих граждан и даже травил их химическим оружием на своей территории, его власть оставалась устойчивой. Лишился ее он из-за цепочки событий изначально связанных с желанием взять под свой полный контроль богатейшее нефтяное месторождение Румайллы. Кувейту принадлежало всего лишь 10% этой территории, но жадность, как известно, порождает бедность… Отсутствие адекватной оценки внешних рисков привели к краху режима Саддама и полной утрате контроля над всей нефтедобывающей отраслью страны.

Испытывая тоску по канувшему в Лету СССР, далеко не все пенсионеры осознают тот факт, что основной причиной его развала послужили не злые происки врагов, а собственная беспечность и некомпетентность в вопросах энергетической безопасности.

Техногенный провал Чернобыля с его тяжелейшими последствиями… от экспорта энергоресурсов… привели страну к экономическому коллапсу, а затем – и к смене политического строя.

Построенный и ныне забытый нефтепровод «Одеса-Броды». Провал с созданием газотранспортного консорциума, следствием которого стало строительство двух Северных и одного Южного потоков. Проигранное Румынии дело о Черноморском шельфе.

Криво запущенный рынок электроэнергии с двумя стратегическими угрозами - дефолта по обязательствам перед инвесторами и коллапса «ЭнергоАтома», который десятилетиями исполнял роль дойной коровы для частных компаний достойных людей…

«Вышки Бойко» – купленные и оставшиеся вместе с Крымом у России… остался «Черноморнефтегаз», а также углеводороды на Черноморском и Азовском шельфах…

В ту же копилку можно положить неудачный опыт Януковича с передачей в концессию Юзовского месторождения сланцевого газа с центром в г. Славянске.

Скажите – какая страна способна показывать рост экономики при подобных потерях?

Возможности энергетической трансформации. Как говориться, нет худа без добра. Четвертая промышленная революция все активней меняет наш нестабильный мир и существенно влияет на энергетический ландшафт нашего завтра. В этом будущем все больше альтернативной энергии, водорода, современных ядерных технологий, и все меньше нефти (чего нельзя сказать о природном газе).

Уменьшение спроса на нефть обесценивает ее запасы вместе с акциями нефтяных гигантов. Переход на криптовалюты рушит традиционную банковскую систему. Приходит время новых активов и новых ценностей.

Развитие технологий и изменение структуры потребления энергии дают Украине очередной шанс. Для Украины, занимающей в классификации Всемирного Экономического Совета аж 115 место (из 129) по индексу энергетической стойкости, приоритет очевиден – мы должны использовать весь доступный арсенал современных решений для достижения энергетической независимости.

Одним из важнейших индикаторов энергетической стойкости страны является показатель «Импорт энергоносителей». Переход на внутренние источники энергии не только улучшает баланс «Экспорт-Импорт», но и сокращает зависимость от влияния внешних сил.

«Мастерское» управление энергетической отраслью и неумелые попытки влиять на энергетический баланс региона привели Украину к полному краху отрасли нефтепереработки, положив 6 из существовавших 7 нефтеперерабатывающих заводов. …Кременчугский НПЗ работает на 40% от проектной мощности, поэтому следствием такой картины является засилье на украинском рынке импортных нефтепродуктов.

Логика развитых стран объясняется тезисом: чем больше денег мы оставим в стране – тем больше их останется на наше развитие. Именно поэтому, государства активно используют различные инструменты стимулирования спроса на энергетические продукты внутреннего происхождения. Такой подход базируется на трех китах – альтернативной энергетике, энергоэффективности и развитии электротранспорта.

Особенно заметны успехи в этой сфере Германии, которая по итогам 2019 года добилась профицита своего бюджета на уровне € 49,8 миллиардов. Откуда такие деньги? Две причины – сумасшедший экспорт и системная работа над совершенствованием своей энергетической системы и снижении энергоемкости экономики…

Доля альтернативной энергии в Германии неуклонно стремится к 50%.

Электромобили, как компонент энергетической стойкости. Отправляясь на работу, украинец даже не задумывается о том, что своей ежедневной логистикой формирует спрос страны на энергоносители. Усаживаясь в личный автомобиль или маршрутку, наши граждане не понимают, на чью мельницу льют воду.

Только в Киеве зарегистрировано более 1 млн. автомобилей. Если предположить, что в постоянной эксплуатации находится 70% от этого количества, а средний пробег составляет до 50 км с расходом 4-5 литров условного топлива, то мы увидим – Киев формирует ежегодный спрос на нефтепродукты на уровне 1,277 млн.тонн. При переводе на деньги это составит более USD1,1 млрд. или болем 20% от объема ежегодного запроса украинского рынка.

Малая эффективность муниципальной экологической политики и заниженные экологические нормы уверенно держат киевский воздух в тройке наиболее грязных среди мировых мегаполисов.

Представим, что по улицам Киева вместо 700 000 автомобилей с двигателями внутреннего сгорания перемещается такое же количество электромобилей…

По оценкам Центра энергоменеджмента Национального университета «Киево-Могилянская академия», в масштабах Киева переход на электромобили создаст дополнительный спрос на 4,1 млрд.кВт*ч электроэнергии, за которую украинские производители гарантированно получат около 9,5 млрд.грн (или USD336,565 млн.).

Неплохая альтернатива вчерашнему импорту и неадекватным выбросам, Вы не находите?...

https://hvylya.net/analytics/219100-energeticheskaya-bezopasnost-i-elektromobili

АСОЦІАЦІЯ УЯФ, 12.11.2020

Перспективи використання водню та роль України в Європейській водневій енергетичній революції

Воднева технологічна революція почалась

В контексті декарбонізації енергетичної системи останнім часом дуже швидко зростав інтерес серед промисловості, уряду та інших зацікавлених сторін щодо потенціалу водню. Основна увага приділяється декарбонізації та водню зокрема, особливо в Європі…

Хвиля прийняття національних стратегій щодо водню, почалась з Японії в 2017 році, а потім були - Південна Корея (2019), Нова Зеландія (2019), Австралія (2019), Нідерланди (2020), Норвегія (2020), Португалія (2020), Німеччина (2020), Франція (2020) та нарешті, що важливо, 8 липня 2020 року, Європейський Союз.

Євросоюз розпочав перехід на нове джерело енергії, яке покликано замінити вуглеводневе паливо. Воднева стратегія ЄС передбачає доповнення енергетичної системи ЄС промисловим забезпеченням Європи цим енергоносієм. При цьому ЄС визначив Україну пріоритетним партнером у реалізації Європейської водневої

стратегії та постачанні цього енергетичного ресурсу на європейський ринок. Єврокомісія виокремлює Україну з огляду на її природні ресурси, взаємопов'язаність інфраструктури та технологічний розвиток. Єврокомісія заохочує залучати Україну до вже створеного Європейського альянсу чистого водню та розвивати співпрацю з нею задля виробництва відновлюваної електроенергії та водню. Якщо наша країна не упустить свій шанс, то вже в найближчі роки може стати ключовим постачальником водню в Європу.

Далі в статті розглянуто питання:

Водневі потужності в Україні
Проблеми транспортування
На шляху до водневого хабу
Водневі перспективи
Воднева стратегія України

http://www.atomforum.org.ua/publications/articles/2020/perspektivi_vikoristannya_vodnyu_ta_rol_ukrayini_v_yevropejskij_vodnevij_energetichnij_revolyuciyi

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 13.11.2020

"Турбоатом" в суде потребует опровержение информации нардепа Торохтия о сложной ситуации на предприятии

АО "Турбоатом" обратится в суд с иском о защите деловой репутации и опровержении опубликованной в Facebook народным депутатом **Богданом Торохтием** (фракция "Слуга народа") информации о сложной ситуации на предприятии и якобы умышленном доведении его до банкротства гендиректором **Виктором Субботиным** и главой ФГИ **Дмитрием Сенниченко.**

"Пресс-служба "Турбоатома" отмечает, что пост на странице господина Торохтия базируется исключительно на голословных, не подтвержденных фактами заявлениях и наносит имиджевый ущерб и подрывает деловую репутацию предприятия", – говорится в заявлении пресс-службы.

Торохтий на своей странице в ФБ написал, что обратился к генпрокурору относительно ситуации на "Турбоатоме", имея отчет службы внутреннего аудита за первое полугодие 2020 года. По его словам, помимо этого выявлены недополучение почти 500 млн прибыли в 2019 году "и чистые убытки в сумме 63 млн грн, расхищение имущества на более чем 800 млн грн".

Нардеп возмущен тем, что Субботин положил на депозит 1,2 млрд грн "в собственном банке (Мегабанк"), и как банкир зарабатывает на государственных деньгах", и при этом взял кредит в "Укргазбанке" на выплату зарплаты. "Это грубый конфликт интересов, превышение полномочий, нанесение убытков предприятию, т.к. проценты по кредиту значительно выше, чем по депозиту" И заплатит эту разницу "Турбоатом", – пишет он.

В свою очередь пресс-служба "Турбоатома" опровергда приведенные цифры убытков, отметив, что по итогам 2019 года предприятие получило чистую прибыль более 314 млн грн, а за девять месяцев 2020 года – 207,48 млн грн.

"Депозитные договоры, которые заключались с АО "Мегабанк" в 2008-м, 2014-м, 2016-м и 2017 гг., находятся в залоге под гарантии исполнения контрактов с ЧАО "Укргидроэнерго". Предприятие не имеет права пользоваться этими средст-

вами до полного выполнения контрактных условий", - отмечается в заявлении.

По этим контрактам, напоминает пресс-служба, "Турбоатом" выполняет реконструкцию гидротурбин Каневской ГЭС, Кременчугской ГЭС, Киевской ГАЭС, Среднеднепровской ГЭС и ДнепроГЭС-2. Общая стоимость контрактов 5,634 млрд грн, и по ним продолжается производство оборудования.

В заявлении также отмечается, что на 30 сентября 2020 года кредиторская задолженность поставщикам составляет 410 млн грн, тогда как дебиторская - 2,9 млрд грн.

"Не получая средства от заказчиков (дебиторская задолженность), предприятие вынуждено брать кредиты на выплату заработной платы, приобретение материалов, оплаты коммунальных услуг и налогов при отгрузке продукции", – разъясняет пресс-служба.

При этом, отмечается в заявлении, с декабря-2019 по сентябрь-2020 "Турбоатом" получил проценты от депозита в сумме 48,893 млн грн, тогда как за пользование кредитными средствами уплатил всю начисленную сумму – 26,505 млн грн.

"Турбоатом" - единственный в Украине производитель турбинного оборудования для гидро-, тепловых и атомных электростанций. География поставок предприятия охватывает 45 стран Европы, Азии, Америки и Африки.

http://reform.energy/news/turboatom-v-sude-potrebuet-oproverzhenie-informatsii-nardepa-torokhtiya-o-slozhnoy-situatsii-na-predpriyatii-15978

OILPOINT, 13.11.2020

Енергоатом запропонував постачати кисень для хворих на Covid-19

НАЕК «Енергоатом» звернувся до МОЗ України з пропозицією про постачання кисню для хворих на коронавірус. Відповідний лист за підписом очільника «Енергоатома» **Петра Котіна** спрямовано на ім’я міністра охорони здоров’я **Максима Степанова.** У листі зазначено, що в умовах поширення пандемії COVID-19 компанія виходить з ініціативою використання потужностей підприємства для надання допомоги лікувальним закладам.

«У складі АЕС України функціонує устаткування з виробництва великих обсягів кисню, який є нагальною потребою при лікуванні COVID-19. Енергоатом готовий за потреби здійснювати постачання лікувальним закладам 200 балонів кисню щоденно», – йдеться у листі.

https://oilpoint.com.ua/energoatom-zaproponuvav-postachaty-kysen-dlya-hvoryh-na-covid-19/?lang=uk

STATUS QUO, 17.11.2020

Оборудование на Индийскую АЭС

ГП "Завод "Электротяжмаш" отправит оборудование для индийской АЭС "Кайга-3". Сейчас инженеры предприятия проводят шеф-надзор при демонтаже старого статора и подготовке к установке нового, сообщили на "Электротяжмаше".

Монтаж и ввод в эксплуатацию оборудования также будет осуществляться под контролем специалистов "Электротяжмаша". Завершить работы планируется в феврале 2021 года.

АЭС "Кайга" входит в Индийскую корпорацию по атомной энергетике (NPCIL). Станция состоит из четырех энергоблоков. На ст. №№ 3, 4 установлено два турбогенератора ТГВ-250-2ПТ3 производства "Электротяжмаша", которые завод поставил в 2005-2007 гг. Мощность каждой такой машины — 250 МВт.

https://www.sq.com.ua/rus/news/novosti/17.11.2020/elektrotyazhmash_postavit_oborudovanie_na_indiyskuyu_aes/

ПЕРШИЙ ДІЛОВИЙ, 17.11.2020

Світова галузь IT зацікавилася українською атомною енергетикою

Українська атомна енергетика зацікавила світовий IT-сектор. Про це розповіли у випуску новин “Першого Ділового” телеканалу.

Відомо, що за останні місяці Мінціфри і «Енергоатом» підписали з інвесторами вже чотири меморандуму на будівництво дата-центрів. А саме – угода зі світовим ТехноГігант Microsoft, Український H2 і Techiia і міжнародної майнінговой компанією Бітфурі. Так, загальний обсяг заявлених інвестицій – 2,2 млрд доларів.

https://fbc.ua/news/ekonomika-uk/svitova-galuz-it-zatsikavilasya-ukrayinskoyu-atomnoyu-energetikoyu/

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 18.11.2020

Три компании бренда YASNO возглавили рейтинг электропоставщиков Украины

"Днепровские энергетические услуги", "Киевские энергетические услуги" и "Донецкие энергетические услуги" бренда YASNO возглавили рейтинг поставщиков электроэнергии в Украине, составленный Аналитическим центром DiXi Group в рамках проекта USAID "Прозрачность энергетического сектора". Эксперты провели мониторинг работы 50 крупнейших поставщиков страны, оценив онлайн-сервисы, коммерческие предложения, информирование клиентов, прозрачность и деловую активность. В пятерку лидеров также вошли: АО "Харьковэнергосбыт" и ООО "Хмельницкэнергосбыт".

http://reform.energy/news/tri-kompanii-brenda-yasno-vozglavili-reyting-elektropostavshchikov-ukrainy-16021

ГОЛОС УКРАЇНИ, 19.11.2020

На базі Вараської лікарні створять ПЛР-лабораторію

Як повідомив Вараський міський голова **Олександр Мензул**, нині ведеться активна робота по створенню ПЛР-лабораторії на базі Вараської лікарні.

За спільним рішенням адміністрації ДП НАЕК «Енергоатом» та профспілкового комітету буде придбана лабораторія для тестування на COVID-19.

— Завдання міської влади – облаштувати приміщення під лабораторію. Косметичного ремонту недостатньо. Потрібна повна модернізація відповідно до сучасних вимог. Сьогодні це просто руїни, на які соромно дивитись, — розповідає О. Мензул.

— Фахівці вже готують належну проектнокошторисну документацію на ремонтні роботи. Є процедури та бюрократичні нюанси. Працюємо, щоб всі процеси

відбувалися прозоро й максимально результативно.

http://www.golos.com.ua/article/338557

24 КАНАЛ, 27.11.2020

Несуть загрозу: в ЄС розкритикували низькі ціни на електроенергію для українців

Євросоюз вважає, що штучно занижені ціни на е/е для українців заважають розвитку конкуренції у країні. Окрім того, вони навіть створюють загрозу для безпечної роботи АЕС.

Ціни на е/е для населення не змінювалися з 2017 року. Внаслідок цього вони не покривають витрати на постачанн – повідомляє Енергетичне співтовариство ЄС. Це заважає розвитку конкуренції і може вплинути на безпечну роботу електростанцій, особливо на атомні станції – йдеться у повідомленні… У ЄС також заявили, що Україна мала відмовитися від перехресного субсидування між різними категоріями українців до відкриття гуртового ринку 1 липня 2019 року.

https://news.24tv.ua/yes-rozkritikuvali-nizki-tsini-elektroenergiyu-novini-ukrayini_n1471512

EXPRO, 03.11.2020

Ціна на викиди CO2 в Європі знизилась майже на 25% - до 23 € /тонну

Ціна на викиди CO2 (вуглекислий газ) в Європі знизилась на 24,5% - до 22,9 євро /тонну, у період з 14 вересня по 28 жовтня 2020р. Про це повідомляє агентство ExPro, з посиланням на котирування цін ф'ючерсів на CO2.

Так, ціна ф'ючерсу (на грудень 2020р) на викиди CO2 в Європі знизилась з € 30,5 /тонну (14.09) – до € 22,99 /тонну станом на 28 жовтня, таким чином ціна за 44 дні впала на €7,5 /тонну (або на 24,5%).

Станом на 3 листопада (14:58) ціна ф'ючерсу (на грудень) на діоксид вуглецю складає - € 24,38 /тонну.

Разом з тим, значне падіння ціни на даний продукт спостерігалось протягом 10 -18 березня поточного року, з € 24,08 – до € 15,25 /тонну (на 37%). Обидва випадки різкого зниження цін на CO2 у Євросоюзі співпадають з першою та другою хвилею розповсюдження вірусу Covid-19 у ЄС.

https://expro.com.ua/novini/cna-na-vikidi-so2-v-vrop-znizilas-mayje-na-25-do-23--tonnu

СПІЛКА БЛОГЕРІВ УКРАЇНИ, 03.11.2020

Будівництво АЕС у Польщі - удар по енергетичній монополії Ріната Ахметова

Григоренко Денис

19 жовтня Польща і США уклали угоду про співпрацю в галузі розширення, модернізації та розвитку ядерної енергетичної програми Польщі: міністр енергетики США **Ден Бруйетт** і держсекретар Польщі зі стратегічної енергетичної

інфраструктури **Петро Наімскі** підписали угоду, згідно з якою в Польщі будуть побудовані атомні електростанції.

Відповідати за будівництво першої польської АЕС буде компанія PGE EJ 1 – ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО Polska Grupa Energetyczna S. A., серед передбачуваних майданчиків – Копаліно, Жарновець і Белхатув.

При цьому американські компанії Westinghouse або GE Hitachi будуть пайовиками в проекті будівництва АЕС і будуть заробляти на експлуатації атомних електростанцій, які будуть введені в експлуатацію в 2033 році.

Більше 50% електроенергії в Україні виробляється на АЕС, побудованих в основному в СРСР – кілька блоків добудували вже в роки незалежності…

https://ua.sbu.ua/ekonomika/budivnytstvo-aes-u-polshchi-udar-po-enerhetychnii-monopolii-rinata-akhmetova-20249.html

EXPRO, 03.11.2020

Литва зупинить імпорт е/е з Білорусі із запуском АЕС, який запланований на початок листопада

Литовський системний оператор Ligrid зупинить імпорт електроенергії із Білорусі як тільки Білоруська АЕС (перший енергоблок) почне виробляти електроенергію в мережу, що заплановано на 1-10 листопада 2020р. Про це 26 жовтня повідомив прес-центр литовського оператора.

«Ligrid отримав листа від білоруського оператора системи передачі електроенергії «Беленерго», в якому зазначається, що початок виробництва електроенергії на Островецькій АЕС заплановано на 1-10 листопада. Ligrid встановить нульову потужність для імпорту електроенергії з Білорусі з моменту початку виробництва електроенергії на Островецькій АЕС», - йдеться у повідомленні.

Згідно інформації прес-центру компанії Ligrid, зупинка імпорту (обмеження до нульового значення) буде здійснено в рамках Закону про необхідні заходи захисту від загроз з боку небезпечних атомних електростанцій в третіх країнах.

Також в. о. генерального директора системного оператора Литви Відмантас Грушас повідомив, що гідроенергетика країни (ГАЕС) не буде доступна для потреб «Беленерго», щоб балансувати роботу атомної станції.

https://expro.com.ua/novini/litva-zupinit-mport-ee-z-blorus-z-zapuskom-aes-yakiy-zaplanovaniy-na-pochatok-listopada

Інформація на цю тему – Atominfo.ru, 01.11.2020 **«Латвия утвердила методику, которая должна предотвратить попадание в страну электроэнергии с БелАЭС».**

ATOMIC-ENERGY.RU, 05.11.2020

Holtec и Hitachi GE предоставят Японии новую систему сухого хранения ОЯТ

Американская компания Holtec International заявила 2 ноября, что вместе с Hitachi-GE Nuclear Energy Ltd (Hitachi-GE) подписала меморандум о взаимопонимании (MOU) о внедрении технологии сухого хранения и транспортировки Holtec на основе канистр для обращения с отработавшим ядерным топливом в Японии.

Технология сухого хранения Holtec на основе канистр представляет собой

альтернативу традиционным технологиям сухого хранения отработанного топлива, которые в настоящее время используются в Японии. Варианты технологий, традиционно используемые в Японии, сталкиваются с некоторыми уникальными условиями, такими как чрезвычайно низкие пределы излучения, установленные регулирующими органами, консервативные нормативные пределы выбросов и чрезвычайно высокие уровни сейсмичности.

Hitachi-GE - лидер отрасли на внутреннем рынке Японии, обладающий глубоким инженерным и производственным опытом в области обращения с отработанным топливом. Металлические контейнеры Hitachi-GE были уже ранее лицензированы и реализованы в Японии для хранения.

«Меморандум о взаимопонимании объединит опыт обоих членов команды, чтобы предложить решение, учитывающее уникальные условия и режим регулирования в Японии, а также повышенную потребность в строгих требованиях к хранению, направленных на защиту здоровья и безопасности населения в стране», - сказал д-р **Рик Спрингман,** старший вице-президент Holtec по международным проектам…

https://www.atomic-energy.ru/news/2020/11/05/108526

ATOMINFO.RU, 06.11.2020

Лукашенко заявил, что Белоруссии нужна вторая АЭС

Президент Белоруссии **Александр Лукашенко** считает, что стране нужны дополнительные объёмы э/э, чтобы уйти от зависимости по углеводородам, поэтому стране нужна ещё одна АЭС. Об этом он сказал в пятницу, посещая станции третьей линии минского метро.

"Электроэнергии будет предостаточно. Наши протестуны плачут, что некуда её девать, слушайте, как некуда девать электроэнергию? Нам ещё надо одну такую станцию построить, чтобы уйти от зависимости по углеводородам. Это счастье, подарок", - приводит агентство БелТА слова Лукашенко. Он также поручил постепенно переводить Минск на электротранспорт, "ибо травим людей".

http://www.atominfo.ru/newsz02/a0540.htm

ATOMINFO.RU, 09.11.2020

Чешская энергокомпания CEZ будет создавать малые атомные реакторы с Rolls-Royce

Чешская национальная энергетическая компания CEZ подписала соглашение о взаимодействии в создании малых модульных атомных реакторов для АЭС с британской компанией "Rolls-Royce" – сообщил журналистам гендиректор CEZ **Даниэл Бенеш.**

"Мы ориентируемся на применение новых решений и использование новых технологий. В перспективе малые модульные реакторы могут стать альтернативой. Наше взаимодействие с "Rolls-Royce" и другими компаниями по этой теме является совершенно логичным развитием", – сказал он.

Соглашение о сотрудничестве в создании малых модульных реакторов уже

действует между CEZ и американскими фирмами "GE Hitachi" и "NuScale". Чешское правительство активно поддерживает развитие международного сотрудничества национальной энергетической компании на этом направлении. Предполагается, что через 15-20 лет малые модульные реакторы усилят новый энергоблок АЭС "Дукованы" (юго-восток Чехии), объявление тендера на строительство которого ожидается в декабре текущего года.

http://www.atominfo.ru/newsz02/a0551.htm

ATOMINFO.RU, 11.11.2020

В Японии впервые начал работу блок АЭС, оснащённый антитеррористическим оборудованием

Энергетическая компания "Kyushu Electric Power" ("Кюсю электрик пауэр") возобновила работу реактора АЭС "Сэндай" в префектуре Кагосима на юго-западе Японии, который был первым в стране оснащён антитеррористическим оборудованием. Об этом в среду сообщает телеканал "Эн-эйч-кей".

Отмечается, что таким образом энергоблок, в частности, должен выдержать прямое падение самолёта, захваченного террористами.

Начало выработки энергии реактором запланировано на 26 ноября. При этом завершение оснащения второго энергоблока АЭС "Сэндай" антитеррористическим оборудованием ожидается в середине декабря текущего года.

Стоимость данных работ на обоих блоках составила 240 миллиардов иен (около 2,2 миллиардов долларов), подчёркивает телеканал.

В апреле агентство по ядерному регулированию Японии обязало операторов действующих атомных электростанций усилить антитеррористическую защиту к определённому сроку.

"Kyushu Electric Power" была вынуждена остановить работу энергоблоков АЭС "Сэндай", поскольку не смогла уложиться в сроки.

http://www.atominfo.ru/newsz02/a0567.htm

ATOMINFO.RU, 11.11.2020

Мощность NuScale поднимут до 77 МВт(э)

Компания "NuScale Power" планирует поднять мощность своего малого модульного реактора "NuScale" до 77 МВт(э) брутто, пишет "World Nuclear News".

Также компания планирует в будущем предлагать не только вариант станции из 12 модулей, но и варианты из четырёх и шести модулей.

Смысл в подъёме мощности заключается в снижении стоимости удельного киловатта. Так, для станции из 12 модулей за счёт перехода на мощность 77 МВт(э) компания намерена снизить стоимость киловатта установленной мощности с 3600 долларов до 2850 долларов.

Переход на повышенную мощность, по мнению компании, не затронет основных технических решений, заложенных в проект модуля "NuScale". Напомним, что сертификацию в США прошёл проект мощностью 50 МВт(э).

Рассмотрение проекта модуля мощностью 77 МВт(э) в NRC, по планам

компании, должно пройти в рамках сертифицирования проекта "NuScale720". Подача заявки на сертифицирование ожидается в конце 2021 года или в 2022 году.

http://www.atominfo.ru/newsz02/a0571.htm

ATOMIC-ENERGY.RU, 13.11.2020

МИД Литвы раскритиковал решение Латвии торговать электроэнергией с Россией

12 ноября правительство Литвы направило Латвии послание, в котором критикует решение начать торговлю электроэнергией с Россией, сообщило агентство BNS.

Критика связана с требованием Литвы отказаться от белорусской э/э в связи с вводом в строй Белорусской АЭС. Эту станцию Вильнюс называет небезопасной. Литва же решила поставлять в ЕС э/э России через своё соединение, раньше это делала Литва.

«Мы уже и в устной форме информировали, и, конечно, информируем в письменной, поскольку в ситуации, когда не подтверждена новая методика, соответственно действует методика 2018 года, в ней как раз не предусмотрены возможности торговли электроэнергией с Россией, что латыши вроде бы и начали делать. Это объективные факты, их следует фиксировать», — заявил глава МИД Литвы **Линас Линкявичюс.**

Согласно методике 2018 года, торговля электроэнергией через латвийско-российскую границу, ранее не осуществлялась. Новая методика, которую стала применять Латвия, позволяет импортировать определённое количество электро-энергии из России, однако по мнению литовской стороны у этой электроэнергии должна быть гарантия происхождения, доказывающая, что она не произведена белорусскими производителями. Поэтому Литва пока не подтвердила эту методику.

Литовские консерваторы, победившие на октябрьских парламентских выборах, считают, что нет достаточных предохранителей, чтобы обеспечить отказ от закупки электроэнергии Белорусской АЭС.

Ранее комитет сейма Литвы по европейским делам призвал правительство повысить давление на Латвию в вопросе торговли электроэнергией с Россией. Депутаты опасаются, что через латвийско-российское соединение на литовский рынок может попасть электроэнергия, произведённая на Белорусской АЭС.

https://www.atomic-energy.ru/news/2020/11/13/108816

ATOMINFO.RU, 17.11.2020

Минск из-за упреков европейцев может рассмотреть целесообразность взаимодействия по БелАЭС

Белоруссия после постоянных упрёков с европейской стороны "может подумать" о перспективах взаимодействия по вопросам БелАЭС. Об этом заявил министр иностранных дел республики **Владимир Макей** журналистам после совещания у президента **Александра Лукашенко** по вопросам внешней политики.

"Мы в своё время согласились добровольно проводить стресс-тесты

Белорусской атомной станции, приняли рекомендации Еврокомиссии и разработали национальный план действий", - сказал В. Макей.

"Но если Евросоюз постоянно предъявляет нам какие-то упрёки, мы можем подумать насчет перспектив дальнейшего взаимодействия с ним в данной сфере".

При этом министр подчеркнул, что власти Белоруссии "заинтересованы в сотрудничестве с международными организациями, потому что хотят, чтобы станция была абсолютно надёжной и безопасной".

http://www.atominfo.ru/newsz02/a0591.htm

ATOMINFO.RU, 18.11.2020

Framatome присоединился к консорциуму, созданному для строительства АЭС Sizewell C

Компания "Framatome" объявила 17 ноября 2020 года о вступлении в состав консорциума из более чем 100 компаний и организаций, созданного в целях проектирования и строительства в Британии АЭС "Sizewell C".

Двухблочная АЭС "Sizewell C" станет "прямой копией" сооружаемой в Британии АЭС "Hinkley Point C" с реакторами EPR.

Предполагается, что при строительстве АЭС "Sizewell C" станет возможным использовать накопленный при сооружении АЭС "Hinkley Point C" опыт, а также задействовать сложившиеся цепочки поставщиков, что в целом позволит снизить стоимость строительства станции.

http://www.atominfo.ru/newsz02/a0596.htm

KOSATKA.MEDIA, 19.11.2020

Перший енергоблок БілАЕС знову включено в мережу

У Міністерстві енергетики Білорусі повідомили, що перший енергоблок БілАЕС включений в мережу, передає БЕЛТА.

«Перший енергоблок Білоруської атомної електростанції включений в мережу після проведення робіт по заміні трансформаторів напруги у вимірювальних ланцюгах генераторного вимикача, а також випробувань теплоенергетичного обладнання, необхідних вимірів та досліджень», – йдеться у повідомленні.

Також повідомляється, що реактор першого енергоблоку в даний час працює на потужності 40% від номінальної. Тривають випробування систем і устаткування енергоблоку.

https://kosatka.media/uk/category/elektroenergiya/news/pervyy-energoblok-belaes-snova-vklyuchen-v-set

Підготовлено ГО «Науково-технічнаспілка енергетиків та електротехніківУкраїни»

Віцепрезидент,
Голова Виконкому НТСЕУ О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Київ, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
https://www.ntseu.net.ua